Inkeriläisten viesti



NUMERO 1–2
TAMMIKUU 1993



Inkeriläisten viesti

Toimitus
Päätoimittaja
Markku Pyysiäinen
Puh. (90) 191 3947
Toimitussihteeri
Marja Mustakallio
Toimituksen osoite:
c/o Mustakallio
Kahisevankuja 6 as. 3, 02710 Espoo
Puh. ja Fax (90) 509 3206

Konttori
Lehden tilaukset ja osoitteet, jäsenmaksut
ja tuotetilaukset ym.
Inkerikoti, Karjalatalo, Käpylänkuja 1,
00610 Helsinki
Puh. (90) 793 796 ti klo 18.30-20.00
Annikki Kelo
Postisiirtotili Hki 30636-4
Pankki KOP 101030-1085026

Ilmoitukset
1/1 sivu mk 1 500 mk
1/2 800 mk
1/4 500 mk
Kuolinilmoitukset 100 mk
Kiitos- ym. ilmoitukset 60 mk
Kuva ilmoituksessa 100 mk
Lehti ilmestyy kerran kuukaudessa

Kustantaja ja julkaisija:
Inkeriläisten Yhdistys ry
Pj. Keijo Korkka
Halvarinkatu 9, 20900 Turku
Puh. (921) 302 868 (työ)

Tilaushinta 1993
130 mk kotimaahan, Ruotsiin 200 kr
ja muualle 160 mk/v (260 kr/v).

Pääasiamies Ruotsissa
Armas Paakkonen
Tingsgatan 35, 50253 Borås
Puh. ja Fax 033-101 988

Sivistyssäätiö
Hallituksen pj. Keijo Korkka
Säätiön postiosoite:
Käpylänkuja 1
00610 Helsinki
Postisiirtotili 146660-1
Pankki KOP 103150-1202761

Kansi: Unelma talvesta ja pehmeästä lumivaipasta kiehtoo mieltä. Kuva Kauko Halonen.

TÄSSÄ NUMEROSSA

Toivoa on

Vuoden alku on toivomusten ja lupausten aikaa, toivottavasti myös toivon aikaa. Juuri toivoa on kristinuskon piirissä pidetty yhtenä ns. jumalallisena hyveenä. Tietomme on vajavaista, mutta usko, toivo ja rakkaus pysyvät.

Toivo on merkillinen asia. Mikä on esimerkiksi sen suhde todellisuuteen? Täysin mahdotonta ei kannata toivoa. Kukaan kerjäläinen tuskin Englannissa näinä päivinä toivoo vakavissaan menevänsä naimisiin prinsessa Dianan kanssa, vaikka prinssillä ja prinsessalla meneekin huonosti. Sellaista tapahtuu vain saduissa, ei todellisuudessa.

Ja kuitenkin toivo ylittää todellisuuden rajat. Aito toivo ei synny siten, että joku laskee meille yhteen erikseen myönteiset ja kielteiset tekijät ja vertailun jälkeen sanoo, kannattaako toivoa. Joskus ihminen, jolla ulkoisesti kaikki näyttää olevan hyvin, saattaa olla epätoivoinen. Joku toinen taas on täynnä toivoa, vaikka kaikki ympärillä todistaa muuta. Hän toivoo, »vaikkei ois toivoa ollenkaan».

Toivo on yksi elämän perusedellytyksistä. Lapselle toivo on suorastaan elämän ehto. Hän myös ylittää todellisuuden rajat paljon rohkeammin ja helpommin kuin aikuinen. Aikuisena niihin törmää paljon nopeammin. Todellisuuden kasvot paljastuvat. Varjot voimistuvat. Mutta eikö juuri se ole osoitus siitä, että on olemassa myös valoa?

Asian voi ajatella myös toisin. Kuka kestäisi jatkuvasti katsoa suoraan aurinkoon? Tarvitaan pilviä ja varjoja, muuten me sokaistumme. Ilman epätoivon hetkiä olisi vaikea ymmärtää, mitä on toivo. »Liian suuri valo pimentää», ranskalainen matemaatikko ja ajattelija Blaise Pascal sanoo.

Kuluneen vuoden aikana jotkut varjot erityisesti Euroopan yllä kasvoivat. Monet toiveet jäivät toteutumatta myös inkeriläisten paluumuuttajien elämässä. Mutta silti kannattaa toivoa. Kannattaa tehdä työtä paremman tulevaisuuden hyväksi. Toivo rikkoo aina todellisuuden rajoja. Se avaa tien muutoksiin.

Inkeriläisten viestin lukijoille tämä alkanut vuosi tuo muutoksen. Lehti aloitti vuoden 1959 alussa ilmestymisen 16-sivuisena pienenä »lastuna lainehilla». Vuonna 1967 lehden koko kasvoi ja ulkoasu muuttui. Nyt edessä on jälleen uusi vaihe. Lehti ilmestyy edelleen 12 vuosittaisena numerona, joista tammi- ja helmikuun sekä heinä- ja elokuun lehdet ovat kaksoisnumeroita. Mutta ulkoasu on uudistunut. Sen avulla toimitus omalta osaltaan haluaa kertoa lukijoilleen, että elämässä on toivoa. Muutos on mahdollinen.



Markku Pyysiäinen

Inkerin kirkko kasvaa ja lujittuu

Lokakuun 1992 päättyessä Inkerin kirkossa oli 21 rekisteröityä seurakuntaa. Uusimpia ovat Muurmanskin, Kostamuksen, Aunuksen ja Kolppanan seurakunnat.

Puhe Inkerin kirkosta on tavallaan harhaanjohtava. Kun ennen vallankumousta kirkko toimi vain Inkerinmaalla, nyt sen toiminta-alueeseen kuuluvat entinen Neuvosto-Karjala aina Jäämerelle asti sekä entinen Viipurin läänin alue eli v. 1944 Neuvostoliitolle luovutettu osa Karjalaa. Viimeksi mainitulla alueella toimi ennen sotaa 52 luterilaista seurakuntaa, nyt neljä: Terijoki, Viipuri, Sortavala ja Pitkäranta.

Sikäli on oikeutettua puhua Inkerin kirkosta, että kaikissa seurakunnissa inkerinsuomalaiset muodostavat seurakunnan ydinjoukon. Karjalassa mukana on muita suomea puhuvia sekä venäläisiä. Esim. Aunuksessa valtaosa seurakuntalaisista on aunuksenkarjalaisia.

Kirkon perustuslaki

Kirkon itsenäistyttyä vuoden alussa se toimii oman Kirkkojärjestyksen mukaan. Kirkko on nyt itsenäisempi kuin koskaan lähes 400 vuoden aikana. Kirkon ja valtion välisiä suhteita säätelevä perussäännös (ustav) hyväksyttiin Moskovassa 14.9.1992.

Kirkkojärjestyksessä on määritelty kirkon luterilainen oppiperusta, kirkolliset kirjat, jumalanpalvelus ja kirkolliset toimitukset, seurakuntien ja koko kirkon hallinto. Kirkkojärjestyksen valmisti 8-henkinen toimikunta, josta puolet oli inkeriläisiä. Toisen puolen muodostivat Viron ja Suomen kirkon edustajat. Toimikunnan jäsenistä kolme oli naisia.

Kirkko-laiva tarvitsee kompassin

Kesällä valmistui kirkolle kehittämissuunnitelma eli Kompassi. Siinä on esitetty suuntaviivoja 90-luvulle, sellaisia kuin jumalanpalveluksen ja sen musiikin kehittäminen, lapsi- ja nuorisotoiminta. Kompassissa pohditaan kirkon taloudenhoitoa, ystävyysseurakuntatoimintaa, Suomesta tulevien tavaroiden jakelua avustustoimintana ja myyntiä tulojen saamiseksi seurakunnille. Tärkeitä ovat työntekijöiden koulutus ja kirkkojen jälleenrakentaminen. Myös huolehtiminen eri puolilla Venäjää asuvista inkeriläisistä ja lähetystyöstä Pietarissa, Petroskoissa ja suomensukuisten kansojen keskuudessa on kuvassa mukana. Ilman kompassia ajelehditaan satunnaisten tuulten mukaan.

Myös Kehittämissuunnitelmaa oli valmistelemassa 8-henkinen toimikunta, jossa olivat edustettuina inkerinsuomalaiset, Viron ja Suomen kirkon edustajat. Sekä Kirkkojärjestys että Kompassi käsitellään ja hyväksytään kirkolliskokouksessa ensi vuoden alkupuolella.

Katekismus — Kristinoppi

Kirkon peruspilareihin kuuluu Katekismus — Kristinoppi. Sellainen valmistui Inkerin kirkkoa varten viime kesänä. 175-sivuisessa kirjassa on samalla aukeamalla, vierekkäisillä sivuilla teksti suomeksi ja venäjäksi. Inkerin kirkkohan on Kirkkojärjestyksen mukaan kaksikielinen.

Kirja sisältää Martti Lutherin Vähä Katekismuksen ja Kristinopin, jonka Suomen ev.lut. kirkko hyväksyi v. 1948 kirkon opin tiivistelmäksi. Kirkkoon liittyvät voivat ostaa kirjan 40 ruplalla. Siitä he saavat käsityksen kristillisen uskon sisällöstä ja kristittyjen elämäntavasta. Kirjaa on painettu 10 000 kappaletta. Sitä on jaettu seurakuntiin, jotka saavat myyntitulot oman toimintansa tukemiseen. Sitä käytetään oppikirjana rippikoulussa. Marxismi-leninismin läpäisemässä yhteiskunnassa kristillisen uskon näyttöpääte on tervetullut.

Katekismus — Kristinopin teki mahdolliseksi tuntematon lahjoittaja, jonka 225.000 mk:n lahjoituksesta käytettiin puolet venäjän- ja suomenkielisten sekä lasten Raamattujen painattamisen ja puolet Katekismus — Kristinopin valmistamiseen.



Rovasti Leino Hassinen on Inkerin kirkon asialla.

Inkerin kirkko tuntee suurta kiitollisuutta arvokkaasta lahjoituksesta, joka tukee parhaalla mahdollisella tavalla kirkon jälleenrakentamista.

Teksti: Leino Hassinen
Kuva: Markku Pyysiäinen

Informaatiopiste inkerinsuomalaisille paluumuuttajille

Helsingissä Kalliolan vapaaopiston tiloissa on avattu inkerinsuomalaisille paluumuuttajille tarkoitettu informaatiopiste. Siellä kaksi koulutettua vapaaehtoistyöntekijää on valmis vastaamaan kaikkiin paluumuuttajien eteen tuleviin kysymyksiin. Mikäli vastausta ei löydy heti, asia selvitetään.
Informaatiopisteessä on tarjolla myös erilaista paluumuuttajille tarkoitettua materiaalia. Seurustelutilassa on mahdollista lukea lehtiä, keittää kahvia ja kuunnella radiota. Kalliolan vapaaopisto järjestää oman ohjelmansa puitteissa lisäksi paluumuuttajille tarkoitettua luentotoimintaa.
Informaatiopiste on avoinna aluksi torstaisin klo 17—20. Myöhemmin on tarkoitus laajentaa aukioloaikaa myös yhteen tai kahteen iltapäivään. Toimintaa suunnittelee työryhmä, jossa on mukana myös Inkeriläisten yhdistyksen edustaja.
Kalliolan opiston osoite on Kalliolanrinne 5, Helsinki. Informaatiopiste toimii »Kerhola»-nimisessä huoneistossa. Lisätietoja asiasta saa Kalliolan opistolta.

Alpo Ruuth
PIENI PAKOLAINEN

Leo oli liian nuori ymmärtääkseen ympäröivästä maailmasta mitään. Venäjältä hänen pieneen pojan päähänsä oli vain jäänyt, että äiti oli vangittu jossain Ufan lähettyvillä. Sitä ennen äiti oli saanut työnnettyä Leon vanhalle naiselle, joka oli nikotellut vain ohikiitävän hetken ja ottanut sitten Leon mukaansa, niin kuin Leo olisi ollut hänen lapsensa.

Kotona vanhemmat olivat joskus puhuneet jostain inkeriläisyydestä, asiasta Leolla ei ollut muuta kantaa kuin että heillä kotona oli puhuttu erilaista kieltä kuin ympärillä asuvissa perheissä.

Sekin oli jäänyt epäselväksi, miten vanha nainen oli saanut kiepautettua hänet Suomen puolelle. Kuitenkin hän oli erilaisten vaiheiden jälkeen vain eräänä päivänä ilmestynyt tädin paikkakunnalle kaulassaan lappu, jossa sanottiin kuka hän oli ja että hänellä oli Suomessa sukulaisia. Kun hän oli laskeutunut junasta, täti oli kaapannut hänet oitis syliinsä ja Leokin oli tiennyt heti, että tämä tässä oli nyt sitten täti. Se oli ihan tädin näköinenkin.

Vuoden verran oli mennyt hyvin, sitten täti sairastui, taudin laatua kukaan ei vaivautunut Leolle selittämään. Vain lopputuloksesta puhuttiin. Leolle oli ruvettava etsimään uutta kotia.

Eräänä päivänä pyylevä nainen tuli koivukujaa pitkin ja sanoi, että nyt tuli sitten lähtö. Onneksi Leo oli niin nuori, ettei hän taaskaan ymmärtänyt mitään, mutta hän oli tottunut tottelemaan. Nainen saattoi Leon junaan ja sanoi, että tällä oli käynyt hirmuisen hyvä tuuri. Leo pääsisi perheeseen jonka pitäisi olla oikein sukulaisperhe. Helsingissä olisi vastaanottaja, eikä Leo saanut ennen Helsinkiä missään nimessä nousta junasta. Leo vain nyökkäili, sillä Helsinkikin oli hänelle pelkkä sana.

Leo teki neuvon mukaan ja istua nökötti paikallaan. Hän istui vielä silloin, kun junailija tuli vaunuosastoon ja sanoi, että nyt on sitten kotiinlähdön aika, me olemme perillä Helsingin asemalla, muut matkustajat ovat aikaa sitten menneet.

Leo laskeutui junasta matkalaukkuineen. Hän pääsi asemahalliin asti, mutta sitten hän ei osannut mennä mihinkään. Ihmisiä tuli ja meni, ja kun hän ei osannut muutakaan, hän pillahti itkuun. Silloin äärimmäisen pitkä mies tönäisi häntä olkapäähän. Se oli niin pitkä mies, että se tuntui epätodellisen pitkältä. Kuitenkaan mies ei asemahallin ihmisten joukossa ollut mitenkään pitkä. Oikeastaan hän oli pätkä, mutta Leon silmissä hänen päänsä ylti aseman kattoon. Mies sanoi olevansa Leon kaukainen

sukulainen. Leo saisi heiltä nyt kodin ja oppisi sivistyneiden ihmisten tavoille. Leo oli niin onnellinen, että uskaltautui suutelemaan pitkää miestä poskelle. Pitkä mies sanoi olevansa Kaarlo, ja Leo saisi kutsua häntä vaikka isäkseen jos tahtoisi.

Leo ei kovin paljon ehtinyt miettiä isän ja Kaarlon eroja, hänellä oli tulenpalava kiire katsella raitiovaunun ikkunasta kaikkea hyörinää ja autojen paljoutta ympärillään. Ikuisuuden jälkeen he jäivät vaunusta Kaarlon Itä-Töölöksi mainitsemassa paikassa ja nousivat käsikkäin Vaasankadulle. Alkupäässä oli muutamia puutaloja, sitten pitemmällä isompiakin kivitaloja. Kaarlo vei Leon yhteen niistä.

Vastaanottoseremoniat jäivät jotensakin Leon ulottumattomiin. Hän seisoi huoneessa, joka vaikutti valtavan suurelta hallilta, eikä hän nähnyt kunnolla ympärilleen, hänen kätensä vapisivat niin että hänen oli tungettava ne taskuihin, jolloin nainen, joka sanoi itseään Hiljaksi, henkäisi muille huoneessaolijoille, että kyllä me hänestä vielä hyvinkäyttäytyvä poika tehdään, hänellä on hyvän ihmisen ainekset, onhan hän sentään sukulainen. Sitten Hilja kehotti huoneessaolijoita sanomaan tulokkaalle päivää.

Hilja oli tehnyt kaikkensa, jotta Leo viihtyisi. Heillä oli ensimmäisen illan kunniaksi porsaankyljyksiä, ja vaikka Leo olisi voinut syödä niitä toisissa olosuhteissa vaikka kuinka monta, nyt hän kuitenkin otti varmuuden vuoksi vain yhden. Hän oli tyytyväinen, kun Hilja ihmetteli miksei hän syönyt enempää, olihan ne ihan häntä varten valmistettu.

Yöllä hän heräsi ja näki talojen välistä kappaleen mustaa taivasta. Tähän aikaan vuodesta ei oikeastaan yötä ollut, tosin täällä kaupungissa sitä ei ollut muutoinkaan, aina jossakin ikkunassa paloi valo, ja olihan pihavalokin. Leo tutkaili taloja ja mietti että hän oli onnellinen poika, kun hänellä oli täällä niin hyviä sukulaisia.

Seuraavana aamuna alkoi varovainen tutustuminen ympäristöön. Leo kyttäsi postiluukusta ennen kuin uskaltautui rappuun. Jo ensimmäinen ääni sai hänet juoksemaan suoraa päätä sisään.

Seuraavana päivänä hän yritti taas ja pääsi yhden kerroksen alaspäin, kunnes äänet saivat hänet pakenemaan takaisin sisään, mutta kerta kerralta hän rohkaistui enemmän ja neljäntenä päivänä hän oli pihassa. Talon lapset katsoivat häntä kuin maailman kymmenettä ihmettä ja kun sitten rohkein alkoi varovaisesti lähestyä, Leon rohkeus petti, hän ryntäsi rappuun ja portaat ylös turvalliseen kotiin.

Muut talon lapset huomasivat pian, ettei Leo osannut tai uskaltanut käyttää hissiä, ja kun hän seuraavan kerran tuli pihaan, he ryntäsivät ensin hänen peräänsä, mutta ajoivatkin sitten hissillä Leon kerrokseen ja olivat odottamassa tasanteella. Se oli kauhea tilanne Leolle. He sulkivat Leolta tien kotiin. Lapsia oli sekä edessä että takana, ja kun Leo ei tiennyt mitä tehdä, hän alkoi lopulta itkeä. Leosta tuntui ihmeelliseltä, että itkussa oli niin paljon voimaa. Hetkessä rappu oli typötyhjä. Muut eivät tienneet miten olisi pitänyt suhtautua itkevään poikaan, sen vuoksi kannatti varmuuden vuoksi lähteä karkuun.

Kaksi päivää myöhemmin häntä pyydettiin muina miehinä syöttäjäksi nelikseen. Hän äkkäsi itsestään uuden piirteen, hän ei ollut huomannut

juosta karkuun, ja mennessään syöttämään hän ajatteli, että hänen oli tehtävä kaikkensa ollakseen joukon luottamuksen arvoinen. Ja hän oli. Heidän joukkonsa voitti pelin 35—5. Seuraavana päivänä hän oli mukana niin kuin olisi ollut joukossa aina.

Sitten lukuisten leikkien seasta alkoi erottua yksi ylitse muiden. Sitä kutsuttiin piiloleikiksi ja sitä leikittiin päivittäin tai melkein päivittäin. Natsku joutui sulkemaan silmänsä katolle vievien tikapuiden vieressä ja laskemaan sataan, sillä välin muiden oli haettava piilo. Usein kävi niin, että natsku vilkaisi käsiensä alta nähdäkseen, mihin muut olivat menneet, joten juttu meni plörinäksi ja natskun oli alettava laskea uudelleen. Joskus kävi niinkin, että natskun oli rangaistukseksi laskettava kolmeensataan. Leo päätti olla yrittämättä jekkua, hän ei vielä osannut laskea sataan, mutta jos oli ovela joutuessaan natskuksi, saattoi vain tarpeeksi kauan olla laskevinaan.

Sitten Leo alkoi kiinnittää huomiota Helenaan. Tyttö oli samanikäinen ja Leon mielestä äärettömän kaunis. Ilokseen Leo huomasi Helenankin vaivihkaa tarkkailevan häntä aina kun Helena luuli Leon katsovan jonnekin muualle.

He alkoivat hakeutua samoihin piilopaikkoihin, ensin kuin sattumalta, sitten jo ihan tarkoituksella.

Eräänä päivänä he olivat vetäytyneet kellarikäytävään ja sen päivän natsku oli joko täysi tomppeli tai muuten vain täysi törö, ainakin hän haki joukkoa aivan väärästä suunnasta, ruumishuoneen takaa. He olivat niin lähekkäin, ettei väliin olisi mahtunut hiuskaan, Helenan läheisyys ja tuoksu sekoittivat Leon pään täysin. Yhtäkkiä hän vain taipui Helenaan päin ja moiskautti pusun suoraan Helenan suulle. Leo oli varma että Helena lähtisi hirveästi kirkuen karkuun, mutta mitään sellaista ei tapahtunut. Helena vastasi Leon kömpelöön pusuun niin antautuneesti, että Leo vetäytyi taaksepäin ja oli kompastua omiin jalkoihinsa. Tyttö oli jotain uutta Leolle. Ensimmäisen kerran hän oli saanut maistaa sitä suloista tunnetta, jonka vain tyttö saattoi pojalle antaa.

Sen päivän jälkeen he vetäytyivät mahdollisimman syrjäisiin ja hämäriin loukkoihin, kunnes eräänä päivänä he löysivät toisensa kellarikäytävästä ilman muita. Leo rakasti Helenaa niin palavasti kuin ihminen voi toista ihmistä rakastaa. Leo olisi voinut loputtomasti pidellä tyttöä itseään vasten, eikä hän tajunnut missä vaiheessa hänen kätensä oli hänestä riippumatta hakeutunut Helenan hameisiin. Leo ei ymmärtänyt vielä asioita eikä hänen tarvinnutkaan, se vain oli tavattoman kivaa ja sitten Leo oli pyörtyä ilosta, sillä hänen koeteltuaan Helenaa vähän aikaa tytössä tapahtui jotain, tämä tuli aivan kuin uneliaaksi, aivan kuin olisi ollut pyörtymäisillään ja lopulta Helena pisti kätensä Leon housuihin. Leo ikään kuin irtosi lattiasta eikä ollut varma näkikö hän unta vai ei.

Sitten eräänä sateisena iltapäivänä kesken kauneimman yhdessäolon hirmuinen käsi nosti Leon tukasta ilmaan ja ääni jylisi, että kuka ikimaailmassa olisi voinut uskoa, pakolaispoika täällä sikamaisissa puuhissa. Nainen piti niin kaameaa meteliä, että tuota pikaa kellarikäytävä oli täynnä ihmisiä. Helenaa sääliteltiin, niin kuin hänelle olisi tapahtunut



Lapsia Saklinan koulun edustalla vuonna 1932. Olisiko joku heistä voinut olla Pieni pakolainen -novellin Leo?
Tätä kuvaa saa tilata Juho Mylläriseltä (hintaan 40 Skr) os. Lagläsargatan 3, 72475 Västerås, Sverige.

jotain ikävää. Leon teki mieli huutaa, että heillä oli ollut hauskaa, mutta kukaan ei olisi kuunnellut, ja hänen oli yritettävä suojella päätään, häntä riepoteltiin monen ihmisen voimin.

Heidät vietiin verhoilijan luokse, vaikkei verhoilijalla ollutkaan varaa sanoa mitään, hän oli köyhä mies ja vuokralla. Hän otti Helenan syliinsä ja sanoi vaimolleen, että pesehän Helenan naama, niin voidaan ruveta syömään. Hänen kunniakseen oli sanottava, ettei hän välittänyt kuunnella ketään muuta kuin tytärtään. Seurakunta pohti samaan aikaan eteisessä, mitä Leolle pitäisi tehdä. Lopultakin vaihtoehdot olivät vähissä, tai niitä ei oikeastaan ollut. Leo pitäisi passittaa lastenkotiin, jossa asiantuntijat opettaisivat hänelle, mitkä asiat olivat oikein ja mitkä väärin. Sitten Leo vietiin puolittain tukasta retuuttaen Kaarlon eteen.

— Tässä se nyt on, yksi naisista huusi ja Leo paiskattiin keskelle olohuonetta. Irti päästyään hän syöksyi oitis huoneen nurkkaan ja tarttui kaksin käsin kiinni lämpöpatteriin.

Naiset huusivat ettei tämmöinen peli vetele. Poika on vaaraksi hyville tavoille eikä alistu edes suosiolla rangaistavaksi. Kaarlo yritti vedota siihen, että Leo oli vastikään tuotu Suomeen, joten semmoiselta raukalta ei voinut vielä kovin paljon odottaa.

— Senkun puhutte, jollette te rupea

OSASIT OMENAN TEHHÄ





Tuntematon
Keltto, Suuri-Manuskala
V. Alava, 1894
SKSÄV IV 2:702

Kansanlauluja Inkerinmaalta, toim. Anneli Asplund, SKS

toimenpiteisiin, me kyllä rupeamme, huusi pesu- ja silitysliikettä pitävä lihavahko Miettiskä, joka oli valinnut itsensä joukon puhemieheksi. Kaarlon puolustelut saivat aikaan vain entistä hirmuisemman raivon huoneessa ja Kaarlolla ei ollut muuta mahdollisuutta kuin vakuuttaa ryhtyvänsä toimenpiteisiin. Nyt naiset nyökkäilivät Kaarlon tahdissa, sillä kaikkihan olivat loppujen lopuksi vain Leon itsensä asialla. Leo tulisi vielä kiittämään heitä siitä että hänestä kitkettiin heti alkuunsa pois miehiset eläimellisyydet.

Leo näki udun läpi hirmuisen määrän epämääräisiä hahmoja. Kaikesta puheesta hänelle jäi käteen vain ajatus, että tässä oltiin hänen asiallaan. Miehiäkin oli liittynyt joukkoon ja yksi heistä ehdotti jämäkästi, että poika lähetettäisiin takaisin Venäjälle, hänhän oli heti alkuunsa osoittanut ettei ollut vapauden arvoinen. Onneksi Leo ei tajunnut asiasta muuta kuin sen että oli vaarassa joutua takaisin sinne, mistä hänet oli vaivalla saatu pois.

— Tuo ei ole kyllä mikään ruudinkeksijä, tuo poika. Mitä se tuolta nurkasta hakee? huudettiin yhteen ääneen ja naiset yrittivät repiä häntä keskilattialle, mutta hän meni entistä kovemmin sykkyrälle, piteli epätoivon vimmalla patterista kiinni ja lopulta hän alkoi hysteerisesti potkia ja itkeä. Loppu jäi sitten hämäräksi.

Jossain vaiheessa hän huomasi olevansa yksin huoneessa ja uskaltautui katsomaan käsivartensa alta ulos. Muutama tähti näkyi taivaalla, joten oli jo yö.

Aamulla Hilja herätti hänet nurkasta ja kehotti panemaan pyhävaatteet päälle. Sitten he lähtivät alas. Jostain syystä Leo häpesi niin ettei pystynyt sanomaan talon lapsille mitään. Ne seisoivat ryhmässä ja katselivat hänen menoaan. Leo tiesi, että kyse oli todellisesta poislähtemisestä, Hilja oli tehnyt hänelle eväätkin mukaan.

Matkalla asemalle Leo kuuli Hiljalta, että mahdollisuudet olivat vähissä, jos täti ei pystyisi pitämään Leoa luonaan maalla. Hänet joko vietäisiin lastenkotiin tai passitettaisiin takaisin Venäjälle. Venäjältähän hän oli tullutkin. Leo katseli kaupunkia, jonka kanssa hän ei ollut päässyt edes sinuiksi.

— Minä olen sinuun syvästi pettynyt, Hilja sanoi viimeisinä sanoinaan auttaessaan Leoa junaan. Leo asettui vaunun nurkkaan. Ja hetken kuluttua tuntui kuin olisi taas matkattu jossain Venäjällä.

Kokoelmasta Riidanalainen tapaus ja muita novelleja, Tammi 1992.

Lähtö Järvisaaren kylistä

Eva Finberg, o.s. Haponen (Iisraelin Ieva Kantilast) on kertonut muisteluksia siitä, miten syyskuussa 1943 tuli inkeriläisille lähtö Järvisaaren seurakunnan kylistä.

Saksalaiset sotilaskuljettajat ajoivat Renault-merkkiset, tylppänenäiset kuorma-autot Hattulan kirkonkylän aukealle. Autokolonna lähti. Rautatieasemalla kuhisi sotilaita sekä kalustoa. Olihan tämä ainoa rautatielinja suunnalla Volhavan rintamalle. Saksalaisten itäiset saarrostuspihdit Leningradin suurmottia sulkemassa.

Matka alkaa

Sinne synnyinseutu jäi. Pienautio ja Hovinpelto, Savota ja Korkka ohitettiin. Kaasuteltiin halki Tosnan. Määränpää oli aluksi Hatsina. Sinne saavuttua kaikkien silmät olivat ymmyrkäisinä: tällaista siviilien, sotavankien, sotilaiden, autojen ja junien paljoutta eivät Inkerin ukot, ämmät ja vunukat olleet ikinä nähneet. Hatsinan isoa aukiota ympäröivät valtavat rakennukset. Olivatko ne tsaarinaikaisia hevostalleja vai muita vanhoja rakennuksia? Meidät majoitettiin sinne.

Katon läpi näkyi taivasta. Meistä pitivät huolta Suomen hallituksen määräämät henkilöt. Suomalaisten muuttovirkailijoiden toimisto sijaitsi kauempana kaupungilla. Portaita piti nousta toiseen kerrokseen. Siellä oli paljon väkeä toimittamassa tärkeitä asioitaan. Suomalaiset virkailijat tervehtivät kohteliaasti: »Hyvää huomenta! Kuinka asiat sujuu? Onko joku sairastunut?»

Tällainen tapa kohdella ihmisiä, ystävällisyys olemuksessa, elämän optimismi liikkeissä sekä katseissa, saivat sotapakolaisenkin ryhdistäytymään ja valoivat uskoa tuntemattomaan tulevaisuuteen.

Hatsianassa vaikutti silloin espanjalainen Sguadra Adzurra, Sininen Divisioona. Se tuli vapaaehtoisena taistelemaan saksalaisten rinnalla itärintamalle. Mutta näitä sankareita eivät saksalaisetkaan saaneet järjestykseen. Aikanaan Sininen Divisioona petti rintamavastuun kohtalokkaalla tavalla.

Tyttö kiskojen välissä

Eräänä yönä meidät siirrettiin junaan. Oli mieletön ruuhka, ihmisiä roikkui autoissa kiinni ja tasapainotteli lavoilla tavaroitten seassa. Suunta oli Viroon. Matkalla junaa ei pommitettu.

Jossain vaiheessa juna pysähtyi. Kun matkan jatkumisesta ei tullut mitään, alettiin epäillä, että jotain oli tekeillä. Joku meikäläinen tuli ja kertoi, että joku lotta taistelee meidän puolesta saksalaisia vastaan! »Mennäipäs katsomaan. Eihä myö sottaa pelätä, ku ei pommiloikaa tule.»

Veturi sihisee ja höyryää. Hento nuori nainen seisoo kädet levällään veturin edessä keskellä rataa. Ympärillä parveilee saksalaisia upseereita ja taempana sotilaita. Ilmeisesti rautateitten solmukohtaan oli osunut Ostarbeitereitten hankkija. Tarkoituksena oli viedä työvoimaa Saksaan. Meitä kuljettava juna oli osunut tähtäimeen.

Upseeri antoi veturinkuljettajalle käsimerkin. Vaan juna ei liikahtanutkaan.

Jatkuu sivulla 12.

Kirjeitä toimitukselle

Inkeriläisten viesti

Kävin 23.—26.7.92 Aunuksessa kolmen sotaveteraanin kanssa, jotka olivat olleet siellä Syvärin rintamalla 1941—44. Itse olen syntynyt vasta -41. Veteraanit tutustuivat lähinnä vanhoihin taistelupaikkoihin. 25.7. kävimme katsomassa »Syvärin luostaria», joka oli sodan aikana ollut suomalaisten sotilaskäytössä. Nyt se oli mielisairaala, jossa oli lisäksi huume- ja alkoholipotilaita.

Täällä tapasimme inkeriläissyntyisen miehen, **Muisto Jalo Heikkisen,** s. 26. Heikkinen kertoi joutuneensa 21 vuotta sitten tähän mielisairaalaan suljetuksi, ns. poliittisena vankina. Muisto Jalo Heikkinen kertoi syntyneensä lähellä Leningradia, Sobolankylässä Susannantalossa. Äidin nimi on **Katri Puolakainen,** Tuomaalankylästä. Heikkinen oli siirretty yli 60 000:n inkeriläisen tavoin Suomeen v. -43, todennäköisesti Kuhmoon, jossa hänellä ymmärtääkseni oli edelleen sukulaisia. V. -47 hän oli kuitenkin muuttanut Ruotsiin ja ollut siellä 12 vuotta, mutta palannut sen jälkeen takaisin syntymäpaikkakunnalleen silloiseen N-L:oon. Mitä hän on noin 10 vuotta tehnyt, ennen kuin on joutunut syystä tai toisesta »mielipidevankina» Syvärin mielisairaalaan?

Tapaamisemme aikana Heikkinen antoi meille useita venäjänkielisiä kirjeitä, jotka hän toivoi meidän antavan julkaistavaksi mahdollisesti, jossakin lehdessä. Kirjeitä ei ole vielä käännetty, mutta ymmärsimme niiden sisältävän perusteluja hänen poispääsemisekseen »vankilasta». Kirjeiden mukana oli myös **Lempi Kirssin** osoite Ruotsiin, Hagebygatan 168, Norrköping. En ole kuitenkaan saanut ko. henkilöltä vastauskirjettä, joten käännyn lehtenne puoleen saadakseni lisävalaistusta Heikkisen elämän vaiheista ja tukea pyrkimyksiimme saada hänet vapaaksi ja mahdollisesti takaisin omaistensa luo.

Agronomi **Heikki Talvelalla** ovat em. kirjeet käännettävinä. Hänen os. on Malmari, 04460 Nummenkylä, p. 90-283 910.

Jalasjärvellä 6.10.92
Antti Kiviniemi
agronomi
61640 Alavalli
puh. 964-457 3828
fax. 964-457 3888

Jatkoa sivulta 11.

Tyttö kiskojen välissä ei perääntynyt eikä väistynyt. Saksalainen upseeri koetti puhua lotalle järkeä, mutta hän olisi seissyt siinä, vaikka veturi olisi hänet ruhjonut.

Upseeri kääntyi miehiin päin ja komensi junan lähtemään Viroon päin: »Befehl! Dieser Zug geht nach Estland!» Juna lähti liikkeelle ja kaikki hyppivät kyytiin. Myös tyttö raiteiden välistä ponkaisi mukaan. Hän oli Anni Tukia. Me muistamme hänet aina. Voi hyvin, Anni! Kun tavataan, niin hymyillään.

Teksti: Ilkka I. Finberg

Inkeriläisten sivistyssäätiön apurahat vuodelle 1993 jaettu

Inkeriläisten sivistyssäätiön hallitus julisti elokuun lopussa viime vuonna haettavaksi apurahoja inkeriläissyntyisten vanhempien lasten opiskelun sekä inkeriaiheisten julkaisujen ja kirjojen tukemiseen. Jaettavien apurahojen yhteismäärä oli 10 000,— mk.

Määräaikaan mennessä säätiölle saapui 14 hakemusta. Apurahoja haki 12 yksityishenkilöä ja kaksi yhdistystä.

Hallitus päätti kokouksessaan 5.12.1992 osoittaa apurahat tällä kertaa lähinnä inkeriläisille paluumuuttajille. Seuraavat henkilöt saivat kukin 2 000,— mk: **Tarmo Kouhia** Turusta opiskeluun Kouvolan käsi- ja taideteollisuusoppilaitoksessa, **Pavel Makarov** Outokummusta opiskeluun Outokummun ammatillisessa oppilaitoksessa, **Anton Mutanen** Outokummusta opiskeluun Outokummun ammatillisessa oppilaitoksessa, **Ilona Mutanen** Ilomantsista opiskeluun Ilomantsin ammatillisessa oppilaitoksessa ja **Svetlana Pardonen** Turusta täydennysopintoihin Turun yliopiston hammaslääketieteen laitoksella.

Lisäksi sivistyssäätiön hallitus päätti pyytää kahdelta apurahaa hakeneelta henkilöltä lisäselvityksiä heidän suunnittelemistaan julkaisuhankkeista. Tiedot saatuaan hallitus harkitsee uudelleen apurahan myöntämistä.

Etsitään

Pietarin liepeillä Volosovan alueen Kalitinon kylässä nykyään traktorien tarkastajana toimiva Boris Haritonov haluaa löytää lapsuudenaikaisen hyvän kaverinsa, 1932 tai -33 syntyneen PAAVO LAMPONEN -nimisen, 1942 Suomeen ja sen jälkeen mahdollisesti Ruotsiin muuttaneen inkeriläisen. Paavon isää sanottiin Dadja Filjaksi. Paavon sisaruksia oli kaikkiaan seitsemän. Muistissa ovat nimet Mari, Helmi, Vanja ja Aino. Paavon isä oli silloin ollut työssä kaupassa

Yhteysmiehenä Mikko Kiio,
Kirstinharju 4 A 2, 02760 ESPOO.
Puhelimet: kotiin 90-805 8110,
työmaalle 90-596 911 ja 598 522
(12—16.30).

Ensi kesän Ruotsin inkeriläisten kesäjuhlat vietetään Karlstadissa 21.—23. toukokuuta.
Järjestäjä: Vermlannin Inkeri-kerho.
Puh. 054-56 25 82. Puh. ja fax 054-83 02 29.

Johannes Kipatsi
Vermlannin Inkeri-kerhon
johtokunnan jäsen
Munkebolsgatan 3
654 69 Karlstad
RUOTSI

Kesäjuhlat Inkerissä 1993

Meille annettujen tietojen mukaan järjestetään Inkerin kesäjuhlat juhannus-lauantaina ja sunnuntaina 1993 Tuutarissa. Matkojen järjestäjiä pyydetään ilmoittamaan Inkeriläisten viestille yhdyshenkilön nimi, osoite ja puhelinnumero, niin että mahdolliset tyhjät paikat täyttyvät, vaikkapa muilta paikkakunnilta lähtijöillä.
A.P.

VUOSIKOKOUS

Inkeriläisten Yhdistys ry:n vuosikokous pidetään sunnuntaina 28. 3. 1993 alkaen klo 14.00 Karjala-talolla Helsingissä os. Käpylänkuja 1. Kokouksessa käsitellään yhdistyksen vuosikokoukselle kuuluvat asiat sekä lisäksi erillisenä asiana kysymys yhdistyksen sääntöjen muuttamisesta.

Erovuorossa ovat varsinaisista jäsenistä Keijo Korkka, Yrjö Korkkinen ja Inkeri Sarojärvi sekä varajäsenistä Annikki Kelo.

Johtokunta

MUISTILISTA

INKERI-KUORO 30 VUOTTA

Inkeri-kuoron harjoitukset alkavat jälleen 19. tammikuuta ja jatkuvat säännöllisesti joka tiistai kello 17—18.30 Inkerikodissa Karjalatalon toisessa kerroksessa. Kuoron 30-vuotiskonsertti pidetään 25. 4. 1993. Hyvät laulajat ehtivät vielä mukaan. Tervetuloa!

Helsingin paikallisosasto

Tilaisuudet Inkerikodissa
Helmikuussa sunnuntaina 28. 2. 1993 klo 14 paikallisosaston vuosikokous.
Maaliskuussa sunnuntaina 28. 3. 1993 klo 14 Yhdistyksen vuosikokous.

Seukkoseura

Helmikuussa 11. 2. klo 13 Inkerikodissa
Maaliskuussa 11. 3. klo 13 Inkerikodissa
Huhtikuussa 15. 4. klo 13 Inkerikodissa
Toukokuussa mahdollisesti retkeillään.

Turun paikallisosasto tiedottaa:

Vuosikokous 28. 2.
Pääsiäisjuhla 2. pääsiäispäivänä 12. 4.
Molemmat tilaisuudet pidetään klo 14.00 Karjalaisten talossa, Itäpellontie 2, Turku
Tervetuloa!

Rakkaamme

ANNA OLONEN

s. 16. 6.1896 Hietamäellä
k. 7 1.1993 Helsingissä

Kiittäen ja rakkaudella muistaen
Tyyne ja Valdemar
Mirjam, Matti ja Markku
Pekka, Päivi, Laura, Silja ja Vilma
sukulaiset ja ystävät

Ajan katsoi Herra
jo täyttyneen,
pois kutsui rakkaan äitimme.

Siunaus toimitettu 23.1.1993
Lämmin kiitos osanotosta.

Joukostamme poistuneita

Leander Seppänen, synt. 21. 7. 1919 Kosemkinassa, kuoli 12. 6. 1992, Helsingissä.
Ulla Rikkinen, synt. 5. 7. 1918, kuoli 20. 10. 1992, Borås.
Aleksi Ruotsalainen, synt. 11. 3. 1933, kuoli 7. 11. 1992, Hindås.
Sohvi Püllä, synt. 9. 11. 1909, kuoli 12. 11. 1992, Borås.

Lahden seudun Inkerikerho

Kerhoillat v. 1993 kevätkaudella. Ristinkirkon kerhohuoneessa klo 18.30.

Tammikuussa	11. 1. klo 18.30	
Helmikuussa	8. 2. »	vuosikokous
Maaliskuussa	8. 3. »	
Huhtikuussa	19. 4. »	
Toukokuussa	10. 5. »	
Kesäkuussa	14. 6. klo 18.00 Immilässä	

Marja ja Albin Rämön kotona.

Immilään menijät ottakaa yhteys autolla kulkeviin kyydin varmistamiseksi.

Levitä Inkeri-tietoa, tilaa Inkeri-aiheista kirjallisuutta

SAATAVANA SUOMESTA TAI RUOTSISTA

Anneli Asplund (toim.)
Kansanlauluja Inkerinmaalla ***100 mk (150 kr)***

Hellin Suominen
Mooses Pulron elämäkerta ***15 mk (30 kr)***

Ella Ojala
Pilkä kolimalka ***85 mk (150 kr)***
Suomi näkyy ***110 mk (150 kr)***
Pelaslunul albumi ***130 mk***

Erkki Tuuli
Inkeriläislen vaellus ***110 mk (150 kr)***

Pertti Virtaranta
Sananlaskuja ja arvoiluksia ***40 mk (70 kr)***

Pekka Nevalainen
Inkeriläinen siirtoväki Suomessa 1940-luvulla ***150 mk (200 kr)***

Pekka Nevalainen -- Hannes Sihvo (toim.)
Inkeri -- hisloria, kansa, kulttuuri ***300 mk (400 kr)***

Aapo Metiäinen
Inkerin evankelisluterilaisen kirkon 350-vuolismuislo-julkaisu ***40 m k (100 kr)***

Äänilevyjä

Inkerikuoro
Nouse Inkeri ym. ***15 mk (25 kr)***

Lauri Santtu
Murrejuttuja ***15 mk (25 kr)***
Gävlen kuoro ***30 mk***

Arvo Survo
Omall maall, kasetti ***55 mk (100 kr)***

Inkeriläisten Viestin irtonumeroita

Saimi Tuukkanen
Elämäni Helminauha ***40 mk***

Rintaneula Inkerin vaakuna ***10 mk (10 kr)***

Inkerin kartta ***70 mk***

Inkerin kartta 1849, saksankiel. ***50 mk (50 kr)***

Inkerin uusi kartta ***60 mk (100 kr)***

Poslikortti Karjalatalo ***3 mk***

Inkerin pöytälippuja ***35 mk (60 kr)***

Inkerin poslimerkkejä sarja ***50 mk (75 kr)***

Inkerin risliviiri ***350 mk (450 kr)***

Vain Ruotsista

Aatami Kuortti
Veljeni solavangil ***150 kr***

Toivo Folksten
Ingermanländare i Väsleräs ***50 kr***

Irja Hiiva
Försvisningen ***100 kr***

Ania Monahof
Tillflyklen ***150 kr***

Ania Monahof
Mol sljärnan ***150 kr***

Poslikortti
Tyttö Tuutarin puvussa ***2:50 kr***

Ingria
Ruotsinkielinen aikakauslehti ***50 kr***

T-paila ***100 kr***

Tilauksia ottaa vastaan

Armas Paakkonen
Tingsgatan 35
50253 Borås
puh. ja FAX 033-101 988
Postisiirtotili 626047-5
sekä
Annikki Kelo
Inkerikoti, Karjalatalo, Käpylänkuja 1,
00610 Helsiki
Puh. (90) 793 796 ti klo 18.30--20.00
Postisiirtotili Hki 30636-4

Vammalan Kirjapaino Oy 1993



NUMERO 3
MAALISKUU 1993



Inkeriläisten viesti

Inkeriläisten viesti

Toimitus
Päätoimittaja
Markku Pyysiäinen
Puh. (90) 191 3947
Toimitussihteeri
Marja Mustakallio
Toimituksen osoite:
c/o Mustakallio
Kahisevankuja 6 as. 3, 02710 Espoo
Puh. ja Fax (90) 509 3206

Konttori
Lehden tilaukset ja osoitteet, jäsenmaksut ja tuotetilaukset ym.
Inkerikoti, Karjalatalo, Käpylänkuja 1, 00610 Helsinki
Puh. (90) 793 796 ti klo 18.30-20.00
Annikki Kelo
Postisiirtotili Hki 30636-4
Pankki KOP 101030-1085026

Ilmoitukset
1/1 sivu mk 1 500 mk
1/2 800 mk
1/4 » » 500 mk
Kuolinilmoitukset 100 mk
Kiitos- ym. ilmoitukset 60 mk
Kuva ilmoituksessa 100 mk
Lehti ilmestyy kerran kuukaudessa

Kustantaja ja julkaisija:
Inkeriläisten Yhdistys ry
Pj. Keijo Korkka
Halvarinkatu 9, 20900 Turku
Puh. (921) 302 868 (työ)

Tilaushinta 1993
130 mk kotimaahan, Ruotsiin 200 kr ja muualle 160 mk/v (260 kr/v).

Pääasiamies Ruotsissa
Armas Paakkonen
Tingsgatan 35, 50253 Borås
Puh. ja Fax 033-101 988

Sivistyssäätiö
Hallituksen pj. Keijo Korkka
Säätiön postiosoite:
Käpylänkuja 1
00610 Helsinki
Postisiirtotili 146660-1
Pankki KOP 103150-1202761

Kansi: *Kannen kuva muistuttaa »vanhojen hyvien aikojen» talvista. Kai Pyhätunturilla nytkin on lunta, mutta onko etelämpänä? Kuva Kauko Halonen.*

TÄSSÄ NUMEROSSA

Inkeriläismummot ja eksistenssianalyysi

Mummoista puhutaan meillä Suomessa joskus hieman vähättelevään sävyyn. He ovat niitä, jotka täyttävät hoitopaikat ja työllistävät hoitohenkilökuntaa. Seurakunnissakin monet ovat väsyneet jatkuvaan »mummopiirien pyörittämiseen». Pitäisi löytyä jotain mielekkäämpää ja tärkeämpää tekemistä.

Joulukuun alussa ilmestyneessä Pietarin Sanomissa puhuttiin mummoista toiseen sävyyn, rakkaina vanhuksina. He ovat niitä inkerinsuomalaisia, joiden oli aikanaan jätettävä kotinsa ja lähdettävä kohti tuntematonta. Nämä naiset pitivät elämää yllä epäinhimillisissä olosuhteissa: kasvattivat lapsia, opettivat äidinkieltä ja kertoivat isien uskosta. Tällä hetkellä Pietarin ympäristössä asuu lehden mukaan kymmenisen tuhatta tällaiset elämänvaiheet kokenutta vanhusta. »He ovat juuremme, juuri heidän ansiostaan olemme säilyneet kansana, jolla on oma kieli ja kulttuuri», sanoo näistä mummoista Vladimir Kokko, yksi Inkerin liiton puuhamiehistä.

Karjalaisten yhdysside, Karjala-lehti puolestaan kertoo tämän vuoden kolmannessa numerossa maisteri Hanna Havaksesta, joka on käynyt Inkerinmaalla haastattelemassa näitä samoja vanhuksia, »viimeisiä suomen kielen taitajia». Hän sanoo: »Uskonnollisuus näyttää olevan se punainen lanka, jonka varassa täällä on jaksettu elää. Uskonnollisuudesta on etsitty selitykset menetyksiin ja menestyksiin.»

Nämä mummot ovat eräänlaisia eksistenssianalyyttisen teorian eläviä todistuskappaleita. Tämän humanistiseen psykologiaan perustuvan hoitoteorian kehittäjä on keskitysleirin kauhut kokenut psykiatri Viktor E. Frankl. Hän näkee ihmisen päämäärähakuisena ja elämän mielekkyyttä etsivänä olentona. Nykyihmisten suurin ongelma länsimaissa on Franklin mukaan olemassaolon tyhjiö. Ihminen on menettänyt mielenkiintonsa elämään ja samalla oman aloitteellisuutensa. Hän on kadottanut myös tukea antavat perinteet. Ihminen tarvitsee elämässään päämääriä, ihanteita ja arvoja, jotka ohjaavat hänen toimintaansa ja antavat voimaa.

Ihmisen vapaus on Franklin mukaan aina rajallista. Hän on sidottu olosuhteisiinsa, kuten inkeriläiset mummot Siperiaan. Mutta ihmisellä säilyy aina vapaus valita oma suhtautumistapansa eri olosuhteissa. Hän on aina vapaa valitsemaan, millaisen asenteen hän omaksuu. Omassa vallassa on, luovuttaako vai kestääkö. Ihminen ei siis ole vapaa jostakin, vaan vapaa johonkin.

Monet meistä nuoremmista odottivat tai odottavat elämältä suuria. Se ei ole kiellettyä. Mutta pettymykset kestää paremmin, jos asian kääntää toisin päin ja kysyy, mitä elämä odottaa minulta. Mitä paremmin ihminen näkee elämänsä tehtävänä, sitä merkityksellisemmäksi hän kokee elämänsä. Vailla mitään tietoa eksistenssianalyyttisestä teoriasta monet näistä mummoista oivalsivat elämän tehtäväluonteen samoin kuin Viktor E. Frankl. He ovat melkoisia mummoja.

Markku Pyysiäinen

Runoa runon juurille

Kotkan Helkanuoret kävivät Inkerinmaalla

Marraskuun lopulla lumisessa talvisäässä linja-autoon pakkautuivat Kotkan Helkanuoret ohjaajineen ja huoltajineen, yhteensä 24 henkeä. Mukana oli valtava määrä vaate- ja ruokapaketteja, joista kiitos Kotkan Kalevalaisille Naisille ja helkojen äideille. Matka joutui rattoisasti helkojen lasketellessa kansanrunoa, laulaessa ja kanteleita soitellessa. Päämäärämme oli Hatsinan kaupunki.

Ensimmäinen yhteys inkeriläiseen väestöön tapahtui Kupanitsan kauniissa kirkossa. Mahtava virrenveisuu kuului jo pihalle ennen jumalanpalveluksen alkua. Kirkko oli ääriään myöten täynnä kansaa. Monet olivat tulleet pitkien matkojen takaa.

Helkojen ohjelmassa oli adventtikynttilöiden sytytys, adventtilaulu »Tiellä ken vaeltaa» ja »Luojan virrestä» kansanperinteinen jouluevankeliumi. Yhteisesti laulettiin joululauluja vihkosista, jotka Kymin seurakunta lahjoitti, kaikkiaan tuhat kappaletta. Päätteeksi



»Luojan virsi» helkkyi Kotkan Helkanuorten esittämänä adventtikynttilöin valaistussa Kupanitsan kirkossa.



Ahkera suomen kielen opiskelu palkittiin. Pienet ja suuret oppilaat seurasivat runoesityksiä Kommunarissa.

»Maa on niin kaunis» herkisti mielet. Kirkkoherra Arvo Survo toimitti jumalanpalveluksen, ja lopuksi helkat esittivät kalevalaisen rukouksen sekä kantelemusiikkia.

Ohjelmissa avustivat kalevalaiset naiset **Linne Peltonen, Kaisa Kivioja** ja **Kirsti Könönen**.

Tunnelma oli lämmin ja kodikas. Jokaisen esityksen jälkeen seurakunta kiitti sanoen yhteen ääneen: »Kiitos!» Se tuntui erityisen hyvältä!

Samana iltana oli esiintyminen Kommunar-nimisellä paikkakunnalla eräässä koulussa, jossa Suomessa stipendiaattina ollut **Maria Martikainen** toimii suomen kielen opettajana. Täysi sali yleisöä oli odottamassa. Isot tytöt, Punapaulat, esittivät Suomen kansan vanhoihin runoihin perustuvan ohjelman »Sulhasia arvatessa» ja Kymin murteella perinnejuttuja. Kanneltytöt ja Pirpanat laskettelivat runoa, soittivat ja lauloivat. Yleisön kanssa yhteinen piirileikki kirvoitti hymyn moneen suupieleen.

Seuraava päivä oli sunnuntai ja ryhmämme otti osaa kirkkoherra Arvo Survon toimittamaan jumalanpalvelukseen Hatsinassa. Seurakunnalla ei ole vielä omaa kirkkoa, joten kokoontuminen tapahtui eräässä suuressa salissa. Helkojen tuoma adventtisanoma, musiikki ja yhteiset joululaulut juhlistivat tämänkin tilaisuuden. Samana päivänä Hatsinassa teimme kunniakäynnin suomalaisten sotavankien muistomerkille. Ajatuksemme



Hatsinassa vierailevat Kalevalaiset Naiset ja Helkanuoret kävivät kunniakäynnillä suomalaisten sotavankien muistomerkin juurella.

siirtyivät menneisiin vuosiin ja mielemme hiljentyivät.

Auto petti, matka jatkui

Meitä odotettiin jo Taitsan koululla, mutta silloin automme petti meidät ja jätti tielle. No, ei hätää! Kuljettaja ja opas saivat asiat järjestykseen ja taas oli kaikki hyvin. Kun viimein saavuimme perille, vastaanotto oli riemullinen.

Paikallinen inkeriläisten kuoro ja muutamat suomenkielen oppilaat esiintyivät. Helkat esittivät taas iloisen ohjelmansa ja piirileikit sekä makeiset kruunasivat illan. Tunnelma oli mahtava!

Neljäntenä päivänä alkoi kotimatka, mutta ensin halusimme välttämättä ajaa Kelttoon. Siellä, korkealla mäellä seisoo uusi kirkko, sisältä mäntypuun tuoksuinen ja valoisa. Kirkkoherra Kuukaupin puoliso oli ehtoisana emäntänä ja kertoi seurakunnan toiminnasta. Kaunis kirkko innoitti matkalaisia yhdessä laulamaan ja hiljentymään. Täällä tapasimme Pitkärannan inkeriläisiä, joille luvattiin keväällä viedä lahjaksi kastemekko.

Ruusunkukkia vanhuksille

Matkamme jatkui nyt Pecošnajaan, jossa on inkeriläisvanhusten lomakoti. Ajoimme läpi talvimaiseman ja runollisten kylien. Keltaiset, siniset ja

Jatkuu sivulla 8

Kaipuu Äiti-Inkerin syliin



Kirjailija Ella Ojala on kiertänyt eri puolilla Suomea puhumassa inkeriläisten puolesta. Häntä on pyydetty mm. Rotary-järjestön tilaisuuksiin, joissa hän on esittänyt tämän vetoavan tekstinsä.

Apua Inkerin suomalaisille!

Kunpa minulla olisi taikakynä, joka loihtisi esiin ne muutamat sanat joilla voisin lyhyesti kertoa kokonaisen kansakunnan tragediasta.

Kansan, joka on osa Suomen kansaa sen välittömässä läheisyydessä itärajan takana.

Sen kansan kohtalo on ollut julma. Se kansa on joutunut elämään suuren kansan armoilla.

Siltä kansalta ei ole kysytty, mitkä ovat sen omat päämäärät ja tavoitteet.

Se kansa on ollut ahkeraa, rehellistä ja Jumalaan luottavaa kansaa.

Sen kansan maa on ollut julmien sotatannerten suuri näyttämö. Se kansa on saanut orjan piiskaa Venäjän tsaareilta.

Se kansa on saanut luovuttaa sydänalueensa Pietarin kaupungiksi, joka käytännöllisesti katsoen lepää suomalaisten luitten päällä. Tämän kaupungin halki virtaa enää vain muistona suomalaisuudesta Neva-joki, joka kantaa suomalaista nimeään miljoonakaupungin tietämättä nimen alkuperästä mitään.

Tämän joen sininen virta on värjääntynyt punaiseksi öisin ammuttujen suomalaisruumiiden verestä.

Bolsevikit — vaikka antoivatkin alkuun näennäisen vapauden tälle pienelle kansansirpaleelle — alkoivat kohta listiä tämän kansan maita ja päitä tolkuttomaan talouteensa. Lähettäen heitä ilman minkäänlaista varoitusta öisin vangiten ja karkottaen pois kotiseudultaan joko kolkkoon vankilatyrmään tai karkotuspaikoille ankaran arktisille alueille Siperiaan ja Kuolan niemimaalle, tai aina Kiinan rajalle saakka. Ja Keski-Aasian kuumille puuvillapelloille.

Heidän lapsensa menehtyivät useasti jo matkalla. Äidit kuolivat tuskiinsa.

Sitten tuli toinen maailmansota ja se siirsi totaalisesti koko kansan pois asuinalueiltaan. Sitä ennen tältä kansalta oli viety oikeus opiskeluun omalla äidinkielellään. Myös jo olemassa oleva äidinkielinen kirjallisuus oli ehdottomasti tuhottava.

Myöhemmin yksittäiset perheet, mikäli olivat vielä yhdessä, eivät uskaltaneet puhua äidinkieltään — sydämensä kieltä, joka olisi kavaltanut heidät suomalaisiksi, mikä heidän passeissaan kansallisuuden kohdalla oli merkitty kuin poltinleima.

Tämä kansa, joka on hajotettu kuin akanat tuuleen — haluaisi nyt mahdollisuuden tullen koota niistä pienistä sirpaleista joita vielä on olemassa eri puolella laajaa Venäjän maata, yhtenäisen kokonaisuuden, mahdolli-

sesti entisille asuinalueilleen Inkeriin, jonne on jo paljon paluumuuttajia muuttanutkin.

Se haluaisi takaisin äidinkielensä ja kulttuurinsa. Inkeriläisten kaipuu ÄITI-INKERIN syliin on herännyt tuhansissa inkerinsuomalaisissa — asuivatpa he sitten missä hyvänsä.

Tämän ovat todistaneet ne muutamat kesäjuhlat joissa tämä kansa on saanut vuosikymmenien pakkovallan jälkeen taas kerran tavata maamiehiään ja puhua äidinkieltään.

Heidän kokoontumistilansa on ollut avoin taivas. Mutta maa, jolla he ovat seisoneet — on ollut Oma maa, jolle he ovat virittäneet kiitoslaulunsa kuin muuttolinnut, vaikka pesä on ollut jo hajotettuna vuosikymmenet.

Tälle sisukkaalle kansansirpaleelle, jota inkeriläisiksi kutsutaan, toivoisi onnea ja menestystä. Mutta siihen he tarvitsevat parempiosaisten auttavaa kättä.

Ojentakaamme se heille! Auttakaamme heidät rotkosta omille oksille, että he saavat visertää virtensä kuin satakielet kiitoslauluun.

Ella Ojala
kirjailija Inkerin Lempaalasta

Jatkoa sivulta 6.

vihreät mökit puuleikkauksineen sekä vanhat puutarhat herättivät ihastusta matkalaisissa.

Lomakodin olohuoneessa istui meitä odottamassa jännittyneinä ja parhaisiinsa pukeutuneina parikymmentä vanhusta. Helkojen esittämä hauska sulhasohjelma ja »Sinisiä, punaisia ruusunkukkia» sekä pienten tyttöjen kantelemusiikki ilahdutti heitä kovin. Kodikkaan vierailutuokion kohokohdaksi muodostui joulupakettien jako. Jokaisen vanhuksen syliin ojennettiin oma joululahja, ruokapaketti. Harvoin saa nähdä niin kiitollisia vastaanottajia. Jokainen heistä tahtoi kiittää kädestä pitäen ja kertoa omia elämänkokemuksiaan.

Vanhemmat matkalaiset olivat jo hieman väsyneitä, mutta helkojen kansallispukujen helmat heilahtelivat vielä iloisesti ja runo, soitto ja laulu kajahtivat yhtä reippaasti koko matkan ajan. Sydämissä oli onnellinen tunne ja mieli oli iloinen. Käynti runonlaulajien mailla antaa varmaan helkoille uutta intoa ja syvyyttä runoharrastuksen parissa.

Huoltojoukon äidit ihmettelivät inkeriläisten suurta määrää ja sitä, että joka paikassa oli salit täynnä väkeä. Hyvältä tuntui myös se, että meillä on sama äidinkieli. Tuliaisiksi mukaamme saimme suuren joukon kirjeitä Suomessa postitettaviksi inkeriläisten omaisille ja ystäville. Meitä jäivät seuraamaan sydämelliset toivotukset: »Tulkaa pian uudelleen!» Matkaoppainamme toimivat Leningradin alueen Inkerin Liiton puheenjohtaja **Viktor Hyyrönen** ja Kalevalaisten Naisten stipendiaatti **Lempi Povostkaia**. Heille sydämellinen kiitos.

Teksti: Raija Örling

Juurevia runoja

Juuret Suomessa -runovalikoima syntyi itsenäisyyden 75-vuotisjuhlavuoden kunniaksi viimekesäisen suuren juhlatapahtuman yhteydessä.

Siihen on koottu niiden suomalaisten runoja, jotka elävät ulkomailla, siirtosuomalaisina. Mukana on myös inkeriläisten kirjoittamia runoja.

Suomi-Seuran järjestämään runokilpailuun osallistui yli 500 kirjoittajaa 25 maasta. Kaukana asuvat suomalaiset tervehtivät näin juhlivaa isänmaataan.

Kauan ulkomailla asuneet kirjoittajat ovat ehkä jo osittain unohtaneet suomen kielen. Mutta suomi on heille kuitenkin »kielen suru, laulun kieli, kielen laulu», niin kuin eräs kanadalainen kirjoittaa. Valikoimasta ei näe, ketkä kirjoittajista ovat inkeriläisiä, mutta joskus runon sisältö kertoo sen selvääkin selvemmin:

Aamu

Inkeriltä kaamos haipuu,
herää kansa kaunoinen.
Soiva suomi jälleen kaikuu,
kieli kaunis, suloinen.

Äidinkieli, kotiliesi
ei ne menneet unholaan,
vaikka kulki kauas tieni
itäiseen ja pohjolaan.

Menneisyyttä vainovuodet,
nousee uusi aamunkoi.
Heimosemme toiveet uudet
jälleen sydämissä soi.
(**Lev Suikanen,** Viro)

Saksassa asuva suomalaisäiti kirjoittaa runon tyttärelleen Maijalle:

Pieni tyttäreni!
Tahtoisin antaa sinulle lapsuuteni leikkipaikat,
järvien sinen ja laineiden liplatuksen
ja valoisat yöt.

Rakas pieni tyttäreni!
Tahtoisin antaa sinulle myös puhtaanvalkoiset hanget,
auringon kimalluksen jäällä
ja revontulet —
talven syvän hiljaisuuden.

Tyttäreni!
Tahdon opettaa sinulle kaiken
kauniin ja hyvän
myös äitisi kotimaasta,
Sinulle,
pieni saksalainen tyttäreni,
kauriiden leikkitoveri,
Alppien ja vuoripurojen kasvatti.

Ulkosuomalaisten runoantologia on syntynyt kaipuusta isänmaahan ja äidinkieleen. Siinä ei kuitenkaan aina maalailla Suomea ihanteellisesti onnelaksi:

»Joskus
oli niin kylmää,
että
tukka jäätyi
seinään kiinni...»

Tässä valikoimassa puhuu edellämenneitten ääni niille, jotka harkitsevat parempien olojen etsimistä. Kannattaa siis lukea ja todeta, millaisiksi kirkkaiksi kyyneliksi kaipuu puristuu.

Marja Mustakallio
Juuret Suomessa. Ulkosuomalaisten runoantologia. Otava 1991.

Leppisaaren kirkkotie

Ohi muutamien kylien, yli laajan Kairankankaan, kulki Leppisaaren kirkkotie. Kahdenkymmenen virstan matka jaksettiin kävellä monta kertaa kesässä ja joskus talvellakin. Kotoa lähdettiin noin kuuden aikaan. Kesällä parskittiin paljain jaloin, kengät nyytissä.

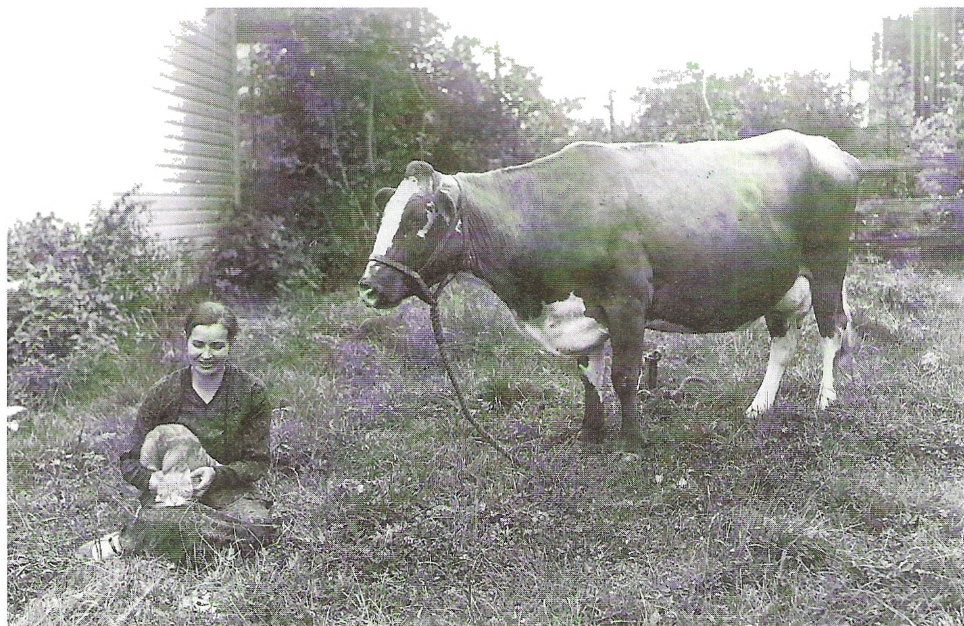
Kun tultiin Hepojärven rantaan, siinä pestiin kasvot, kädet ja jalat. Istuttiin nurmikolla, korkean mäen juurella. Mäellä kasvoi pähkinäpensaita. Pantiin sukat ja kengät jalkaan, oiottiin rypistynyttä hametta ja lähdettiin nousemaan Aunelan mäelle. Mäen takana, tuuheiden kuusten varjossa, kohosi punatiilinen Herran huone.

Hepojärven rannassa juottivat myös hevosmiehet hevosiaan. Vain isännät ja emännät tai nuoret naimisissa olevat miehet nuorikkoineen ajoivat hevosella kirkolle. Tytöt ja pojat joutivat kävelemään.

Jumalanpalvelukset olivat pitempiä kuin nykyään. Ne päättyivät kello yhden maissa.

Vilkin Matin puodista ostettiin kopekalla tai kahdella puolpielaita. Jos oli aikaa, syötiin paluumatkalla rannalla istuen, mutta useimmiten syötiin kävellessä. Kotimatka sujui yleensä nopeammin, koska Kairankankaalla saatettiin pistää juoksuksikin. Kotona oltiin neljän maissa.

Tällaisia olivat nuoruuteni kirkkomatkat: raskaat, mutta niin hauskat.



Kerran, monien surujen täyttämässä elämässään oli paimenunelman kirjoittajalla omakin lehmä. Kuvassa Eeva Pesonen, Hellikki-lehmä ja Kurre-kissa.

Jos emme olisi lähteneet matkalle iloisin mielin, emme kai olisi lähteneet lainkaan.

Paimenunelma

»Minä paimenlauluja laulaisin, jos oikea paimen oisin.»

Olin ollut kaksi kesää samassa talossa, saman hyvän emännän pitkkutyttöjä paimentamassa, ja kyllästynyt lastenhoitajan ammattiin. Halusin paimeneksi. Mielestäni olisi ollut monin verroin arvokkaampaa käydä karjan jäljessä, yllä piikkohame, jalassa kurppuset, kupeella piikkoinen eväslaukku, kuin istua tuvan penkillä kätkyttä tai vipua heiluttamassa.

Paimenen ammattia yleensä arvostettiin. »Paimen on pappi talossa», sanottiin. Ei ollut ollenkaan harvinaista, että vauraitten talojen pojat ja tyttäret 12—15 ikävuoden välillä kävivät paimenessa.

Tosin se ei ollut aivan leikintekoa, kun karja kulki kesäkaudet suurilla saloilla, jossa vielä karhujakin kuului olevan, mutta olihan paimenilla ilonsakin. Minäkin pidin metsästä ja lehmistä. Vasta syyskesällä täyttäisin 12 vuotta, ja olin pienikasvuinen, mutta jaksaisin kyllä 5—6 lehmän karjaa paimentaa. Näin ajattelin usein talven mittaan.

Kun kevät teki tuloaan, aloin puhua asiasta äidille. Äidin mielestä minä olin liian pieni, metsä liian suuri ja vaativa. »Helpompi sinun on olla likkana.»

Näin raukeni ensimmäinen suuri unelmani, paimenunelma.

Eeva Pesosen muisteluksista Inkeri Torikka

Inkerikuoro 30 vuotta

Inkerikuoro pitää 30-vuotisjuhlakonsertin 25. 4. 1993 klo 14 Karjalatalolla, yläsalissa.

Tähän kunniakkaaseen ikään ehtinyt kuoro on toiminut säännöllisesti. Kuorolla on ollut hyviä, innokkaita johtajia. Nykyinen johtaja Kerttu Hiltunen on johtanut kuoroa jo yli 15 vuotta. Kuorossa laulaa n. 20 henkeä. Osa laulajista on inkeriläisiä, osa inkeriläisten ystäviä. Tämän pitkän taipaleen aikana kuoro on vieraillut erilaisissa tilaisuuksissa, ja kuoron ohjelmaan kuuluvat jokakesäiset inkeriläiset kesäjuhlat Suomessa ja Ruotsissa.

30-vuotiskonsertti sisältää mm. M. Putron lauluja ja inkeriläistä kansanmusiikkia. Tervetuloa virkistymään kanssamme laulun parissa. Väliajalla on kahvitarjoilua, joka sisältyy ohjelman hintaan, 30 mk.

Kerttu Susi

Aitovieriltä

Alkuvuodesta kerrottiin sanomalehdissä useista inkeriläisiä koskevista asioista. Kiinnostavimpia niistä olivat tiedot suomen kielen opetuksen elpymisestä venäläisissä kouluissa, erityisesti Pietarissa. (Helsingin Sanomat 27. 1. 1993) Millionnaja-kadulla koulussa numero 204 on suomea opetettu jo neljä vuotta. Lehden mukaan inkeriläiset ovat etusijalla, kun kouluun valitaan oppilaita.

Millaisia suomen kielen opettajia venäläisissä kouluissa lienee? Me tunnemme ainakin yhden. Viime kesänä kerroimme lehdessämme **Maija Martikaisesta**, joka opiskeli suomea Helsingin yliopistossa Kalevalaisten Naisten stipendiaattina. Kun hän palasi kotiseudulleen Pietariin, ei työpaikasta ollut vielä tarkkaa tietoa.

Alkuvuodesta tuli kirje Maijalta. Hän kertoo innoissaan juhlasta, jonka Kotkan Helkanuoret järjestivät ja josta Raija Örling kertoo tässä lehdessämme. Maija opettaa sekä lapsia että aikuisia Kommunarissa. Matkaa kotoa Pietarista on aika pitkälti: ensin metrolla 10 minuuttia, sitten junalla puoli tuntia, sitten bussilla puoli tuntia ja sitten vielä jalkaisin. Odotuksineen matkaan kuluu kaksi ja puoli tuntia. On siinä hennolla Maijalla taivaltamista! Oppitunnit ovat kaksi kertaa viikossa. Jos olisi lisää opetustiloja, voisi ehkä saada lisää oppilaita. Se merkitsisi myös palkanlisää; nykyisellään palkka on olemattoman pieni.

Suomen kielen taito häviää nuorelta sukupolvelta, ellei tehokasta opetusta saada järjestetyksi. Kaupan ja liike-elämän tehtävissä sekä turismin alalla tarvitaan suomen puhujia. Taustansa ansiosta inkeriläiset oppisivat venäläisiä helpommin hallitsemaan vaikean suomen kielen täydellisesti. Mutta mikä taho ryhtyisi nyt tukemaan vaikeissa oloissa ponnistelevia opettajia? Mistä saataisiin se suora rahallinen tuki, joka menisi varmasti oikeaan osoitteeseen, tärkeän suomen kielen opetuksen turvaamiseen. Tässä on haastetta eri tahoille, seurakunnille ja muille järjestöille.

Liikuttavaa on lukea Maija Martikaisen kirjeestä, miten hän järjesti oppilailleen joulujuhlan: »Saimme 23. päivän illaksi huoneen. Tunnissa pystytimme joulukuusen upouuteen jalkaan. Laitoimme pikkualttarin ja kahvipöydän. Joululaulut kaikuivat suomeksi ja evankeliumi luettiin sekä venäjäksi että suomeksi. Aikuiset ja lapset leikkivät yhdessä kuusen ympärillä piirileikkejä. Joulupukki ei valitettavasti päässyt, mutta laski lahjat helikopterista. Inkerin Liitto oli avustanut pukkia lahjojen hankinnassa. Joulupuuro oli pienissä piirakoissa.»

Kuulostaa siltä, että juhla on tarjonnut inkeriläisille elämyksiä. Ja mehän tiedämme, että kaikki, mikä opitaan elämysten kautta, jää muistiin. Tässä tapauksessa mieleen painettiin sekä kieltä että jouluperinnettä. Mikä olisi tärkeämpää?

Marja Mustakallio

Muistellaan maataloutta

Museovirasto on julistanut 38. muistitiedon keruukilpailun, jonka nimi on Muuttuva maatalous. Siihen voivat nyt osallistua kaikki ne lehtemme lukijat, joilla on halu kertoa kokemuksistaan. Muistelijoille jaetaan rahapalkintoja.

Tarkempaa tietoa saa Museoviraston kyselylehdestä, jossa on tarkat ohjeet. Lehden saa käsiinsä parhaiten pyytämällä sitä kortilla osoitteesta
Museovirasto, perinnearkisto
PL 913, 00101 Helsinki

Seuraavassa taustatietoa muistitiedon keruutoiminnasta

Museoviraston kyselyissä on silloin tällöin kosketeltu maataloutta ja maaseutua. Kysely, jonka nimi on **Muuttuva maatalous**, käsittelee maataloudessa viime vuosikymmeninä tapahtuneita muutoksia ja on tarkoitettu kaikille maatalouden harjoittajille. Kyselyn avulla pyritään keräämään muistitietoaineisto, joka valottaa



Karjanhoitokurssit Teuvalla Säntin talossa. Tytöt harjoittelevat lypsämällä vettä kumiutareista ämpäriin. Pellervon arkisto.

muutoksia viljelijäväestön omasta näkökulmasta. Toinen kyselyaihe koskee **yhteissaunomista**. Arkistomme kerää myös kysyttyihin aiheisiin liittyviä valokuvia.

Museoviraston perinnearkiston tehtävänä on muistitiedon tallennus **kansatieteellistä ja kulttuurihistoriallista** tutkimusta varten. Käytännössä tallennusta tehdään suurelle yleisölle suunnattujen kyselyiden avulla. Tässä tarkoituksessa on vuodesta 1956 lähtien julkaistu kyselylehteä sekä suomen- että ruotsinkielisenä kerran vuodessa. Keruutoiminta perustuu vapaaehtoiseen vastaajaverkostoon ja kyselyt ovat avoimia kaikille kiinnostuneille. Ne järjestetään kilpailumuodossa ja parhaat vastaukset palkitaan. Vuodesta 1956 lähtien vastauksia on saatu n. 8 700 henkilöltä ja perinnearkiston kokoelmat sisältävät nykyisin yli 1 milj. sivua muistitietoa kansankulttuurin eri aloilta. Kyselyitä laativat sekä museoviraston tutkijat että ulkopuoliset tutkijat. Museovirasto vastaa kyselylehden julkaisemisesta sekä saapuvan aineiston arkistoinnista ja sen käytön valvonnasta. Muistitietoaineistoa on käytetty ja käytetään jatkuvasti erilaisissa perinnetieteellisissä tutkimuksissa.

Vastausten arvioinnissa annetaan arvoa mm. kuvauksen omakohtaisuudelle ja tarkkuudelle. Vastaajilta ei sen sijaan edellytetä kaunokirjallisia kykyjä, vaan tutkimuksen kannalta käyttökelpoisimpia ovat **selkeästi** kirjoitetut vastaukset, joissa heijastuu **omakohtaisuus**.

Tarvittaessa antaa lisätietoja tutkija **Pirkko Hakala** puh. 90-405 0326.

Aliina Rajatammi 95 vuotta

Tammikuun 14. päivänä vietettiin Inkerikodissa syntymäpäiväjuhlaa. Vaikka ulkona oli hieman nuhruinen ja räntäinen keli ja viileähkö sää, sisällä juhlapaikalla oli lämpöä ja tunnelmaa sitäkin enemmän. Kukat tuoksuivat ja kynttilöiden lepattavat liekit loivat iloista loistettaan ja toivat juhlatunnelman Inkerikotiin. Mahtava kakku ja herkkupöytä kutsuivat luokseen.

Aliina täytti kunnioitettavat 95 vuotta jo vuodenvaihteessa, mutta hyviä juhlia kannattaa viettää useamminkin.

Luoja on lahjoittanut Aliinalle hyvän terveyden, ymmärrystä, viisautta sekä tietoa ja taitoa, ja kaiken lisäksi pitkän elämän elettäväksi.

Aliina on yksi Seukkoseuran perustajajäsen. Laulu on hänen sydäntään lähellä.

Inkerikuoron kukkatervehdyksen — orkideat — ojensi juhlijalle kiitokseksi kuoron puheenjohtaja.

Hilja Huttunen kiitti lämpimin sanoin Seukkoseuran perustajajäsentä, ja Seukot toivat samalla oman kukkatervehdyksensä päivänsankarille.

Karjalan Liitto ry:n edustajat esittivät onnittelut ja ojensivat kirjalahjan.

Helsingin paikallisosaston puheenjohtaja Yrjö Korkkinen toi paikallisosaston tervehdyksen.

Onnea Sinulle, Aliina, ja terveyttä!

Aili Jukarainen

Muistelmia elämästä

Nämä rivit kirjoittanut olen minä tästä
viime aikain tapahtumista meidän elämästä.
Ensittäin kun leikki alkoi, verot tulliit suuret,
vaikk' ois miten maksettu, täyteen eivät tulleet.
Annettiin me koit ja konnut, lehmät hevosetkin,
nutut, natut, kaikki veivät, villat keritsemetkin.
Pukit, pässit, kukot, kanat, nekin herjat veivät,
lapsillekaan vaatteita jättäneet he eivät.
Mikä suinkin kättee kääntyy, mättivät he säkkiin,
Oja-ahol elämää kuitenkin viel' jättiit.

Veivät isät, veivät enot, siin ei kylliks vielä,
äijä vanhus kotiin jäi, sekin oli tiellä,
vaikka oli elänyt seitsenkymment vuotta,
vanhoil päivil kärsimään joutui ihan suotta.

Nyt jo varmaan leikki loppui, oli syytä luulla,
mutta vielä kummempia saimme sitten kuulla.
Oja-aholt lähtee pittää, taloineen tai ilman,
talon saatte omaksi, jos maksatte siit hinnan.
Isän vanhoist veloista on talo teiltä myyty,
enempää ei selvitelleet, tähän täytyi tyytyy.

Päätettiin sit yhteisvoimin oma talo ostaa,
vaikk' ei ollut kopeekkaakaan rahaa kormannossa.
Mutta ahkeruus se on, mi kovan onnen voittaa,
ehkä meille onnistuu, pitäähän se koittaa.
Hiinattiin me kotikultaa tänne asemalle,
kyl se tuntu naisten voimil kovin tukalalle.
Milloin ei saanut hirsii metsäst, milloin nauloi puuttui,
kons' ei ollut autoloi ja hevosetkin suuttui.

Nyt on meillä kumminkin jo valmis oma tupa,
ehkä tulevaisuudessa, onnen se meille lupaa.
Muuttukoon jo viimeinkin meiltä murheen aika,
olkoon tämä uusi koti meille onnen paikka.

Susanna Ronkonen (Mehiläinen) 1903—1979
Runon lähetti Mirjam-Susanna Kolkka Tampereelta

Kuulumisia Västeråsista

Västeråsin inkeriläisten toiminta oli viime vuonnakin vilkasta.

Huhtikuun alussa tehtiin kuuden päivän risteily Tukholmasta Pietariin. Se osui samaan aikaan, kun Pietarissa oli Inkeriläisten edustajakokous. Ruotsin inkeriläisiä edusti siellä **Juho Myllärinen**. Kongressisalissa oli noin 500 kuulijaa. Vanhemmat edustajat puhuivat suomen kielellä, ja heidän puheenvuoronsa käännettiin venäjäksi. Nuoremmat edustajat käyttivät venäjää. Kuultiin, että inkeriläiset nuoret opiskelevat ahkerasti suomen kieltä, missä se vain on mahdollista.

Moskovan inkeriläisten edustaja kertoi, että Moskovassa asuu noin 200 inkeriläistä. He ovat perustaneet suomenkielisen luterilaisen seurakunnan.

Kerrottuani lyhyesti terveiset Ruotsista lähdin sukulaisteni mukana pois kongressista. Lähtiessä sain mukaani useita kymmeniä nuorten inkeriläisten osoitteita. Vierailin sitten sukulaisten luona Skuoritsassa ja Voiskovitsan kylässä. Illalla he toivat minut risteilylaivaan Pietariin.

Seuraavana päivänä osallistuimme Hatsinassa jumalanpalvelukseen, joka pidettiin jossain kokoussalissa. Kirkossa, jossa vielä 30-luvulla oli pidetty jumalanpalveluksia, oli nyt venäläisten lasten urheilukoulu! Kun sinne ei nyt siis päästy, pidettiin jumalanpalvelus kirkon portailla. Väkeä oli lähes 200 henkeä. Sade tosin yllätti kesken, ja vanhempi väki lähti pois kyyneleet silmissä.

Järjestötoiminnan kurssit

Göteborgissa oli Ruotsin inkeriläisten yhdistyksien johtohenkilöille järjestötoiminnan kurssit. Niille osallistui 24 henkeä. Västeråsista oli mukana neljä osanottajaa. Järjestelyistä ansaitsee kiitokset Göteborgin inkeriläisten kerho.

Västeråsin Inkeri-Kerhossa on noin 50 jäsentä, suurin piirtein puolet kannatusjäseniä. Kokoonnumme kaksi kertaa kuukaudessa; samoin kokoontuu täällä Ukko-Kerho.

Teksti: Juho Myllärinen

Keväänтulo Inkerissä

Maaliskuu tuo sanomaa
saavunnasta kevät päiväin
aamuin vielä lapsiräiväin
peukaloa paleltaa.

Vaikka lämmittävä syli,
aukeaa jo hankein yli
elon taimet taivoon päin
alkaa nousta vähittäin.

Olga Jokelainen

Saklinan kesä

Elämä Saklinan kylässä sujuu rauhalliseen tahtiin. On kesä 1941. Juhalsimon Jaska on pojankoltiainen, jonka äiti lähettää Leningradiin myymään kananmunia ja tuomaan takaisin tullessaan torilta ostettuja untuvikkoja. Elämä on rauhallista, murheena korkeintaan se, että lehmä on nielaissut rautanaulan ja kuollut.

Hartauskirjat, rukous ja säälliset tavat ovat kunniassaan. Väki on työteliästä ja kaikki puhuvat toisilleen ihmeen sivistyneesti: »Sanokaapa, olkaa hyvä, mitä te sieltä lehdestä etsitte?»

Tällaisista tunnelmista alkaa Väinö Tainan viime syksynä ilmestynyt romaani Vieras tulee ajallaan. Se kertoo siitä, kuinka vallanpitäjien pahimmilta vainoilta säästynyt Saklina vuonna 1941 joutuu yllättäen kokemaan sakalaisten lähestymisen kohti Leningradia. Saklinalaiset eivät kuitenkaan lähde suinpäin karkuun, vaan piiloutuvat metsään, jossa joutuvatkin piileskelemään odotettua pitempiä aikoja.

Lämmin kesä kääntyy koleaksi syksyksi. Syötävää ei ole aina hurrattavan paljon, mutta kärsivällisesti värjöttelevät saklinalaiset eivät menetä malttiaan. Omasta lehmästä saatava maito on ihaninta herkkua. Perheet pysyttelevät koossa ja keskenään sovussa. Mitään kauheuksia ei loppujen lopuksikaan tapahdu; kanavarkaudet kuitenkin kuohuttavat! Helpotuksen tunne uusien miehittäjien saavuttua on kuitenkin ilmeinen; ei olluttkaan tarvinnut lähteä tuntemattomille maille evakkoon.

Väinö Tainan kerronta on omakohtaista. Kirjoittaja on nuorena poikana kokenut tämän kaiken; hän on itse Juhalsimon Jaska. Monet lehdessämmekin julkaistut inkeriläismuistelmat ovat kuin tämän kirjan harjoitelmia. Parisatasivuisen romaanin sivuilta löytyy varmasti monille tuttuja tapahtumia, paikkoja ja henkilöitä.

Marja Mustakallio

Väinö Taina: Vieras tulee ajallaan. Sley-kirjat 1992.

Ruotsininkeriläisten kesäjuhlat Karlstadissa

21.—23. toukokuuta 1993

Kesäjuhlat pidetään Sundstan lukion huoneistossa (Sundstagymnasiet) Sundstan kaupunginosassa. Juhlajumalanpalvelus pidetään viereisessä Norrstrandin kirkossa.

Perjantai 21. 5.

13.00 Juhlakanslia avataan. Puhelin 054-19 64 68.
13.00 Ruotsin Inkeri-Liiton vuosikokous
17.00 Avajaistilaisuus
20.00 Illanvietto. Skutberget.

Lauantai 22. 5.

10.30 Juhlaseurat
13.00 Hartaushetki ulkona
14.50 Viestinjuoksu
15.00 Poppi-loppuottelu
17.00 Inkeri-ilta
20.30 Tanssit

Sunnuntai 23. 5.

08.30 Juhlajumalanpalvelus Norrstrands kyrka.
11.00 Popputilaisuus

Poppikarsintakilpailut alkavat perjantaina päivällisen jälkeen ja jatkuvat lauantaina. Ilmoitettava viimeistään lauantaina klo 9.00 Erland Airimanille, puh. 054-428 87.

Skuoritsasta tulee kirkkokuoro, Narvasta lauluryhmä ja Kohtla-Järveltä tanssiryhmä.

Odotamme myös Inkerin Liittojen puheenjohtajia Inkeristä, Karjalasta ja Eestistä.

Yöpymispaikoista tietoja antaa Viktor Repo, puh. 054-56 25 82.

Lähempiä tietoja juhlista: Yrjö Airiman, puh. 054-480 61, ja Johannes Kipatsi, puh. ja fax 054-83 02 29.

Viisumin voi lunastaa rajalta

Idän matkaajille tutut palvelupisteet Ravintola Aimoannos Vaalimaalla ja Raja-Kääpä Ky Nuijamaalla ovat mukana uudessa viisumipalvelukokeilussa. Turistiryhmät, yksittäiset omalla autolla liikkuvat matkailijat ja liikemiehet voivat nyt tilata viisumit postitse kätevien rajalla ja huoltoasemilla tarjolla olevien kaavakkeiden avulla ja lunastaa valmiin viisuminsa rajalta. Järjestely tietää huomattavaa ajansäästöä aiemmin noin 10 päivää kestäneeseen viisuminsaantiin. Uuden palvelun valtteja ovat edulliset hinnat ja lyhyet 4—5 päivän toimitusajat. Palvelun on kehittänyt helsinkiläinen Lähialuematkat, joka tarjoaa matkapalveluja kaikkialla Venäjällä, mutta erityisesti lähialueilla.

MUISTILISTA

INKERI-KUORO 30 VUOTTA

Inkeri-kuoron harjoitukset jatkuvat säännöllisesti joka tiistai kello 17—18.30 Inkerikodissa Karjalatalon toisessa kerroksessa. Kuoron 30-vuotiskonsertti pidetään 25. 4. 1993. Hyvät laulajat ehtivät vielä mukaan. Tervetuloa!

Helsingin paikallisosasto

Tilaisuudet Inkerikodissa
Maaliskuussa sunnuntaina 28. 3. 1993 klo 14 Yhdistyksen vuosikokous.

Seukkoseura

Maaliskuussa 11. 3. klo 13 Inkerikodissa
Huhtikuussa 15. 4. klo 13 Inkerikodissa
Toukokuussa mahdollisesti retkeillään.

Lahden seudun Inkerikerho

Kerhoillat v. 1993 kevätkaudella. Ristinkirkon kerhohuoneessa klo 18.30.

Maaliskuussa	8. 3. »
Huhtikuussa	19. 4. »
Toukokuussa	10. 5. »
Kesäkuussa	14. 6. klo 18.00 Immilässä

Marja ja Albin Rämön kotona.

Immilään menijät ottakaa yhteys autolla kulkeviin kyydin varmistamiseksi.

Paikallisosastojen yhteyshenkilöt

Helsingin paikallisosasto
pj. Yrjö Korkkinen
Orvokkitie 24 B
01300 Vantaa, puh. 90-873 2095

Hyvinkään Inkerikerho
pj. Inkeri Sarojärvi
Norpankatu 10
05460 Hyvinkää, puh. 914-18 017

Lahden Seudun Inkerikerho
pj. Marja Rämö
Immilä
15560 Nastola, puh. 918-632 519

Turun paikallisosasto
pj. Keijo Korkka
Halvarinkatu 9
20900 Turku, puh. 921-580 201

Turun paikallisosasto tiedottaa:

Pääsiäisjuhla 2. pääsiäispäivänä 12. 4. Molemmat tilaisuudet pidetään klo 14.00 Karjalaisten talossa, Itäpellontie 2, Turku

Tervetuloa!

Etsitään

Susi, Juho syntynyt joskus vuosina 1913—15 Pietarin läänissä! Sinua hakevat serkkusi Amalia Hamppu ja veljesi Eino Susi Pietarissa.

Tietoja voi antaa Oskar Björklundille, puh: 0500-433628 tai 031-118156, osoite: Sjogerstad 15154
541 93 SKÖVDE

Levitä Inkeri-tieto tilaa Inkeri-aiheisi kirjallisuutta

SAATAVANA SUOMESTA TAI RUOTSISTA

Suomenkielinen, uudempi kirjallisuus:

Ella Ojala
Pitkä kotimatka, **150 kr**
Suomi näkyy, **150 kr**

Aatami Kuortti
Kirkossa, keskitysleirissä, korvessa, **150 kr**
Veljeni sotavangit **150 kr**

Helena Miettinen
Inkeriläiset maaton kansa, **150 kr**

Hannes Sihvo
Inkerinmaalla, **150 kr**

Mikko Kolomainen
Inkerin toisinajattelijat, **50 kr**

Arvo Survo
Neljäs tuuli, **100 kr**

Lyyli Ronkonen
Laps Inkerin, **200 kr**

Pekka Nevalainen
Inkeriläinen siirtoväki Suomessa 1940-luvulla **200 kr**

Eeva Mesiäinen
Maria Kajavan pitkä taival, **220 kr**

Ruotsinkielinen kirjallisuus:

Toivo Folkesten
Ingermanländare: Västerås, **50 kr**

Ingria
Ruotsinkielinen aikakauslehti, **50 kr**

Uno Hammarström
Ingermanländarna som flydde till Sverige, **30 kr**

Oskar Himiläinen
Främmande fosterland, **100 kr**

Thureson
Lilja, flyktingflickan från Ingermanland, **60 kr**

Muuta:

Viiri, **450 kr**

Tarra Inkerin vaakuna, **5 kr**

Tarra Inkerin ja Viron lippu, **5 kr**

Postikortti Örebron muistokivi, **1 kr**

Postikortti Haaparannan kiitoslaatta, **1 kr**

Onnittelukortti, **10 kr**

Pertti Virtaranta
Katri Peräläinen, inkeriläis-oppaani, **25 kr**

Isien Usko, muistojulkaisu, **10 kr**

Juho Kemppi
Fenno-ingrian tauluja, **5 kr**

Rådan kuoro
Laula kaikki maa, kasetti, **70 kr**

T-paita, **100 kr**

Tilauksia ottaa vastaan
Armas Paakkonen
Tingsgatan 35
50253 Borås
puh. ja FAX 033-101 988
Postisiirtotili 626047-5

sekä

Annikki Kelo
Inkerikoti, Karjalatalo, Käpylänkuja 1,
00160 Helsinki
Puh. (90) 793 796 ti klo 18.30–20.00
Postisiirtotili Hki 30636-4

Vammalan Kirjapaino Oy 1993



Inkeriläisten Viesti

NUMERO 4
HUHTIKUU 1993



Inkeriläisten viesti

Toimitus
Päätoimittaja
Markku Pyysiäinen
Puh. (90) 191 3947
Toimitussihteeri
Marja Mustakallio
Toimituksen osoite:
c/o Mustakallio
Kahisevankuja 6 as. 3, 02710 Espoo
Puh. ja Fax (90) 509 3206

Konttori
Lehden tilaukset ja osoitteet, jäsenmaksut
ja tuotetilaukset ym.
Inkerikoti, Karjalatalo, Käpylänkuja 1,
00610 Helsinki
Puh. (90) 793 796 ti klo 18.30-20.00
Annikki Kelo
Postisiirtotili Hki 30636-4
Pankki KOP 101030-1085026

Ilmoitukset
1/1 sivu mk 1 500 mk
1/2 800 mk
1/4 » » 500 mk
Kuolinilmoitukset 100 mk
Kiitos- ym. ilmoitukset 60 mk
Kuva ilmoituksessa 100 mk
Lehti ilmestyy kerran kuukaudessa

Kustantaja ja julkaisija:
Inkeriläisten Yhdistys ry
Pj. Keijo Korkka
Halvarinkatu 9, 20900 Turku
Puh. (921) 302 868 (työ)

Tilaushinta 1993
130 mk kotimaahan, Ruotsiin 200 kr
ja muualle 160 mk/v (260 kr/v).

Pääasiamies Ruotsissa
Armas Paakkonen
Tingsgatan 35, 50253 Borås
Puh. ja Fax 033-101 988

Sivistyssäätiö
Hallituksen pj. Keijo Korkka
Säätiön postiosoite:
Käpylänkuja 1
00610 Helsinki
Postisiirtotili 146660-1
Pankki KOP 103150-1202761

Kansi: *Meeri Botsarova ja Larissa Keppi ovat Röntyskä-ryhmän nuoria jäseniä. Heidän varassaan on tulevaisuus.*
Kuva Tuula Uusi-Hallila.

TÄSSÄ NUMEROSSA

Mitä historiasta voi oppia

Euroopassa eletään tällä hetkellä taas kerran murroksen aikaa. Meidän on ollut pakko tottua ajatukseen, että jälleen täällä soditaan. Ja taas kerran kärsijöitä ovat juuri naiset, lapset ja vanhukset. Kaiken sivistyksen ja kasvatuksen jälkeenkin me emme tässä maanosassa ole kasvaneet täysi-ikäisiksi.

Murros näkyy myös muualla. Sosialistinen järjestelmä Itä-Euroopassa on romahtanut. Inkeriläisille se on tuonut toivoa valoisammasta tulevaisuudesta. Mutta tätäkin valoa himmentää meillä Suomessa rauhan ajan syvin lama. Vanhalle uralle ns. kapitalistissa maissa ei ehkä ole paluuta myöskään silloin, kun lama kääntyy nousuksi. Luonto asettaa kaikelle inhimilliselle toiminnalle tulevaisuudessa entistä suurempia reunaehtoja.

Tulevaisuus sisältää monia kysymysmerkkejä myös arvojen ja katsomusten alueella. Aika realistisen kuvan tästä tulevaisuudesta piirsi Strängnäsin piispa Jonas Jonson viime kesänä Pohjoismaiden piispainkokouksessa pitämässään esitelmässä. Kotimaa-lehden selostuksen mukaan hän sanoi: »On selvää, että Eurooppa on tulevaisuudessa entistä enemmän moniuskoinen ja monivakaumuksinen. Uudet uskontomuodot, ennen kaikkea islam ovat jo saaneet kotipaikkaoikeuden Euroopassa, ja niiden vaikutus kasvaa yhä. Myös sellaisten ihmisten määrä lisääntyy, joilla ei ole mitään merkittävää kirkollista tai uskonnollista ankkuroitumista. Moniarvoisuus on tullut pysyäkseen. Kirkkojen yhteistyölläkään ei pystytä uudelleen rakentamaan niin sanottua kristillistä yhteiskuntaa. Sellaisen yrittäminen on epärealistista nostalgiaa.»

Monille inkeriläisille kuva vanhasta hyvästä yhteisnäiskulttuurin ajasta ennen vallankumousta on rakas. Tuon ajan soisi vielä kerran koittavan kaiken sen hävityksen jälkeen, mitä on tapahtunut. Mutta näin ei välttämättä käy.

Historiasta voi etsiä tulevaisuuden suuntaviivoja ja oppia monia asioita. Mutta yksi seikka on syytä muistaa. Historia ei juuri toista itseään. Tulevaisuus ei ole samanlainen kuin menneisyys. Tästä lähtökohdasta meidän inkeriläisten on hahmoteltava myös omaa paikkaamme itäisen ja läntisen kulttuurin rajamaastossa.

Tämä pääkirjoitus ei ole vastaus kysymykseen, millainen meidän tulevaisuutemme on. Luultavasti se on toisenlainen kuin menneisyys ja tämä päivä. Tärkeää kuitenkin on, että me emme vain jää odottamaan tulevaisuutta. Tärkeää on tänään tehdä yhdessä työtä sen hyväksi.



Markku Pyysiäinen

Röntyskälauluja ja tuomenkukkia

Kalevala-juhla inkeriläisittäin

»Eikös nämä vanhat mummot tanssimaankin joua...» lauloivat Röntyskät, Rappulan kylän »kunnianarvoisat Hilmat» Karjalatalolla Helsingissä. Mukana tässä inkeriläisittäin vietetyssä Kalevala-juhlassa oli myös Tuomenkukkakuoro Hatsinasta. Inkerin kulttuuriseura oli kutsunut nämä kaksi yhtyettä konsertoimaan Kalevalan päivänä.

Suuri ilon aihe oli se, että mukaan inkeriläistä lauluperinnettä uljaasti jatkavaan Röntyskä-ryhmään ja Tuomenkukkakuoroon on saatu nuoria laulajia. Jalannousu piiritanssissa on tosin vanhemmillakin sellaista, ettei ikäeroa hevin huomaa. Suomen kielen puhuminen tuottaa nuoremmille hiukan vaikeuksia. Laulu yhdistää kaikkia.

Lauluja kaikkiin elämäntilanteisiin

Helena Miettisen tervehdyssanojen jälkeen kuultiin Kansanlauluja Inkerinmaalta -kokoelman toimittajan **Anneli Asplundin** katsaus Inkerin historiaan ja lauluperinteeseen. »Inkerissä rikkaana säilyneen lauluperinteen muutokset ovat yhteydessä väestönkehitykseen. Röntyskät pitävät yllä perinnettä esittäessään lauluja kaikkiin elämäntilanteisiin. Useimmiten röntyskälauluissa eli



Röntyskä-ryhmä on esiintynyt jo 13 vuotta, eikä tahti hidastu. Piirileikkilaulu Liilei lailei on kohta alkamassa.





Juho Orkolainen (vas.) oli laulanut juuri samalla viikolla Anneli Asplundin (oik.) nauhoitettavaksi inkeriläisiä kansanlauluja. Hilma Biss näyttää selittävän, miten asiat ovat.

piiritanssi-lauluissa on aiheena rakkaus.»

Tuomenkukkakuoro punaraitaisissa hameissaan ja Röntyskät inkeriläisissä juhla-asuissaan lauloivat aluksi kaikille tutun ja rakkaan laulun Omal maal.

Röntysköitä johtaa **Hilma Biss**, Tuomenkukkakuoroa **Mari Kirjanen**. Solistina esiintyi **Arvi Kemppi** ja säestäjänä **Nikolai Koltsenkov**. Kansanlaulut ja -tanssit vuorottelivat. Meininki oli melkoinen; voisi ehkä puhua arvokkaasta veikeydestä.

»Koputellaan komiammin
tämän talon siltaa.
Toivotetaan tähän taloon
iloisampaa iltaa.»

Tuomenkukkain laulut ovat Suomessakin tuttuja. Ääntäminen on selvästi venäläisvaikutteista: l-äänteet hieman liudentuneita ja n:t pehmeitä. Useat kuoron jäsenistä ovat olleet Suomessa sotalapsina ja viettäneet siten elämänsä laukkujen kanssa. He ovat kokeneet Siperian ja paluun sieltä. Siksi he haluavat nyt laulaa omalla Inkerin murteella ja opettaa lapsilleenkin suomea ja suomalaisia lauluja.

Juhannuksen vietosta se alkoi

Arvi Kemppi ja Hilma Biss kertoivat Röntyskä-ryhmän alkuvaiheista: Rappulan kylän reunassa »metsän lakialla» vietettiin usein 1980-luvulla aikaa laulaen ja tanssien. Venäläiset tulivat katsomaan, kun suomalaiset lauloivat. Sitten 1987 sanottiin, että nyt saa laulaa vapaasti vaikka missä, kukin omia laulujaan.

Jo 1973 oli Haapakankaalla vietetty juhannusjuhlaa. Mutta silloin vielä vaadittiin, että piti laulaa venäläisiä lauluja. **Viola Malm** ja neljä tanssijaa teki-



Mari Kirjanen pitää Tuomenkukkakuoron hyvässä kurissa. »Perjantaisin laulamma», hän kertoo.



Hilma Biss ja Arvi Kemppi ovat juoheva juontajakaksikko.

vät sitten oman juhannusjuhlan. Ja samana vuonna syyskuussa Röntyskä oli jo esiintymässä Leningradissa ja muuallakin Neuvostoliitossa.

»Mutta vihdoin vuonna 1989 saimme kutsun Suomeen, Joensuuhun. Se oli meistä niin mukavaa, ettemme sanoa osaa. Meillä oli ryhmänjohtajana Irina Räikkönen.»

Siitä on menestystaival alkanut. Suomalaiset kansanperinteen kerääjät ovat tallentaneet Röntysköiden lauluja.

»Nyt haluamme opettaa laulut nuoremmille. Siksi on mukavaa, että mukaan on saatu esim. **Meeri Botsarova** ja **Larissa Keppi**. He ovat nyt ensi kertaa Suomessa. Esiintymiset Keravalla, Helsingissä ja Tampereella olivat kaikki menestyksiä.»

Röntyskät ja Tuomenkukat tekevät tärkeää työtä Inkerin kulttuurin pitkällä saralla.

Teksti: Marja Mustakallio
Kuvat: Tuula Uusi-Hallila

Rippikoulun muistojuhla Lohjalla

Inkeriläisten viestin viime lokakuun numerossa **Lempi Rinkinen-Pitsi** Turusta etsi yhteyttä rovasti **Akseli Kajannin** rippikoululaisiin. Vastauksia tuli Virosta, Karjalasta ja muualta.

Lempi Pitsi on järjestellyt kaikkien aikoinaan rippikoulua Lohjalla käyneiden kokoontumista. Lohjan nykyinen kirkkoherra K. Mäenpää on tarjonnut apua. 50-vuotisrippikoulujuhla kaikille asiasta kiinnostuneille inkerinsuomalaisille voitaisiin järjestää jo ensi toukokuussa, 29.–30. 5. 1993.

Lohjalla on mahdollisuus yöpyä seurakunnan talossa. Mukaan mahtuu viitisenkymmentä henkeä. Halukkaat voivat ilmoittautua osoitteella:

Lempi Pitsi
Kousankuja 5 A 71
20610 TURKU
puh. 921-442 580

Siperiastakin löytyi Jumala

Armon vuonna 1992 lähti Suomesta ihan omasta tahdostaan Siperiaan nelisenkymmentä eri kansallisuuksiin kuuluvaa matkalaista.

Mukana oli kanadalaisia, norjalainen lehtinainen ja Joonas, ehkä noin 6-vuotias reipas miehenalku. Me toiset olimme ympäri Suomea, ja meillä itsekullakin oli perillä omat tavoitteemme ja päämäärämme. Meillä kaikilla oli halu nähdä ja kokea tuo salattu ja vihattu Siperia. Sinnehän karkotettiin niin monet perheet. He joutuivat jättämään kotinsa, kontunsa, tavaransa ja kärsimään syyttömästi siksi, että olivat suomalaisia.

Yhä herää kysymys: Miksi suomalaiset saivat kokea tuon suunnattoman raskaan kohtalon?

Minunkin isoisäni **Aleksander Karjalainen** joutui vuonna 1930 taivaltamaan kohtalokkaan matkan perheensä kanssa härkävaunussa, laivanruumassa ja jalkapatikassa.. Siperiassa hän nukahti ikiuneen erään ruokalan rapuilla. Hänen viimeiset sanansa olivat: »Lähetää kottii.»

Enoni tapasin tällä matkalla ensimmäisen kerran elämässäni.

Nyt minä tyttärentytär tein matkan Siperiaan Borodin-laivalla hyvässä huolenpidossa Jenisei-jokea pitkin aina Ikarkkaan saakka.

Perillä tapasimme suomalaisia, eestiläisiä, latvialaisia saksalaisia ja monia muita. Monet olivat saavuttaneet matkansa määrän Siperian mullassa. Tapaamamme ihmiset olivat kuin kukkaset, jotka oli revitty irti omasta maasta ja yritetty istuttaa uuteen paikkaan.

Kuulimme monet kipeät elämäntarinat. Uskomattomilta tuntuivat ne kärsimykset, joita he olivat joutuneet kokemaan. Kaiken lisäksi oli vielä epätietoisuus, kaipaus omaisiin, jotka ovat yhä teillä tietymättömillä.

Eräs tapaamistamme suomalaisista oli **Väinö Ryntty**. Hän joutui orpona lastenkotiin. Hänen vasempaan käteensä tatuoitiin merkintä »Finn», ja tämä merkki on siinä tänäkin päivänä. Lastenkodissa oli paljon eri kansallisuutta olevia orpoja lapsia. Missähän lienevät Väinön omaiset? Kuka voisi hänelle kertoa?

Eräs vieraanvarainen koti Jeniseijoen varrella otti meidät matkalaiset ystävällisesti vastaan. Perhe oli suomalainen, ja ystävällinen emäntämme tarjoili erilaisia herkkuja pöytä notkuen. Jäimme ihmettelemään, miten kaiken puutteen keskellä ja tiettömien taipaleiden takana asuvat suomalaiset täällä jaksavat olla ystävällisiä vieraille matkalaisille. Heidän ainut kulkureittinsä ja tiensä on – joki!

Siperian matka kokonaisuudessaan oli vain pienempi leikkaus kaikesta siitä suuresta rikkaudesta, joka kätkeytyy näkymättömäksi, haastavaksi ja uudelleen koettavaksi.

Teksti: Aili Jukarainen

Aleksander Ahonen on poissa

Erään matkamiehen elämäntaival täällä maan päällä on päättynyt. Taivaltaja on päässyt matkansa päähän – paikkaan, missä ei ole kipua eikä tuskaa

Aleksander Ahonen oli syntynyt kesäkuun 30. päivänä 1919 Inkerinmaalla Kosemkinan seurakunnan Struppovon kylässä. Hänen taipaleelleen mahtui monenlaista: oli hyvä ja onnellinen lapsuus kodissa, missä sai tuntea lämpöä ja rakkautta. sitten seurasi kodin ja perheen tuho, koko kyläyhteisön häviäminen ja isän riisto ja katoaminen. Kaikki tämä ei voinut olla vaikuttamatta nuoren miehen ajatusmaailmaan ja suhtautumiseen yhteiskuntaa kohtaan. Hänen oikeistolainen ajattelutapansa oli vähällä tuhota koko hänen elämänsä jo varhaisessa vaiheessa.

Suomi oli hänen sanojensa mukaan kuin lottovoitto. Sen hän toi hyvin usein puheissaan julki.

Luonto oli hänen elämänsä inspiroiva ja rauhoittava tekijä. Kesäisin hän vietti unohtumattomia hetkiä mökillä luonnon rauhassa tyttärenpoikien Samin ja Tomin kanssa.

Hän teki mittavan työn Inkeriläisten Yhdistys ry:n Helsingin paikallisosastossa erilaisissa luottamustehtävissä toimien muun muassa johtokunnan varapuheenjohtajana ja edustajana monenlaisissa tilaisuuksissa.

Aleksander Ahonen siunattiin haudanlepoon Helsingin pitäjän kirkossa perjantaina helmikuun 26. päivänä 1993. Kaunis kirkko henki hiljaisuutta ja rauhaa. Luonto oli myöskin pukeutunut valkoiseen juhla-asuun auringon kimallellessa puissa ja hangilla. Siunauksen suoritti kirkkoherra **Erkki Sovijärvi**. Siunauspuheessaan hän muisteli ystäväänsä ja seurakunnan jäsentä. Hän lohdutti surevia omaisia mainiten nimeltä kaukana Siperiassa olevat sukulaiset, jotka olivat tässä siunaustilaisuudessa mukana vain ajatuksissa.

Myös suuri ystävien ja tuttavien joukko oli saapunut kirkkoon jättämään viimeiset jäähyväiset kunnioitetulle ihmiselle ja ystävälle.

Erikoista tässä siunaustilaisuudessa oli, että vainaja oli eläessään itse suunnitellut tilaisuuden ohjelman. Hänen valitsemansa virsi 298 kuvaa hyvin vainajan elämäntien tuntoja: »Vapahtajani Jeesus on iloni aina verraton, kun kuljen täällä outona, vieraana muukalaisena.»

Siunaustilaisuudessa esiintyi Inkerikuoro ja yksinlaulua esitti **Antti Kaleva**.

Surumusiikin hiljaa soidessa vainaja saatettiin kirkosta kotiseurakunnan multiin. Ulkona kirkonkellojen kumahdellessa saattue eteni kohti määränpäätä.

Teksti: Aili Jukarainen

Pääosassa Hourun perhe, johon kuuluvat:
65-vuotias mummo
44-vuotias äiti
lapset Ludmila, 18 ja Voldemar, 14 sekä Roosa, 7
isä vangittu v. 1937

Kertomus alkaa sodan hävinneestä Suomesta joulukuussa v. 1944. Junamatka takaisin kulkee Vaalimaan kautta, jossa Suomen puolella jaetaan viimeisen kerran ruokaa. Viipurissa ilmoitetaan, että juna menee Novgorodin alueelle, Valdain piiriin. Yllätys Hourulle on täydellinen; sitä seuraa pettymys ja masennus.

Kahdelle perheelle 20 neliömetriä

Asemalla heitä ovat vastassa kolhoosin härkävaljakot. On jo täydellinen talvikeli. Saavutaan pieneen, metsän ympäröimään Okunevon kylään, joka on osa suuremmasta kolhoositaloudesta. Kylä on säilynyt sodan hävitykseltä, mutta naapurikylät ovat kärsineet paljon. Asukkaat elävät maakuopissa. Pelloilla on runsaasti miinoja.

Perhe sijoitetaan tyhjään talonpuoliskoon, jossa on venäläinen leivinuuni. Huone on noin 20 neliömetrin suuruinen, ja tilaa on tarjolla kahdelle perheelle, yhteensä kahdeksalle henkilölle. Puut saa hakea metsästä härkävaljakolla.

Kylässä tulokkaat tutkitaan perheittäin yhteisessä kylänkokouksessa. Epäluulo venäjää puhuvia suomalaisia kohtaan on suuri. Perhe määrätään kolhoosin töihin. Elintarvikkeiksi annetaan vain 2 kg jauhoja perheen jäsentä kohti. Sen on riitettävä kuukaudeksi. Sahajauhoja on pakko sekoittaa runsaasti leivän sekaan. Mummo ryhtyy kaupan tekoon. Hän kulkee pitkiä matkoja kelkkaa perässään vetäen ja vaihtaa vähäiset vaatetavarat elintarvikkeisiin lieventääkseen perheen nälkää.

Posteljoonin työmatka: 80 km ja kaksi päivää

Ludmilan osaksi tulee posteljoonin homma. Matka kylästä Valdain keskustaan on edestakaisin noin 80 km, ja matka on tehtävä kahdessa päivässä. Säännöllistä kuljetusta ei ole, siksi on mentävä jalkaisin. Palkaksi merkitään päivä kolhoosin työtilille. Nälkä on vakituinen seuralainen, sitä hälventääkseen on pakko kerjätä. Nytkin kansasta löytyy hyväntahtoisia ihmisiä. Yksinäinen mummo tarjoaa yösijan matkan varrella. Ludmila saa nukkua uunin päällä, jossa säilytetään kuivatettuja sokerijuurikkaita. Niitä on lupa syödä niin paljon kuin jaksaa yön aikana. Matkaevääksikin saa ottaa kopallisen.

Kerran kun Ludmila lepää maantien ojassa, sotilas kuorma-autoineen pysähtyy paikalle tarjotakseen kyytiä. Hän

luulee 19-vuotiasta Ludmilaa mummoksi. Posteljoonin työ kestää helmikuuhun 1945, sen jälkeen työ siirtyy viranomaisille.

Ludmila, miinanraivaaja

Nyt Ludmilalle tulee kutsu miinanraivaajan kurssille. Sinne on koottu noin 80 nuorukaista, pääasiassa inkeriläisiä. Tehtävään kuuluu miinan löytäminen, sen paljastaminen ja merkitseminen. Työvälineenä on kahden metrin pituinen puinen keppi, jonka päässä on noin 30 cm:n mittainen teräslanka. Koulutus kestää huhtikuun loppuun, toukokuussa alkavat työt.

Aluksi puhdistetaan lähiympäristö. Syyskuussa siirrytään Polaan aseman läheisyyteen, jossa on sekä venäläisiä että saksalaisia miinoja. Asutaan maakuopissa. Olot ovat kovin huonot. Ruokaa on vähän. Kaalinlehtiä haetaan omin luvin pelloilta. Kaalia ei uskalleta ottaa, sillä se on kolhoosin omaisuuden haaskaamista. Tästä koettelemuksesta päästään marraskuussa 1945, suurien henkilömenetyksien jälkeen talven tultua.

Elintarvikepula on jatkuvasti suuri. Mitään henkilötodistuksia ei ole, ollaan vain »finnejä». Naapurin tytön kanssa Ludmila päättää salaa matkustaa noin 450 km, Eestiin, Antsalaan. Matka onnistuu monien vaikeuksien jälkeen. Kuukausi ollaan kotiapulaisena erään opettajan perheessä. Sitten edessä on taas vaikea kotimatka perheen luo talven ruokavaroja kartuttamaan.

Kotikylään, Kosemkinaan

Syksyn kuluessa saadaan tieto, että mummon toinen poika, isän veli on säilynyt puna-armeijassa huolimatta sodan melskeistä. Hän lähettää kutsun, jotta päästäisiin Kosemkinaan, kotikylään. Tammikuussa 1946 lähdetään junamatkalle. Matkalla junasta sammuvat valot. Kaikki ruokatarvikkeet varastetaan. Nyt jäädään aivan puille paljaille.

Kosemkinan kylä on säilynyt ehjänä, niin myös Hourujen talo, jossa ovat uudet asukkaat: venäläinen perhe. Heidän kanssaan on asuttava talvi yhdessä. Tälle perheelle Hourut ovat kuitenkin kiitollisia avusta, sillä heidän avullaan he säilyvät hengissä yli talven. Paikallisesta kolhoosista saadaan työpaikat. Ludmila lähetetään metsätöihin noin 50 km:n päähän. Mukana on oltava oma ruoka ja vaatetus, palkkana on merkintä yhdestä työpäivästä. Saatavat tulevat aikanaan syksyn tuloista, kuten tapana on.

Osa Kosemkinaan muuttaneista entisistä asukkaista joutuu asumaan Priretjan, entisen hovin alueelle, koska heitä pidetään epäluotettavina. Työnsä he tekevät kuitenkin Kosemkinan kolhoosissa, ja päivittäistä työmatkaa kertyy 10 km.

Näin kuluvat ensimmäiset vuodet. Hourujen perhe kuitenkin säilyy hengissä kärsimyksien keskellä. Mutta monet Inkerin kansan jäsenistä jäävät näinä vuosina lopullisesti makaamaan pitkin Venäjän maata.

Ludmilan päiväkirjasta kokosi: Alfred Saklantti

Ikuinen Viipuri

Kiinnostava kesä teatterielämyksineen odottaa kaikkia, jotka ovat tottuneet löytämään Kalevan näyttämön esityksistä mieleistään katsottavaa.

Viipuri-päivien yhteydessä toukokuussa saa kantaesityksensä **Aarni Krohnin** kirjoittama ja **Paavo Liskin** ohjaama **Ikuinen Viipuri**. Heinäkuussa esitetään Bomban kesäteatterissa 2. 7. alkaen Bomban juhlaviikoilla **Kalevanpoikaa**, joka on Viron kansalliseepoksen ensimmäinen suomalainen näyttämösovitus. Sen ohjaa **Ivo Eensalu**. Vihdoin lopummalla kesää valmistuu myös **Anu Kaipaisen** kirjoittaman Evakko-oopperan jatko-osa **Luvattu maa**. Sitä esitetään Helsingissä Ruskeasuon maneesissa. Luvatun maan ohjaa Paavo Liski.

700 vuotta uhmaa ja toivoa

Linnan värikäs historia alkoi jo itse asiassa paljon ennen Torgils Knuutinpojan rakennuttamaa kivilinnaa, joka pystytettiin 700 vuotta sitten. Karjalaiset olivat nimittäin rakentaneet paikalle puuvarustuksen, ehkä parisataa vuotta aiemmin. Ruotsalaisen linnan myötä Länsi-Karjala joutui joka tapauksessa yli vuodeksi Ruotsin yhteyteen ja linna toimi tuon ajan lukkona itää vastaan.

Linnan historiaa ei aiemmin ole nähty juhlanäytelmän muodossa näyttämöllä, vaikka sen vaiheissa olisi aihetta useampaankin näytelmään.

Viipuri ja sen linna edustivat Suomen oloissa poikkeuksellista monikansallista kaupunkikulttuuria. Tämä loi Viipuriin aivan oman ilmapiirinsä.

Linnan historian kohokohdat ovat myös näytelmän keskeisiä kohtauksia. Perustamisesta kaikki tietysti alkaa. Viipurin kuuluisa »pamaus» oli merkillinen tapahtuma, jossa linna ja kaupunki kuin ihmeen kautta pelastuivat v. 1495. Venäläiset onnistuivat valloittamaan kaupungin vasta v. 1710, josta alkoi 207 vuotta kestänyt Venäjän aika. Itsenäisen Suomen aikana linna oli Karjalan lukkona. Talvisodan jälkeen solmitun Moskovan rauhan jälkeen Viipuri joutui taas Venäjän vallan alle. Jatkosodassa se vallattiin taas takaisin v. 1941. Kunnes se taas vaihtoi omistajaa v. 1944. Linna on säilynyt historian mullistuksessa varsin hyvin. Suurin tulipalo oli v. 1856, jolloin juhlittiin Saimaan kanavan avajaisia niin innokkaasti, että linnakin syttyi palamaan. Nykyaikana linna on vaarassa rapautua, liikenteen ja saastumisen takia. Viipurin ja sen linnan tulevaisuus on esillä näytelmän viimeisessä kohtauksessa.

Viipurin linna ei ole vain yksi Suomen harvoista linnoista, vaan Suomen Karjalan symboli.

Aarni Krohnin kirjoittama ja Paavo Liskin ohjaama **Ikuinen Viipuri** ei vain kerro linnan puolustajien vaiheista, vaan antaa myös oivan kuvan Viipurin ainutlaatuisesta ilmapiiristä. »Viipurin henki» oli kansanvälisyyden ja suvaitsevaisuuden henki, jollaista ei ole ollut muualla Pohjois-Euroopassa.



Inkeri-kuoro juhlii

*Näinä aikoina Inkeri-kuoro harjoittelee kuumeisesti juhlakonserttiaan, joka pidetään 25. 4. kello 14.00 Karjalatalolla. Tervetuloa konserttiin, toivottavat kuorolaiset tässä iloisessa kuvassa. Kuva on otettu viime vuonna kevätmatinean jälkeen. Alarivissä nähdään solistit viulisti **Eveli Bruuli**, kuoronjohtaja **Kerttu Hiltunen** ja kanteleensoittaja **Kirsti Mühling**.*

Teksti: Kerttu Susi
Kuva: Kasper Säkki

KALEVAN NÄYTTÄMÖN OHJELMISTOA V. 1993

IKUINEN VIIPURI

kirjoittanut Aarni Krohn
ohjaus Paavo Liski
Esitykset ovat Helsingin Savoy-teatterissa Viipuri-päivien yhteydessä:
su 23. 5. klo 17 kantaesitys
to 27. 5. klo 19
pe 28. 5. klo 19
la 29. 5. klo 14 ja 19
Liput: 70 mk, ryhmät (väh. 16 h) 60 mk, lapset 30 mk.
Varaukset ja tiedustelut: 90-253 292 ja 685 13 15.

Juhannusmatka bussilla Inkerinmaalle Tuutariin juhannusjuhliin

25.–28. 6. 1993 4 vrk Pietarissa Hotelli Pulkovskaja puolihoito.
Matkan hinta 740 mk.
Lähtö pe 25. 6. klo 7.00 Helsingistä Postitalon ja Rautatieaseman väliseltä aukiolta.
Tiedustelut: Hilma Saarinen, Violankatu 6 B 24, Helsinki 55.
Varaukset: Puh. 90-753 9494
Vastuullinen matkanjärjestäjä Vistamatkat Oy Paimio
puh. 921-805 650.

Petroskoin bussimatka

16.–22. 6. 93 7 vrk.
Tiedustelut: Hilma Saarinen, Violankatu 6 B 24, Helsinki 55.

Matkoja

Matka Tuutariin

Teemme juhannusmatkan Tuutarin kesäjuhlille 24.–26. 6. 1993. Mahdollisuus käydä myös Kupanitsassa ja Keltossa, vaihtoehtona myös Toksova.
Tiedusteluihin vastaavat:
Leena Viksten, Sepänjoentie 57, 16330 Heinämaa puh. 918-778 6633 sekä Antti Toivonen, autopuhelin 949-126 870.
Vastaavana matkanjärjestäjänä Vista-Matkat, Jukantie 110, 21530 Paimio, puh. 921-805 650.

Matka Karlstadiin

Lähdemme henkilöautolla Ruotsin inkeriläisten kesäjuhlille Karlstadiin 21.–23. 5. Mukaan mahtuu kolme henkeä. Matkan hinta: Laivamatkat + osallistuminen polttoainekuluihin. Majoitus järjestettävä itse. Ilmoittautumiset Ella tai Jokke puh. 90-576 963.

Bussimatka Tuutariin

Bussimatka Tuutarin juhannusjuhlille Helsingistä. Matkan hinta 495:– sisältää matkat, viisumin sekä majoituksen hotelli Rossijassa. Hinta edellyttää vähintään 30 osanottajaa. Ilmoittautumiset Ella tai Jokke puh. 90-576 963.

Ruotsininkeriläisten kesäjuhlat Karlstadissa 21.–23. toukokuuta 1993

Kesäjuhlat pidetään, kuten edellisenäkin kertana, Sundstan lukion huoneistossa (Sundstagymnasiet) Sundstan kaupunginosassa. Juhlajumalanpalvelus pidetään viereisessä Norrstrandin kirkossa ja urheilukilpailut myös läheisellä urheilukentällä.

Perjantai 21. 5.
13.00 Juhlakanslia avataan. Puhelin 054-19 64 68.
13.00 Ruotsin Inkeri-Liiton vuosikokous
17.00 Avajaistilaisuus
20.00 Illanvietto. Skutberget.
Lauantai 22. 5.
10.30 Juhlaseurat
13.00 Hartaushetki ulkona
14.50 Viestinjuoksu
15.00 Poppi loppuottelu
17.00 Inkeri-ilta
20.30 Tanssit.
Sunnuntai 23. 5.
08.30 Jumalanpalvelus, HPE. Norrstrands kyrka.
11.00 Lopputilaisuus.

Poppikarsintakilpailut alkavat perjantaina jälkeen päivällisen ja jatkuvat lauantaina aamupäivällä. Ilmoitettava viimeistään lauantaina klo 9.00 Erland Airimanille, puh. 054-428 87.

Skuoritsasta tulee kirkkokuoro, Narvasta lauluryhmä ja Kohtla-Järveltä tanssiryhmä.

Odotamme myös Inkerin Liittojen puheenjohtajia Inkeristä, Karjalasta ja Eestistä.

Ruokailumahdollisuudet viereisessä ruokasalissa (Idrottshuset) ja lukion kahvilassa (Sundstagymnasiet).

Yöpymispaikoista tietoja antaa Viktor Repo, puh. 054-56 25 82.

Lähempiä tietoja juhlista: Yrjö Airiman, puh. 054-480 61, ja Johannes Kipatsi, puh. ja fax 054-83 02 29.

MUISTILISTA

INKERI-KUORO 30 VUOTTA

Inkeri-kuoron harjoitukset jatkuvat säännöllisesti joka tiistai kello 17–18.30 Inkerikodissa Karjatalon toisessa kerroksessa. Kuoron 30-vuotiskonsertti pidetään 25. 4. 1993. Tervetuloa!

Helsingin paikallisosasto

Tilaisuudet Inkerikodissa
Huhtikuussa 25. 4. 1993 klo 14
Inkeri-kuoron kevätkonsertti.
Toukokuussa ei ole kuukausitilaisuutta.

Seukkoseura

Huhtikuussa 15. 4. klo 13 Inkerikodissa.
Toukokuussa mahdollisesti retkeillään.

Turun paikallisosasto

Pääsiäisjuhla 2. pääsiäispäivänä 12. 4. klo 14.00 Karjalaisten talossa, Itäpellontie 2, Turku. Tervetuloa!
Helluntaitilaisuus sunnuntaina 30.5. klo 14 Karjalaisten talossa. Kesäjuhlat 10. – 11. 7. Turussa.

Lahden seudun Inkerikerho

Kerhoillat v. 1993 kevätkaudella.
Ristinkirkon kerhohuoneessa
klo 18.30.
Huhtikuussa 19. 4. »
Toukokuussa 10. 5.
Kesäkuussa 14. 6. klo 18.00
Immilässä Marja ja Albin Rämön kotona.
Immilään menijät ottakaa yhteys autolla kulkeviin kyydin varmistamiseksi.

Rakkaamme

ALEKSANDER AHONEN
s. 30. 6. 1919 Kosemkina
k. 18. 2. 1993 Vantaa

Rakkaudella muistaen
Roosa ja Risto
Inkeri perheineen
Raili perheineen
muut sukulaiset js ystävät

Ei mikään kimalla kauniimmin
kuin puhtaat kyyneleet.

Heittäkää varoen arkulle multaa,
siellä on pappa, siellä on kultaa.
Kiitos pappa rakkaudestasi.
Sanna, Sami ja Tomi

Siunaus toimitettu 26. 2. 1993
Helsingin pitäjän kirkossa.

Lämpimät kiitokset Inkeriläisten Yhdistykselle, Inkeri-kuorolle, Seukkoseuralle ja kaikille Teille Suomessa ja Ruotsissa, jotka kunnioititte Aleksander Ahosen muistoa kukkasin, sähkein, adressein ja olitte mukana saattamassa häntä hänen viimeisellä matkallaan.

Joukostamme poistuneita

Syvän surun vallassa ilmoitan, että rakas tyttäreni **Elma Pöntönen** kuoli sydänkohtaukseen Pietarissa 27. tammikuuta 1993. Hän oli syntynyt Karjalassa 1. 3. 1953. Elma Pöntönen oli suorittanut Petroskoin rakennusammattikoulun ja työskennellyt Pietarin kaupungin katurakennusmestarina sekä insinöörinä.

Elma Pöntönen haudattiin sukulaisten ja ystävien saattamana Kuurovitsan hautausmaalle. Ruumiinsiunauksen toimitti Maria Suomalainen. Suremaan jäivät vanhemmat, aviomies Aleksis ja lapset Mikko ja Alexanderi.

Suljit silmäsi ja nukuit tuonen uneen.
Näin oli tahto taivahan Herran.
Muistosi säilyy ikuisesti sydämissämme.

Mikko Pöntönen

Levitä Inkeri-tietoa, tilaa Inkeri-aiheista kirjallisuutta

SAATAVANA SUOMESTA TAI RUOTSISTA

Arvo Survo:
Ilku Inkerille **100 mk (150 kr)**

Hellin Suominen
Mooses Pulron elämäkerta **15 mk (30 kr)**

Ella Ojala
Pilkä kolimalka **85 mk (150 kr)**
Suomi näkyy **110 mk (150 kr)**
Pelastunut albumi **130 mk**

Erkki Tuuli
Inkeriläisten vaellus **110 mk (150 kr)**

Pertti Virtaranta
Sananlaskuja ja arvoituksia **40 mk (70 kr)**

Pekka Nevalainen
Inkeriläinen siirtoväki Suomessa 1940-luvulla **150 mk (200 kr)**

Pekka Nevalainen -- Hannes Sihvo (toim.)
Inkeri -- historia, kansa, kulttuuri **300 mk (400 kr)**

Aapo Metiäinen
Inkerin evankelisluterilaisen kirkon 350-vuotismuistojulkaisu **40 m k (100 kr)**

Äänilevyjä

Inkerikuoro
Nouse Inkeri ym. **15 mk (25 kr)**

Lauri Santtu
Murrejuttuja **15 mk (25 kr)**
Gävlen kuoro **30 mk**

Arvo Survo
Omall maall, kasetti **55 mk (100 kr)**

Inkeriläisten Viestin irtonumeroita

Saimi Tuukkanen
Elämäni Helminauha **40 mk**

Rintaneula Inkerin vaakuna **10 mk (10 kr)**

Inkerin kartta **70 mk**

Inkerin kartta 1849, saksankiel. **50 mk (50 kr)**

Inkerin uusi kartta 1992 **60 mk (100 kr)**

Postikortti Karjalatalo **3 mk**

Inkerin pöytälippuja **35 mk (60 kr)**

Inkerin postimerkkejä sarja **50 mk (75 kr)**

Inkerin ristiviiri **350 mk (450 kr)**

Vain Ruotsista

Aatami Kuortti
Veljeni sotavangit **150 kr**

Toivo Folksten
Ingermanländare i Västerås **50 kr**

Irja Hiiva
Försvisningen **100 kr**

Ania Monahof
Tillflykten **150 kr**

Ania Monahof
Mot stjärnan **150 kr**

Postikortti
Tyttö Tuutarin puvussa **2:50 kr**

Ingria
Ruotsinkielinen aikakauslehti **50 kr**

T-paita **100 kr**

Tilauksia ottaa vastaan

Armas Paakkonen
Tingsgatan 35
50253 Borås
puh. ja FAX 033-101 988
Postisiirtotili 626047-5
sekä
Annikki Kelo
Inkerikoti, Karjalatalo, Käpylänkuja 1,
00610 Helsiki
Puh. (90) 793 796 ti klo 18.30–20.00
Postisiirtotili Hki 30636-4

Vammalan Kirjapaino Oy 1993

Inkeriläisten viesti



NUMERO 5
TOUKOKUU 1993



Inkeriläisten viesti

Toimitus
Päätoimittaja
Markku Pyysiäinen
Puh. (90) 191 3947
Toimitussihteeri
Marja Mustakallio
Toimituksen osoite:
c/o Mustakallio
Kahisevankuja 6 as. 3, 02710 Espoo
Puh. ja Fax (90) 509 3206

Konttori
Lehden tilaukset ja osoitteet, jäsenmaksut
ja tuotetilaukset ym.
Inkerikoti, Karjalatalo, Käpylänkuja 1,
00610 Helsinki
Puh. (90) 793 796 ti klo 18.30-20.00
Annikki Kelo
Postisiirtotili Hki 30636-4
Pankki KOP 101030-1085026

Ilmoitukset
1/1 sivu mk 1 500 mk
1/2 800 mk
1/4 » » 500 mk
Kuolinilmoitukset 100 mk
Kiitos- ym. ilmoitukset 60 mk
Kuva ilmoituksessa 100 mk
Lehti ilmestyy kerran kuukaudessa

Kustantaja ja julkaisija:
Inkeriläisten Yhdistys ry
Pj. Keijo Korkka
Halvarinkatu 9, 20900 Turku
Puh. (921) 580 201

Tilaushinta 1993
130 mk kotimaahan, Ruotsiin 200 kr
ja muualle 160 mk/v (260 kr/v).

Pääasiamies Ruotsissa
Armas Paakkonen
Tingsgatan 35, 50253 Borås
Puh. ja Fax 033-101 988

Sivistyssäätiö
Hallituksen pj. Keijo Korkka
Säätiön postiosoite:
Käpylänkuja 1
00610 Helsinki
Postisiirtotili 146660-1
Pankki KOP 103150-1202761

Kansi: *Katariina Lauk Juliana Tallinnan Nuorisoteatterin Romeo ja Julia -esityksessä, jonka on ohjannut inkeriläissyntyinen Elmo Nüganen.*

TÄSSÄ NUMEROSSA

Yhdistyksestä liitoksi

Marianpäivänä tehtiin Karjala-talolla Helsingissä tärkeä päätös. Inkeriläisten yhdistyksen vuosikokouksessa hyväksyttiin yksimielisesti järjestön uudet säännöt. Mikäli oikeusministeriö vahvistaa ne ehdotetussa muodossa, Inkeriläisten yhdistys muuttuu ensi vuoden aikana Suomen Inkeri-liitto ry:ksi. Näin Suomessa asuvien inkeriläisten keskusjärjestö olisi myös nimensä osalta samassa rivissä Ruotsin ja Viron Inkeriliittojen kanssa.

Nimenmuutos saattaa tuntua pieneltä asialta, mutta taustalla on aika suuria periaatteellisia kysymyksiä. Nykyisten sääntöjen perusteella yhdistyksemme jäsenen tulee olla inkeriläinen tai inkeriläisten jälkeläinen sekä lisäksi Suomen kansalainen. Tiukasti sääntöjen mukaan eläminen rajaisi esimerkiksi inkeriläiset paluumuuttajat yhdistyksemme jäsenyyden ulkopuolelle siihen saakka, kunnes heistä on tullut Suomen kansalaisia. Tarkkaan ottaen myöskään sellaiset inkeriläisyydestä kiinnostuneet suomalaiset, joilla ei ole sukusiteitä Inkeriin, eivät voisi olla jäseniä yhdistyksessämme.

Elämä ympärillä on jo pitkään kulkenut toiseen suuntaan, emmekä me onneksi ole yrittäneetkään sitä sääntökirjalla kahlita. Mutta nyt on aika päästä ajan tasalle. Uusien sääntöjen mukaan Suomen Inkeri-liiton tarkoituksena on toimia Suomessa asuvien inkeriläisten ja inkeriläisyydestä kiinnostuneen väestön yhdyssiteenä ja etujärjestönä. Liitto ei siis enää ole yksin inkeriläisten ja heidän jälkeläistensä järjestö vaan on myös sääntöjensä osalta avoin kaikille inkeriläisten ystäville.

Liiton jäsenet ovat varsinaisia, kannattavia ja kunniajäseniä. Varsinaisiksi jäseniksi voivat liittyä Suomessa toimivat rekisteröidyt yhdistykset, säätiöt ja yksityiset henkilöt, jotka hyväksyvät liiton säännöt ja tarkoituksen. Liitto ei siis — toisin kuin nykyinen yhdistyksemme — ole vain yksityisten ihmisten järjestö. Siihen voivat kuulua täydellä edustus- ja päätäntävallalla myös yhdistyksiksi rekisteröityneet paikallisosastot. Näin sääntömuutos tarjoaa paikallisosastoille mahdollisuuden vapaammin päättää oman järjestäytymisensä muodosta. Suomen Inkeri-liitto tuleekin ilmeisesti olemaan entistä selvemmin paikallisten itsenäisten inkeriläisyhdistysten valtakunnallinen keskusliitto, joka huolehtii jäsenistönsä yhteisistä eduista ja julkaisee Inkeriläisten viestiä. Silti joukossa voi edelleen olla myös sellaisia yksityisiä ihmisiä, jotka eivät kuulu mihinkään paikalliseen yhdistykseen.

Sääntöuudistus kuulostaa kovin paperinmakuiselta asialta. Mutta parhaimmillaan hyvä paperi voi viedä elämää eteenpäin. Uskon, että muutos Inkeriläisten yhdistyksestä Suomen Inkeri-liitoksi tarjoaa tähän hyvät mahdollisuudet. Yksi on kuitenkin varmaa: parhaimmatkaan säännöt eivät koskaan voi korvata aktiivisia ja asialle innostuneita ihmisiä. Liitonkin tulevaisuus on jäsenten varassa.

Markku Pyysiäinen

Rovasti Leino Hassinen, Inkerin kirkon piispa

Leino Hassinen on yksi Suomen kirkon tunnettuja vaikuttajia: kristinuskon ja marxilaisuuden suhteista tutkimuksen tehnyt teologian lisensiaatti, Kotimaa-lehden entinen päätoimittaja, Vihdin eläkkeellä oleva kirkkoherra, kirkolliskokousedustaja. Nyt emme kuitenkaan puhu Suomen kirkollisesta tilanteesta. On nimittäin kulunut viikko siitä, kun lehdistä saatiin lukea suuren luokan kirkollinen uutinen: Leino Hassinen on valittu yksimielisesti itsenäistyvän Inkerin kirkon ensimmäiseksi piispaksi. »Miten eläkemiehelle näin kävi», kysyn. Ja kertomus alkaa.

Mistä löytyisi joutilas eläkeläinen?

Kun olot Neuvostoliitossa alkoivat perestroikan myötä vapautua, Suomen kirkon ulkomaanavusta kysyttiin, löytyisikö täältä joutilasta ja vireää eläkemiestä kahden viikon varoitusajalla käynnistämään Inkerin kirkon työntekijöitten pikakoulutusta. Kysymys oli muutaman kuukauden pestistä. Leino Hassisen vastaus oli kyllä. Mutta kysymykset eivät päättyneet tähän.

Seuraavana syksynä, v. 1990 sama kysymys tehtiin hänelle uudestaan. Viron kirkon rovastilla **Paul Saarella** oli oma laaja seurakunta hoidettavanaan lääninrovastin tehtävien ohella. Leino lupautui jälleen. Pian konsistori kuitenkin myönsi pyynnöstä Saarelle eron Inkerin kirkon asioita hoitavan lääninrovastin tehtävistä. Ja taas kysymys kuului, voisiko Hassinen väliaikaisesti hoitaa tehtävää. Pikkusormen annettuaan hänellä ei kai ollut paljon vaihtoehtoja. Leino Hassinen lupasi hoitaa homman vuoden 1992 alkuun, Inkerin kirkon itsenäistymiseen saakka. Tässä tehtävässä hän muun työn ohella teki todellisen suururakan: laati koko itsenäistyvän kirkon kirkkojärjestyksen eli kirkkolain kuten meillä sanottaisiin.

Mistä kirkolle piispa?

Tuossa vaiheessa näytti itsestään selvältä, että Arvo Survosta tulisi Inkerin kirkon ensimmäinen piispa. Mutta sitten kuviot muuttuivat, kuten aikanaan Suomen presidenttipelissä. Arvo luopui kirkon johtavan papin tehtävistä. Hänet oli ajettu uuvuksiin julkisuudella, yhä uusilla tehtävillä ja hallinnolla. Pappisvihkimystään vasta odottava Aarre Kuukauppi nimitettiin Inkerin kirkon johtavaksi papiksi keväällä 1992.

Mutta mistä kirkolle saataisiin kokenut pappi ja teologi piispaksi? Itsenäistä kirkkoa ei nimittäin voi olla olemassa ilman piispaa. Joulukuussa viime vuonna Inkerin kirkon kirkkohallitus lähetti Hassiselle yksimielisen pyynnön piispan tehtävään suostumisesta.



Leino Hassinen vihitään Inkerin piispaksi toukokuussa.

Rovasti rukoili ja keskusteli Jumalan ja perheensä kanssa. Vastakkain olivat Inkerin mummot ja oma mukavuus. Palkkaa eläkepapille ei tästä hommasta ollut tiedossa. Mutta tähänkin kysymykseen hän vastasi myöntävästi. Ja niin maaliskuussa tänä vuonna itsenäisen Inkerin kirkon ensimmäinen kirkolliskokous valitsi rovasti Leino Hassisen ensimmäiseksi piispakseen.

Piispa ja piispantalo

Piispaksi vihkiminen toimitetaan Kelton kirkossa sunnuntaina 23. 5.1993. Vihkimisen toimittaa Viron kirkon arkkipiispa **Kuno Pajula** avustajinaan piispa **Sihvonen** Suomen äitikirkosta ja piispa **Kretschmer** Saksan luterilaisesta kirkosta. Piispaksi vihkiminen merkitsee Leino Hassiselle muuttoa Pieta-

riin. Tuleva piispantalo on erään paluumuuttajan pieni vuokrayksiö. Palkkaa ei ole tiedossa, sen sijaan paljon talkootyötä. Piispan suunnitelmissa on viettää kolme viikkoa Venäjällä kirkkonsa keskellä ja palata välillä viikoksi Suomeen täkäläisiä suhteita hoitamaan ja perhettä tapaamaan.

Avaruusromuna takaisin Suomeen

Millaisena piispa näkee pienen kirkkonsa tulevaisuuden, kysyn. Onko niin, että koko kirkko saapuu paluumuuttajien myötä ennen pitkää Suomeen? Hassinen vastaa diplomaattisesti, että sekä paluumuutto Suomeen että jääminen Inkerinmaalle ovat oikeita ratkaisuja. Hän ei halua syyllistää muuttajia mutta pyrkii tekemään kaiken voitavansa, että Inkeriin jääminen voisi olla myös tulevaisuudessa mielekäs vaihtoehto.

Itse Inkerin kirkon elämä on päässyt lupaavaan alkuun. Maaliskuun kirkolliskokouksessa tehtiin päätös kirkollisista kirjoista, mm. vanhan suomalaisen raamatunkäännöksen käyttöönotosta. Itsenäistyneelle kirkolle päätettiin perustaa koulutuskeskus. Espoon seurakuntayhtymä Suomesta lahjoitti Hilan leirikeskuksen rakennukset Inkerin kirkolle. Tämän vuoden aikana ne siirretään Kelttoon uuteen käyttöön. Luvassa on myös tiloja vanhasta Marian kirkosta. Kirkko on myös saanut koulutuksesta vastaavan pääsihteerin, johon piispa luottaa kuin seinään. Suomen kansanlähetys on Kirkon ulkomaanavun avustuksella lainannut yhden työntekijänsä, arkkitehti **Isto Pihkalan** tähän tehtävään.

Monissa asioissa Inkerin kirkko elää lähivuosina Suomen avun varassa. Mutta omille jaloille yritetään nousta heti, kun se on mahdollista. Omaa tehtäväänsä Leino Hassinen vertaa avaruusajan kantorakettiin, jonka tehtävänä on saada uusi satelliitti radalleen. Ja kun tehtävä on suoritettu, hän on valmis palaamaan avaruusromuna takaisin Suomeen.

Haastattelu: Markku Pyysiäinen

Hyvät Inkeriläisten viestin tilaajat

Tämän vuoden lehden tilausmaksuja on taas tullut muutamia, joista **puuttuvat tilaajan nimi ja osoite.** Näille tilaajille joudumme lähettämään uuden maksukortin, koska maksua ilman nimeä ei voida kirjata kortistoon.

Myös on tullut lehden uusia tilauksia, joissa on nimi, mutta pankin lähettämästä tositteesta **puuttuu osoite**. Näin ollen lehteä ei, maksusta huolimatta, voida lähettää.

Pyydämme Teitä siis huomioimaan lehden tilausmaksua tai jäsenmaksua suorittaessanne, että kaikkien tilillepanokortin tietojen tulisi välittyä maksun saajalle.

Jos huomaatte näitä puutteita maksukuitissanne, pyydämme ottamaan yhteyttä toimistoon.

Toimistonhoitaja

Kupanitsan helluntaivirsi

1. Kun Herra vangit vapahtaa,
kun lapset Inkerin
Hän korpitieltä kuoleman
tuo kotiin takaisin,
niin riemulaulu päästää
myös muistot valloilleen,
ja uuden kellon kaiku
ne vaihtaa kiitokseen.

2. On läsnä kaikki entinen,
on äidin rukous,
ja isän katseen siunaus
ja lapsen askarrus.
Ja mummon rohtokuisma
taas haavat parantaa,
myös lastenlastenlapset
sen tuoksu tavoittaa.

3. On koottu kultamaljoihin
ne kuumat kyyneleet
ja pyynnöt, jotka milloinkaan
ei täällä täyttyneet,
tienvarren itkumättäät
ja hiillos nuotion
ja vuorten tuolta puolen
taas nousu auringon.

4. Niin suuri parvi pyhien
nyt meitä piirittää.
Sen toivo, kärsivällisyys
luo meihin elämää.
Me käymme armopöytään,
ja siinä juhlivat
jo riemuitsevin kasvoin
myös esivanhemmat.

5. On Inkerissä helluntai.
Ja Henki Kristuksen
näin meidät yhteen kokoaa
luo Ylipaimenen.
Hän kirkollensa antaa
taas paimenvartion.
Hän lohdutuksen Henki
ja rauhan Henki on.

Anna-Maija Raittila

Kirjoitettu Kupanitsan kirkon vihkimisjuhlaan vuonna 1991. Lauletaan samalla sävelellä kuin Jo joutui armas aika.

Viron teatterin nuori komeetta on inkeriläinen Elmo Nüganen

Viron teatteriväki on jo muutaman vuoden ajan kohissut uuden sukupolven ohjaajakomeetastaan **Elmo Nügasesta**, 30. Hän on saanut tukun sekä ohjaaja- että näyttelijäpalkintoja virolaisen teatterin tulevaisuuden lipunkantajana.

Äsken hänelle jaettiin kansainvälisenä teatteripäivänä Viron teatterin parhaan ohjauksen palkinto **Shakespearen Romeon ja Julian** tulkinnasta.

Nüganen on valmistunut näyttelijäksi Tallinnan konservatorion teatterilinjalta. Hän kypsyi kaikessa hiljaisuudessa Viljandin teatterissa, kutsuttiin Tallinnaan ja puhdisti pöydän. Ura lähti hetkessä sputnikmaiseen lentoon.

Nyt hän on Tallinnan Nuorisoteatterin taiteellinen johtaja, joka ohjaa, näyttelee, johtaa ja ehtii vielä vierailla naapurissakin, Viron kansallisteatterissa eli Draamateatterissa ohjaamassa.

Hän on myös suosittu elokuvanäyttelijä. Viimeksi hän on työskennellyt **Esko Salmisen** vastanäyttelijänä **Anssi Mänttärin** tekeillä olevassa elokuvassa **Kuolema Tallinnassa**.

Harvapa tietää, että nuori mies valmistui alkujaan räätäliksi. Ja niitä oppeja hän tarvitseekin pystyäkseen vähästä materiasta räätälöimään haltuunsa uskotulle Nuorisoteatterille teatterista täyttyvän ja näyttävän päällyspalttoon.

Isovanhempien ihmeellinen tarina

Nüganen on syntyjään inkeriläinen. Kun hän kertoo inkeriläisten isovanhempiensa ihmeellistä tarinaa, tuntuu, kuin se olisi näytelmä, yhtä kipeä ja yhtä yllätyksellinen.

Isoisä taisteli talvisodassa Suomen puolella ja jatkosodassa neuvostojoukoissa. Eri rintamalinjoissa sotiminen heitti isoisää milloin minnekin. Perhe katosi.

Sillä välin isoäiti asui hetken Suomessa, Salossa, mutta lähti vuonna 1945 Inkerinmaalle etsimään omaisiaan. Sieltä hän löysi vain poltettuja ja tuhottuja kyliä. Isoäiti kulkeutui monien muiden inkeriläisten tavoin Viroon, Kohtla-Järvelle ja asettui sinne lapsineen asumaan.

Kunnes eräänä päivänä puistossa leikkivää tytärtä puhutteli vieras mies, joka halusi tietää, asuuko seudulla mahdollisesti Nügasia. »Kyllä asuu, heidän kotinsa on tuolla», hämmästynyt tyttö sopersi ja johdatti miehen kotiinsa.

Isä oli kysynyt tietä omalta tyttäreltään!

Esikuvina Chaplin ja Laurence Olivier

Nuoren ohjaajan suosio ei ole sattuma. Hänessä on karismaa, sisäistä ja ulkoista säteilyä — ja jättiläisannos entusiasmia.



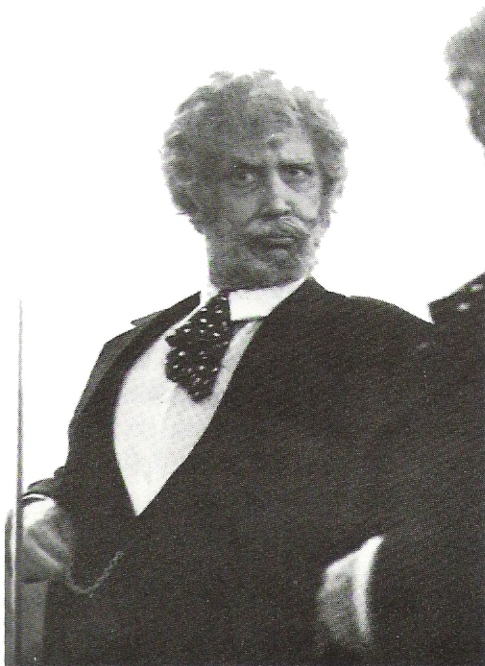
Elmo Nüganen sanoo olevansa »ihan tavallinen mies», mutta hän on nostanut Tallinnan teatterielämän aivan uuteen kukoistukseen. Suomestakin matkustetaan katsomaan Nügasen ohjaamia näytelmiä.

Nüganen uskoo taiteen puhdistavaan voimaan. Hänen suuri esikuvansa on länsimaisen teatteriteorian isä **Aristoteles**, joka loi draamaan käsitteen katharsis, puhdistuminen.

Kun keskustelee Nügasen kanssa, huomaa, että hän tämän tästä palaa aristotelelaiseen filosofiaan: taiteen tehtävä on tuottaa iloa ja luoda harmoniaa. »Jos Jumala loi ihmisen elämään, ei taiteen tehtävä ole tuhota elämän kokonaisuutta.»

Nüganen rakastaa klassikoita ja ohjaa niitä mielellään. Uuden siemen on teatterin traditioissa. »Maailman paras koomikko oli **Charles Chaplin** ja traagikko **Laurence Olivier**. Eikö siinä ole haastetta ikuisuusperspektiiviin saakka?»

Hän tutkii näytelmiä näyttelijän näkökulmasta. »Hyvä näytelmä tarjoaa rooleja, jotka haluaisi itsekin näytellä. Katsojan näkökulmasta hyvä näytelmä on tarina, joka vahvistaa elämänhalua!»



Tuskin uskoisi, että tässä on sama mies kuin ylemmässä kuvassa, jopa muutamia vuosia nuorempana. Elmo Nügasen parrakas hahmo on musikaalista Oklahoma.



Romeo, Indrek Sammul (oik.) ja Mercutio, Marko Matvere (vas.) sekä Benvolio, Jaan Tätte (takana) esiintyvät juuri oikeassa ympäristössä Tallinnan Laikadulla vanhassa hansatalossa. Se on esitys, joka on ihan pakko nähdä.

Teatteri on rakkautta työhön

Nügasen teatteri elää sellaisten näyttelijöiden kantamana, jotka rakastavat työtään ja palavat intohimosta päästä näyttämölle. »Teatteria ei voi koskaan olla pakko tehdä, sitä saa tehdä. Ja hyvä näyttelijä haluaa oppia jokaisessa uudessa roolissa jotain enemmän itsestään. Hänen alitajuntansa on alati liikkeessä ja avoin.»

Ohjatessaan näyttelijän nahkoihin kasvanut Nüganen tietää, mistä puhuu, ja näyttelijät tietävät, että heidän ohjaajansa tietää, mitä näyttelijältä voi vaatia. Siksi Nügasen ohjaukset elävät niin tiiviisti teatterin ytimessä, ihmisen kyvyssä muuttaa sana lihaksi.

Hän saa ensemblestään irti enemmän, koska hän on yksi heistä.

Nügasen tallinnalainen läpimurto-ohjaus Draamateatterissa ei ollut vähäisempi kuin **Anton Tshehovin** vaikeasti tulkittava **Ivanov**. Mutta miten kirkkaasti nuori ohjaaja olikaan ratkaissut näytelmän rakenteelliset vaikeudet. Esitys oli sisällöltään klassinen, muodoltaan moderni ja tilannetajultaan äärimmäisen terävä ja keskittynyt.

Romeo, Julia ja juovuttava rakkaus

Palkittu ohjaus, Nuorisoteatterissa esitettävä Romeo ja Julia on »näytelmä kaikille, jotka eivät ole unohtaneet rakkauden poltetta», kuten hän itse määrittelee.

Shakespearen veronalaiset rakastavaiset pelmahtelevat aidossa keskiai-

kaisessa miljöössä, vanhan kaupungin sydämessä sijaitsevan Nuorisoteatterin holviaulassa, roikkuvat portaikossa tai etsivät toisiaan pylväiden ympärille kietoutuneina.

Myös puvut, musiikki ja runomitta hengittävät jäljittelemättömän aitoa epookkia.

Esitys on kuulas balladi rakastamisen vaikeudesta silloin, kun se välineellistetään ja muutetaan vallasta taistelevien sukujen, rotujen tai kansojen aseeksi.

Ohjaaja ei selitä eikä alleviivaa vaan kertoo tarinan tutkittavaksi, pohdittavaksi. Teatterin nuoret näyttelijät päärooleissa **Katariina Lauk** ja **Indrek Sammul** säkenöivät, ovat läsnä toisilleen ja vihaavat yhtä kiihkeästi kuin rakastavat.

Nuori ensemble näyttelee juovuttavaa tarinaansa kuin täyttymyksensä löytäneenä. Katsojan on helppo lähteä mukaan ja uskoa siihen, mitä hänelle kerrotaan. Se ei ole teatterissa useinkaan niin itsestään selvää kuin nyt.

Kuoleman karnevaalit

Esitys risteyttää keskiaikaista karnevaaliperinnettä, naamioiden taakse kätkettyä avointa eroottisuutta ja kirkon jesuiittamoraalia. Karnevaalien iloliemi loiskuu, mutta myös luostarin hurskaat kellot kumuavat taustalla rippi-isän vihkiessä nuoret kiellettyyn avioliittoon, toisiinsa ja lopulta kuoleman suudelmaan.

Cupido on ampunut nuolensa väärin. Ja minkä Jumala yhdistää, sen ihminen erottaa.

Julian legendaarinen parveke on ylätasanteella, jonne Romeo kiipeilee kuolemaa uhmaten ja kaiteiden ulkopuolella roikkuen. Rakastavaisten keinuvuode ripustetaan köysistä kattoon ja lasketaan lopussa lattialle Julian sarkofagiksi.

Ja kun Romeo avaa hautaholvin oven Juliaa etsiäkseen, hulmahtavat katsomoon teatterin kellarin kuolemankylmät huurut. Lähes rituaalisen esityksen tyylipuhdas estetiikka noudattaa tarkoin tilan muovaamaa henkeä.

Samalla tulkinnan liikkumavara kasvaa ajan horisontaaliin suuntaan: käsinkosketeltavaan ajattomuuteen!

Vain ihmiset ovat muuttumattomia — ja heidän ihmeellinen kykynsä tuhota ympäristöstään kaikki mikä haluaa vain elää, olla kaunista, puhdasta tai viatonta.

Tulevaisuus on salattu

Seuraavista töistään Nüganen ei mielellään kerro etukäteen.

Ollakseen nuori ja menestynyt hän on pystynyt pitämään päänsä poikkeuksellisen kylmänä. Keikarista tai sankarista ei ole tietoakaan. Hän ei ole taiteensa edessä tekonöyrä vaan sydämennöyrä.

Hän on kaikkien teatterilaisten tavoin taikauskoinen. Lattialle pudonneen roolivihkon yli on astuttava kolmesti.

Eikä saa puhua sellaisesta, mitä ei vielä ole. Sitä paitsi tulevaisuus on aina salattu.

»Elän tässä ja nyt. Zeus kai halusi rangaista ihmistä antaessaan hänelle halun nähdä tulevaisuuteen.»

Mutta se intomielisyyden määrä, jolla Nüganen elämää katsoo, takaa ainakin yhden perspektiivin. Häntä ei pysäytä paikalleen mikään.

Teksti: Kirsikka Moring
Kuvat: Tallinnan Nuorisoteatterin arkistosta

Aitovieriltä

Kutsu juhlaan aitovieriltä oli tällä kertaa maksanut muutaman kympin. Kalevalaiset naiset ja Kalevala Koru Oy olivat järjestäneet Helsingin yliopiston juhlasaliin tyylikkään tilaisuuden.

Paikalle saapui myös **Värttinä-yhtye**, tuo maan- ja maailmankuulu tyttöjoukko ja heitä säestävät pojat. Siinä ei todellakaan vintillä vitkasteltu, kun tytöt tempaisivat tahdista kiinni ja heläyttivät ensimmäisen laulunsa »Vot vot...» Somasti heiluen, hytkyen ja keikutellen he myötäilivät lauluaan, taputtivat jaloilla tahtia ja antoivat säestäjiensä tehostaa menoa. Vuoroon yksiäänisesti, vuoroon taidokkaan moniäänisesti nämä nuoret naiset lauloivat: »Kaikki myö marjat mukkaan männään...» ja opettivat lamassa kyyristeleville kuulijoilleen, ettei saa surra, kun on kerran aika iloita. Niin reipasta, niin hilpeätä, niin nuorekasta. Ja kuulijoilla hymy huulilla.

Sitten alkoi iki-ihana laulu Oi Dai... Värttinän toiselta levyltä. Suomalais-ugrilainen kaihomieli valui saliin ja yleisön sydämiin vastaansanomattoman surullisena, riipaisevana ja herkistävänä. Tunnelman vaihdos oli juuri sellainen kuin se meillä suomalaisilla helposti on: hilpeästä ilosta kaihomieliseen alakuloon. Tippa silmässä istuin siinä kuuntelemassa ja nautin olostani; minun tunteistanihan tässä oli kysymys. Kohta tytöt äityivät kyselemään: »Onko sulla sulhasia, kosijoita kynnyksellä?» Mitäpä siihen olisi meikäläinen vastannut?

Kun tietää, miten valtavaan kansainväliseenkin suosioon Värttinä on maailmanmusiikin festivaaleilla ja äänilevymarkkinoilla yltänyt, tuntui todella hyvältä kuulla laulut juontaneen **Sari Kaasisen** kertovan yhtyeen esikuvista: »Me olemme ottaneet esitettäväksemme inkerinmaalaisia röntyskälauluja. Niiden parhaat taitajat ovat meitä jonkin verran vanhempia, ehkä 80-vuotiaita. Röntyskä-ryhmä näitä alunperin lauloi, me olemme näitä vähän muuttaneet mieleisiksemme.» Kultalevyjä ja kansainvälisiä sekä kotimaisia palkintoja roppakaupalla napsineen, maineen huipulla ratsastavan ja juuri 10-vuotiskiertueensa pitäneen komeetta-yhtyeen ihaileva tunnustus esikuvalleen kaikui kauniina.

Anopin upotuslaulun uhossa ilo ja rautainen osaaminen vakuuttivat kuulijakunnan. Salin vastakkaisella puolella istuva akateemikko **Pertti Virtaranta** nauroi hereästi tyttöjen intomielelle. »Se on totta, mikä näkkyy...» tytöt hehkuttivat rakkaudesta kertoessaan. Poikien vieressä makaaminen ja siitä nauttiminen ei ole mikään häpeiltävä laulun aihe, kun Värttinä on asialla.

Jos Värttinä jaksaa säilyttää laulamisen ilon ja korean jalannousun vielä viitisenkymmentä vuotta, sen laulajat, **Mari, Sari, Kirsi** ja **Sirpa** saattavat muistuttaa Röntyskä-ryhmän Hilmoja ja Katreja. Esikuvat jatkavat omalla tahollaan. Inkeriläinen lauluperinne elää ja uudistuu. Värttinä vie sitä maailman kansanmusiikkilavoille ja saa suuret yleisöjoukot innostumaan.

Ja kun Värttinän levyt ja kasetit soivat meidän kodeissamme, uskomme, että vaikka ajat olisivatkin ankeat ja kohtalomme kova, on maailmassa sentään ilonaiheitakin.

Marja Mustakallio

Larin Paraske, kuuluisin inkeriläinen

Joka vuosi Kalevalan päivänä Inkeriläisten yhdistyksen edustajat käyvät kunniakäynnillä maineikkaimman inkeriläisnaisen, runolaulaja Larin Parasken patsaalla Helsingin Hesperian puistossa. Tämä kaunis, hiljainen ele ei saa suurta julkisuutta, mutta on kunnianosoitus kaikille inkeriläisille laulajille.



Talvinen kuvamme kertoo Kalevalanpäivästä 1993. Kukkien laskijoina Anneli Korkkinen, Anni Parkkali sekä Yrjö Korkkinen.
Kuva: Kasper Säkki

ETSITÄÄN

SONJA HIRVONEN nykyisellä nimellä Kämärä. Synt. v. 1919 Suuren-Verevän kylässä Hatsinan piirissä.

Lokakuussa v. 1947 Sonja Kämärä matkusti Virosta Suomeen, Suomesta Ruotsiin ja sitten Kanadaan. Miehen puolelta Sonja Kämärä oli Turtian kylästä Skuoritsan seurakunnasta. Sisar Liisa Kämärä etsii Sonjaa. Jos joku tietää jotain Sonjasta, pyydetään ottamaan yhteyttä

Hilma Savolaiseen
N. Brovägen 1
7021 Örebro
Ruotsi
Puh. 019-364 393

Käännyn puoleenne saadakseni tietoja sukulaisistani.

Isoäitini oli syntynyt Pohjois-Inkerissä, Suontaka-nimisessä kylässä. Valkeasaaren seurakunnan kirkonkirjassa vuodelta 1906 on rekisterimerkintä N 128, jossa:

Anna — synt. 26. elokuuta 1906, (isä: Pietari Lempinen, äiti Hedvig Opramei). Anna Lempinen vihittiin samassa kirkossa marraskuussa 1930, mies: Aleksander Novikov. Heidän tyttärensä, minun äitini, Galina, synt. 30 syyskuuta 1931 kastettiin myös Valkeasaaren kirkossa lokakuussa 1931.

Missä arkistossa Suomessa voisivat olla näiden henkilöiden kaste- ja vihkitodistukset?

Avustanne kiitollisena:
Konstantine Tchetchine
Hirsimetsäntie 94 A 22
15200 LAHTI

Armas Airikaisen omaisia etsii osasto Marttinan asevelikerho. Airikainen syntyi Pohjois-Inkerissä (Toksova, Rääpyvä tai Lempaala), joskus vuosina 1920–25. Hän kaatui Ilomantsin suunnalla Suomen päämajan alaisessa taisteluyksikössä.

Tiedot Airikaisen omaisista voi lähettää Inkeriläisten Viestin toimitukseen tai Marttinan asevelikerhoon Martti Kemppaiselle, os. Hirventie 10, 70400 KUOPIO (kesällä: 71820 PÖLJÄ).

Kesäjuhlat Turussa 10.–11. 07. 1993

Inkeriläisten perinteiset kesäjuhlat pidetään

Rantasipi Ikituurissa
Pispalantie 7
TURKU

Ikituurissa voi majoittua edullisesti alk. 100,–/vrk. Majoitusvaraukset suoraan Ikituurista puh. 921-376 111. Mainitkaa tilatessanne osallistuvanne inkeriläisten kesäjuhlille.

Ohjelmasta

10. 07. 93

Juhlakanslia avataan	klo 10.00
Kyykkäkilpailu	klo 10.00
Lauantaijuhla	klo 15.00

11. 07. 93

Kunnianosoitus inkeriläisten muistokivellä Turun hautausmaalla	klo 8.00
Jumalanpalvelus Turun Tuomiokirkossa	klo 10.00
Pääjuhla	klo 14.00

Juhlapuhujana Inkerin piispa Leino Hassinen

Tarkemmin seuraavassa numerossa.

Matkoja

Inkeriläisten Viesti 4/93 ollut ilmoitus matka Tuutariin, oikea ajankohta 24.–28.6.93. Tiedustelut Leena Viksten/Vista Matkat puh. 921-805 650

Hatsinassa keväällä 1943 rovasti **Juhani Jääskeläisen** rippikoululaisia kutsutaan 50 v.-muisteloihin Turkuun Inkeriläisten kesäjuhlille 10.—11. 7 1993.

Ota yhteyttä Paavo Pesonen puh. 921/4382259 tai Katri Närjä puh. 921/515631.

MUISTILISTA

Kutsu yleiseen perustavaan kokoukseen.

Kokoukset Inkeriläisten yhdistys ry:n rekisteröimättömien paikallisosastojen rekisteröimiseksi oikeuskelpoisiksi yhdistyksiksi.

HELSINKI
16. 06. 1993 klo 18.00
Inkerikoti
Karjalatalo
Käpylänkuja 1
HELSINKI
lisätietoja Yrjö Korkkiselta
puh. 90-873 2095

HYVINKÄÄ
06. 06. 1993 klo 14.00
STS:n kerhohuoneisto
Uudenmaankatu 2 (takapiha)
HYVINKÄÄ
lisätietoja Inkeri Sarojärveltä
puh. 914-18 017

LAHTI
14. 06. 1993 klo 18.00
Nastolan Immilä
Marja Rämön luona
lisätietoja Marja Rämöltä
puh. 918-632 519

TURKU
30. 05. 1993 klo 14.00
Karjalaisten talo
Itäpellontie 2
TURKU
lisätietoja Keijo Korkalta
puh. 921-580 201

Paikallisosastojen johtokunnat

Inkeriläisten Yhdistys ry:n jäsenmaksu 1993

Tämän lehden välissä olevalla tilillepanokortilla voivat Suomessa asuvat lehtemme tilaajat maksaa jäsenmaksun kuluvalle vuodelle 1993. Kirjoittakaa maksukorttiin nimenne ja osoitteenne, sekä muut pyydetyt tiedot. Jäsenmaksu on 30 mk.

Inkeri-kuoro

Inkeri-kuoron harjoitukset jatkuvat säännöllisesti joka tiistai kello 17—18.30 Inkerikodissa Karjalatalon toisessa kerroksessa.

Helsingin paikallisosasto

Toukokuussa ei ole kuukausitilaisuutta

Seukkoseura

Toukokuussa mahdollisesti retkeillään.

Turun paikallisosasto tiedottaa:

Helluntaitilaisuus sunnuntaina 30.5. klo 14 Karjalaisten talossa. Kesäjuhlat 10.–11. 7 Turussa.

Lahden seudun Inkerikerho

Kerhoilta kesäkuussa 14. 6. klo 18.00 Immilässä Marja ja Albin Rämön kotona. Immilään menijät ottakaa yhteys autolla kulkeviin kyydin varmistamiseksi.

Rakkaamme

Katriina Kemppi
o.s. Paakkonen

s. 25. 7.1897 Peräjärvi, Inkeri
k. 26. 2.1993 Jyväskylä

Kiittäen ja kaivaten

Väinö ja Aino
Marja perheineen
Eero perheineen
Lauri
Elsa ja Kalervo
Anneli ja Seppo
Ismo
Kati
Taina ja Lars
Annica
Helena

Siell' kaunis kannel soi.
He veisaa virttä uutta...

Siunaus toimitettu. Lämmin kiitos osanotosta.

Joukostamme poistuneita

Jälleen on joukostamme poistunut yksi heimomme jäsen, isäni

EINO NAPPU

synt. 8. 9. 1904 Hietamäessä
Kuoli 31. 1. 1993 Asikkalassa

Lyyli Nurminen
Padasjoki

ETSITÄÄN

Katri Kaplikina (o.s. Kurpi) haluaa tietää, minne on haudattu hänen sukulaisensa Ida Aatamintytär Kurpi, s. 1912 Hatsinassa, k. 1943 t. 1944 Suomessa. Ilmoittaa voi Anu Lampiselle, puh. 918-621 071.

Levitä Inkeri-tietoa, tilaa Inkeri-aiheista kirjallisuutta

SAATAVANA SUOMESTA TAI RUOTSISTA

Suomenkielinen, uudempi kirjallisuus:

Ella Ojala
- ***Pilkä kolimalka,*** **150 kr**
- ***Suomi näkyy,*** **150 kr**

Aatami Kuortti
- ***Kirkossa, keskitysleirissä, korvessa,*** **150 kr**
- ***Veljeni solavangit*** **150 kr**

Helena Miettinen
- ***Inkeriläiset maaton kansa,*** **150 kr**

Hannes Sihvo
- ***Inkerinmaalla,*** **150 kr**

Mikko Kolomainen
- ***Inkerin toisinajattelijat,*** **50 kr**

Arvo Survo
- ***Neljäs tuuli,*** **100 kr**

Lyyli Ronkonen
- ***Laps Inkerin,*** **200 kr**

Pekka Nevalainen
- ***Inkeriläinen siirtoväki Suomessa 1940-luvulla*** **200 kr**

Eeva Mesiäinen
- ***Maria Kajavan pitkä taival,*** **220 kr**

Ruotsinkielinen kirjallisuus:

Toivo Folkesten
- ***Ingermanländare: Västerås,*** **50 kr**

Ingria
- ***Ruotsinkielinen aikakauslehti,*** **50 kr**

Uno Hammarström
- ***Ingermanländarna som flydde till Sverige,*** **30 kr**

Oskar Himiläinen
- ***Främmande fosterland,*** **100 kr**

Thureson
- ***Lilja, flyklingflickan från Ingermanland,*** **60 kr**

Muuta:

- ***Viiri,*** **450 kr**
- ***Tarra*** Inkerin vaakuna, **5 kr**
- ***Tarra*** Inkerin ja Viron lippu, **5 kr**
- ***Postikortti*** Örebron muistokivi, **1 kr**
- ***Postikortti*** Haaparannan kiitoslaatta, **1 kr**
- ***Onnittelukortti,*** **10 kr**

Pertti Virtaranta
- ***Katri Peräläinen, inkeriläisoppaani,*** **25 kr**

Isien Usko, muistojulkaisu, **10 kr**

Juho Kemppi
- ***Fenno-ingrian tauluja,*** **5 kr**

Rådan kuoro
- ***Laula kaikki maa, kasetti,*** **70 kr**

T-paita, **100 kr**

Tilauksia ottaa vastaan
Armas Paakkonen
Tingsgatan 35
50253 Borås
puh. ja FAX 033-101 988
Postisiirtotili 626047-5

sekä

Annikki Kelo
Inkerikoti, Karjalatalo, Käpylänkuja 1,
00160 Helsinki
Puh. (90) 793 796 ti klo 18.30--20.00
Postisiirtotili Hki 30636-4

Vammalan Kirjapaino Oy 1993



Inkeriläisten Viesti

NUMERO 6–7
KESÄKUU 1993



Inkeriläisten viesti

Toimitus
Päätoimittaja
Markku Pyysiäinen
Puh. (90) 191 3947
Toimitussihteeri
Marja Mustakallio
Toimituksen osoite:
c/o Mustakallio
Kahisevankuja 6 as. 3. 02710 Espoo
Puh. ja Fax (90) 509 3206

Konttori
Lehden tilaukset ja osoitteet. jäsenmaksut
ja tuotetilaukset ym.
Inkerikoti, Karjalatalo. Käpylänkuja 1
00610 Helsinki
Puh. (90) 793 796 ti klo 18.30-20.00
Annikki Kelo
Postisiirtotili Hki 30636-4
Pankki KOP 101030-1085026

Ilmoitukset
1/1 sivu mk 1 500 mk
1/2 800 mk
1/4 » » 500 mk
Kuolinilmoitukset 100 mk
Kiitos- ym. ilmoitukset 60 mk
Kuva ilmoituksessa 100 mk
Lehti ilmestyy kerran kuukaudessa

Kustantaja ja julkaisija:
Inkeriläisten Yhdistys ry
Pj. Keijo Korkka
Halvarinkatu 9, 20900 Turku
Puh. (921) 580 201

Tilaushinta 1993
130 mk kotimaahan, Ruotsiin 200 kr
ja muualle 160 mk/v (260 kr/v).

Pääasiamies Ruotsissa
Armas Paakkonen
Tingsgatan 35, 50253 Borås
Puh. ja Fax 033-101 988

Sivistyssäätiö
Hallituksen pj. Keijo Korkka
Säätiön postiosoite:
Käpylänkuja 1
00610 Helsinki
Postisiirtotili 146660-1
Pankki KOP 103150-1202761

Kansi: *Kukkaloistoa hyvinkääläisellä pihalla kuvasi Kauko Halonen*

TÄSSÄ NUMEROSSA

Saatanalla menee hyvin, vai meneekö?

Saatanalla näyttää menneen Suomessa tänä keväänä hyvin. Näin ainakin voisi päätellä asian saaman julkisuuden perusteella. Saatananpalvonnasta on puhuttu televisiossa ja kirjoitettu lehdissä.

On kuultu myös varoittavia sanoja. Monien kristittyjen mielestä saatanan palvontaan antautuvilla on pian edessään kaksi vaihtoehtoa. He joko joutuvt yhä syvemmälle pahuuden voimien piiriin, ajautuvat vähitellen huumeisiin ja rikoksiin sekä päätyvät todennäköisesti itsetuhoon. Ensi askel tällä tiellä saattaa varoittajien mukaa olla harmittomalta tuntuva spiritistinen istunto keskiyöllä kynttilän valossa. Toinen vaihtoehto on kääntyminen Jumalan hyvien voimien puoleen. Pahan edessä auttaa turvautuminen vain Kristukseen ja hänen taisteluunsa Golgatalla.

Olen kuitenkin vaistoavinani saatananpalvonnan herättämissä reaktioissa lievää paniikin makua. Tärkeää olisi eritellä tätäkin ilmiötä. Meistä on itsestään selvää, että kaikki kristityt eivät ajattele samalla tavoin eivätkä kaikki kuulu yhteen ja samaan kirkkoon. Samalla tavoin eroja on myös tässä uskonnossa. Tärkeintä on tehdä perustava ero satanismin ja saatananpalvonnan välillä.

Satanistit toimivat lähinnä ideologisella tasolla. Heille tämä maailma näyttäytyy pahuuden kenttänä. Viimeinen sana ei olekaan hyvyydellä vaan saatanalla. Ihminen on kaikista eläimistä pahin, sillä hän tappaa myös lajitovereitaan. Hyvän tekemisestä on harvoin hyötyä. Siksi ihmisen on parempi myöntää pahuutensa ja olla itsekäs. Tästä lohduttomasta toteamuksesta huolimatta satanistit ainakin periaatteessa haluavat toimia hyväksyttyjen lakien puitteissa.

Saatananpalvontaan taas liittyy useimmiten suoranainen rikollisuus: huumeet, väkivalta ja varkaudet. Heidän rituaaleissaan käytetään myös eläinuhreja. Puhutaan jopa alaikäisten seksuaalisesta hyväksikäytöstä ja ihmisuhreista. Tästä kaikesta satanistit sanoutuvat irti.

Kolmanteen ryhmään – jos näin halutaan määritellä – kuuluvat sitten identiteettiään etsivien nuorten ihmisten erilaiset kokeilut, mystiikan nälkä ja spiritistiset istunnot. Useimmat heistä unohtavat pian koko asian löydettyään pohjan omalle elämälleen. Itse istuin 14-vuotiaana ystävieni kanssa pimeässä ja yritin saada lasin liikkeelle sanoja muodostamaan. Mitään ei kuitenkaan tapahtunut, ja muutaman illan istunnon jälkeen siirryimme muihin asioihin. Satanistia saatikka saatananpalvojaa minusta ei koskaan tullut. Papiksi sentään kelpasin.

Liikemiehet ympäri maailmaa taas ovat huomanneet, että pahuuteen vetoavalla mystiikalla voi nykyisin tehdä rahaa, paremmin kuin kristinuskolla. On taloudellisesti kannattavampaa markkinoida manaajaelokuvia kuin Jeesus-filmejä. Siksi keskustelu ilmeisesti jatkuu.

Jatkuu sivulla 6.



Inkeri-kuoron juhlavuosi

Aurinkoisena sunnuntaipäivänä huhtikuun lopussa Karjala-talon yläsalissa vietettiin juhlaa. Oli kulunut 30 vuotta siitä, kun Inkeri-kuoro aloitti harjoituksensa hammaslääkäri Kaisa Räikkösen johdolla. Kuoron ensiesiintyminen tapahtui samana vuonna inkeriläisten kesäjuhlilla Helsingissä.



Kuoron puheenjohtaja **Kerttu Susi** toivotti kuulijat tervetulleiksi juhlakonserttiin. Hän on kuoron perustajajäseniä ja laulaa ainoana heistä siinä edelleen. Konsertin ohjelmistossa kuultiin mm. W A. Mozartin, Ahti Sonnisen ja P. J. Hannikaisen sävellyksiä. Väliajalla keski-ikää lähestyvää kuoroa onnittelivat mm. Inkeriläisten yhdistyksen ja sivistyssäätiön edustajat. Heillä oli myös kuorolle tervetullut lahja: 3000,– markan apuraha tulevia esiintymismatkoja varten. Inkeri-kuoron konsertti päättyi luonnollisesti sen ja yleisön yhdessä laulamaan Nouse Inkeri-hymniin.

Inkeri-kuoro aloitti aikanaan toimintansa sekakuorona. Paluu siihen kuoromuotoon on edelleen mahdollinen, miehet vain puuttuvat. Kuoron johtajana **Kaisa Räikkösen** jälkeen oli **Kaija Vironmäki.** Myöhemmin sitä ovat vuorollaan johtaneet **Maija Vironmäki, Sulo Hakanen, Jussi Jankeri** ja nyt jo yli 15 vuotta **Kerttu Hiltunen.** Yksi kuoron toiminnan kohokohdista osuu vuoteen 1969, jolloin se levytti **Eino Vironsepän** johdolla kuusi laulua.

Tällä hetkellä Inkeri-kuoroon kuuluu noin 20 naislaulajaa, inkeriläisiä ja Inkerin ystäviä. Kuoron puheenjohtaja ja johtaja iloitsevat tänään erityisesti niistä paluumuuttajista, jotka ovat löytäneet tiensä kuoroon. He luovat uskoa kuoron tulevaisuuteen.

Inkeri-kuoro harjoittelee toimintakauden aikana kerran viikossa Karjala-talolla Inkeri-kodissa. Juhlakonsertin jälkeen sen tärkeitä esiintymispaikkoja tänä vuonna ovat inkeriläisten kesäjuhlat Ruotsissa ja Suomessa. Juhlavuotena kuoro haluaa erityisesti kiittää kaikkia niitä henkilöitä ja yhteisöjä, jotka eri tavoin tervehtivät juhlivaa kuoroa ja kannustivat sitä jatkamaan toimintaa lähestyvän iloisen keski-iän merkeissä.

Teksti ja kuva: Markku Pyysiäinen

Jatkuu sivulta 3.

Inkeriläisillä varmaan on oma sanansa sanottavana keskusteluun pahuudesta ja pahan olemassaolosta. Stalinin vainot kokeneilla on omakohtaista tietoa siitä, että todellinen pahuus ei asu spiritistisissä istunnoissa tai nuorten harrastamissa roolipeleissä. Pahan asialla ovat ne ihmiset, jotka ovat kadottaneet kosketuksen uskontoon ja pyhyyteen. Mutta silti viimeinen sana tässä maailmassa ei ole pahuudella. Kysykääpä asiaa vaikkapa Maria Kajavalta tai muilta pahuuden voimia silmästä silmään katsoneilta inkeriläisiltä. Viimeinen sana kuuluu hänelle, joka itse oli vielä ristillä valmis rukoilemaan pahantekijöittensä puolesta.

Markku Pyysiäinen

Äidin haudalla

Sinun haudalles, ÄITINI
tulin aamusta varhain,
tulin tuokioks hiljentymään.

Pyhä kirkkomaa, Pyhä rauha,
vain lintuset livertää.

Sinun haudalles, ÄITINI
toin vienon ruusun
rungostaan piikkisen.

Oli elosi polku piikkinen,
nyt on kumpusi kukkiva.

Lepää huolistas vapaana,
lepää Taivaan rauhassa.

Aleksander Halttunen

Turun neuvontapiste auttaa inkeriläisiä

Turun seudulla on inkeriläisiä useampia satoja. Paluumuuttajia heistä on noin 300 perhettä. Monet kuumat kysymykiset Venäjän passin vaihtamisesta lasten koulunkäyntiin ja lomakkeiden täyttämiseen ovat esillä heitä varten avatussa neuvontapisteessä.

Inkeriläisten yhdistyksen Turun paikallisosasto, joka jo vuosia on vaalinut inkeriläistä kulttuuria ja tapoja, valitsi keskuudestaan **Toivo Jämsän** toimimaan paluumuuttajien avustusasiamiehenä. Työtä hänellä on ollut runsaasti mm. asuntojen järjestämisessä. Tarpeiden kasvaessa havaittiin, että yhden henkilön työpanos ei riitä, ja niin päätettiin avata neuvontapiste inkeriläisille.

Yhdistyksen, työvoimatoimiston ja kansainvälisen kohtauspaikan yhteistyöllä neuvontapiste perustettiin Turun kulttuurikeskukseen Juseliuksen talon 3. kerroksessa, Uudenmaankatu 1. Neuvontapiste on avoinna arkisin klo 10–16. Puhelin sinne on 921-623 387.

Vapaaehtoiset remmiin

Maaliskuun loppupuolelle asti neuvontatyötä hoitivat **Ludmila Kaipiainen** ja **Olga Juonolainen.** He toimivat kiitettävästi järjestäen eri alojen asiantuntijoita mm. Turun Venäjän konsultaatista alustajiksi neuvontatilaisuuksiin. Myös eduskunnan ulkoasiainvaliokunnasta saatiin alustajia.

Ludmila Kaipiainen ja Olga Juonolainen oli palkattu työllisyysvaroin. Kun varat loppuivat, astuivat remmiin vapaaehtoisina työntekijöinä **Ludmila Aster** ja **Evgenia Mironova.**

Neuvontapisteen toiminta on moninaista. Opastusta tarvitaan virastoista, paperien täyttämisestä, rekisteriin ilmoittautumisesta, kielen opiskelusta, lasten päivähoidosta, työpaikan hakemisesta ja monesta muusta visaisesta kysymyksestä.

Mutta mikä tärkeintä, neuvontapiste on kohtaamispaikka, jonne saatetaan tulla juttelemaan, kyselemään kuulumisia ja tapaamaan toisia. Jos on kielivaikeuksia, ei hätää, sillä neuvontapisteessä puhutaan suomea, viroa ja venäjää.

Kysymyksiä passista

Neuvontapisteessä järjestettiin 5. 4. tilaisuus, jonka aiheena oli tämän hetken kuumin kysymys, Venäjän passien vaihto. Paikalle saapui 70 asiasta kiinnostunutta. Passimääräyksiä selostettiin ja vastattiin tehtyihin kysymyksiin. Paikalla oli myös Turun pohjoisen sosiaalitoimiston johtava työntekijä **Elina Salo** ja johtava sosiaalikuraattori **Minna Ylikotila,** kansainvälisestä palvelukeskuksesta.

Tämän tilaisuuden toisena järjestäjänä oli Varissuon Inkerinsuomalaisten kerho.

Toimintaa Varissuolla

Turussa asuu Varissuon asuntoalueella paljon inkerinsuomalaisia paluumuuttajia. Inkeriläisten yhdistyksen Turun paikallisosaston ja Turun seurakuntien yhteistyönä sinne perustettiin Inkerinsuomalaisten kerho, joka kokoontuu kaksi kertaa kuukaudessa. Se toimii Varissuon seurakuntakeskuksen askartelutiloissa Kousankatu 5. Kerhon vetäjänä on ansiokkaasti toiminut Turun ev.lut. seurakuntien ulkomaalaiskuraattori **Tarja Hellsten.**

Juhlapyhinä Inkeriläisten yhdistyksen Turun paikallisosasto järjestää aina tilaisuuden Turun Karjalaisten talolla Itäpellontie 2. Näin inkeriläisillä on kolme kohtaamispaikkaa Turussa.

Suurin ja tärkein lähiaikojen kohtaamispaikoista on sitten tietenkin valtakunnallinen kesäjuhla kaikille inkeriläisille, lähellä ja kaukana asuville. Tavataan heinäkuun 10.–11. päivinä Rantasipi Ikituurissa Nummenpakalla. Kesäterveiset Turusta!

Teksti: Paavo Pesonen

Inkeriläisten perinteiset kesäjuhlat 10.–11. 7. 1993

Rantasipi Ikituuri
Pispalantie 7, Turku

Ohjelma

lauantai 10. 7.

klo 10	Juhlakanslia avataan
klo 10	Kyykkäkilpailu Nummen kentällä
klo 13.–14.30	Ruokailu juhlapaikalla
klo 15–17.30	Lauantaijuhla Ohjelmassa tervehdyspuheenvuoroja, musiikki-, laulu- ja lausuntaesityksiä, kyykkäkilpailun palkintojen jako, Inkeri-kuoro
klo 18	Iltahartaus
klo 19.30	Illanvietto Ikituurissa

sunnuntai 11. 7.

klo 8	Kunnianosoitus inkeriläisten muistomerkillä Uudella hautausmalla
klo 10	Juhlajumalanpalvelus Turun Tuomiokirkossa saarnaa tuomiorovasti Jukka Paarma
klo 12	Ruokailu juhlapaikalla
klo 14	Pääjuhla Ohjelmassa puhujina Inkerin piispa Leino Hassinen »Inkerin kirkko matkalla 2000-luvulle», akateemikko Pertti Virtaranta »Matkoja Ruotsissa asuvien inkeriläisten parissa», lausuntaa kirjailija Ella Ojala, sivistyssäätiön ansiomerkkien jako, Inkeri-kuoro, tanhuesityksiä

Ikituuriin voi majoittua edullisesti 100,–/vrk,
varaukset suoraan puh. 921-376 111. Mainitkaa tilatessanne osallistumisenne inkeriläisten kesäjuhlaan.
Tiedustelut Keijo Korkka puh. 921-580 201
Kyykkäkilpailu Eino Peuhkuri puh. 921-2441 868

Anna-äidin elämä

Ruotsissa asuva **Aleksander Halttunen** on kirjoittanut kertomuksen äitinsä elämästä Inkerinmaalla Stalinin vainojen aikaan.

Kirjailija **Inkeri Kilpinen** on haastatellut Aleksander Halttusta marraskuussa 1991 ja kirjoittanut kertomukseen esipuheen.

Aleksander Halttunen pääsi rippikouluun v. 1935. Äiti harhaili yhä maanpakolaisena omassa maassaan, kunnes Aleksander tapasi samannimisen opettajan, mainion miehen Aleksander Ahvenaisen, joka kuultuaan Anna-äidin tarinan ehdotti, että hän ja nuori Aleksander kirjoittaisivat yhdessä Moskovaan. Niin tapahtui ja tapahtui myös sellainen ihme, että kirje otettiin vakavasti ja lähetettiin tarkastaja tutkimaan Anna-äidin tapausta. Hänet havaittiin syyttömäksi ja vapautettiin elämään normaalia ihmisten elämää.

Suurissa sodan myllerryksissä hävisi toinen jäljelläolevista pojista, Toivo, tietymättömiin. Anna-äiti ja tytär Matilda pääsivät ihmeen kautta Suomeen v. 1942. Suomesta Anna-äiti siirtyi myöhemmin, inkeriläisiin kohdistetun ajojahdin takia, Ruotsiin, jossa hän kuoli v. 1952 kotimaatansa kaivaten menetettyään miehensä Siperian vankileirin tuntemattomiin kohtaloihin, kolme lastaan kulkutautien uhriksi, yhden poikansa sodan melskeisiin ja kotinsa vieraiden käsiin.

Aleksander Halttunen puolestaan joutui sotaväliaikanaan Kuusisen ns. paraatiarmeijaan, jonka piti voitonmerkkinä marssia Helsinkiin heti kun suomalaisten vastarinta luhistuisi. Koska niin ei tapahtunut, hajautettiin Kuusisen armeija, ja Aleksander Halttunen karkasi Suomen puolelle v. 1941. Hän joutui olemaan ensin sotavankileirillä 1941–42, jonka jälkeen hänet kelpuutettiin heimopataljoonan jäseneksi, jossa hän oli 1942–44. Kun heimopataljoonan jäseniä lähdettiin viemään itärajalle suljetussa ja vartioidussa junassa 1944 pääsi Aleksander Halttunen karkaamaan junasta toverinsa kanssa ja pitkien harhailujen jälkeen pitkin Pohjanlahden rantoja löysi lopulta tiensä Ruotsiin, jossa on siitä lähtien asunut.

Kukaan ei tiedä rakastetun Samuli Halttusen hautapaikkaa. Vuonna 1970 isä ilmestyi pojalleen Aleksanderille unessa, ja siitä lähtien Alaksander Halttusen on vallannut tahto joko löytää isänsä hautapaikka Siperiasta tai saada hänelle aikaan muistojuhla Kupanitsan kirkkomaalla.

Toivottavasti näin tapahtuu.

Maanpakolaisena omassa maassa

Äitini Anna Halttusen elämä ei ollut helppoaa. Häneltä riistettiin kaikki ihmisoikeudet, naisena, äitinä, omien lastensa huoltajana.

Ensimmäisen maailmansodan ja sitä seuranneen sisällissodan aikana raivonnut kurkkutauti vei häneltä kolme lasta samaan hautaan. Kun päästiin sodasta rauhaan, koitti Inkerissä valoisampi aikakausi, mutta lyhyt. Anna toipui vähitellen tappioista ja suruista, joita sotavuodet olivat aiheuttaneet. Mutta sitten alkoivat Stalinin vainojen ajat. Ensin vangittiin puoliso, pastori Samuli

Halttunen, joka tuomittiin kymmeneksi vuodeksi Siperiaan vankileirille.

Anna-äiti jäi yksin kolmen alaikäisen lapsensa kanssa. Muutama kuukausi miehen vangitsemisen jälkeen tuli tieto, että perheellä oli »maksamattomia» veroja. Summa oli sitä suuruusluokkaa, että vaikka koko seurakunta olisi tullut avuksi, ei se olisi pystynyt niistä suoriutumaan.

Ja niin talo pantiin vasaran alle, kaikki se mikä oli peritty esivanhemmilta ja jonka avulla perhe sai toimeentulonsa. Ja kaiken lisäksi Anna-äidille luettiin kolmen vuoden vankilatuomio.

Tuomarin eteen äitipolo ei mennyt tuomiotaan kuulemaan eikä allekirjoittamaan. Hänelle välitettiin toisten kautta itsevaltiaitten barbaarien »kansantuomio». Sen kuullessaan Anna-äidiltä purkautui pimeään syysiltaan kalevalainen itku-ulina. Hän oli polvillaan kotinsa pihamaalla ja tähyili hämärtyvää taivasta:

– Jumalani, Jumalani, miksi, miksi synnytit minut tähän maailmaan lasten synnyttäjäksi?

Lapset riistettiin Annalta, vietiin toisten hoitoon. Välttääkseen Siperiaan viemisen ja saadakseen olla edes samalla maaperällä lastensa kanssa Anna ryhtyi maanpakolaiseksi omassa maassaan. Alkoi hänen maanalainen, synkkä vaelluksensa henkipattona kylästä kylään, seurakunnasta toiseen, talosta taloon, ladosta latoon. Kenelläkään, ei ystävällä eikä sukulaisella ollut oikeutta antaa suojaa tai turvaa hänelle. Jos joku niin teki ja se tuli stalinistilaisten tietoon, rangaistiin armeliasta auttajaa Siperiaan karkotuksella.

Joitakin rohkeita sentään oli. Anna-äiti sai leipäpalan sieltä, toisen täältä. Joskus hän sai istua oikein ruokapöytäänkin sukulaisten ja ystävien kodeissa, mutta sellaisen ylellisyyden piti tapahtua äärimmäisen varovasti, olihan Anna-äitiin luotu viranomaisten taholta karkuteillä piileskelevän »kansanvihollisen» leima.

Kolme pitkää ja kivuliasta vuotta olivat kuin pitkitetty nälkävuosi. Talvet olivat painajaisia, mutta siitä huolimatta Anna-äiti oli onnellinen siitä, että oli selvinnyt pelottavaan vankilaan joutumisesta.

Kesällä henkipatolla oli helpompaa. Metsissä oli mustikoita, puolukoita, karpaloita ja sieniä. Kiuru viserteli taivaalla ja pääskynen kantoi tuokaa poikasilleen räystäitten alle rakentamiinsa pesiin. Ja Anna-äiti muisteli lapsiaan ja kotiaan; lapset niin kaukana ja koti hajotettu.

Kupanitsan kirkkomaalla

Murtunut mieli veti Annan kirkkomaalle, sukuhaudalle, itkemään ja purkamaan syvää suruaan. Hän tiesi, että kirkkomaat olivat turvallisia paikkoja pakolaisille, jostain syystä miliisit karttoivat tekemästä tarkastusmatkojaan sinne.

Anna-äiti käveli paljain jaloin pitkin kuoppaista metsätietä Kupanitsan kirkolle. Jo Röllän kylän ohittaessaan hän alkoi nähdä tutun kirkon tornin. Mielessä välähtelivät monet valoisat muistot.

Keväinen rippikouluaika! Pian sen jälkeen olivat vihkiäiset ja monipäiväiset häämenot, jolloin syötettiin ja juotettiin koko laaja suku, sen lisäksi vielä koko kylän väki. Ja sen jälkeen monet mieltä ylentävät kirkkojuhlat, jolloin torviorkesteri säesti juhlallista virrenvei-

suuta. Sellaisiin juhliin riennettiin tien täydeltä joukolla mukaan.

Ja Anna-äidistä tuntui, kuin hänen suojelusenkelinsä olisivat nyt ottaneet hänet kokonaan suojiinsa. Anna lähestyi perhe- ja sukuhautaa herkästi ja varovaisesti. Hän polvistui haudan päälle ja tunsi ikään kuin kaikki edesmenneet lähiomaiset olisivat olleet tykönä. Siellä olivat hänen kolme pientä lastansakin, vieri vieressä nukkuen suloista untaan. Kupanitsan silloinen pastori Vehniäinen siunasi lapset ja lukkari Laamanen esilaulajana viritti virren:

Ompi taivaassa tarjona lapsillekin,
jotka Jeesusta rakastavat
kultakruunut ja valkeat vaattehetkin
harput joilla he soittelevat.

Virttä muistellessa Anna-äidin suru lientyi. Hautaan siunatuilla lapsilla oli varmaan nyt hyvä olla. Koko entinen elämä välähteli silmien ohi, elämä, jolloin iloittiin ja surtiin, rukoiltiin ja kiitettiin Jumalaa. Aivan toista oli tämä nykyinen jumalaton aika, raskasta, niin raskasta.

Anna-äiti nousi hitaasti. Hän teki ristinmerkin, siunasi ja kiitti edesmenneitä. He olivat nyt vapaita maanpäällisestä tuskasta ja murheesta. Ja vielä hän kiitti haudastaan ylösnoussutta Kristusta, joka hänetkin lopulta vapauttaa näistä maallisista murheista ja jumalattomien tuomioista.

Anna-äiti havahtui. Korviin alkoi kuulua ylistyshymnin valtava laulu ja soitto. Hän kääntyi kirkolle päin kuullakseen lisää. Oliko kirkolla lauluharjoituksia? Valo välähti, ylistyshymni sammui hänen korvistaan.

Taivaan enkelit olivat tulleet häntä lohduttamaan!

Anna-äiti jätti siunaten Kupanitsan kirkkomaan.

Kohti Spankkovan kirkonkylää

Paljasjalkainen Anna-äiti lähti juoksujalkaa kohti Spankkovan kirkonkylää. Pieni pussinyytti riippui hänen käsivarrellaan. Ei hän kuitenkaan kerjäläisen näköinen ollut eikä hänen kupeellaan riippunut karheata säkistä tehtyä kerjäläisen salkkua.

Annan ohittaessa viidettätoista virstanpatsasta alkoi harmaakattoinen Spankkovan kirkonkylä näkyä. Kun kirkontornin risti tuli hänen silmiinsä, se rauhoitti häntä. Kylässä oli hänelle tuttu, turvallinen paikka, Liis-tädin koti, jonne oli tuttu tie.

Astuessaan varovasti matalaan hirsimajaan Anna tervehti kumaraselkäistä ystäväänsä Liis-tätiä. Hän otti avosylin vastaan sisarensa kovaosaisen tyttären:

– Hyväkö tulit oikee aikaa. Nuorväk on kolhoosil pellol, lapset lastenkojiis, a myö vanhat emmö kelpaa mihikää, käymmö välist hautuumual, laulamas ja rukkoilemas. Vunukat erotellaa meist ikkääkö myö oltais jok joutavii pahantekijöi. Tiä on nyt mukamas meijän alkukolhoosin esimerkillistä elon uutta mallii, ettet ennen vunukoilles Lutheruksen katekismusta opeta. Istu nyt rakkain, mie katon kiukaast mitpuit suuhunpantavaa.

Liis-täti avasi kiukaan luukun, tavoitti ovensuusta uffatan, jolla veti kiukaan arinalta savisen padan, joka oli puolillaan eilispäiväistä kaalikeittoa. Liis-täti laitteli totuttuun tapaansa ruokaa pöytään vieraalleen. Sitten hän kysyi:

– Mitä siul rakkain oikeen kuuluu, miten oot jaksanut?

– Raskast on olt, ristintuakkaa on tarpeeks, vastasi Anna-äiti.

– Ei Herra nii suurt taakkaa piälleis paa, jot sen al riätistyisit, niin sannoo sana, lohdutteli Liis-täti.

Anna-äiti istui pöytään, kuunteli Liistätinsä lohduttavia sanoja ja söi, nautiskeli pöydän antimia. Pakolaisparka tunsi itsensä ihmiseksi, pelkokin unohtui.

Ruokailun jälkeen painoi Anna-äitiä uni:

– Laa mie lassein tätisein siun rovattihheis vähäsein leppäämää, yhtäkkiää alko minnuu painaa uni.

Anna-äiti heittäytyi Liis-tätinsä sänkyyn ja vaipui pian syvään uneen. Liis-täti teki kotiaskareitaan ja siunaili ääneen:

– Leppää äitpark rauhas, leppää tättiis turvallises tuvan nurkas.

Annan herättyä virkistävästä unesta kouraisi häntä jälleen huoli lapsista. Häntä suretti myös se, että uskonnonopetus oli kouluissa kielletty, pappeja ja kirkonmiehiä vainottu, kirkkoja suljettu, lapset opetettu nousemaan vanhempiaan vastaan.

– Miksvart näi hulluks on käynt tiä mein olo? Mut mie oon kuult, jot Veenjoel, ruisniiton aikoin Braks pittää rippikoulun. Vanhin poikain lähentellöö kuuttoist, pitäis suahha hänt mukkaa. En mie tiijje, kauanko antaat Veenjoel papin olla vappaal jalal, nuo hirvittävät antti-kristuksen rengit. Mie lähen tätisein tästä kävelemmää Veenjoen pappilaa koht.

– No voi sinnuu raukkaa, tok sie kerkiit peril ennen pimjän tulloo? vastasi Liis-täti.

– Kävelen juoksjalkaa suorimpii kinttupolkuloi metsäteit. Ei päiväsaikaa oo hyvä mennäkkää Braksin tykköö. Jiä hyväst tätisein, suurkiitos kaikesta.

Liis-täti siunaili rakasta vierastaan, jalkamatkaan lähtijää.

Revitty kirkontorni

Kolmatta vuotta stalinilaisia julmia viranomaisia pakoilevalle Anna-äidille olivat tuttuja Länsi-Inkerin kylät sekä niissä asuvat ystäväperheet ja kirkonmiehet. Tuttuja olivat myös kinttu- ja tarhapolut, ruoppaiset metsätiet.

Henkipatto pakolaisnainen käveli pitkin kinttupolkua Spankkovan kirkonkylästä Pornitsan ja Paaritsan kylien kautta naapuripitäjään Kolppanaan. Mutta Kolppanan kirkon näkeminen ei ollutkaan enää rohkaisevaa. Kirkon torni, josta ennen Herran temppelin kellot rauhallisesti kumahtelivat, oli revitty alas. Kirkko ilman ristiä, ilman tornia, ilman kirkonkelloa ei ollut enää kirkko. Tiesivätpä kirkon vastustajatkin, miten piti aloittaa hajottaa seurakuntaa ja romuttaa kirkkoja. Ensin vangittiin Kolppanan pappi. Sitten heitettiin kellot alas ja purettiin torni. Sitten alettiin vangita kirkon miehiä. Kolppanan opettaja- ja lukkariseminaari muutettiin neuvostokouluksi, ja uskonnonopetuksen sijalle tuli sen vastainen opetus.

Anna-äiti kiersi juoksujalkaa takapolkujen kautta Kolppanaan ja suuntasi matkansa Saamustin kylään, missä hänelle tuttu Kekkosten perhe asui. Siellä hän saattoi levähtää ja saisi vähän ruokaa ja hänelle neuvottaisiin oikea tie eteenpäin.

Kohti Veenjoen kirkkoa

Päivän paahtama, vielä nuorehko Anna-äiti pyyhki hikeä kasvoiltaan kulkiessaan kylästä toiseen. Veenjoen inkeriläiskylät olivat lähellä toinen toisiaan, kahden puolen kirkasvetistä Nevan suuntaan virtaavaa Inkerijokea.

Ei hän kaikkien kylien nimiäkään tiennyt eikä ollut mahdollisuutta eikä tarvetta liikoja kyselläkään. Hänen piti tietää vain olevansa oikealla Pauluskoihin vievällä tiellä. Pauluskoin Venäjän

keisarillisesta kesäpalatsista olisi enää parisen kilometriä Veenjoen kirkolle.

Ja kun Veenjoen komea kivikirkko siinti näköpiirissi ristitorneineen, antoi se jälleen väsyneelle kulkijapakolaiselle pontta. Jalka nousi keveästi. Kesäpäivä alkoi hämärtyä. Lehmänkello kilahti kujassa. Kissa torkkui portailla, odotteli siinä lämmintä maitotilkkasta lypsyemännältä.

Anna-äiti lähestyi Veenjoen kirkkoa ja sitä ympäröivää laajaa hautuumaata, jossa oli vuosisatain varsilta haudattujen seurakuntalaisten hautakummut ja pitkät rivit erilaisia ristejä. Inkerin väkirikkaimman seurakunnan läheisyys lämmitti pakolaispoloa. Hän tiesi saman seurakuntalaisen ystäväperheen antaneen suojakaton hänen vanhimmalle pojalleen, jonka olo olisi käynyt tukalaksi kotikunnassa Kupanitsassa, jossa jokainen tiesi, että poikanen oli »kansanvihollisen» lapsi.

Veenjoen 1110-paikkainen kirkko, punaisesta tiilestä v. 1885 rakennettu Herran temppeli moniristitorneineen julisti kirkonmäeltä rauhaa rauhattomaan ja sotaiseen maailmaan. Se sai toimia vielä v. 1935 ja pitää kirkkonsa kirkkona. Seurakuntalaiset saivat valita kirkkovaltuustonsa sekä seurakuntansa hoitajan. Kirkolle kuuluva pappila tosin oli sosialisoitu neuvostovaltion omaisuudeksi. Seurakunta piti omin varoin yllä pappinsa ja kirkkonsa; maksoipa vielä omaisuusveroa valtiolle.

Braksin pappilassa

Veenjoen majesteetillisesta kirkosta, parin kolmen kivenheiton päässä, kirkkomäen alapuolella, torkkui pieni harmaa haudankaivajan yksinäinen hirsimökki, missä nyt asui kirkkoherra perheineen. Samassa mökissä toimi myös kirkkoherranvirasto.

Anna-äiti asteli arastellen ja varovaisesti puolihämärään mökki-pappilaan ja tervehti ovensuun kyökissä askartelevaa pappilan Emilia-emäntää.

– Terve terve rakas sisko, astele peremmälle, siellä isä kirkonkirjaa selvittelee, sanoi pappilan emäntä.

Anna-äiti pyysi lasillisen vettä. Sen saatuaan hän istui puujakkaralle. Kun seurakunnan hoitaja Pekka Braks tunnisti jakkaralla istuvan vieraansa, työnsi hän ison kirkonkirjansa syrjään, käänsi hymyilevät kasvonsa vieraansa puoleen ja kysyi:

– Mitä kuuluu rakkaan virkaveljeni Samuli Halttusen puolisolle?

Anna-äiti huokasi syvään:

– Raskas huol painaa lapsist, vanhemp lähentellöö kuuttoist. Rippikoulut harvenoot, mis viel vähä kerra katekismusta opetettii. Mie en tiije ennää vuot etteepäi; meinaan suaha hänt tämän koululoman välis ristinoppikouluun. Olen kuult, jot työ aijotto pittää tiäl Veenjoel konfermaation.

– Jos Jumala suo, niin elokuussa pidetään.

– Oisko tillaa pojallein?

– Onko poikasi täyttänyt kuusitoista?

– Kaks-kolt kuukauspäivii vail.

Pekka Braks painoi päänsä alas ja sanoi:

– Paikallisten virkamiesten määräyksiä joudun rikkomaan. Tyrmään joudun ennemmin tai myöhemmin, kun en anna sinua ilmi viranomaisille, sinua »kansanvihollista». Ja jos otan vielä poikanne »pimeyden oppiin»! Mutta poikasi kirjoitetaan sisään, ristinopinkouluun. Ensimmäisestä elokuun maanantaista se alkaa ja kestää pari viikkoa jos Jumala suo.

Pastori Braks nosti katseensa huolestuneen näköiseen äitiin ja jatkoi:

– Seurakuntalaiseni huolehtivat pojastasi rippikoulun ajan.

Anna-äiti helpottui pahimmasta huolestaan:

– Oi kiitos, kiitos, sen asjan takkee oon Kupanitsaast Veenjoel kävellynnä.

Noin puolisensataa virstaa arveli pastori Braks linnuntietä olevan Kupanitsasta Veenjoelle, siis n. 50 kilometriä.

Kun Anna-äidin tärkein huoli tuli onnelliseen päätökseen, niin alkoi pastori kysellä Annalta muita asioita.

– Mitä kuuluu virkaveljelleni, Liissilän seurakunnan hoitajalle, konsistorin hallituksen jäsenelle, nykyään poliittiselle vangille, Samuli Halttuselle?

– Eläviin kirjoil on viel olt, neljäis vuos on menos vankileiril kurjuuves. Kirjeit on tult, paketteja seurakuntalaiset lähettelööt. Käimmö katsomas viime kevättalven tienoil.

– Siperissäkö, ihmetteli pastori Braks, ja nyt istut edessäni?

– Käytii Katri-siskon kans.

– Mutta sinut on kolmeksi vuodeksi tuomittu vankeuteen, ja nyt pakoilet virkavaltaa. Miten sinun oli mahdollista mennä?

– Puistin lainaks siskoltain passin, ko hiä on minun nökösein. Seurakuntalaiset keräsiit matkarahat. Neuloit kintait, sukkii, kuivattelliit säkillisen leipäkorppuja. Hankkiit suolattuu lihhaa, ja voita. Katri-sisko hommas piletit. Sit lähettii Moskovan asemalta jytkyttämmää Tomskii. Neljättä vuorokautta kolisteltii Siperiin pitkäs junas. Sit viel kolt päivää kuolatettiin lumipyrys, vankleirilt toisel korppusäki seläs. Sielt löyvettii, perettää ja ystäviää ikävöivä kurja vanki, miun miehein. Vankileirin piälliköl vartiotuvas meit tarkastettii. Mut ko vartiomies sai ossaasa ruokatarpeist, sit asjat järjestyi. Miehellein järjestettii viikko vappaata sikopaimentyöstä, ilman vartijoo saimme majottuu yhes siperiläisee kyllää. Luoja kiitos, se olj siunattu viikko.

Veenjoen seurakunnan hoitaja Pekka Braks kuunteli ihmeissään virkaveljensa vaimon kertomaa tositapahtumaa ja ihmetteli Jumalan armotöitä. Hän toisteli ääneen ajatustaan:

– Maan alla elävä vankilarangaistustaan pakoileva, kolmen alaikäisen lapsen äiti, lähtee korppusäkit selässään toisen kanssasisarensa kanssa etsimään miestään Siperian vankileiriltä!

Pappilan Emilia-emäntä tuli kyökkiaskareiltaan peremmälle tiedustelemaan:

– Mist päin Anna-sisko on tulos?

– Kupanitsast. Käin uamuvarrain kirkkomual sukuhauval itkemäs.

– Sielt saakka jalkapatikas tänne?

– Mie leppäilin kahes kohtaa; Spankkovan Liis-tätilläin ja viel Suomustin Kekkosil.

Emilie-emäntä meni ruokavarastojaan tarkastamaan kaapista. Ei hän sieltä löytänyt muuta kuin tilkallisen myrähtänyttä maitoa kannunpohjassa.

Pappilan emäntää painoi masennus, hän alkoi voivotella:

– Voi Herran Jeesus, laupias Luojani, mil mie ruokin väsyneen ja nälkäsen vieraan? Miten liekkää menny päivä huolineen kun en kerint hankkimaa ruokatavaraa seuraavaks päiväks?

Masentavan hiljaisuuden rikkoo porstuvasta kuuluva koputus. Emäntä aukaisi varovaisesti oven. Siellä seisoi keskenkasvuinen, paljasjalkainen poika marjakori käsivarrellaan.

– Kuka sie olet, tule tuppaan, kehoitteli emäntä tuntematonta tulijaa.

Poikanen asteli arkaillen keittiöön ja purki tavaransa kyökin astiapöydälle:

– Äitj laitto minnuu tuomaa teil nie tavarat.

Poikanen tempasi käteensä tyhjentyneen korin, nyökkäsi, sanoi hyvästi ja läksi kipittelemään sinne mistä oli tullut. Emäntä ei ehtinyt kysyä mistä poikanen oli tullut ja kenen äidin lähettämä oli. Mutta pappilan emännän valtasi hyvä mieli ja hän alkoi laulaa kauniilla helisevällä äänellään »Herraa hyvää kiittäkää». Ja laulaessaan emäntä laittoi teekannun priimuksen päälle, sitten avasi juuri tuodun paperipussin, jossa oli iso joukko piirakoita, ja vanhan lehden kätköissä kananmunia.

Kun Emilie-emäntä sai pikaisen iltaaterian valmiiksi, siirtyi hän pappilan »saliin» ja haki seinäkaapista valkoisen pöytäliinan ja kattoi sillä kuluneen, vanhan puisen pöydän. Hän kantoi ruokaesineet pöytään, sytytti pienen, kotitekoisen vahakynttilän kesäillan hämärää valaisemaan ja pyysi sitten vieraansa pöytään. Hartain ja kiitollisin mielin istui kolmihenkinen seurakunta aterioimaan. Siinä ei valiteltu ankeita aikoja, vaan kiitettiin Jumalaa ja hänen huolenpitoaan, että Hän oli tänäänkin kuullut rukoukset ja varjellut heitä.

Henkipattona yöhön

Anna-äiti piristyi ihmisarvonsa noususta Veenjoen pappilassa. Mutta myöhäisestä illasta huolimatta hän ei voinut ajatellakaan jäävänsä yöksi pappilaan. Mitä tapahtuisi papin perheelle, jos hänet, henkipatto, löydettäisiin täältä.

– Varjelkoon armias Luoja sellaisesta onnettomuudesta. Konfirmaatio jäisi pitämättä, Veenjoen pappi perheineen kyörättäisiin sinne, missä moni hänen virkaveljensä perheineen jo kärsikurjissa karkotusleireissä.

Ääneen Anna-äiti sanoi:

– Lähden yöhämäräs Katri-sison kottii. Heil on yks pien ullakkokomero varattu pakolaisil.

Anna-äiti nousi, kiitteli Jumalaa ja pappilan emäntää ja isäntäväkeä siunatuista armohetkistä. Pappilan väki antoi hiljaisen siunauksensa yksinäiselle yölliseen matkaan lähtijälle.

Anna-äiti lähti kävelemään tuttua tietä takaisin, ensin Pääsölän kylään, sieltä Pauluskoin Keisarillisen puiston kautta Glaasovan kylään, mistä hän löytäisi vanhimman poikansa.

Puolenyön aikaan hän löysi poikansa kujan parsilta, heinien päältä. Siellä oli tilaa ja turvaa yön viettoon myös lopen väsyneelle Anna-pololle. Kuivien heinien tuoksu kutsui yövieraat unien helmaan, mutta ennen nukkumistaan äiti sanoi pojalleen:

– Miet rippikouluu, Braksille, Veenjoelle, katekismusta pänttäämää muistiis, ko se opetus jäi meilt kesen. Et taijja muistaa sitä kamalaa yötä, kotjtarkastusta, mis patisteltii meilt, mihin uomme piilotelleet pyssyt, joit meil piilotellaa muka neuvostovastaista kapinaa varten? Saman yön mätettii kaik meijän kotjkirjat säkkeihin, sinne veivät äitjvainaan katekismuksenki, mist aloin opettaa sinnuu.

Teksti: Aleksander Halttunen

Taiteilijaeläke Ella Ojalalle



Inkeriläisten piirissä pannaan varmaan iloisina merkille, että tunnettu inkeriläinen kirjailija Ella Ojala on saanut valtiovallan taholta kiitosta. Opetusministeriö on myöntänyt hänelle vuoden 1993 alusta ylimääräisen taiteilijaeläkkeen tunnustuksena hänen suorittamastaan taiteellisesta työstä. Onneksi olkoon!

Uusia pelaajia kaivataan

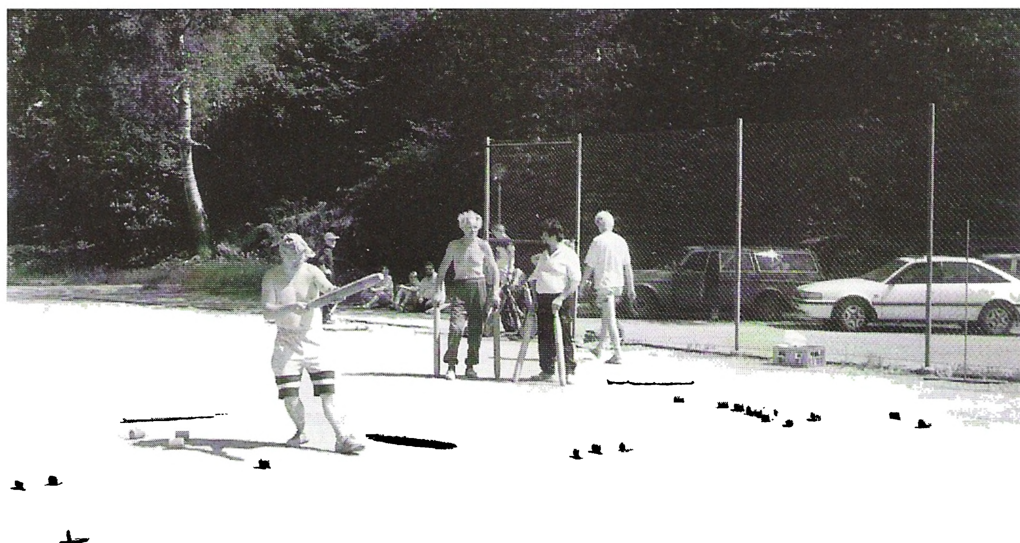
Inkeriläinen! Tule pelaamaan kyykkää, poppia ja linnapeliä. Tätä vanhaa kansanurheilua pelataan kaikkialla Suomessa, jossa on paikallinen Karjala-seura. Mukaan kaivataan inkeriläisiä pelaajia.

Omilla kesäjuhlillamme poppi on ollut ohjelmassa vuodesta 1969. Kyykän valtakunnallinen katto-organisaatio on Suomen Kyykkäliitto.

Kyykkä sopii kaikenikäisille, myös naisille. Sen oppii nopeasti ja siihen innostuu.

Helsingissä kyykkää pelataan Karjalan sivistyssäätiön pelikentällä Seurasaaressa. Kenttä on aivan juhla-aukion vieressä, sinne johtaa saaren pääväylä. Harjoituspäivät ovat tiistai ja torstai kello 15–19, lauantaisin ja sunnuntaisin klo 11–15. Mainittuina päivinä paikalla on aina joku pelaaja, jolta voi saada neuvoja.

Teksti Oskari Toivakainen



Ruotsin inkeriläisten kesäjuhlilla Boråsissa kyykkäjoukkueita oli kuusi. Toivottavasti taas tavataan.

Luvattu maa

Kirjoittanut **Anu Kaipainen,** Musiikki **Marko Puro,** Ohjaus **Paavo Liski,** Puvut **Kirsti Maunula,** Tuotanto **Kalevan näyttämö.**

Luvattu maa on laulunäytelmä pula-ajan voittamisesta. Se kertoo 1940-luvun Suomesta ja Karjalasta. Silloin oli nykylamaan verrattuna todellinen pula-aika.

Pienen karjalaisen kylän asukkaat kokevat muutamassa vuodessa (1941–1947) monenlaiset mullistukset. Näytelmän alussa on jatkosota juuri alkanut ja luovutettu Karjala on vallattu takaisin. Kyläläiset pääsevät takaisin kotikyläänsä, jossa kaikki on rakennettava uudelleen talvisodan tuhojen jälkeen. Kun kaikki alkaa olla valmista, tulee uusi evankkoonlähtö kesällä 1944. Tällä kertaa kyläläiset sijoitetaan Hämeeseen, jossa alkaa uusi sopeutumisen aika. Taas rakennetaan uudet kodit ja elämä alkaa hiljalleen järjestyä lähes entiseen malliin. Luvattu maa, rakas entinen Karjala on kuitenkin aina evakkojen mielessä. Sitä ei voi kukaan unohtaa, vaikka jälleenrakennustyöt vievät päivät sekä yöt.

Naisten lähes uskomaton panos 1940-luvun vaikeista vuosista selviydyttäessä on näytelmän tärkeimpiä teemoja. Luvatun man todellisia sankareita ja selviytyjiä ovatkin naiset. He tekevät tarvittaessa miestenkin työt ja he jaksavat uskoa tulevaisuuteen synkimpinäkin hetkinä. Luvattu maa on itseasiassa kunnianosoitus heille.

Luvatussa maassa on paljon lämmintä huumoria ja iloa, vaikka se käsittelee todella ankeata lama-aikaa. Tässä näytelmässä on todellista tulevaisuuden uskoa ja optimismia, jota tarvitaan kaikkina vaikeina aikoina. Rooleissa nähdään mm. Hellevi Seiro, Aapo Vilhunen, Pentti Louko, Petri Liski ja Liisa Tavi. sekä harrastajanäyttelijöiden ryhmä.

Kalevan näyttämön ohjelmistoa v. 1993

KALEVANPOIKA

Viron kansalliseepoksen ensimmäinen suomalainen näyttämösovitus, ohjaus Ivo Eensalu

Esitykset Bomban kesäteatterissa Bomban juhlaviikoilla:

pe 2. 7. klo 19 kantaesitys
su 11. 7. klo 14
la 3. 7. klo 15 to 15. 7. klo 19
su 4. 7. klo 14 pe 16. 7. klo 19
to 8. 7. klo 19 la 17 7. klo 15
pe 9. 7 klo 19 su 18. 7. klo 14
la 10. 7. klo 15

Tiedustelut ja varaukset: 976-217 70

LUVATTU MAA

Esitykset ovat Helsingin Ruskeasuon maneesissa:

to 29. 7. klo 19 kantaesitys
la 7. 8. klo 14
pe 30. 7. klo 19su 8. 8. klo 14
la 31. 7. klo 14 to 12. 8. klo 19
su 1. 8. klo 14 pe 13. 8. klo 19
to 5. 8. klo 19 la 14. 8. klo 14
pe 6. 8. klo 19 su 15. 8. klo 14

Liput: 85 mk, ryhmät 75 mk (väh. 16 h.), lapset 30 mk

Myynti: 90-253 292 tai 90-685 13 15

Ekaterina (Kati) Lukko (Tupino), eli sota-aikana 1943–44 Pohjankurussa. Vanhin tytär Elli Lukko meni 1944 naimisiin suomalaisen miehen kanssa. Etsin myös Lilja, Toivo, Matti ja Eino Lukkoa. Ennen sotaa kaikki he elivät Leningradin alueella Kingissepin Kaibalan kylässä.

Suomessa elää myös kummini Simo Toivonen.

Äitini Marija (Tupino) Säkki sekä Toivo, Laina ja Eino Elivät kaikki Hamina-Poitsilassa.

Lähettäkää tietoja osoitteella:
Laina Petrunina
EE 2000 Narva
Lenini 11-81
Viro

Viljo Makkonen, synt. joko 1930 tai 1931. Asui sodan aikana Hämeenlinnassa, missä äiti Anni Makkonen kuoli 1943. Viljo ei palannut sodan päätyttyä Venäjälle. Viljoa etsii hänen sisarensa Aino Terro, synt. 1924, nykyosoite Eesti, Viljandi, Laidoneri 9-I.

Tietoja Viljo Makkosen asuinpaikasta voi lähettää myös Inkerinsuomalaisten Tallinnan seuran puheenjohtajalle Valtteri Tuhkaselle Mustamäentie 82-143 EE0029 Tallinna.

Etsin Sinua jatkosodan aikana Suomen armeijassa palvellut inkeriläinen mies. Vanhempasi asuivat Ruskealan kunnan maatilalla (Kaalamo). Ruskealan kunta jäi luovutetulle alueelle. Olen unohtanut sukunimesi, mutta toivon, että näillä tiedoilla, jos olet elossa, tunnistat itsesi. Kunnan maatilaa hoiti Vilho Palviainen. Sinua etsii maatilan päärakennuksessa siskonsa kanssa asunut tyttö.

Tiedot kyseessä olevasta henkilöstä osoitteella:
Elli Tukiainen
Nousukuja 6
83500 Outokumpu
Finland.
Puhelin, 973-550612

Joukostamme poistuneita

Juho Sykiäinen, synt. 28. 7. 1921, kuoli 14. 3. 1993 Boråsissa.

Anna Kainelainen, syn. 10. 2. 1914, kuoli 18. 3. 1993 Boråsissa.

Paikallisosastojen yhteyshenkilöt

Helsingin paikallisosasto
pj. Yrjö Korkkinen
Orvokkitie 24 B
01300 Vantaa, puh. 90-873 2095

Hyvinkään Inkerikerho
pj. Inkeri Sarojärvi
Norpankatu 10
05460 Hyvinkää, puh. 914-18 071

Lahden Seudun Inkerikerho
pj. Marja Rämö
Immilä
15560 Nastola. puh. 918-632 519

Turun paikallisosasto
pj. Keijo Korkka
Halvarinkatu 9
20900 Turku, puh. 921-580 201

MUISTILISTA

INKERI-KUORO

Inkeri-kuoron harjoitukset jatkuvat taas syksyllä Inkerikodissa.

Turun paikallisosasto tiedottaa:

Kesäjuhlat 10.–11. 7 Turussa.

Lahden seudun Inkerikerho

Kerhoilta kesäkuussa 14. 6. klo 18.00 Immilässä Marja ja Albin Rämön kotona. Immilään menijät ottakaa yhteys autolla kulkeviin kyydin varmistamiseksi.

Juhannusmatka bussilla Inkerinmaalle Tuutariin juhannusjuhliin

25.–28. 6. 1993 4 vrk Pietarissa Hotelli Pulkovskaja puolihoito.
Matkan hinta 740 mk.
Lähtö pe 25. 6. klo 7.00 Helsingistä Postitalon ja Rautatieaseman väliseltä aukiolta.
Tiedustelut: Hilma Saarinen, Violankatu 6 B 24, Helsinki 55.
Varaukset: Puh. 90-753 9494
Vastuullinen matkanjärjestäjä
Vistamatkat Oy Paimio
puh. 921-805 650.

Petroskoin bussimatka

16.–22. 6. 93 7 vrk.
Tiedustelut: Hilma Saarinen, Violankatu 6 B 24, Helsinki 55.

Matkoja

Matka Tuutariin

Teemme juhannusmatkan Tuutarin kesäjuhlille 24.–28. 6. 1993. Mahdollisuus käydä myös Kupanitsassa ja Keltossa, vaihtoentona myös Toksova.
Tiedusteluihin vastaavat:
Leena Viksten, Sepänjoentie 57, 16330 Heinämaa puh. 918-778 6633 sekä Antti Toivonen, autopuhelin 949-126 870.
Vastaavana matkanjärjestäjänä VistaMatkat, Jukantie 110, 21530 Paimio, puh. 921-805 650.

Kesäjuhlille Turkuun 10.–11. 7. 1993

Inkerikuoron bussi lähtee Helsingistä rautatieaseman ja postitalon väliseltä aukiolta lauantaina kello 10.30. Takaisin Turusta lähdemme sunnuntaina välittömästi päiväjuhlan päätyttyä noin 16.30. Bussissa on vapaita paikkoja. Jos bussi saadaan täyteen, on matkan hinta 100 mk, johon sisältyy kuljetus sunnuntaiaamuna hotelli Ikituurista Tuomiokirkkoon jumalanpalvelukseen ja takaisin hotelliin, jossa kesäjuhlat pidetään.

Matkalle voi ilmoittautua tiistaisin klo 18.30–20.00 puh. 90-793 796 tai osoitteella Inkerikoti, Karjalatalo, Käpylänkuja 1, 00610 Helsinki.

Kerttu Susi

Levitä Inkeri-tietoa, tilaa Inkeri-aiheista kirjallisuutta

SAATAVANA SUOMESTA TAI RUOTSISTA

Arvo Survo:
Ilku Inkerille — ***100 mk (150 kr)***

Hellin Suominen
Mooses Pulron elämäkerta — ***15 mk (30 kr)***

Ella Ojala
Pilkä kolimatka — ***85 mk (150 kr)***
Suomi näkyy — ***110 mk (150 kr)***
Pelaslunul albumi — ***130 mk***

Erkki Tuuli
Inkeriläislen vaellus — ***110 mk (150 kr)***

Pertti Virtaranta
Sananlaskuja ja arvoiluksia — ***40 mk (70 kr)***

Pekka Nevalainen
Inkeriläinen siirtoväki Suomessa 1940-luvulla — ***150 mk (200 kr)***

Pekka Nevalainen -- Hannes Sihvo (toim.)
Inkeri -- hislorla, kansa, kulttuuri — ***300 mk (400 kr)***

Aapo Metiäinen
Inkerin evankelisluterilaisen kirkon 350-vuotismuislo-julkaisu — ***40 m k (100 kr)***

Äänilevyjä

Inkerikuoro
Nouse Inkeri ym. — ***15 mk (25 kr)***

Lauri Santtu
Murrejuttuja — ***15 mk (25 kr)***
Gävlen kuoro — ***30 mk***

Arvo Survo
Omall maall, kasetti — ***55 mk (100 kr)***

Inkeriläisten Viestin irtonumeroita

Saimi Tuukkanen
Elämäni Helminauha — ***40 mk***

Rintaneula Inkerin vaakuna — ***10 mk (10 kr)***

Inkerin kartta — ***70 mk***

Inkerin kartta 1849, saksankiel. — ***50 mk (50 kr)***

Inkerin uusi kartta 1992 — ***60 mk (100 kr)***

Poslikortti Karjalatalo — ***3 mk***

Inkerin pöytälippuja — ***35 mk (60 kr)***

Inkerin poslimerkkejä sarja — ***50 mk (75 kr)***

Inkerin ristiviiri — ***350 mk (450 kr)***

Vain Ruotsista

Aatami Kuortti
Veljeni solavangit — ***150 kr***

Toivo Folksten
Ingermanländare i Väsleràs — ***50 kr***

Irja Hiiva
Försvisningen — ***100 kr***

Ania Monahof
Tillflyklen — ***150 kr***

Ania Monahof
Mot stjärnan — ***150 kr***

Postikortti
Tyttö Tuutarin puvussa — ***2:50 kr***

Ingria
Ruotsinkielinen aikakauslehti — ***50 kr***

T-paita — ***100 kr***

Tilauksia ottaa vastaan

Armas Paakkonen
Tingsgatan 35
50253 Borås
puh. ja FAX 033-101 988
Postisiirtotili 626047-5
sekä
Annikki Kelo
Inkerikoti, Karjalatalo, Käpylänkuja 1,
00610 Helsiki
Puh. (90) 793 796 ti klo 18.30--20.00
Postisiirtotili Hki 30636-4

Vammalan Kirjapaino Oy 1993



Inkeriläisten viesti

NUMERO 8
ELOKUU 1993



Inkeriläisten viesti

Toimitus
Päätoimittaja
Markku Pyysiäinen
Puh. (90) 191 3947
Toimitussihteeri
Marja Mustakallio
Toimituksen osoite:
c/o Mustakallio
Kahisevankuja 6 as. 3, 02710 Espoo
Puh. ja Fax (90) 509 3206

Konttori
Lehden tilaukset ja osoitteet, jäsenmaksut
ja tuotetilaukset ym.
Inkerikoti, Karjalatalo, Käpylänkuja 1,
00610 Helsinki
Puh. (90) 793 796 ti klo 18.30-20.00
Annikki Kelo
Postisiirtotili Hki 30636-4
Pankki KOP 101030-1085026

Ilmoitukset
1/1 sivu mk 1 500 mk
1/2 800 mk
1/4 » 500 mk
Kuolinilmoitukset 100 mk
Kiitos- ym. ilmoitukset 60 mk
Kuva ilmoituksessa 100 mk
Lehti ilmestyy kerran kuukaudessa

Kustantaja ja julkaisija:
Inkeriläisten Yhdistys ry
Pj. Keijo Korkka
Halvarinkatu 9, 20900 Turku
Puh. (921) 580 201

Tilaushinta 1993
130 mk kotimaahan, Ruotsiin 200 kr
ja muualle 160 mk/v (260 kr/v).

Pääasiamies Ruotsissa
Armas Paakkonen
Tingsgatan 35, 50253 Borås
Puh. ja Fax 033-101 988

Sivistyssäätiö
Hallituksen pj. Keijo Korkka
Säätiön postiosoite:
Käpylänkuja 1
00610 Helsinki
Postisiirtotili 146660-1
Pankki KOP 103150-1202761

Kansi: *Vainon vuosina Inkerin kirkkoa ovat pitäneet hengissä mummot. Nyt on tullut kirkon vuoro hoitaa heitä ja pitää huolta heistä. Kuva: Jukka Granström*

TÄSSÄ NUMEROSSA

Mitä rahalla saa?

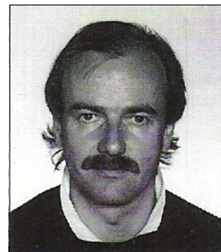
»Olemme Neuvostoliiton luhistumisen myötä selvittämässä ihmiskunnan historian suurinta läksyä», sanoo Leino Hassinen Kotimaa-lehden haastattelussa vähän ennen piispaksi vihkimistään. Hän ei kykene löytämään historiasta yhtä suurta, yhtä pitkäaikaista ja yhtä perusteellisesti ajateltua kokeilua, kuin neuvostojärjestelmä oli. Se tapahtui maailman suurimmassa ja luonnonvaroiltaan rikkaimmassa valtiossa. Piti rakentaa luokaton yhteiskunta, paratiisi. Ja nyt ollaan tässä. Lopputulos on hänen mukaansa järkyttävä.

Kahden talousjärjestelmän välinen kilpailu on ratkennut silmiemme edessä. Lopputulos on niin selvä, että paluuta vanhaan ei varmasti enää ole. Läntisen markkinatalouden mahtiin uskotaan nyt myös idässä. Raha alkaa sielläkin ratkaista yhä enemmän. On kuitenkin hyvä muistuttaa mieliin, että kaikkea rahallakaan ei saa.

Rahalla voi esimerkiksi ostaa taloja, mutta miten luoda koti, jossa kaikki viihtyvät? Rahalla voi hankkia erinomaisen vuoteen, mutta tällä vuoteella voi silti yöllä valvoa levoton ja ahdistunut ihminen. Rahalla saa viihdytystä, mutta ei unohdusta. Sillä voi ostaa hyllymetreittäin kirjoja, mutta ei viisautta.

Rahalla saa ruokaa, mutta entä jos ei ole ruokahalua? Rahan avulla saa lääkkeitä, mutta kuka antaa takaisin kadotetun terveyden? Rahalla saa yhä hienompia ja tarkempia kelloja, mutta mistä hankitaan lisäaikaa elämälle? Rahalla voi ostaa seksiä, mutta mistä löytää rakkautta. Rahan avulla voi hankkia itselleen mainetta ja kunniaa, mutta miten säilyttää itsekunnioitus?

Neuvostokokeilu ei tuonut maan päälle paratiisia vaan muun ohella pelottavan arvotyhjiön. Eedenin porttien itäpuolella eletään kuitenkin myös länsimaissa. Me tunnemme talouselämän lait, mutta arvokeskusteluissa olemme aika avuttomia. Rahalla ei saa kaikkea. Elämän arvot eivät ole ostettavissa. Sielulle aiheutettua vahinkoa ei korvaa edes koko maailman omakseen voittaminen. Siksi Hassisen mainitseman läksyn yhteydessä on sekä idässä että lännessä uudella tavalla pohdittava sitä, mikä pohjimmaltaan on ihminen, mikä on elämän tarkoitus, millaista on hyvä elämä.



Markku Pyysiäinen



Juhlava piispanvihkimys alkoi ristisaattueella. Inkerin piispan tunnuksiin kuuluu piispansauva, johon on kaiverrettu viisi orjantappuran piikkiä kuvamaan Inkerin viittä kärsimyksen vuosikymmentä sekä uutta toivoa kuvaava ankkuri.

Inkerin kirkko Leino Hassisen harteille

Ilon, liikutuksen ja hämmennyksen tuntemuksin noin 800 juhlavierasta Inkeristä ja Suomesta oli sunnuntaina 23. 5. 1993 todistamassa, kun **Leino Pekka Päiviö Hassinen** vihittiin Inkerin piispaksi.

Oman piispan saaminen on uusi merkkipaalu kirkon jälleensyntymisprosessissa ja keskeinen kappale Inkerin kulttuurin uudessa nousussa.

Uuden piispan vihki virkaansa veljeskirkon, Viron luterilaisen kirkon arkkipiispa **Kuno Pajula.** Häntä avustivat äitikirkon, Suomen luterilaisen kirkon piispa **Matti Sihvonen** ja »isoäitikirkon» – kuten virallisessa kutsukirjeessä kuulemma luki – eli Ruotsin kirkon emerituspiispa, sujuvasti suomea puhuva **Olaus Brännström** – tuo »mormorskyrkan» oli kuulemma kovasti huvittanut ruotsalaisia kirkonmiehiä.

Avustajien joukossa oli myös Inkerin virkaiältään vanhin pappi, Kupanitsan kirkkoherra **Arvo Survo,** Leino Hassisen poika, Zairessa lähetystyössä työskennellyt **Janne Hassinen** sekä Venäjällä toimivan Saksan luterilaisen kirkon apulaispiispa **Georg Kretschmar.** Venäjällä asuvat saksalaiset ovat kokeneet hyvin samankaltaisia kohtaloita kuin inkeriläiset. Myös saksalaisia yhdyskuntia on hajallaan ympäri entistä Neuvostoliittoa.

Suomalaisia Tyynelle merelle asti

Paimennettavia Inkerin kirkon piispalla riittää Viipurista Vladivostokiin saakka. Piispan toimialueeksi on määritelty Venäjän federaatio. Inkerin kirkon piirissä toimialue olisi oikeastaan haluttu määritellä vieläkin laajemmaksi, koska inkeriläisiä asuu muuallakin entisen Neuvostoliiton alueella.

»Kun vuodenvaihteessa mietin, lähteäkö vielä 68-vuotiaana Inkerin kirkon kutsumana paimenvirkaan», Leino Hassinen sanoi saarnassaan, »aprikoin, onko tolkkua ruveta tällä iällä kiertämään Inkeriä ja Karjalaa, Muurmanskia ja Siperiaa, Uralia ja Kasakstania. Ei siinä paljon järkeä ole, mutta matkaan vain!»

Saarnassaan Leino Hassinen painotti kirkon ulospäin suuntautuvaa lähetyskutsumusta:

»Vastattuani tähän Inkerin kirkon vetoomukseen myöntävästi näen yhdessä monien muiden suomensuomalaisten kanssa vaivaa siitä, että Inkerin kirkko voisi olla Kristuksen todistaja täällä Pietarin seuduilla, Karjalassa, suomensukuisten kansojen keskuudessa ja aina Tyynelle valtamerelle asti, missä lieneekin tämän kirkon seurakuntia ja jäseniä.»

Hassinen painotti myös, että Inkerin



*Piispanvihkimyksen suoritti Viron kirkon arkkipiispa **Kuno Pajula**. Yksinkertaista pellavasta kudottua viittaa uuden piispan harteille sovittamassa **Arvo Survo** ja **Janne Hassinen** (vas.).*

kirkon johtajan tehtävä kuuluu inkeriläisten itsensä keskuudesta nousseelle inkerinsuomalaiselle. »Mutta kun kirkolliskokousedustajat katsovat, että tässä jälleenrakentamisvaiheessa tarvitaan apua Suomesta, silloin on pantava hartiat alle.»

»Tässä vaiheessa, 90-luvulla on meidän suomalaisten – osaltaan myös ruotsalaisten – tehtävä kantaa vastuuta siitä, että Inkerin kirkko pääsee nousemaan jaloilleen.»

»Minä olen kantoraketti, jonka tehtävänä on auttaa Inkerin kirkko radalleen ja sitten pudota avaruusromuna Suomeen. Kantoraketista ei kysytä, kuinka kauan se paloi, vaan paloiko se kyllin voimakkaasti niin, että satelliitti pääsi radalleen», Leino Hassinen kuvasi kutsumustaan.

Kirkon edustaja ulospäin

Perinteisesti piispa on ollut kirkon yhtenäisyyden vaalija ja sen ykseyden symboli. »Piispa on hiippakunnassaan seurakuntien ja pappien ylin kaitsija», määrittelee Inkerin kirkon kirkkojärjestys. Piispan tärkeä tehtävä on myös edustaa kirkkoa ulospäin suhteessa muihin kirkkokuntiin ja viranomaisiin.

Huhtikuun lopussa presidentti Boris Jeltsin antoi ukaasin, jonka mukaan valtion takavarikoima omaisuus on palautettava entisille omistajilleen. Inkerin kirkon osalta tämä merkitsee kirkkojen, kappelien, koulujen, maatilojen ja asuntojen palauttamista. Inkerin kirkko on jo jättänyt luettelon vaatimuksistaan viranomaisille, ja tätä luetteloa tullaan vielä tarkentamaan.

Inkerissä pääosin suomalaisrahoituksella toteutetut mittavat rakennushankkeet saavat vielä jatkoa – sekä Petroskoissa että Sortavalassa kirkko on saamassa rakennusoikeudet keskeisiltä paikoilta – mutta painopiste on siirtymässä entistä enemmän kirkon työntekijöiden koulutukseen.

Kirkkojen rakentamiseen käytetty raha on myös suhteutettava siihen taloudelliseen ahdinkoon, jossa esimerkiksi monet syrjäkylillä asuvat vanhukset elävät. Kirkko ja sen diakoniatyö joutuvat ottamaan kantaa myös taloudellisen ahdingon mukanaan tuomiin lieveilmiöihin kuten alkoholismiin ja perheissäkin esiintyvään väkivaltaan.

Teksti: Mika Nyman
Kuvat: Jukka Granström

Vaikeuksien kautta vankilaan

Elintarvikekuljetusta inkeriläisille

Skarabergshjälpen-niminen avustusjärjestö, joka on kuljettanut paljon humanitääristä apua Ruotsista Puolaan ja Viroon, kävi hiljattain viemässä elintarvikkeita Inkeriin. Vaiherikkaasta retkestä kertoo Spankkovan seurakunnassa Inkerissä syntynyt **Oskar Björklund,** joka toimii virolaisten pappina Länsi-Ruotsissa.

Kevättalvella 1993 lähdimme matkaan Anna Karenina -laivalla. Meillä oli lastinamme 7 tonnia lahjatavaraa, pääasiassa syväjäädytettyä lihaa, makaroneja, voita, saippuaa ja jonkin verran vaatetavaraa ja lääkkeitä. Lastin arvo oli vähän yli miljoona Ruotsin kruunua. Kuljetukseen tarvittavan pakastinkuorma-auton olimme saaneet maksutta käyttöön kuljetusliikkeestä.

Mukana meitä oli kuusi henkeä: matkan vetäjänä Ulla Boström, joka halusi minut mukaan käymään jossain vankilassa. Otin yhteyttä Venäjän konsuliin **Vjatseslav Karavajeviin** Göteborgissa, mutta hän sanoi, ettei vierailu järjesty niin nopeasti.

Uskonystäväni **Aleksander Halttunen** Örebrosta suositteli avun kohteeksi lastenkotia Kupanitsan seurakunnassa Lopitsan kylässä. Eräänä vastaanottajana meillä oli myös Puskinon kaupungissa sijaitseva neurologinen laitos, jossa asuu 400 vanhusta ja 69 sairasta lasta.

Sotaa byrokratian kanssa

Pietarin tullissa meitä käskettiin vahvistamaan paperit eräässä toisessa rakennuksessa. Matka sinne oli pitkä, mutta onneksi tuli eräs minun monista serkuistani, joka asuu Pietarissa, ja vei

meidät autolla. Sieltä meidät lähetettiin edelleen toiseen rakennukseen, jossa meille selitettiin, että vuoden 1993 alusta on astunut voimaan määräys, jonka mukaan kaiken humanitaarisen avun on mentävä pormestari **Anatoli Sobtjakin** toimiston kautta.

Meillä oli vain vähän aikaa käytettävissä, koska laivamme palaisi jo seuraavana päivänä. Saimme puhumalla sulatetuksi tärkeännäköisten virkamiesten sydämet, vaikka Pietarissa puhalsivatkin siperialaiset viimat. Puoli päivää palelimme, odotimme ja rukoilimme, että venäläiset viranomaiset suostuisivat ottamaan vastaan lahjoituksemme, jonka arvo oli melkoinen!

Lisää pulmia ilmenee

Olin tiedottanut tulostamme Pietarissa asuvalle ja työskentelevälle asianajajalle, jonka olin viime vuonna kastanut ja konfirmoinut. Hän ilmestyikin satamaan juuri, kun paperimme valmistuivat.

Tilasimme taksin koko päiväksi 70 dollarilla. Sitten lähdimme kohti vankilaa, jonka nimi on Ristit. Ensiksi saimme sielläkin vastaukseksi: »Njet! Njet!» mutta aikamme puhuttuamme alkoivat vankilan ruosteiset portit avautua. Meidän automme oli ensimmäinen ulkomaalainen avustusauto, joka sai luvan peruuttaa vankilan pihalle.

Ristit on nuorison tutkintovankila. Virallisesti siellä sanotaan olevan 1500 vankia, mutta meidän asianajajamme sanoi, että 5000 on lähempänä totuutta oleva luku. Siellä näkyi myös raskaana olevia naisvankeja. Puhelin vankien kanssa. He kysyivät, kenelle tavarat on aiottu. Kun sanoin, että heille, he naurahtivat ja arvelivat, etteivät koskaan näkisi niitä tuotteita. Sanoin heille: »Te olette nyt omin silmin nähneet nämä 3000 kiloa tavaroita ja nyt te voitte vaatia, että saatte nämä käyttöönne. Ja asianajajamme, joka työskentelee näiden vankien hyväksi, tulee myös omalla tavallaan valvomaan, kenen suihin ja käsiin tavarat joutuvat.»

Vankilan johdolle oli myös kirjoitettu, että jos tavarat menevät oikeaan kohteeseen, tulee myöhemmin uusi lähetys kaikkia niitä tavaroita, joita he tarvitsevat.

Saavuimme Puskinoon 10. päivänä maaliskuuta. Kun koputin laitoksen johtajan **Lydia Poltjikovin** huoneen ovelle, hän oli juuri lukemassa meidän kirjettämme. Venäjällä oppii tulemaan iloiseksi, jos kirje tulee perille yleensä samana vuonna!

Kuorman purkaminen kävi ripeästi ja meille tarjottiin teetä ja punajuurisoppaa. Matka jatkui, mutta vaikka meillä oli mukana uusi Inkerin kartta, kadotimme äkkiä yhteyden taksin ja kuorma-auton kesken. Odottelimme tunnin, mutta emme voineet lähteä suurella kuorma-autolla etsiskelemään. Oli tehtävä päätös: jatkaako matkaa omin päin Kupanitsaan lastenkotiin vai palatako Pietariin. Oli, kuin olisi pitänyt päättää ruton ja kuoleman välillä!

Tunnetko tien vai luuletko tuntevasi?

Päätimme lähteä kartta apunamme Kupanitsaan. Kuljettaja luotti minuun, olinhan syntynyt Hatsianan synnytyslaitoksella, pitihän minun muistaa tie! Kolppanassa eksyimme pimeässä ja kuljettaja jo kimpaantui, mutta Paaritsaan johtavalla tiellä tiesin taas, missä mennään, ja tunsin oloni kotoiseksi. Matkasimme Voiskovitsan aseman ohi Vanhaan Tääkeliin, minun syntymäky-



Matkalla Inkeriin Anna Karenina -laivalla. Vasemmalta Oskar Björklund, Ulla Boström, Lis Andersson, Jolanta Sjölin ja autonkuljettaja Kjell Johansson. Kuvasta puuttuu Sven-Olof Ahlberg.

lääni ja sitten kylään, jossa olin käynyt kansakoulua.

Spankkovassa oli niin pimeää, etten nähnyt kotikirkkoni raunioita. Mutta muistoissa istuin siellä isän ja äidin kanssa joulukirkossa, muistin jopa rovasti Juho Varosen saarnan 60 vuoden takaa. Kiitollisuus vanhempia kohtaan nousi valtavana. He opastivat minut rukouksen tielle; ei haitannut, vaikka naapurin pojat haukkuivat minua profeetan lapseksi.

Monen mutkan ja hankaluuden kautta tulimme Lopitsan kylään, mutta ei siellä mitään lastenkotia ollutkaan. Oli jatkettava matkaa vielä muutama kilometri, ennen kuin saavuimme Silikovitkaan, jossa etsimämme lastenkoti oli, puoli kilometriä suurelta tieltä. Autonkuljettajamme kieltäytyi ajamasta sinne peläten auton juuttumista kinoksiin.

Siispä minä lähdin juoksemaan kohti lastenkotia. Talossa nukuttiin, ja minä aloin pommittaa ikkunoita lumipalloilla ja huusin, minkä kurkusta irti sain, että avatkaa. Eräs vaimoihminen katsoi ulos ikkunasta hyvin pelästyneenä. Selitin, että olimme tulleet Ruotsista saakka tuomaan heille ruokatavaraa. Nyt on saatava kuorma äkkiä puretuksi, sillä meillä oli jo kiire laivaan.

Täti tuli ulos kiireen kaupalla. Menimme naapuritaloon, jossa saimme hereille kolme nuorempaa naishenkilöä, jotka myös ihmettelivät, mikä rosvojoukko heidän kimppuunsa kävi. Vähän aikaa neuvoteltuamme päätimme mennä herättämään laitoksen johtajan **Valentina Vasiljevan.** Ja Valentinahan oli pahalla päällä: »Miksi näin

myöhään tulette? Miksi ette voi ajaa autolla perille saakka? Kaikki venäläiset autot ajavat perille! Luulettekos, että rupean tässä seisomaan koko yön vahdissa!»

Kuljettajamme kimpaantui ja sanoi: »Päätä äkkiä, mitä tehdään. Joko puramme kuorman tähän lumihankeen tai viemme sen takaisin Pietariin.» Hetken mietittyään johtajatar sanoi: »Purkakaa tähän lumihankeen.» Ennen kuin saimme purettua loput 2000 kg kuormastamme, tuli paikalle lisää väkeä ja jopa pieni kuorma-auto. Kun kaikki oli valmista, Valentina Vasiljeva suuteli meitä poskelle rauhan merkiksi.

Sellainen oli avustusmatkamme Inkeriin. Herra oli todella kanssamme siunaten ja varjellen. Kiitos Taivaan Isälle!

Teksti: Oskar Björklund
Kuva: Sven-Olof Ahlberg

Kajannin rippilapset koolla

Rippikoulun 50-vuotisjuhlaa vietettiin viime toukokuun 30. päivänä Pyhän Laurin kirkossa Lohjalla. Noin 30 rovasti **A. Kajannin** oppilasta kokoontui rippi-isänsä haudalle ja inkeriläisten muistopatsaalle. Kukkaset laskettiin ja valokuvia otettiin.

Lohjan seurakuntatalossa keskusteltiin A. Kajannin tyttären kanssa ja kuunneltiin vuonna 1963 tehtyä kasettia, jolla Kajanti muistelee inkeriläisiä.

Rippikoulutovereita oli tullut muistojuhlaan Tallinnasta, Turusta, Helsingistä, Toijalasta, Lohjalta. Kaikki he olivat kiitollisia Lohjan kirkkoherralle **Kaiku Mäenpäälle,** joka apulaisineen järjesti koko ohjelman. Tallinnasta saapuneille oli varattu majoitus seurakunnan leirikeskuksessa. Juhlasta kirjoitettiin myös paikallisessa Länsi-Uusimaa -lehdessä.

Rippikoulutoverit erosivat toisistaan kiitollisin mielin ja toivoivat pikaista tapaamista.

Teksti: Lempi Pitsi



Rippikoulutytöt Inkeri Könönen, Aino Laukkonen ja Lempi Rinkinen.



Rovasti Akseli Kajanti oppilaittensa ympäröimänä heinäkuussa 1943.



Samaa rippilasten joukkoa 50 vuotta myöhemmin.

Välähdyksiä inkeriläisten kesäjuhlilta Ruotsissa

Viikonloppuna 21.–23. 5. 1993 viettivät Ruotsin inkeriläiset jo perinteelliseksi tullutta kesäjuhlaansa. Juhla oli 46. peräkkäin vietetty inkeriläisten kesäjuhla Ruotsissa, ja juhlapaikkana oli tänä vuonna Värmlannin maakunnan pääkaupunki Karlstad, joka sijaitsee noin 300 kilometriä Tukholmasta länteen päin. Juhlista vastasi paikallinen Värmlannin Inkeri-kerho.

Juhlakansaa oli koolla samanaikaisesti yli parisataa henkeä. Kutsuvieraista mainittakoon Inkerin Liiton puheenjohtaja **Vladimir Kokko** Inkeristä, Eestin Inkerin Liiton puheenjohtaja **Toivo Kabanen,** Tallinnan inkeriläinen lauluryhmä, Kothla-Järven (Eesti) tanhujoukkue ja laulaja **Jassi Zahharav** sekä hänen säestäjänsä **Zoja Hertz** Eestistä. Karjalan Suomalaisten Inkeri-liiton puheenjohtaja **Juho Mullonen** ja Skuoritsan kirkkokuoro Inkeristä olivat myös kutsuttu juhliin, mutta eri syistä eivät voineet tulla. Kutsuvieraihin kuului myös Ruotsin inkeriläisten oma pappi **Jussi Jänis.**

Neuvotteluja yhteisistä asioista

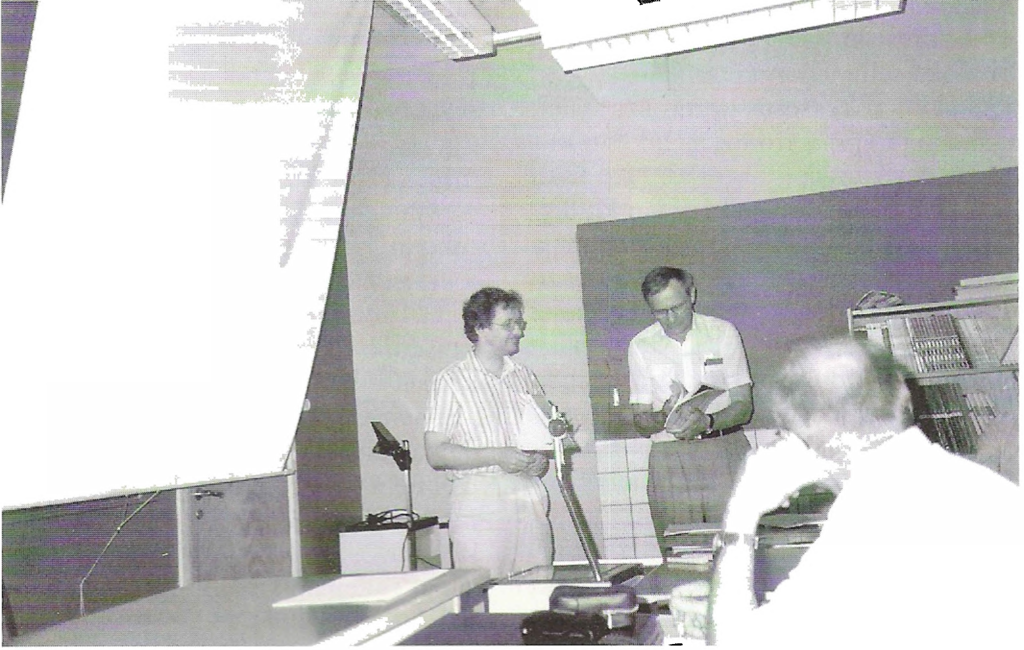
Neuvottelutilaisuuteen, joka oli järjestetty perjantaina 21. 5. ennen varsinaisia juhlia, osallistuivat Vladimir Kokko Inkeristä, Toivo Kabanen Eestistä ja Ruotsin Inkeri-liiton johtokunta puheenjohtajansa Armas Paakkosen johtamana. Tilaisuudessa keskusteltiin ja tehtiin päätöksiä useammasta yhteisestä asiasta kuten tehokkaammasta yhteydenpidosta, tukemisen laajentamisesta ja kehittämisestä, liittojemme jäsenlehtien yhteistyöstä, lehtien levittämisestä ym.

Tilaisuuden jälkeen piti Ruotsin Inkeri-liitto vuosikokouksensa. Päätöksistä voi mainita, että toimintavuodeksi tulee vastaisuudessa kalenterivuosi. Se merkitsee, että vuosikokous siirretään kesäjuhlien yhteydestä pidettäväksi viimeistään maaliskuussa.

Avajaistilaisuudessa perjantai-iltapäivänä saimme terveisiä Inkeristä, Eestistä ja Ruotsin paikallisilta Inkeri-kerhoilta ja nautimme yksinlaulusta sekä laulu- ja tanhuryhmän esiintymisistä. Myöhemmin illalla kokoonnuimme Vänernjärven rannalle tulien ääreen paistamaan makkaraa, tapaamaan entisiä ystäviä ja tuttavia ja tutustumaan uusiin.

Inkerin kylät dokumentoidaan

Lauantaiaamupäivän seminaari käsitteli lähinnä Inkerin kyliä, aloitettua maanjakoa Inkerissä ja paluumuuttoa



Inkerin Liiton puheenjohtaja Wladimir Kokko ja Ruotsin Inkeri-liiton varapuheenjohtaja Toivo Folkesten vetämässä seminaaria Inkerin kylistä, maanjaosta Inkerissä ja paluumuutosta Inkeriin hajaannuksesta.



Hartaushetki Sundsta-koulun puistossa oli tunnelmallinen ja puhutteleva tilaisuus. Kuvassa Tallinnan lauluryhmä, laulaja Jassi Zahharav ja pastori Jussi Jänis.

hajaannuksesta takaisin Inkeriin. **Toivo Folkesten** Västeråsin Inkeri-kerhosta aloitti seminaarin kertomalla Inkerin kylien merkityksestä ja teroitti kylien dokumentoinnin tärkeyttä (Inkerin historia on sen kylien historia). Hän esitti myös varjokuvien avulla oman kotikylänsä Savotan (Järvisaari) historiaa ja kylän sekä sen asukkaiden (Vainosen suvun) kohtaloa ja heidän nykyisiä asuinpaikkoja.

Vladimir Kokko vastasi sen jälkeen Toivon esitelmän yhteydessä esiintyneisiin kysymyksiin, korosti **Aleksei Krjukovin** tekemää suuriarvoista työtä Inkerin kylien dokumentoinnissa ja kertoi seikkaperäisesti maanjaon ja paluumuuton nykyisestä tilanteesta. Toivo Kabanen kertoi Eestin uutisia näistä asioista, ja vilkas keskustelu seurasi sen jälkeen.

Seminaarin ja vuosikokouksen jälkeen seurasi ulkoilmahartaushetki Sundsta-koulun puistossa. Tässä Jussi Jäniksen johtamassa herkässä tilaisuudessa esiintyi myös Jassi Zahharav ja Tallinnan lauluryhmä.

Iltapäivällä vietiin läpi poppipelin loppuottelu ja viestikilpailu pikkuisen Sundsta-järven ympäri.

Diplomeja Inkeri-illassa

Yksi juhlien kohokohdista oli Inkeri-ilta lauantai-iltana Sundsta-koulun suuressa aulassa. Esiintyjistä mainittakoon Jassi Zahharav ja Zoja Hertz, Tallinnan lauluryhmä ja Kothla-Järven tanhuryhmä. Armas Paakkonen kertoi Ruotsin Inkeri-liiton toiminnasta ja jakoi liiton diplomin länsäoleville tämän vuoden diplominsaajille **Lempi Kuortille** ja **Katarina Vaskiselle** Västeråsista. Toiset diplominsaajat saavat diplominsa lähinnä Tuutarin ja Turun kesäjuhlilla.

Juhlapuheen piti Vladimir Kokko. Hän toi esille ajatuksia Inkerin nykyisestä tilanteesta tarkkaavaiselle kuulijakunnallensa. Hän kertoi myös ainutlaatuisen uutisen, että seuraavana päivänä vihitään Kelton kirkossa itsenäiselle Inkerin kirkolle oma piispa, ja lausui lopuksi kaikki tervetulleiksi Juhannuksena Tuutarin kesäjuhlille. Tilaisuudessa jaettiin myös mitalit poppi- ja viestikilpailuista ja voitot arpajaisista.

Toinen juhlien kohokohta oli jumalanpalvelus ja HPE sunnuntaiaamuna läheisessä Norrstrandin kirkossa. Jussi Jäniksen saarna liikutti kuulijoita, niin kuin myös Jassi Zahharavin, Zoja Hertzin ja Tallinnan lauluryhmän esiintyminen.

Kuuluttajana juhlilla toimi Värmlannin Inkeri-kerhon puheenjohtaja Yrjö Airiman ja hänen apulaisensa Annelie Jonasson. Kuulutukset tehtiin yleensä sekä suomeksi (Yrjö) että ruotsiksi (Annelie), kun varsinkin nuoremmat ja ruotsalaiset perheenjäsenet eivät aina ymmärrä suomea. Myös puheista tulkittiin osa ruotsiksi.

Lopputilaisuuteen hiljenimme haikein mielin jäähyväishetken lähestyessä. Jassi ja lauluryhmä vaikuttivat meihin vielä kerran, ja Toivo Folkesten kehoitti meitä pitämään tärkeimpänä tehtävänämme muistaa ja tukea vaikeuksissa olevia veljiämme ja sisariamme. Jussi Jänis kiitti lopuksi juhlan järjestäjiä ja tilaisuus päätettiin kiitosvirrellä.

Pysyvänä muistona juhlilta on kiitollisuus siitä, että taas saimme tavata toisiamme, kokea yhteenkuuluvaisuutta ja veljeyttä ja että saimme uusia voimia tuleville päiville.

Teksti: Toivo Folkesten
Kuvat: Aino Folkesten

Lahtelaiset Viron inkeriläisiä tapaamassa

»Nythä myö lähetääkii Virroo ihan justijaa. Koittakaa pyssyy kiesilöil.» On varhainen aamu; koleaa ja sumuista. Lahden torin reunaan kerääntyy ennen kukonlaulua nousseita matkalle lähtijöitä. Loput koukitaan matkan varrelta. **Arvo Korkkinen** matkan yleisenä ja **Marja Rämö** hengellisenä johtajana toivottavat tervetulleiksi ja varoittelevat kadunpesijäautosta: »Mänkää vällee ottamaa pois tavaranna, ennenkö ne lähtöö uimaa!» Reissu-Ruoti ja kuljettaja **Seppo Lind** suuntaavat kohti Helsinkiä ja Viroa. Mukana on 20 inkeriläistä ja ystävää. Laukut ovat pullollaan ihmisten lahjoittamaa, vietäväksi Viroon tarvitseville.

Tallinnan kautta Tarttoon

Roslagen-laivan vietyä meidät Tallinnaan saimme oppaaksi **Toivo Hollon.** Osa vaatteista toimitettiin jo tässä vaiheessa vanhuksille, joiden eläke Virossa on noin 200 mk kuukaudessa.

Matkalla Tarttoon poikkesimme Anna-kirkossa. Siellä muuan nainen oli vahtimassa arkkua, jossa lepäsi hänen naapurinsa. Ulkona vanha mies luuti polkua.

Aino Lehtinen jäi sukuloimaan Tarttoon ja **Veikonkin** piti tavata joku, mutta treffit epäonnistuivat. Ajoimme kumpuilevien maisemien halki, näimme haikaran pesiäkin. Matka sujui keskeytyksettä. Hotel Kubijasasa yövyttyämme matka jatkui kohti Petseriä. Suur-Munamäellä nuoret juoksivat ja vanhemmat kävelivät 317 metriä korkealle mäelle.

Erään kirkon luona tapasimme inkeriläisiä vanhuksia, harmaa-, vihreä- ja mustatakkiset naiset. Mustatakkiselle annoimme vaatelaatikon. Hänellä oli halvaantunut mies, ilmeisesti heillä oli ns. »24 tunnin rajanylitys-avioliitto». Nainen pyysi, että Toivo Hollo aikanaan hautaisi hänet, ja Hollo sanoi toteuttavansa toiveen; ettei ketään jätetä maan päälle.

Vihreätakkisella naisella oli sisar Saksassa. Harmaatakkinen oli sisaruksineen ollut sotalapsena Helsingin Kalliossa lastenkodissa. Hän oli joutunut alaikäisenä tyttösenä tulkkaamaan herroille hammaslääkärikäynnillä. Myöhemmin lapset olivat lähteneet etsimään äitiään Virosta, mutta eivät olleet löytäneet. Oli kyyneliin saakka järkyttävää kuulla näiden mummojen tarinoita. Ritvakin ihan itki köyhimmän mummon kaulassa.

Muistot heräävät eloon

Võrun keskustassa paikallisten inkeriläisten talossa alkoi kello 15 vastaanotto. Oli kohvit ja tsaijut, läski- ja sillivoileivät tarjolla. Ohjelmana oli laulua ja kitaransoittoa.

Katri Kägönen oli kotoisin Tuutarin Kippolan kylästä, samasta kylästä kuin Arvo ja minä, Maria, Korkkisen Matin ja Katrin lapset. Hän tunsi meidän omaiset Kippolasta. Arvo-veljeni



Võrun inkeriläiset, jotka järjestivät kahvitilaisuuden, ympäröivät kirjoittajan, joka nähdään kuvassa keskellä.



Kubijan mummot odottavat pysäkillä lahtelaisia.

yritti sanoa jotakin, mutta ei sanotuksi saanut, niin paljon tämä tapaaminen häntä järkytti. Minäkin itkin. Kaipa ne lapsuuden aikaiset haavat vieläkin tuntuivat; äitimmekin oli ollut maan povessa jo toistakymmentä vuotta.

Arvo yritti kysyä heiltä, oliko miehet ammuttu tai olivatko he nääntyneet Siperiaan. Sehän oli meidänkin isämme kohtalona. Isän muisto teki yhä kipeää; lapsena saimme kokea isän puutteen hirveänä. Olimme joutuneet Rantasalmelle vuonna 1943, ja isämme Matti Korkkinen vietiin sieltä, Voinsalmen kylästä, suoraan heinäpellolta. Arvo oli nähnyt tapahtuman 26. 8. 1945 ja järkytyksissään mennyt metsään ja pysyi siellä iltaan asti suremassa. Muistan odottaneeni isää silloin, mutta meille tuli vain naapurin naisia itkemään. Äitimme oli juuri saanut Matti-veljemme, joka sai nimen isän muistoksi.

Katri-äitimme o.s. Myllärinen oli syntynyt Venjoella 15. 3. 1907 Hän ja hänen Paavo-veljensä olivat orpoja. Varakkaat tädit kasvattivat hänet. Katri meni naimisiin 18-vuotiaana Nikkisen kanssa. Avioliitto päättyi eroon ja ensimmäisen lapsen kuolemaan. Äiti meni uudestaan naimisiin Matti Korkkisen (syntynyt Tuutarissa 15. 12. 1901) kanssa ilman tätien lupaa. Meitä syntyi neljä lasta. Hilja kuitenkin kuoli. Arvon kanssa selvisin jopa Palditskin leiriltä.

Pärnussa saimme levätä hyvässä hotellissa. Kävimme torilla ja hyytävän kylmässä kirkossa. Väinökin vilustui siellä. Aino Lehtinen löytyi Virun parkkipaikalta. Toivo Hollo jäi Pärnuun ja lupasi toimittaa perille Sarapuun Sylvin lahjapaketin vanhalle opettajalle.

Onnellisen kotimatkan jälkeen oli aika suunnitella seuraavaa tapaamista ja kuvien katselua Inkeri-kerhossa.

Teksti ja kuvat: Maria Lahti

Vetoomus

Me Lahden seudun Inkerikerholaiset olemme päättäneet kerätä rahaa niin että voisimme syksyllä lahjoittaa **Toivo Hollolle** Tallinnassa 4000—5000 markkaa maksavan auton.

Toivo Hollon kirkko on Vahtseliinassa, jonne Holloilta on noin 20 kilometriä. Toivo ajaa matkan polkupyörällä. Hollojen talo on syrjäseutua, josta ei ole edes linja-autokuljetusta.

Meillä oli tilaisuus olla Hollojen vieraana. Perheeseen kuuluu vaimon lisäksi kaksi poikaa, Risto ja Kalmer.

Tarkoitusta varten olemme avanneet kirjanpitoomme Toivo Hollon tilin. Asian hyväksi olemme jo pitäneet kirpputorin, josta tulot on siirretty tilille; lisäksi kerhomme varoista lahjoitamme pesämunan.

Hyvä lukija, haluatko Sinä olla osaltasi auttamassa meitä tässä kunnianhimoisessa asiassa. Se olisi Hollojen perheelle mahtava asia.

Kun hanke on toteutunut ja Toivo Hollolle on auto Tallinnassa luovutettu, tulemme kertomaan asiasta tämän lehden palstoilla.

Tili jolle voit avustuksesi laittaa on: KOP Lahti Inkerikerho 129860-541736 merkinnällä: Hollolle auto. Terveisin Inkeri-kerhomme puolesta rahastonhoitaja Arvo Korkkinen.

Aitovieriltä

Käynti kirjastossa vaikuttaa aina mieltä kohottavasti: niin paljon viisautta yhdessä paikassa. Jos kaunis kirjastorakennus on päässyt rapistumaan, niin kuin Viipurissa, on tärkeää tehdä kaikki voitava sen pelastamiseksi. Kirjastojen merkitys onkin nyt laman aikana selvästi noussut. Nyt on aivan erityisen tärkeää taistella sen puolesta, etteivät maailman parhaan kirjastoverkon palvelut tulisi maksullisiksi.

Me suomalaiset olemme tunnetusti ahkeria lukijoita. Lehdet tosin kertovat, että Suomessa voi olla ministerin pallilla mies, joka kehuu sillä, ettei ole vuodessa lukenut yhtään kirjaa!

Helsingin Yliopiston kirjastoa voi hyvin nimittää kirjallisuusmuseoksi. Siellä säilytetään jokaista Suomessa ilmestynyttä julkaisua, mainoslehtisiä myöten. Sieltä puuttuu vain Daniel Medelplanin Puuaapinen. Kokoelmiin kuuluu noin kolme miljoonaa nimikettä. Jo rakennustaiteellisesti tämä Engelin piirtämä talo kattomaalauksin koristeltuine saleineen on ihana käyntikohde.

Suomalaisen Kirjallisuuden Seuran arkisto on erityisesti inkeriläisille oikein aarreaitta: pelkkä Larin Parasken nimen mainitseminen avaa laajat kokoelmat ihmeteltäviksi. Pyynnöstä halukkaat saavat sinne käynnin järjestymään.

Kaikkein ihanin kirjallisuusmuseo, mihin tähänastisessa elämässäni olen päässyt, on Prahassa Strahovin luostarin yhteydessä sijaitseva Kansallisen Kirjallisuuden Muistomerkki. Koko luostarialue eri tyylisuuntia edustavine ja eri aikakausilta peräisin olevine osineen on koko maanosamme huomattavimpia rakennustaiteellisia muistomerkkejä. Luostarin perusti Böömin kuningas Vladislaus I vuonna 1140. Sen kirkossa soitti Mozart aikoinaan urkuja.

Strahovin kirjastoon on kerätty vuosisatojen mittaan käsittämättömän arvokkaat kokoelmat kirjoja, käsikirjoituksia, kirjalilijoiden jäämistöjen dokumentteja, taidekokoelmia jne. Kiellettyjen kirjojen hyllyssä tarkkasilmäinen nuori oppilaani havaitsi myös Agricolan teokset. »Miten ihmeessä?» kyseli hän. Selitys lienee siinä, että 1500-luvulla luterilainen uskonpuhdistaja kaukaisesta Suomesta oli Strahovin luostarikirjaston luokituksessa pahasti vääräoppinen.

Barokkityylinen Teologinen sali on koristettu suurilla maapalloilla, jotka ovat 1700-luvulta. Suurissa lukutelineissä on kuvitettuja käsikirjoituksia ja inkunaabeleita. Strahovin Evankeliumikirja n. 900-luvulta on saanut kansiinsa upeat jalokivikoristeet myöhempinä vuosisatoina.

Filosofisessa salissa on kullatut pähkinäpuiset hyllystöt ja rokokootyyliset kattofreskot, jotka esittävät kohtauksia ihmiskunnan historiasta. Tänne koottujen tieteellisten teosten ensipainosten arvoa ei voi mitata.

Mutta mitä yhteistä Tshekin tasavallan kirjallisuuden muistomerkillä ja Suomen kansalliskirjastolla on? Vain se, että oma ylpeytemme, Turun Akatemian kirjasto, josta sittemmin tuli Helsingin Yliopiston kirjasto, sai alkunsa juuri

Etsitään

Etsin yhteyttä inkeriläiseen tyttöön, jonka tapasin Ypäjällä vuonna 1945. Siellä oli kaksi inkeriläistä maanviljelijäperhettä. Toisen perheen nimi oli **Vihta,** mutta toista en muista. Tässä toisessa perheessä oli tyttö, johon tutustuin heinäpellolla. Tyttö joutui lähtemään Suomesta vuonna 1945 ja lupasi kirjoittaa heti rajalle päästyään kortin suomalaiselle poikaystävälleen.

Tietoja odottaa Erkki Nurminen, os. Kultarikonpolku 4, 01300 Vantaa, puh. 90-857 1580.

Anni Mello ja hänen tyttärensä **Niina.** Olivat 1943 Mellukylässä (Loimaa) leirillä ja asuivat lopuksi Paattisilla.

Tietoja odottaa Mirja Hänninen, os. Viikkalantie 66, 21330 Paattinen.

Booris Malinen, joka oli pikkupoika 1940-luvulla. Vanhemmat olivat makkaratehtaan työläinen Matti Malinen ja Helena Malinen, o.s. Ronkuli. Etsitään myös Helenan tytärtä **Soojaa** sekä Helenan siskoa **Lempi Ronkulia,** joka oli tehdastyöläinen.

Tietoja odottaa Kirsti Lappalainen-Olanader, os. Anna Slangintie 6, 08500 Lohja As.

MUISTILISTA

INKERI-KUORO

Inerikuoron harjoitukset alkavat taas 14. 9. 1993 klo 17 Inkerikodissa.

Serkkumme (seukkomme)

Anni Urm

omaa sukua **Marttinen**

synt. Spankkovalla
5.10.1924

kuoli Tartossa
kesäkuun lopussa 1993

Annin viimeinen kirje meille Suomeen päätyy lauseeseen:

„Jäämme Herran haltuun kaikki"

Toivo, Uljas ja Lilja

Strahovista. Ruotsi-Suomen sotilaat ryöstivät Strahovin 30-vuotisen sodan aikana ja kuljettivat sieltä kirjoja sotasaaliinaan Ruotsiin. Sieltä 21 kirjaa saatiin vuonna 1640 Turkuun, ja kansalliskirjastomme sai alkunsa. Turun palon jälkeen kirjasto siirtyi Helsinkiin.

Sanotaan, että kirjallisuus on kansojen yhteinen muisti. Paikat, joissa sitä säilytetään, kiehtovat kummasti mieltä. Muodit vaihtuvat, valtakuntien nimet muuttuvat, kirjallisuus säilyttää sen, mikä yhteisöille on tärkeää.

Marja Mustakallio

Levitä Inkeri-tietoa, tilaa Inkeri-aiheista kirjallisuutta

SAATAVANA SUOMESTA TAI RUOTSISTA

Suomenkielinen, uudempi kirjallisuus:

Ella Ojala
- ***Pitkä kotimatka,*** — ***75 kr***
- ***Suomi näkyy,*** — ***75 kr***

Aatami Kuortti
- ***Kirkossa, keskitysleirissä, korvessa,*** — ***75 kr***
- ***Veljeni sotavangit*** — ***75 kr***

Helena Miettinen
- ***Inkeriläiset maaton kansa,*** — ***75 kr***

Hannes Sihvo
- ***Inkerinmaalla,*** — ***75 kr***

Mikko Kolomainen
- ***Inkerin toisinajattelijat,*** — ***25 kr***

Arvo Survo
- ***Neljäs tuuli,*** — ***50 kr***

Lyyli Ronkonen
- ***Laps Inkerin,*** — ***100 kr***

Pekka Nevalainen
- ***Inkeriläinen siirtoväki Suomessa 1940-luvulla*** — ***100 kr***

Eeva Mesläinen
- ***Maria Kajavan pitkä taival,*** — ***110 kr***

Ruotsinkielinen kirjallisuus:

Toivo Folkesten
- ***Ingermanländare: Västerås,*** — ***25 kr***

Ingria
- ***Ruotsinkielinen aikakauslehti,*** — ***50 kr***

Uno Hammarström
- ***Ingermanländarna som flydde till Sverige,*** — ***15 kr***

Oskar Himiläinen
- ***Främmande fosterland,*** — ***50 kr***

Thureson
- ***Lilja, flyktingflickan från Ingermanland,*** — ***30 kr***

Muuta:

- ***Viiri,*** — ***450 kr***
- ***Tarra*** Inkerin vaakuna, — ***5 kr***
- ***Tarra*** Inkerin ja Viron lippu, — ***5 kr***
- ***Postikortti*** Örebron muistokivi, — ***1 kr***
- ***Postikortti*** Haaparannan kiitoslaatta, — ***1 kr***
- ***Onnittelukortti,*** — ***10 kr***

Pertti Virtaranta
- ***Katri Peräläinen, inkeriläisoppaani,*** — ***25 kr***

- ***Isien Usko,*** muistojulkaisu, — ***10 kr***

Juho Kemppi
- ***Fenno-ingrian tauluja,*** — ***5 kr***

Rådan kuoro
- ***Laula kaikki maa, kasetti,*** — ***35 kr***

- ***T-paita,*** — ***100 kr***

Tilauksia ottaa vastaan
Armas Paakkonen
Tingsgatan 35
50253 Borås
puh. ja FAX 033-101 988
Postisiirtotili 626047-5

sekä

Annikki Kelo
Inkerikoti, Karjalatalo, Käpylänkuja 1,
00160 Helsinki
Puh. (90) 793 796 ti klo 18.30–20.00
Postisiirtotili Hki 30636-4

Vammalan Kirjapaino Oy 1993



Inkeriläisten viesti

NUMERO 9
SYYSKUU 1993



Inkeriläisten viesti

Toimitus
Päätoimittaja
Markku Pyysiäinen
Puh. (90) 191 3947
Toimitussihteeri
Marja Mustakallio
Toimituksen osoite:
c/o Mustakallio
Kahisevankuja 6 as. 3. 02710 Espoo
Puh. ja Fax (90) 509 3206

Konttori
Lehden tilaukset ja osoitteet. jäsenmaksut
ja tuotetilaukset ym.
Inkerikoti. Karjalatalo. Käpyiänkuja 1.
00610 Helsinki
Puh. (90) 793 796 ti klo 18.30-20.00
Annikki Kelo
Postisiirtotili Hki 30636-4
Pankki KOP 101030-1085026

Ilmoitukset
1/1 sivu mk 1 500 mk
1/2 » 800 mk
1/4 » » 500 mk
Kuolinilmoitukset 100 mk
Kiitos- ym. ilmoitukset 60 mk
Kuva ilmoituksessa 100 mk
Lehti ilmestyy kerran kuukaudessa

Kustantaja ja julkaisija:
Inkeriläisten Yhdistys ry
Pj. Keijo Korkka
Halvarinkatu 9, 20900 Turku
Puh. (921) 580 201

Tilaushinta 1993
130 mk kotimaahan, Ruotsiin 200 kr
ja muualle 160 mk/v (260 kr/v).

Pääasiamies Ruotsissa
Armas Paakkonen
Tingsgatan 35, 50253 Borås
Puh. ja Fax 033-101 988

Sivistyssäätiö
Hallituksen pj. Keijo Korkka
Säätiön postiosoite:
Käpylänkuja 1
00610 Helsinki
Postisiirtotili 146660-1
Pankki KOP 103150-1202761

Kansi: *Turun paikallisosasto kantoi tänä vuonna vastuun inkeriläisten kesäjuhlien järjestelyistä. Monesti sai Paavo Pesonen raapaista korvallistaan, ennen kuin juhlat olivat ohi. Verrattomana juontajatoverina hänellä oli Iina Rummukainen.*

TÄSSÄ NUMEROSSA

Kieli, historia ja uskonto

Kirjallisuuden Finlandia-palkinnon pari vuotta sitten voittanut **Olli Jalonen** sanoo Kotimaa-lehden haastattelussa (29. 7. 1993), että kieli, historia ja uskonto luovat kansan yhteisen kulttuuripohjan. Kansa, jolla on yhteinen kulttuuri, kestää suuriakin mullistuksia.

Inkeriläisten tulevaisuutta voi tarkastella tämän väittämän pohjalta, vaikka kysymyksessä ei olekaan mikään itsenäinen kansa vaan kansanheimo. Yhteinen kielemme on suomi, olemmehan nimenomaan inkerinsuomalaisia. Tällä hetkellä tätä kieltä puhuvia tai ymmärtäviä inkeriläisiä asuu ainakin Venäjällä, Virossa ja muissa entisen Neuvostoliiton alueen maissa, Ruotsissa, Kanadassa, Australiassa sekä tietysti Suomessa. Näyttää siltä, että tulevaisuudessa suomen kieli on suurissa vaikeuksissa kaikkialla muualla paitsi Suomessa ja Virossa. En halua syyllistää ketään, kaikkein vähiten niitä vanhempia, jotka vieraassa kulttuuriympäristössä ja usein vaikeissa olosuhteissa kasvattavat lapsiaan. Kuitenkin kun yhteinen kieli katoaa, oma identiteetti on vaarassa. Kielentutkijat voivat tehdä hämmästyttävän pitkälle meneviä johtopäätöksiä kielen muuntumisen perusteella. Voi olla, että me inkeriläiset joudumme pidemmällä tähtäimellä sopeutumaan siihen, että meillä ei enää ole yhteistä kieltä. Suomesta on tässä asiassa kovin helppo antaa neuvoja, mutta silti tätä kehitystä vastaan kannattaa taistella. Eiväthän inkeriläiset ennenkään ole ilmaiseksi olosuhteiden edessä taipuneet.

Kahdesta muusta yhdistävästä tekijästä en ole niinkään huolestunut. Inkerinsuomalaisilla on yhteinen ainutlaatuinen historia. Se poikkeaa eräissä suhteissa ratkaisevasti lähialueen muitten kansanheimojen historiasta. Siitä ollaan kiinnostuneita julkisuudessa. Olen huomannut, että yllättävästi siitä kiinnostuvat myös monet sellaiset kolmannen polven inkeriläiset, joille nuorina koko inkeriläisyys oli melko yhdentekevä asia. Olli Jalonen sanoo, että jokaiselle ihmiselle oma kansa on kuin rakennus, jota ympäröi jokin voimankaltainen, henki tai aura. Tämä henki saattaa putkahtaa esiin jopa sukupolvien siirtolaisuuden jälkeen voimakkaana haluna etsiä, löytää ja oppia tuntemaan juurensa. Olen täsmälleen samaa mieltä. Meillä inkeriläisillä on mitä etsiä. Tämän asian osalta olen vakuuttunut myös siitä, että etsijä löytää ja kolkuttavalle avataan.

Uskontomme on kristinusko sen luterilaisessa muodossa. Senkään häviämisestä en ole kovin huolissani. Ihmiskunnan historia osoittaa, että uskonto on yksi kulttuurin pysyvä juonne. Luterilaisuus ei toki ole itsetarkoitus, tätä mieltä ainakin olisi Martti Luther, jos eläisi. Mutta jotain luovuttamatonta siinä on. Sen aistin voimakkaasti kuunnellessani Turun kesäjuhlilla Katariinan kirkossa inkeriläisten virrenveisuuta. Uskontomme säilyy, ellemme me papit omalla yksioikoisuudellamme sitä hävitä.

Turun kesäjuhlilla sain kuulla Eestin Inkerin liiton puheenjohtajalta **Toivo Kabaselta**, että Viroon ollaan perustamassa omaa suomenkielistä Inkeri-lehteä. Tämä uutinen antaa uskoa yhteiseen tulevaisuuteen. Tulemme toimimaan yhteistyössä.

Markku Pyysiäinen

»Juhlat, joissa itketään»

Heinäkuun toisena viikonvaihteena ainakin kaksi tapahtumaa kokosi väkeä Turkuun. Suurin osa suuntasi kulkunsa Ruissaloon Ruisrock -tapahtumaan. Kaupungin toisella puolella olevassa hotelli Ikituurissa taas kokoontuivat inkerinsuomalaiset Suomen kesäjuhlille.

Me osallistuimme molempiin tapahtumiin. Tyttäreni ystävineen käväisi inkeriläisten juhlilla lauantaina ja vietti illan Turun keskustassa. Aikaisin sunnuntaiaamuna vein heidät Ruissaloon. Oma kontaktini rock-juhlaan supistui keskusteluun kahden pysäköinninvalvojan kanssa; heidän ystävällisyytensä kuitenkin kasvatti minussa luottamusta koko tuohon suureen tapahtumaan.

Inkeriläisten juhlien aikana ajatukseni palasivat useamman kerran Ruissaloon. Miksi nuorempi polvi viihtyy paremmin muissa juhlissa? Millaisista aineksista rakentuisi inkerinsuomalaisten suuri kansanjuhla? Vai onko niin, että nuoriso tarvitsee yksinkertaisesti omat juhlansa etsiessään omaa tietään tässä maailmassa? Onko sittenkin parempi, että me vanhemmat kokoonnumme hyvällä omallatunnolla yhteen »juhlille, joissa itketään», kuten **Keijo Korkka** oli joskus nuorena juhlille lähdettäessä äidilleen sanonut?

Turun juhlat olivat hyvät, perinteiset inkeriläisten juhlat. Siellä moni sai itkeä, mutta ei yksin kaipauksesta vaan myös ilosta. Tervehdyspuheessaan Inkeriläisten yhdistyksen puheenjohtaja **Keijo Korkka** sanoi: »Kaikilla inkeriläisten juhlilla on laulettu 'Nouse Inkeri'. Sen toisessa säkeistössä lauletaan 'Kerran kaikuu vielä kaunis soitto / kautta kallihimman synnyinmaan / valon, vapauden ompi voitto / riemuiten käy kansa laulamaan'. Monet kerrat tätä kohtaa laulaessani mieleen on noussut epäilys, voiko tällainen enää koskaan olla mahdollista. Nyt me tiedämme, että näin on tapahtunut. Vapaus on voittanut. Inkerinmaalla kansa saa jälleen kokoontua yhteen laulamaan.»

Kesäjuhlien yhteiset tilaisuudet juonsivat **Iina Rummukainen** ja **Paavo Pesonen**. He olivat hyvä pari: sen minkä Paavo unohti, sen Iina muisti; kun Iina kertoi faktat, Paavo lisäsi niihin oman puumerkkinsä.

Tie kirkkoon on auki

Lauantaina juhlille toi oman tervehdyksensä Turun Katariinan seurakunnan kappalainen **Martti Hirvonen**. Aikanaan istuimme yhdessä teologisen tiedekunnan kirjastossa opintojamme viimeistelemässä. Nyt olimme Ikituurin suuressa auditoriossa. Sieltä Martti kutsui meidät Katariinan keskiaikaiseen kivikirkkoon iltatilaisuuteen. Hän sanoi: »Arkkipiispa Simojoki piti aikanaan seurakunnassamme piispantarkastuksen. Hotelli Ikituurin ja kirkon välissä kulki silloin – kuten edelleenkin – kiviaita. Simojoki sanoi, että aitaan on saatava portti, sillä kirkkoon pitää aina olla tie avoinna. Nyt portti on olemassa, ja se on auki.»

Tästä portista me illansuussa kuljimme kirkkoon. Iltakirkon jälkeen sakaristossa seurakunnan kanttori hämmäs-



Inkeriläisten hyvin tuntemia merkkihenkilöitä, mm. Hassiset ja Virtarannat, kesäjuhlien eturivissä.

teli yhteisen virrenveisuun voimaa ja hartautta. Katariinan kirkossa kaikui kaunis soitto Inkerin kansan kokoontuessa yhteen laulamaan.

Lauantai-ilta päättyi yhteisiin iltamiin. Vaikka emme päässeet lähellekään Ruisrockin osallistujamääriä, illassa oli kuitenkin kansanjuhlan tuntua: runonlausuntaa, yhteistä laulua, puheita, menneitten muistelua, tarjoilua ja tanssia. Ympärille katsellessani ajattelin, että tällä linjalla kannattaa jatkaa. Juhlilla tarvitaan aikaa ja puitteita myös yhdessäololle.

Sunnuntaiaamun juhlajumalanpalvelus pidettiin historiallisessa Turun tuomiokirkossa. Tuomiorovasti **Jukka Paarma** muistutti saarnassaan evankeliumin pohjalta mieliin päivän, joka muutti apostoli Pietarin elämän. Se pysähdytti monet miettimään oman elämänsä tärkeitä, järkyttäviä ja riipaisevia päiviä. Hän kertoi myös Turun saariston yhdellä hautausmaalla olevasta hautakivestä. Saaren rantaan ajautui aikanaan haaksirikkoutunut vene, jossa makasi kuollut mies. Kukaan ei tuntenut häntä. Kukaan ei tiennyt hänen vaiheitaan. Hänen hautakiveensä saaristolaiset hakkauttivat sanat: »Känd av Gud», Jumala hänet tuntee. Näin saavat ajatella myös ne monet inkeriläiset, joiden omaisten viimeistä leposijaa kukaan ei tunne. Jumala heidät tuntee.

Piispa, akateemikko ja Lund

Sunnuntain päiväjuhlassa tapasivat toisensa myös vanhat tuttavat: Inkerin piispa **Leino Hassinen** ja akateemikko **Pertti Virtaranta**. Pertti Virtaranta toimi 1950-luvulla Lundin yliopiston suomen kielen lehtorina. Tuolloin hän ryhtyi keräämään kansanperinteeseen



Inkeriläisten yhdistyksen puheenjohtajalle Keijo Korkalle ansiomerkkien luovuttaminen on aina mieluisa tehtävä. Merkin vastaanottaa juuri piispa Leino Hassinen. Vieressä akateemikko Pertti Virtaranta, kirjailija Ella Ojala, sekä aktiiviset turkulaiset Toivo Jämsä, Eino Peuhkuri ja Toivo Romano.

ja Inkerin murteisiin liittyviä tietoja Ruotsissa asuvilta inkerinsuomalaisilta. Hän teki matkoja mm. Göteborgiin, Boråsiin, Örebrohon ja Gävleen. Alussa inkeriläiset suhtautuivat häneen hyvin epäillen. Monet pitivät miestä suoraan Neuvostoliiton lähettämänä vakoilijana. Inkeriläisten silmissä Virtarannan mainetta puhdistivat tuolloin Lundissa opiskelleet nuoret pastorit **Lauri Haikola** ja **Leino Hassinen**. Lopullisesti hänen haastattelumatkansa hyväksyttiin sen jälkeen, kun inkeriläisten oma pappi, rovasti **S.J. Laurikkala** vakuutti Virtarannan olevan luotettavilla asioilla liikkeellä. Inkeriläiset ovat tottuneet luottamaan pappeihinsa. Vuosikymmenten jälkeen Hassinen ja Virtaranta tapasivat jälleen inkeriläisten keskellä toisensa. Nyt he olivat juhlien pääesitelmöitsijät. Piispa Hassisen esitelmä ja akateemikko Virtarannan haastattelu julkaistaan myöhemmin Inkeriläisten viestissä.

Inkeriläisten kesäjuhlat päättyivät perinteiseen tapaan Nouse Inkeri -hymniin ja Maamme-lauluun. Sitä ennen jaettiin ansiomerkit. Inkeriläisten sivistyssäätiö oli myöntänyt oman ansiomerkkinsä inkeriläisten hyväksi tehdystä työstä piispa **Leino Hassiselle**, akateemikko **Pertti Virtarannalle** ja kirjailija **Ella Ojalalle** sekä Turun paikallisosastossa aktiivisesti toimineille **Toivo Jämsälle**, **Eino Peuhkurille** ja **Toivo Romanalle**. Ruotsin Inkeriliiton diplomin saivat puolestaan pastori **Anja Hänninen** Keravalta, diakonissa **Sylvi Luukka** Saarijärveltä ja säveltäjä **Albert Pettinen** Virosta.

Ensi vuonna on juhlavuosi

Yhdet inkeriläisten kesäjuhlat olivat ohi, mutta toisten valmistelu alkoi välittömästi. Kun Ikituurin auditorio tyhjeni juhlakansasta, Inkeriläisten yhdistyksen työvaliokunta jäi suunnittelemaan ensi kesän tapahtumaa. Silloin on juhlavuosi, sillä tulee kuluneeksi 60 vuotta siitä, kun Inkeriläisten yhdistys perustettiin. Juhlavuoden kesäjuhlat pidetään Helsingissä. Olisiko tässä tapahtumassa aineksia sukupolvien rajat ylittävään kansanjuhlaan? Sen eteen yritämme tehdä töitä.

Teksti ja kuvat: Markku Pyysiäinen



Pastori Anja Hänninen, diakonissa Sylvi Luukka sekä säveltäjä Albert Pettinen vastaanottivat Ruotsin Inkeriliiton diplomin Aleksanteri Kapasen onnitellessa.

Tilaa Inkerin viiri!

Isännän viiri, jossa on Inkerin lipun värit, on toteutettu yhteistyössä Suomalaisuuden Liiton kanssa.

Viirin voi tilata Inkeriläisten Yhdistykseltä, osoite Inkerikoti, Karjalatalo, Käpylänkuja 1, 00610 Helsinki. Viirin hinta on 350 mk.

Kirja-ale!

Ruotsin Inkeri-liitto (RIL) on alentanut monen Inkeri-aiheisen kirjan hintaa puolella! Vertaa entistä hintaluetteloa uuden kanssa tässä lehdessä. Johtokunnan mielestä on parempi, että kirjat ovat yksityisten henkilöiden kodeissa, kuin että ne lojuvat liiton varastossa. Tämä antaa hyvän mahdollisuuden levittää Inkeri-tietoutta ostamalla ystäville lahjaksi Inkeri-aiheinen kirja. Postittaessa lisäämme aina hintoihin postikulut. Joulu lähestyy!

Armas Paakkonen

Vielä lauloivat satakielet Tuutarissa

Jo kolmannen kerran kokoontuivat inkerinsuomalaiset ja heidän ystävänsä Inkeristä, laajalta Venäjän alueelta, Ruotsista, Suomesta, Virosta ja muualtakin juhannusjuhlille Tuutarin amfiteatterimaisemassa.

Aurinko paistoi ja kotimaan ilma hyväili kuin äidin syli kaikkia juhlijoita. **Vladimir Kokko**, Inkerin Liiton puheenjohtaja avasi juhlat esittäen tervehdyksensä kahdella kielellä. (Kaikki puheet käännettiin venäjäksi). Kokko selosti Inkerin Liiton toimintaa ja pahoitteli sitä, mitä tapahtuisi inkeriläisyydelle, jos kaikki nuoret muuttaisivat Inkeristä muualle.

Vladimir Kokko kuvaili niitä vaikeuksia, joissa kansa elää entisen Neuvostoliiton alueella nykyisen Venäjän kaoottisessa tilassa. Mutta hän iloitsi yhteistyöstä Suomen sosiaaliministeriön kera – vanhustentaloista ja muusta toiminnasta. Suomen kielen opiskelu on ollut positiivista, samoin Inkerin kirkon menestyksekäs toiminta. Puhuja pahoitteli esi-isien maiden armotonta myymistä kenelle vain.

Kolppanan seurakunnan pastori **Arvo Soittu** siunasi juhlan. Lyhyen siunauspuheen jälkeen yhtyneet kuorot kokoontuivat lavalle laulamaan Inkerin hymnin Nouse Inkeri.

Lyhyitä tervehdyksiä juhlivalle yleisölle tuotiin Ruotsista ja Suomesta, luonnollisesti Suomesta eniten.

Suomi-Inkeri-seuran tervehdyksen esitti Liiton puheenjohtaja **Inkeri Räisänen**. Tervehdyksessään hän totesi, että suomalaisten on aina autettava suomalaisia. Tänään, huomenna ja lähitulevaisuudessa. Näihin Inkeri Räisäsen sanoihin sopivat kanttori **Arvo Alavan** sanat: »Näin pysyvät nyt usko, toivo ja rakkaus. Mutta suurin näistä on rakkaus.»



Kirjailija Ella Ojala Rajajoella.

Todella rakkaus on se voima, joka vetää inkeriläisiä yhteen, asuivatpa he sitten missä hyvänsä. Tosin Tuutarin juhannusjuhlaväki oli huomattavasti



Kelton pellavapäiset veitikat toivat iloa sydämiin.

huvennut sitten ensimmäisten Tuutarissa vietettyjen juhannusjuhlien. Syy siihen on taloudellisen tilanteen huima huonontuminen ja Viron kriittinen tilanne.

Mutta kaikki taloudelliset vaikeudet unohtuivat, kun konserttiosuus juhlassa alkoi. Ruotsista oli Göteborgin kuoro, Inkeristä lukuisia kuoroja, ja kaikilla oli toinen toistaan parempaa ohjelmaa.

Rulluukarttu ja ruisräákkä

Kaikista esiintyjistä ylivertaisia ovat aina lapset. Niin nytkin Kelton pienet pellavapäät saivat jokaisen kuulijan sydämen sykähtämään. Oi sitä iloa ja aitoa riemua, minkä nämä veitikat lavalle toivat! Eikä riittänyt lava, vaan he tulivat nurmelle kuin kukkaset. Pienet tytöt nostelivat somasti kansallispukujensa koreita helmoja tanssin lomassa.

Hätkähdyttävää oli myös suuren Mordvan suomalaisugrilaisen heimon kauniin punavalkopukuisen yhtyeen laulu- ja soittoesitys. Tyttöjen koreat punaiset saappaat tömisivät somasti heidän erikoisten soittimiensa tahdissa. Soittimina oli mm. rulluukarttu ja ruisräákkäkin. On kansalla ollut mielikuvitusta!

Näin lauloivat »satakielet» Tuutarin maisemassa, joka on tullut rakkaaksi inkeriläisille. Mutta jokaiseen iloon luo huolen kajo varjonsa: niin nytkin. Kuulin, että Tuutarin juhlakenttä on myyty jollekulle. Toivottavasti tämä joku ostaja olisi inhimillinen ja soisi inkeriläis-



Päivä paistaa, liput liehuvat, on juhannus ja juhla Tuutarissa.

ten vastaisuudessakin kokoontua »omalla maalla», jota nyt Vladimir Kokon mukaan myydään häikäilemättömästi kenelle vaan, ja kaunis esi-isiltä peritty maa muuttuu kirjaimellisesti »vieraaksi maaksi». Vaan niinhän Isossa kirjassa sanotaan: »Ihmisen elinpäivät ovat niin kuin ruoho, kun tuuli käy hänen ylitsensä ei häntä enää ole, eikä hänen asuinsijansa häntä enää tunne.»

Me kuitenkin toivomme ja luotamme, että Inkeri elpyy eikä kansa lakkaa siellä laulamasta.

Teksti: Ella Ojala
Kuvat: Aili Jukarainen

Meidän laulu

Suomalaisiksi me synnyttiin.
Inkerissä leikit leikittiin.
Sota suuri Suomeen karkoitti,
Ruotsi meille turvan tarjosi.

Lapsemme kun meiltä kysyvät,
sukujuuriaan kun etsivät.
Missä isänmaa, miss äidinkiel?
Vastaan heil, meil suomalain
on miel.

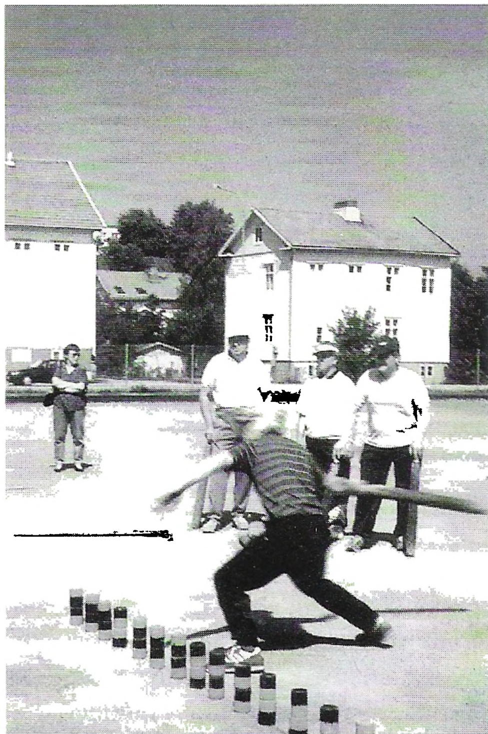
Suuri-valta tahtoi taivuttaa,
meidät tahtohonsa alistaa,
otti pois meilt uskon isien.
Kielsi myöskin suomalaisuuden.

Kovin hajallaan on kansamme,
silti huomispäivään uskomme.
Suokoon Luoja valoisammaks sen,
Inkeri on meille yhteinen.

Lempi Kuortti

Mitä ovat kurnilööminen ja puntelipeli?

Poppi on vanha kansanurheilumuoto itämerensuomalaisten kansojen keskuudessa. Sen iän määrittämisessä jo pelkästään suullisten perimätietojen perusteella on helposti päästy lähes 300 vuotta taaksepäin. Harrastuksella on monta nimeä. Niistä mainittakoon mm. kyykkä, poppi, kriuha, babka, linnapeli, kurnilööminen, puntelipeli, lukkarinkapula, juoksupoppi, gorodki. – Inkerin kesäjuhlilla poppia on pelattu vuodesta 1967 lähtien.



Aarne Kopponen Turusta heittää.

Poppi sopii kaikenikäisille

Kyykässä pelaaja heittää sauvoja pelineliöstä 5 x 5 m^2 10 metrin päässä olevaan samanlaisen pelineliön eturajalle asetettuun kyykkäriviin eli – konaan. Jokaisella sauvalla on saatava lyödyksi mahdollisimman paljon poppeja eli kyykkiä ulos pelineliöstä. Ottelu muodostuu kahdesta keskenään kilpailevasta osapuolesta, joko joukkue- tai henkilökohtaisessa pelissä. Pelataan niin kauan, kunnes jompikumpi osapuoli tyhjentää pelineliönsä popeista. Kilpailijat heittävät vuorotellen kuitenkin aina yhtä monta sauvaa. Poppeja asetetaan sama määrä eturajoille.

Popissa eli kyykässä on useita kilpailumuotoja eli variaatioita, joissa kyykkien sijainti ja asema pelineliössä vaihtelee. On mm. 5-, 6-, ja 7-ottelut, henkilökohtainen peli ja joukkueottelut. Myös tasoituspelit, joissa huomioidaan pelaajien luokitus ja taso, ovat tulleet ohjelmaan.

Suomessa kyykän katto-organisaationa on Suomen kyykkäliitto. – Pelin lopettamisvaiheessa, varsinkin joukkuepelissä, sauvojen lukumäärä, pelin kokonaisrakenne alusta saakka sekä pelaajan taito usein ratkaisevat lopputuloksen.

Poppi sopii kaikenikäisille. Siihen innostuu helposti. Ulkonaolo piristää. Peli vaikuttaa ensinäkemältä jopa liiankin yksinkertaiselta. Olkoonkin niin, mutta todellisuudessa se on idealtaan nerokasta. Moniotteluissa näkee sen todel-



Turku 10. 7. 93. Eskilstunan nuorekas ja pirteä joukkue, joka todella toi jo pitkään odotettua lisäväriä ja vaihtelua kesäjuhliemme poppiin. – Karlstadin joukkue ei tällä kertaa ollut mukana. Eskilstunan joukkueelle alku ehkä tuntui jotenkin hankalalta. Pientä harjoittelua vain, niin kyllä se siitä lutviutuu. Todellakin tervetuloa. Terveiset Eskilstunaan Valter Rämölle, joka jo pitkään on häärinyt popin parissa. Ja nuorlakin on mukana ties kuinka paljon.

lisen vaiherikkauden ja vaikeuden. Poppia pelattiin Inkerinmaalla moninaisin muunnelmin. Siellä pelattiin jopa kylienvälisiä otteluita. Pienet olivat pualikat ja popit allekirjoittaneella 30-luvun lopulla kotipihalla Inkerinmaalla, pienet ja epäsäännölliset oli geometriset kuviot, poppiruudukot. Mutta kun tarkkaan muistelee, kauempana kylätieltä kuului raikuvia huutoja. Siellä tie pölysi ja popit lentelivät ilmassa ruudukoista isompien lyönneistä.

Kyykällä pitkät perinteet

Heimo-ottelut kyykässä aloitettiin v. 1969 Helsingin kesäjuhlilla. Ottelu suoritettiin Munkkiniemessä. Kilpailtiin palkinnosta, joka oli komea Inkeripokaali. Sen oli lahjoittanut Väinö Pietari Kekki. Pytyn voitti myöhemmin omakseen Karjalan Sivistysseuran karjalaisia edustava joukkue. Väinö Pietari ja Seppo Kekki ovat jälkeenpäin kumpikin erikseen lahjoittaneet pytyn heimo-otteluun. Nyt kiertopalkintona heimo-ottelussa olevan pytyn, joka järjestyksessä on neljäs, ovat lahjoittaneet »Popin ystävät».

Pyttyjen kiertoperiodi on ollut 6–8 vuotta. Voitetut pytyt ja kunniakirjat on säilytetty Inkerikodissa Helsingissä. Kesäjuhliemme naisten henkilökohtaiseen peliin etsitään kiertopalkinnon lahjoittajaa.

Suomen inkeriläisten pelaajien toiminta on huomionarvoista, niin Turussa kuin Helsingissä. Me olemme jo 70-luvulla antaneet useita näytösotteluita mm. Ruotsin kesäjuhlilla ja otelleet siellä paikallisia karjalaisjoukkueita vastaan mikäli mahdollista. Nyt on järjestelyjen



Heimo-ottelijat Turussa 10. 7. 1993. Vas. Inkerin joukkue, oik. Karjalan.

suhteen jo helpompaa, kun Ruotsissa on Partillessä, Karlstadissa ja Eskilstunassa omat poppijoukkueet.

Mainosmielessä ja jopa tarkoituksellisesti olemme ottelut vieneet joskus itse juhlapaikan piha-alueelle. Lähes aina on kutsuttu vierailevia joukkueita. Inkeriläiseen poppiin Suomessa on erityisen positiivisesti vaikuttanut Karjalan Sivistysseura.

Kyykässä on tarkoituksenmukaisinta jakaa palkinnot välittömästi kentällä.

Kun on pelannut poppia 4–6 tuntia, tullut sitten juhlapaikan ruokailuun syömään itsensä kylläiseksi, voikin jo sonnustautua iltapäiväjuhlaan kuuntelemaan muistopuheita veräjäporteista tai sentapaisista tai protestoimaan niitä tai muuta ohjelmaa, joskaan se ei meiltä pelaajilta onnistu. Me symbolisoimme vanhoja kansaurheilumuotoja konkreettisesti.

Teksti ja kuvat: Oskar Toivokainen

Tulokset

Turku 10. 7. 93. Inkeriläisten kesäjuhlat

Naiset, henkilökoht. peli

1. Kirsti Pursiainen Turku +2, 2. Leena Jousimo Turku +1, 3. Hilkka Nikkola Helsinki –8, 4. Marja Korkka Göteborg –19, 5. Elviira Paakkonen Borås –24, 6. Terttu Partanen Borås –70.

Miehet, joukkuepelit

1. Turun inkeriläiset 8 vp, 2. Turun Uusi Karjalaseura 6 vp, 3. Göteborgin seudun Inkerikerho 3 vp, 4. Helsingin inkeriläiset 3 vp, 5. Eskilstunan Inkerikerho 0 vp.

Heimo-ottelu

1. Karjalaiset +2, 2. Inkeriläiset –2.

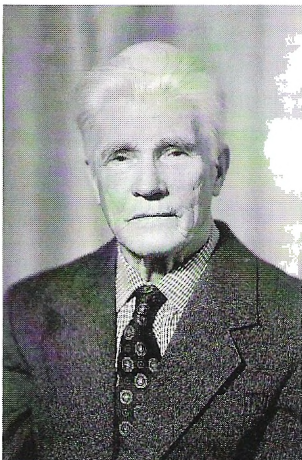
Pöytäkirj. tark. 10. 7. 93/OT

Kirjeitä lukijoilta

Toimituksessa olemme aina iloisia siitä, että meitä muistetaan kirjeillä, valokuvilla ja jutuilla. Tällä kertaa kolme kirjettä ansaitsee erityisen huomion. Yksi kirje tulee 84-vuotiaalta **Eero Konkalta** Kuolan niemimaalta, Kantalahdesta. Kirje on kirjoitettu hämmästyttävän kauniilla käsialalla ja erinomaisella suomen kielellä. Hänen huolenaiheenaan on suomen opetuksen järjestäminen kaukana Venäjän pohjoisosassa.

Mistä opettaja Kuolan niemimaalle?

»Allekirjoittajan serkku Lahdesta on tiedottanut teidän osoitteenne, jonka perusteella käännyn puoleenne inkeriläisenä. Olen syntynyt v. 1909 Toksovan Volostissa, Konkkalan kylässä. Tätä nykyä asun Kantalahdessa Kuolan niemimaalla. Kanta-asukkaat täällä ovat karjalaisia, jonkin verran on inkerinsuomalaisia.



Eero Konkka on Karjalais-suomalaisen yhdistyksen organisaattori Kantalahdessa.

Yhdistyneet kansakunnat on julistanut vuoden 1993 pikkukansojen tasaarvoisuuden vuodeksi, ja siksi me aiemmin sorretut ihmiset ja nyt vapaat kansalaiset perustimme Kantalahteen Karjalais-suomalaisen yhdistyksen, jossa tällä hetkellä on jäseniä yli 140. Pitkällisen kansallisen sorron seurauksena keski-ikäiset ja nuoret ovat unohtaneet oman äidinkielensä. Yksi tehtävämme on suomen kielen opiskelun järjestäminen. Siinä on vaikeita ongelmia: opettajien heikko valmennus, oppikirjojen puute, varojen puuttuminen jne. Mitä apua voisitte meille neuvoa tai antaa? Suomen kielen opiskeluun on ilmoittautunut 38 henkilöä.

Olin marraskuussa kansallisessa kongressissa Petroskoissa. Siellä oli Suomen edustajisto, ja he lupasivat antaa 21 opettajaa vuoden täydellisellä ylläpidolla. Kantalahti ei kuulu Karjalaan, siksi tuo apu ei meihin ylety. Yhden opettajan paikka meille olisi tarpeen. Hän voisi olla ohjaajana ja apuna meidän kielenopettajillemme.

Meidän seurallamme ei ole varaa maksaa työpalkkaa. Tämä voi tulla esteeksi kysymyksen ratkaisulle. Olen suullisesti kääntynyt Kemijärven ja Sallan kuntien puoleen. Ehkä niiltä onnistumme saamaan jotain, sen näyttää aika. Opiskelun järjestämisajankohdaksi olemme suunnitelleet syyskuuta.

Toivon teille hyvää menestystä Inkerin kansan kansallisen heräämisen työn alalla. Olen ottanut yhteyttä Pietariin Inkerin liittoon sekä samoin Karjalaan, jossa suurin osa kansani rippeistä asuu.»

Löytyisikö Eero Konkan mainitsemaan ongelmaan ratkaisu näin lehden välityksellä? Hänen osoitteensa saa lehden toimituksesta.

Uusi Inkeri

Inkeriläisten tulevaisuudesta kirjoittaa puolestaan **Valtter Tiinus** Petroskoista. Hän on Inkerin virkoaminen -liikkeen sihteeri.

»Olen lukenut Inkeriläisten viestistä 10/1992 Markku Pyysiäisen kirjoituksen »Inkeriläiset kovien arvojen maassa». Haluan jatkaa mainittua artikkelia täältä puolelta rajaa katsottuna ja ottaen huomioon tämän hetken Inkerin kansan päätehtävät kotimaassa.

Ensimmäinen niistä on kansan säilyminen nykyisessä kovien arvojen maailmassa. On todistettava, että me inkeriläiset pikkukansana olemme häviämisen partaalla maailman väestöluetteloista. Jos tätä vauhtia jatkuu, kymmenen vuoden kuluttua jäävät vain eri maihin inkeriläisten yksiköt. Hajaantuneina eri maihin me emme pysty säilyttämään Inkerin liittojen ja seurojen avulla omaa kansallisuuttamme ja perinteitämme. Inkeriläisyyden laimentaminen Suomessa, Ruotsissa ja muissa maissa samoin kuin Venäjällä menee kovaa vauhtia eteenpäin, ja toiveet identiteettimme säilymisestä ovat utopiaa.

Vuonna 1990 alkanut paluumuutto Suomeen on vain lisäämässä Inkerin kansan häviämistä, sillä asia ei ollut perusteellisesti harkittu. Tuo Suomen hallituksen ratkaisu inkeriläisten kohtalosta on ymmärrettävissä, jos ottaa huomioon kansan juuret ja historian. Paluumuuttajan näkökulmasta asian ratkaisu on kyseenalainen. Se on tuonut uusia probleemoja. Inkerin kansan hajaantuminen on lisääntynyt, ja juuret kotimaahan lievenevät.

Tilanne Suomessa ei ole tyydyttävä, sillä kansallisuuden saaminen on pitkää, monimutkaista ja alentavaa. Sopeutuminen Suomen yhteiskuntaan on vaikeaa kielitaidottomalle. Työttömyys ei ilahduta paluumuuttajan mieltä. Ratkaisu on löydettävä kotimaassa, Venäjällä. Tämän tehtävän pohjakivinä ovat Inkerin kansan täydellinen rehabilitointi omalla nimellään Venäjän korkeimmassa neuvostossa ja kansallisen itsehallinnollisen piirin perustaminen harvaan asutulle seudulle Pietarin alueelle. Siellä olisi luotava pohja Inkerin kansan uudelleen syntymiselle Venäjän hallituksen ja kansainvälisten rahastojen tukemana.

Petroskoissa toimivan Inkerin virkoaminen -liikkeen näkökulmasta paras mahdollisuus kansallisen piirin perustamiselle olisivat Pohjois-Inkeri ja harvaan asutut alueet Karjalan kannaksella Suomen rajan tuntumassa. Näin syntyisi uusi Inkeri, sen sydän, mikä tulevaisuudessa pystyisi säilyttämään kansamme, sen perinteet ja olisi eri maissa asuville inkerinsuomalaisille inkeriläisyyden lähteenä. Uusi kansallinen piiri on ennen kaikkea tarkoitettu nuorille innokkaille inkeriläisille pojille ja tytöille. Sellaisia löytyy eri puolilta Venäjää, Virosta ja myös Suomesta. Tämän tavoitteen täyttämiseksi tarvittaisiin yhteistyötä ja hyvää tahtoa eri maissa asuvien inkeriläisten välillä.»

Terveiset Gävlestä

Huomaan, ettei Inkeriläisten viestiin ole kirjoitettu montakaan sanaa Gävlestä. Me elämme täällä pikkuhiljaa. Pieni inkeriläisten kerhomme pienenee vuosi vuodelta. Useat ovat poistuneet joukosta, eikä nuorempi polvi ole tullut mukaan toimintaamme.

Olemme silti pitäneet kaikki pikku juhlamme, joulun, äitienpäivän, kevätjuhlamme. Vaikka joukko on pieni, on mieliala reipas ja iloinen. Meilä on uusi suomalainen pappi Martti H., joka ei ole meitä unohtanut. Hän pitää huolen hartaushetkistämme ja lausuu muistosanat hautajaisissa.

Moni meistä ei ymmärrä vielä täydellisesti ruotsia. On mukava puhua äidinkieltä monissa pikku tilaisuuksissamme. Joku esittää aina jotakin, kuorostammekin on vielä jäljellä muutama tyttö, joka laulaa hilpeästi näissä pikku juhlissamme.

Kesäjuhlissa olemme käyneet eri puolilla Ruotsia. Siitä pitävät huolen Pekka S. ja Lennart M.

Toivon kaikille Viestin lukijoille erikoisen hyvää mieltä ja hyvää jatkoa elämän polulla.

Lempi Sjöberg
Gävle

Juhla ja juhannusaatto

Kaunis Inkerin viiri nousi salkoon **Yrjö** ja **Anneli Korkkisen** kesäkodin pihamaalla Karkkilassa. Juhannus oli kesän kauneinta aikaa kylmästä ilmasta ja tihkusateesta huolimatta. Lipputanko oli aivan uusi, edellisenä päivänä valetulle alustalle aattoaamuna pystytetty.

Yrjö ja Anneli olivat valinneet Inkerin viirin isännän ja emännän viiriksi kertomaan Yrjön lapsuuden kotisijoista ja työstä, jota he kumpikin ovat määrätietoisesti halunneet tehdä. Viime vuonna valmistunut viiri on kunnianosoitus Inkerille ja inkeriläisille. Salkoon nostettuna se viestittää vanhempien jättämää henkistä perintöä ja kulttuuria jälkipolville.

Teksti ja kuva: Kaija Kekki



Yrjö ja Jorma Korkkinen nostavat Inkerin viirin salkoon.

Muut lehdet

Venäjän suomalaiset on rehabilitoitu

Edellisessä lehdessä julkaistiin Venäjän federaation korkeimman neuvoston päätös Venäjän suomalaisten rehabilitoimisesta. Sitä olemme odottaneet sydän sykkyrässä jo monta vuotta, aina siitä lähtien, kun entisen Neuvostoliiton korkein neuvosto hyväksyi julistuksen syyttömästi rangaistujen kansojen rehabilitoimisesta v. 1989. Siinä ei kuitenkaan ollut mainittu suomalaisia, joten syytteet suomalaisia kohtaan olivat mitätöimättä. Suomalaisia eivät koskeneet välittömästi muutkaan syyttömästi rangaistujen kansojen kohtaloja käsitelleet lakisäädökset.

Valtaelimet eivät halunneet ottaa kuuleviin korviin monilukuisia inkeriläisten liittojen kirjeitä, sähkeitä, vetoomuksia. Läpimurto tapahtui v. 1992, kun Petroskoihin tuli käymään korkeimman neuvoston kansanedustaja Anatoli Anikijev, joka oli vastikään nimetty Venäjän federaation korkeimman neuvoston syyttömästi rangaistujen ja häädettyjen kansojen asioita hoitavan valiokunnan puhemieheksi.

Tutustuttuaan tilanteeseen hän pyysi Karjalan suomalaisten Inkeri-liittoa, Leningradin Inkerin-liittoa yhdessä Karjalan tasavallan korkeimman neuvoston asianomaisten lautakuntien kanssa valmistamaan lakiluonnoksen ja lähettämään sen Moskovaan. Niinpä sitten tällainen asiapaperi valmistui ja 27. maaliskuuta 1992 se lähti V. Stepanovin, Z. Strogalshtshikovan ja A. Kinnerin allekirjoittajamana Venäjän korkeimpaan neuvostoon. Siellä sitä käsiteltiin Karjalan tasavallan korkeimman neuvoston lakialoitteena. Se palasi Petroskoihin moneen otteeseen muunneltuna ja runneltuna, kunnes lopultakin sai nykyisen sisällön ja sanakäänteet, jotka eivät – valitettava kyllä täysin – vastaa toiveitamme.

Kysymyksiä löytyy kymmeniä. Mutta on lopultakin hyvä, että lakisäädös on hyväksytty, sillä se poistaa kansalaismainettamme tahraavan likaläiskän. Suomalaiset eivät ole enää Venäjällä vainottu ja ahdisteltava kansa.

Kaikki ne lakisäädökset ja asiakirjat, joiden perusteella suomalaisia ahdisteltiin ja vainottiin on tunnustettu laittomiksi ja mitätöidään. Tämä tietää sitä, että niitä ei voida enää ottaa käyttöön, muuttukoot olosuhteet sitten vaikka kuinka otollisiksi uusien vainojen käynnistämiselle. Se vieteri ei enää ole uhkana, vaan on lauennut.

Aika näyttää, mitä mahdollisia etuja on vasta hyväksytyllä säädöksellä tämän lisäksi. Mutta niin Inkerin kuin myös Muurmannin suomalaisilla on nyt oikeus vaatia valtiovallalta avustusta ja myötävaikutusta, kun ihminen palaa entiselle omalle tai esi-isien kotiseudulle ja alkaa perustaa sinne majaansa. On tärkeä, että tällaiset oikeudet tulevat olemaan myös niillä, jotka asuvat nykyään muualla kuin Venäjällä, esimerkiksi Kazahstanissa, Ukrainassa, Eestissä jne.

Monella saattaa herätä kysymys, miksi säädöksessä puhutaan Venäjän suomalaisista eikä esimerkiksi Inkerin suomalaisista tai inkeriläisistä.

Asian laita on niin, ettei sellaista kansallisuutta kuten inkeriläinen virallinen taho tunne eikä inkeriläinen olekaan kansallisuuden vaan paikan tunnus. Inkeriläinen on Inkerin asukas. Hän saattaa olla vatjalainen, inkeroinen tai vaikkapa venäläinenkin. Ehkä samoin kuin uusmaalainen tai helsinkiläinen, millä ei ole mitään tekemistä henkilön etnisen kuuluvuuden kanssa. Kenenkään passissa »kansallisuus» kysymyksen kohdalla ei liene vastauksena »inkeriläinen». Jos korkeimman neuvoston säädöksessä puhuttaisiin inkeriläisistä, niin meillä olisi täysi työ todistaa, että se koskee Inkerin suomalaisia.

Vaikka Inkerin suomalaiset muodostavatkin perusryhmän Venäjällä asuvien ja Venäjän alamaisia olleita suomalaisia, he eivät ole ainoa suomalaisten ryhmä tässä maassa. Vakituisena maan asujaimistona tunnettiin aina myös Muurmannin ja Siperian suomalaiset. Venäjän kansalaisia ovat myös muut suomalaisryhmät. Kaikki he joutuivat kärsimään nimenomaan suomalaisina eivätkä inkeriläisinä, petroskoilaisina, kontupohjalaisina jne.

Minä onnittelen heimoveljiäni suomalaisia, Venäjän suomalaisia. Vaino on ohi ja nyt voi tarttua tarmolla työhön. Kotona. Ei vieraalla mansikkapellolla.

Eino Kiuru
Karjalan Sanomat
22. 7. 1993

Syyskuun 26. päivänä klo 16.00 pidetään Helsingissä Kallion kirkossa Inkeri-konsertti, jossa esiintyvät nuori pianistilahjakkuus Julia Mustonen Siperiasta, oopperalaulaja Jussi Zahharov Tartosta, Raita Karpo ja toivottavasti myös Arvo Survo. Järjestää Inkerin kulttuuriseura.

MUISTILISTA

Inkeri-kuoro

Inkeri-kuoron harjoitukset alkavat taas kesän jälkeen 14. 9. 1993 Inkerikodissa Karjalatalossa Käpylänkj. 1. Harjoitukset pidetään säännöllisesti joka tiistai klo 17–18.30.
Uudet hyvät laulajat ovat tervetulleita kuoroon!

Helsingin paikallisosasto

Tilaisuudet Inkerikodissa
Syyskuussa 26. 9. 1993 klo 14
Lokakuussa 24. 10. 1993 klo 14 yläsali Inkeriläisten Suomeen tulosta 50 vuotta.
Marraskuussa lauantaina 27. 11. 1993 klo 13 yläsali, pikkujoulu.
Myyjäiset klo 12.
Joulukuussa ei ole kuukausitilaisuutta.

Turun paikallisosasto

3. 10. Mikkelinpäivän tilaisuus klo 14.00 Karjalaisten talossa, Itäpellontie 2.
6. 11. Kunniakäynti Turun hautausmaalla, Karjalaan ja Inkeriin jääneiden muistomerkeillä, klo 12.00 ja sen jälkeen kahvitilaisuus yhdessä karjalaisten kanssa Karjalaisten talossa.
26. 12. Joulujuhla klo 14.00 Karjalaisten talossa, Itäpellontie 2.

Seukkoseura

Kokoontumiset Inkerikodissa torstaisin
16. 9. klo 13.00
14. 10. klo 13.00
11. 11. klo 13.00
16. 12. klo 13.00 Seukkojen joulujuhla
Tervetuloa Seukkoihin!

Etsitään

Vuonna 1921 Vienan Karjalasta, Kemin piirin Bulderin kylästä lähtivät Helsinkiin veljekset Koškin Vasili Fjodorovits ja Koškin Andrei Fjodorovits.

Koškin Vasili on äitini isä. Hän kuoli v. 1949 tienoilla (mahdollisesti Ruotsissa).

Koškin Andrei asui Helsingissä. Hänellä on kaksi tytärtä, toinen on sairaanhoitaja, toinen kirjanpitäjä. Andrei oli 60-luvulle saakka kirjeenvaihdossa Neuvostoliitossa asuvien sukulaisten kanssa, jotka asuvat Vienan Karjalassa, Louhen piirissä, Engozeron asemalla. Siellä asui isoäitini äidin puolelta (Vasili Fjodorovitsin vaimo). Äidin sisar Jefrosinja on vielä elossa.
Pitäisi (jos mahdollista) etsiä

1. Koškin Andrei Fjodorovits (jos hän on vielä elossa) tai
2. hänen tyttärensä
3. heidän kauttaan Andrei Fjodorovitsin hauta ja kaikki tiedot heistä kiinnostavat kovasti.

Tiedot os. Seppo P. Mäki-Arvela
Jääräntie 1 D 13
28200 Pori

Lempi Junolainen (nykyään Lisitsina) etsii Mairit Kolehmaista, jonka kanssa työskenteli yhdessä v. 1944, sekä Mairitin veljeä Maks Kolehmaista, joka oli töissä sokeritehtaalla Kotkassa. Mahdollisia tietoja voisivat antaa myöskin Lempin kanssa Kpk 9999:ssä palvelleet luutnantti Räty, vääpeli Sundström ja ylikersantti Lehtinen.

Tiedot voi lähettää osoitteella:
Raija Sults, Majakovski 56–45, Tallinna. Eesti tai Inkerinsuomalaisten Tallinnan Seuraan V. Tuhkanen, Mustanmäentie 82–143 EE0029 Tallinna

---

Rakas äitimme

Katri Tatti

s. 8. 2. 1907 Pietarissa
k. 29. 5. 1993 Boråsissa
Nukkui hiljaisesti.

Sun, Isä, tahtoos tyytyen
saa sydän levon suloisen.
Oot hädässä ja tuskassa
mun auttajani ainoa.

Syvästi kaivaten
lapset
MAIRE
TAIMI
ANNELI
lastenlapset
ja muut omaiset.

Joukostamme poistuneita

Georg Borvinski, synt. 28. 8. 1909, kuoli 28. 5. 1993, Borås.

Ida Borvinski, synt. 2. 2. 1924, kuoli 11. 7. 1993, Borås.

Maria Partanen, synt. 3. 2. 1918, kuoli 27. 5. 1993, Borås.

Katri Tatti, synt. 8. 2. 1907, kuoli 29. 5. 1993, Borås.

Anna Kuortti, synt. 12. 8. 1917, kuoli 2. 6. 1993, Borås.

Väinö Kaskelainen, synt. 21. 9. 1920, kuoli 17. 6. 1993, Vattholma.

Nikolai Hotokainen, synt. 1904 Hietamäellä, kuoli 27. 7. 93, Borås.

Johannes Pukonen, synt. 15. 7. 1927, kuoli 27. 7. 1993, Borås.

Levitä Inkeri-tiet
tilaa Inkeri-aihei
kirjallisuutta

SAATAVANA RUOTSISTA

Frimärksserie	**75 kr**
Bordsflagga	**60 kr**
Nouse Inkeri, grammofonskiva	**25 kr**
Lauri Santtu, **grammofonskiva**	**25 kr**
Arvo Survo: **Omal' maal', kassett**	**50 kr**
Laula kaikki maa, kassett, Råda	**35 kr**
Karta, von Köppen	**50 kr**
Vykort, Haparanda, tackplatta	**1 kr**
Vykort, Örebro, minnessten	**1 kr**
Vykort, flicka i Tuutaridräkt	**2,50 kr**
Kavajnål, vapen	**10 kr**
Gratulationskort, stort	**10 kr**
Gratulationskort, litet	**10 kr**
Klistermärke, Ingermanland + Estland	**5 kr**
Klistermärke, Ingermanlands vapen	**5 kr**
Tuuli: **Inkeriläisten vaellus**	**75 kr**
Isien Usko, muistojulkaisu	**10 kr**
Kemppi: **Fenno-Ingrian lauluja**	**5 kr**
Hammarström: **Ingermanländarna som flydde till Sverige**	**15 kr**
Folkesten: **Ingermanländare i Västerås**	**25 kr**
Lilja – flyktingflickan från Ingermanland	**30 kr**
Himiläinen: **Främmande fosterland**	**50 kr**
Hiiva: **Förvisningen**	**50 kr**
Monahof: **Tillflykten**	**75 kr**
Monahof: **Mot stjärnan**	**75 kr**
Ojala: **Pitkä kotimatka**	**75 kr**
Ojala: **Suomi näkyy**	**75 kr**
Kuortti: **Kirkossa, keskitysleirillä**	**75 kr**
Kuortti: **Veljeni sotavangit**	**75 kr**
Miettinen: **Inkeriläiset maaton kansa**	**75 kr**
Sihvo: **Inkerinmaalla**	**75 kr**
Kolomainen: **Inkerin toisinajattelijat**	**25 kr**
Survo: **Neljäs tuuli**	**50 kr**
Survo: **Itku Inkerille**	**130 kr**
Ronkonen: **Laps Inkerin**	**100 kr**
Nevalainen: **Inkeriläinen siirtoväki**	**100 kr**
Mesiäinen: **Maria Kajavan pitkä taival**	**110 kr**
Virtaranta: **Inkeriläisiä sananlaskuja**	**70 kr**
Mooses Putron elämäkerta	**30 kr**
Iho: **Hietajyvä**	**40 kr**
Adressi	**40 kr**
Kavajnål Ingermanlands flagga	**20 kr**
Metiäinen: **Inkerin ev.lut. kirkon 350-v.**	**50 kr**
Tarra, Inkerin lippu	**5 kr**
Inkerin uusi tiekartta	**100 kr**
Inkeri – historia, kansa, kulttuuri	**400 kr**
T-paita	**100 kr**
Inkerin ristiviiri	**450 kr**

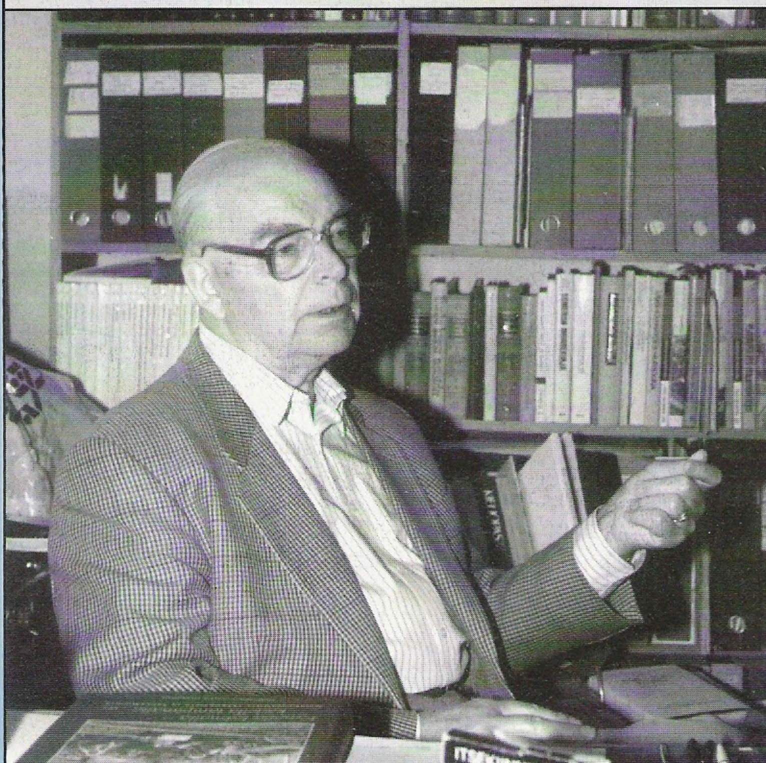
Tilauksia ottaa vastaan
Armas Paakkonen
Tingsgatan 35
50253 Borås
puh. ja FAX 033-101 988
Postisiirtotili 626047-5

Vammalan Kirjapaino Oy 1993



Inkeriläisten Viesti

NUMERO 10
LOKAKUU 1993



Inkeriläisten viesti

Toimitus
Päätoimittaja
Markku Pyysiäinen
Puh. (90) 191 3947
Toimitussihteeri
Marja Mustakallio
Toimituksen osoite:
c/o Mustakallio
Kahisevankuja 6 as. 3, 02710 Espoo
Puh. ja Fax (90) 509 3206

Konttori
Lehden tilaukset ja osoitteet, jäsenmaksut
ja tuotetilaukset ym.
Inkerikoti, Karjalatalo, Käpylänkuja 1,
00610 Helsinki
Puh. (90) 793 796 ti klo 18.30-20.00
Annikki Kelo
Postisiirtotili Hki 30636-4
Pankki KOP 101030-1085026

Ilmoitukset
1/1 sivu mk 1 500 mk
1/2 800 mk
1/4 500 mk
Kuolinilmoitukset 100 mk
Kiitos- ym. ilmoitukset 60 mk
Kuva ilmoituksessa 100 mk
Lehti ilmestyy kerran kuukaudessa

Kustantaja ja julkaisija:
Inkeriläisten Yhdistys ry
Pj. Keijo Korkka
Halvarinkatu 9, 20900 Turku
Puh. (921) 580 201

Tilaushinta 1993
130 mk kotimaahan, Ruotsiin 200 kr
ja muualle 160 mk/v (260 kr/v).

Pääasiamies Ruotsissa
Armas Paakkonen
Tingsgatan 35, 50253 Borås
Puh. ja Fax 033-101 988

Sivistyssäätiö
Hallituksen pj. Keijo Korkka
Säätiön postiosoite:
Käpylänkuja 1
00610 Helsinki
Postisiirtotili 146660-1
Pankki KOP 103150-1202761

Kansi: *Akateemikko Pertti Virtaranta on monien toimiensa ohella myös Inkeriläisten sivistyssäätiön hallintoneuvoston puheenjohtaja. Kuva: Tuula Uusi-Hallila*

TÄSSÄ NUMEROSSA

Inkeriläiset ja Suomen kansalaisuus

Kesän aikana puhuttiin Virosta Suomeen muuttaneiden inkeriläisten mahdollisuuksista käydä tapaamassa sukulaisiaan kotiseudulla. Rajat entiseen kotimaahan näyttivät sulkeutuvan, sillä alunperin vanhan Neuvostoliiton ulkomaanpassin voimassaoloajan Virossa piti päättyä jo tämän vuoden elokuun lopussa.

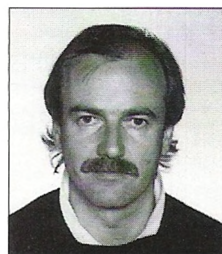
Myöhemmin Viron hallitus kuitenkin päätti jatkaa vanhojen passien voimassaoloaikaa vuodella. Vierailut sukulaisten ja tuttavien luo ovat näin edelleen mahdollisia vanhalla Neuvostoliiton passilla ensi vuoden kesäkuun loppuun saakka. Elokuussa Virosta saapuneet paluumuuttajat kohtaavat kuitenkin saman ongelman uudelleen. Vanhasta Neuvostoliiton passista tulee turha paperi, ja suomalainen passi taas on tarjolla vasta Suomen kansalaisuuden myötä.

Tilanne nostaa väistämättä mieleeni kysymyksen, onko paluumuuttajien oltava kansalaisuuden saamisen suhteen samassa asemassa kuin kaikkien muitten. Onko tarpeen vaatia myös heiltä viiden vuoden asumista Suomessa? Eivätkö entisen Neuvostoliiton alueella asuneet inkeriläiset ole kärsimyksillään jo todistaneet suomalaisuutensa?

Viime sotien aikana Suomeen tulleet ja tänne jääneet inkeriläiset joutuivat aikanaan elämään hyvin pitkään vailla kansalaisoikeuksia. Niitä alettiin myöntää heille vasta 1950-luvun puolivälin jälkeen sotien jälkeisen tilanteen vakiinnuttua. Jussi Pyysiäinen ja hänen alaikäinen poikansa Markku esimerkiksi saivat Suomen kansalaisuuden v. 1956. Isäni ehti näin asua Suomessa Neuvostoliiton kansalaisena 13 vuotta. Minullekin Helsingissä syntyneenä kuului tämä sama kansalaisuus seitsemän ensimmäistä elinvuotta.

Odotusaika inkeriläisille oli tuolloin pitkä ja olot epävarmoja. Nykyisten Viron inkeriläisten asemaan verrattuna tilanne oli kuitenkin sikäli toisenlainen, että haluja käydä katsomassa omaa kotiseutua ja sukulaisia hillitsi tehokkaasti kaksi seikkaa. Lyhyestä vierailusta rajan takana olisi voinut helposti tulla pitkä matka Siperiaan; ei myöskään juuri ollut tietoa sukulaisista ja heidän olinpaikoistaan.

Useaan kertaan on todettu, että olot ovat nykyään toisenlaiset. Nyt on jälleen vapauden aika. Tämän vapauden – myös liikkumisen vapauden – soisi koittavan mahdollisimman nopeasti myös Viron inkeriläisille.



Markku Pyysiäinen

Ahkera akateemikko inkeriläisten asialla

Akateemikko **Pertti Virtarannan** työrupeamat ovat pitkiä ja tuloksekkaita. Vietettyään koko toukokuun 75-vuotispäivänsä aiheuttaman juhlapyörityksen melskeissä hän oli heinäkuun alkupäivinä Vammalan Vanhan kirjallisuuden päivillä ansaitun huomion kohteena, kun hänen uusin kirjansa julkistettiin.

Siellä minäkin tapasin entisen yliopisto-opettajani professori Pertti Virtarannan kirjoittamassa nimikirjoituksia Kynällä kylmällä – kädellä lämpimällä -teokseensa. (Toimittanut **Jaakko Yli-Paavola.** SKS) Samanaikaisesti oli Sylvään koululla Virtarannan kirjallisen tuotannon kunnioitusta herättävän laaja näyttely. 1940-luvulla alkanut tieteellinen työ murteiden tutkijana, yliopiston lehtorina Lundissa ja professorina Helsingissä on jatkunut herkeämättömänä vielä eläkevuosinakin. Erinomaisena tukena ja työtoverina on tutkimustyössä aina ollut mukana rouva **Helmi Virtaranta,** jonka valokuvaajantaidoista on teoksissa runsaasti näytteitä. Inkeriläiset tuntevat Virtarannan laajasta tuotannosta tietenkin parhaiten kokoelman Inkeriläisiä sananlaskuja ja arvoituksia vuodelta 1968.



»Tilatkaa nyt kuulkaa ihmeessä näitä lehtiä, muutenhan ne kuolevat», sanoi Pertti Virtaranta haastattelijoilleen.

»Urkkijana» Ruotsissa

Uuden teoksen alaotsikko Muistiinpanoja tapauksista ja tapaamisista viittaa kohtaamisiin kuuden eri vuosikymmenen aikana useassa eri maassa. Inkeriläisiä haastateltavia Virtarannalla on ollut sekä Suomessa että Ruotsissa, mutta myös entisen Neuvostoliiton alueella niinäkin vuosina, jolloin pääsy sinne ei ollut itsestään selvä.

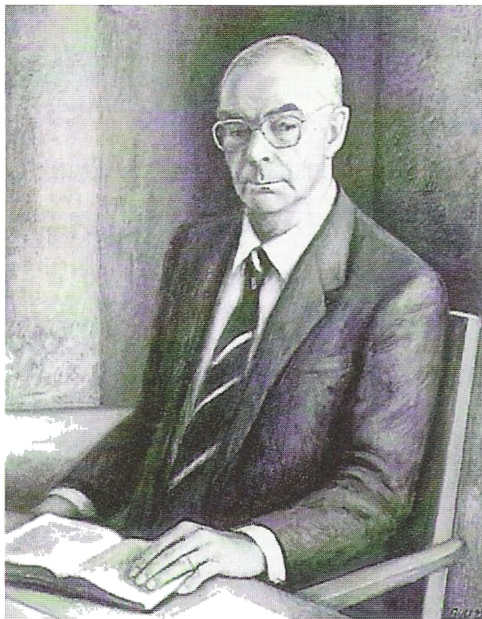
Uudistettuina muutamat aikaisemminkin julkaistut kertomukset sisältävät nyt myös kuvauksia niistä epäluuloista ja hankaluuksista, joihin perinteentallentaja törmäsi menneinä vuosina. Milloin häntä luultiin vakoilijaksi, milloin muuten vain urkkijaksi!

»1970-luvun alussa ei vielä voinut yhteistyötä vahingoittamatta kertoa matkantekoa hankaloittaneista, tielle ilmaantuneista esteistä», toteaa Virtaranta. Esimerkiksi Ruotsin inkeriläisten parissa liikkuessaan 1950-luvulla Virtaranta joutui todistuttamaan henkilöllisyyttään paikkakunnan papilla, ettei häntä luultaisi Neuvostoliiton lähettämäksi urkkijaksi, joka vain silmänlumeeksi kyselee vanhoja asioita. Epäluulon ilmapiirissä oli tutkimustyötä silloin mahdoton jatkaa.

Nyt artikkeli Ruotsin inkeriläisten parissa on todella huikeaa luettavaa. Siinä vilahtelevat monet Ruotsissa vieläkin tunnetut inkeriläisten nimet, esim. **Viktor** ja **Mari Jaarinen, Antti** ja **Katri Himanen, Sohvi Niukkanen, Maria Orava** ym.

Käpin Anni ja Röntyskä

Kynällä kylmällä – kädellä lämpimällä -teoksen Inkeri-osasto alkaa Rappulan Röntyskää käsittelevällä artikkelilla. Se on julkaistu aikaisemmin Punalipussa. »Kuka sitä luki!» naurahtaa akateemikko Virtaranta, joka nyt ilahtuu kuullessaan, että Röntyskä-ryhmä on juuri julkaissut oman äänilevyn Suomessa.



Inkeriläissyntyisen Virossa asuvan Nikolai Gulin maalaama akateemikko Virtarannan muotokuva on paljastettu Helsingin yliopistossa.

Kertomukset kuuluisan **Käpin Annin** tapaamisesta ovat Röntyskäryhmän esittelyn ja röntyskälaulujen ohella tämän artikkelin kiinnostavaa sisältöä. Annihan juuri on ollut opettajana sekä **Viola Malmille** että **Hilma Bissille,** joiden ansiosta röntyskäperinne elää elinvoimaisena Rappulassa.

Käpin Annin »pölästymisluku» auttaa säikähdykseen, käärmeen luku puremaan ja niukahduksen luku, jos jalka on »nurjahtanut». Akateemikko kertoo monien älykkäiden haastateltaviensa kanssa usean tapaamisen aikana syntyneestä ystävyydestä ja kirjeenvaihdosta. Aina eivät tiedonantajat ole osanneet itse kirjoittaakaan, mutta milloin joku nuorempi Dunja, milloin Vanja kir-

joittaa kirjeet. Valitettavan usein ne sitten ovat kyllä sisältäneet jonkun perinteentaitajan kuolinviestin.

Ihminen järjestelmän puristuksessa

Virtarannan kirjoja leimaava piirre on niiden henkilökuvien lämminhenkisyys. Jokaisesta haastateltavastaan akateemikko puhuu kunnioittavasti ja arvostavasti. Hänelle jokainen pieni ihminen, joka kamppailee ehkä ahtaissakin oloissa, suuren järjestelmän puristavassa otteessa, on arvokas ja ainutkertainen. Hän on monilla matkoillaan kulkenut myös amerikansuomalaisten parissa ja tehnyt suururakan julkaisemalla vuonna 1992 Amerikansuomen sanakirjan. »Haastatteleminen on herkkävireistä puuhaa», toteaa hän. On helppo kuvitella, miten Virtaranta otetaan haastattelijana vastaan, ja verrata hänen myötäelävää haastattelutapaansa »sosiologien rastipelimenetelmään».

Amerikansuomen sanakirja oli pitkäaikainen työ. Sen on julkaissut Siirtolaisuusinstituutti, mutta liiemmin sitä ei ole mainostettu, vaikka se on ainoa siirtolaiskielistä tehty sanakirja Suomessa. Mukana työssä oli lopulta myös muita tutkijoita, työryhmän johtajana Pertti Virtaranta.

Sanakirjatyön vaiheista saa hyvän kuvan sen ohessa syntyneestä Virtarannan ja työryhmän jäsenten artikkelikokoelmasta Amerikansuomi. Seuraavana on tulossa julkisuuteen Lyydiläisiä tekstejä osa 6, jossa on mm. keskilyydiläisen Pyhäjärven kylän itkuvirsiä. Niitä esitti Virtarannalle **Anna Vasiljeva Tsesnakova,** jonka hän tapasi ensimmäisen kerran 1966. Lyydiläisiä itkuja on ennen hyvin vähän julkaistu. Niiden tulkitseminen on vaikeaa, nuotintaminen vielä vaikeampaa.

Osaavia tallentajia Inkeriin

Akateemikko Pertti Virtaranta pitää tärkeänä Inkerin kulttuuriperinnön tallentamista. Asialle olisi saatava nyt kaikki tahot. Karjalan Inkerin Liitto on tehokkain järjestö rajan takana. Suomesta ja Ruotsista pitäisi löytää sponsoreita, jotta Inkeriin voitaisiin lähettää asiansa osaavia, varttuneita, tekniikan taitavia haastattelijoita. Sellaisia kyllä Suomessa on. Esimerkiksi Tšalnan kylä lähellä Petroskoita on siten aitona säilynyt, että siellä voisi tallentaa inkeriläisten elämää eri muodoissa. Kieltä ei voi erottaa elämästä, ne kuuluvat yhteen.

Inkerissä pitää tehdä todella ensiluokkaista työtä, jotta kuvaukset inkeriläisten elämästä ja näytteet sen rikkaasta kielestä saadaan talteen, ennen kuin se on peruuttamattomasti myöhäistä. Akateemikko Pertti Virtaranta tietää, mistä puhuu; onhan hän itse liikkunut inkeriläisten luona lukuisia kertoja puhuttaen ihmisiä rauhallisesti, äänittäen heidän puhettaan satoja tunteja ja tehden tarkkoja muistiinpanoja vihkoihinsa.

Keskustelumme on jatkunut Virtarantojen Kulosaaren-kodissa. Työhuonetta kiertävät kirjahyllyt ovat täynnä hyvässä järjestyksessä olevia kansioita. Niiden sisällä on muistiinpanoja, valokuvakokoelmia, päiväkirjoja ja julkaisemista odottavia käsikirjoituksia. Olisi mieluisaa nuuskia niitä enemmänkin, mutta Virtarannalla on jo kiire. Seuraava tapaaminen odottaa; hän kiiruhtaa Helsingin Yliopistoon. Vauhti ei tunnu hellittävän. Ehkä kuitenkin kesäpaikassa Karkun tutuissa satakuntalaismaisemissa on aikaa huoahtaa.

Teksti: Marja Mustakallio
Kuva: Tuula Uusi-Hallila

Inkeri esillä Pariisissa

Viime keväänä järjesti Suomen Ranskan Instituutti Pariisiin sarjan Karjala-aiheisia tilaisuuksia, joiden joukossa Inkerille omistettu näyttely (24. 4.–12. 5.) ja Inkerin kohtaloa käsittelevät esitelmät ja kansatieteelliset filmit herättivät yleisössä suurta kiinnostusta. Suurin osa ranskalaisista näyttelyssä kävijöistä ei ollut koskaan kuullut puhuttavan Inkeristä; he pitivät aihetta järkyttävän ajankohtaisena juuri tällä hetkellä: käydäänhän Euroopan sydämessä sotaa, joka palauttaa kipeästi mieliin etnisten vainojen kauhukuvat ja kotikonnuiltaan pois ajettujen »nyyttikansojen» vaellukset.

Sain tehtäväkseni näyttelyaineiston kokoamisen ja suunnittelun, jota en olisi voinut toteuttaa ilman Joensuun yliopiston asiantuntijoiden **Heikki Kirkisen** ja **Pekka Nevalaisen** apua. Tohtori Nevalainen oli saanut Museoviraston kokoelmista hienon valikoiman Inkerin valokuvia, joista monet oli otettu jo ennen vallankumousta (Lukkarinen, Väisänen, Paulaharju, Alava...), toiset taas viime sodan ja sen jälkeisten vaellusten aikana (mm. Hämäläinen). Itse sain suvultani – Venjoen Luukkoset ja heidän jälkeläisensä – esineistöä, kirjeitä, dokumentteja, tekstiilejä ja valokuvia, jotka äitini **Saimi Kokka** sisarineen oli huolellisesti säilyttänyt. Venjoen pappilan vanha Raamattu saatiin **Ilona Karvoselta,** samoin kuin kauniit kynttilänjalat ja Pietarissa koristeltu hopearasia. Pariisin Suurlähetystön kulttuuriosastolla työskentelevä **Liisa Talonpoika** on myös isänsä puolelta in-



Suomen Ranskan instituutti sijaitsee rue des Ecoles'in varrella vastapäätä kuuluisaa Sorbonnen yliopistoa. Näyttelyesite instituutin ikkunassa pysäytti ohikulkijat.



Tsarskoje selossa syntynyt Nikita Krougly-Encke ja kirjoittajamme toimittaja Mirja Bolgár Inkerin kartan äärellä.



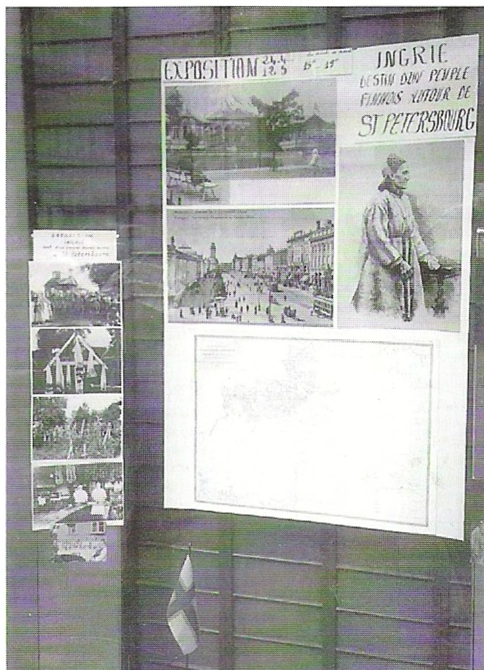
Pariisilaiset tutkivat kiinnostuneina Inkeri-aiheisia valokuvia ja esitteitä näyttelyssä.

keriläinen, ja häneltä sain kokonaisen vitriinin kauniita »käspaikkoja» ja valokuvia. Inkeriläisten sivistyssäätiö oli myös lainannut dia-, lehti- ja kuvamateriaalia ja vastikään kuolleen veljeni **Jouko J. Voutilaisen** kokoelmista sain vanhan Inkerin kartan vuodelta 1735. Esineistöä oli lopulta enemmän kuin pieneen näyttelyhuoneeseen ja Instituutin vitriineihin mahtuikaan. Tämä sai Instituutin johtajan **Tarmo Kunnaan** miettimään näyttelylle mahdollista tulevaisuutta joko Ranskassa tai Suomessa – emme siis hajottaneet sitä kokonaan, vaan osa suurikokoisesta materiaalista – kuten kehystetyt kuvasuurennokset – sai jäädä toistaiseksi Instituutin suojiin.

Tietoa nykytilanteesta kaivataan

Avajaisiltana kerroin inkeriläisten vaiheista osin oman sukuni traagisen kohtalon valossa ja myöhemmin Karjala-seminaarissa kuultiin Petroskoin inkeriläissyntyisen professori **Leo Sunin** esitelmä, jossa hän käsitteli laajalti karjalaisten ja inkeriläisten vainoja. Koko näyttelyn ajan esiteltiin videolta kansatieteellisiä filmejä Inkerin vanhasta käsityöläistaiteesta ja kansanperinteestä samoin kuin sodan aikaisista inkeriläisten väestönsiirroista Paldiskin kautta Suomeen. Paluusta silloiseen Neuvostoliittoon ei valitettavasti ollut mitään kuvia näytettävänä, mutta puhuivathan tilastot ja kirjat omaa kaunopuheista kieltään.

Kirjoille oli varattu runsaasti tilaa; niin Kolppanan seminaari kuin Kaapre Tynnin isänmaallinen toiminta ja matkat



Larin Parasken kuva, Inkerin kartta ja lippu herättivät ohikulkijoiden huomion, ja monet pistäytyivät sisälle.

aina Englantia ja Ranskaa myöten pääsivät esille. Joistakin nooteista ja tilastoista tehtiin valokopioita ja jaettiin yleisölle. Inkerin uusia karttoja tilattiin parikymmentä, ja ne menivät kuin kuumille kiville. Tavallisen näyttely-yleisön joukossa oli myös historioitsijoita ja tutkijoita, joita tämä miltei salattu vuosisatamme lähimenneisyyden vaihe kiinnosti erityisesti. Muuan toive esitettiin usein: että saataisiin kuulla jotain myös inkeriläisten nykytilanteesta, tavasta jolla heidän kulttuuriaan elvytetään, kirkkoja ja kouluja kunnostetaan. **Armas Pullan** tytär **Helvi,** joka työskentelee nunnana Versailles'n lähellä – ei siis kovin kaukana Pariisista – seuraa tarkkaan inkeriläisten seurakuntien jälleennousua ja lupasi kertoa siitä sitten, kun Inkeri-tietoutta seuraavan kerran tarjotaan ranskalaisille.

Teksti: Mirja Bolgár

Anni Kähäri 95 vuotta

Inkerinsuomalainen teräsmuori **Anni Kähäri** on viettänyt 95-vuotispäiviään Lahden Alaokeroisilla poikansa Arvin perheessä. Syntymäpäiväsankari sanoi: »Luoja on unohtanut minut tänne.»

Vielä vuosi sitten Anni Kähäri kävi kaikki inkeriläisten juhlat yhdessä monien muiden kanssa. Lukeminen ei nyt enää suju kuin suurennuslasin kanssa ja kuulokin tekee kepposia. Kuitenkin Anni pystyy laittamaan ruokaa ja leipomaan torttuja. Kanatkin saavat päivittäisen ruokansa ajallaan.

Sydämellisesti onnea Sinulle, Anni, ja terveyttä!

Teksti ja kuva: Aili Jukarainen



Inkeriläistaiteilijat leirillä Kaunissaaressa

Lajissaan ensimmäinen inkeriläistaiteilijoiden leiri pidettiin heinäkuun loppupuolella Pyhtään Kaunissaaren upeissa maisemissa. Inkerin kulttuuriseuran järjestämään tapahtumaan osallistui toistakymmentä taiteilijaa.

Mielenkiintoinen ja tunnelmaltaan innostava kesäleiri oli lähes neljän vuoden työn huipentuma, sillä sen aikaa inkeriläissyntyisiä taiteilijoita on haravoitu aktiivisesti yhteen. Sen enempää leirin varsinaiset osanottajat kuin Inkerin kulttuuriseuran väkikään eivät olleet kaikki toisiaan tavanneet. Niinpä Kaunissaareen lähtö muistuttikin lähinnä sokkotreffejä, mutta hyvin leiriläiset kuitenkin toisensa tunnistivat Helsingin aseman aamuvilinässä.

Leirin taiteilijana laajimmin tunnettu osanottaja oli Siperian Krasnojarskissa asuva **Toivo Ränneli,** jonka maisemia saadaan pian ihailla jopa Lontoossa, jossa hänen näyttelynsä pian avataan. Nuorin lupaus puolestaan oli vasta 18-vuotias **Kirill Alanne,** jonka kypsyyttä kokeneemmat konkarit saattoivat vain ihmetellä. Myös Kirillille on tulossa oma näyttely Pietariin. Karjalan taiteilijoita edusti **Eila Timonen,** Virosta tulivat mm. professori Pertti Virtarannan muotokuvan maalannut **Nikolai Guli** ja korutaiteilija **Harvi Varkki** ja hänen vaimonsa **Anne Roolaht,** korutaiteilija hänkin. Osanottajien joukossa olivat myös Kirillin vanhemmat, arkkitehdit



Leirin puuhanainen Helena Miettinen seuraa, kun korutaiteilija Harvi Varkkia haastatellaan.

Anri Alanne ja **Olga Klimentova.** Nuorempaa joukkoa edusti **Aleksandr Zaitshekov,** ja pohjoismaista väriä paikalle toivat Boråsin poika **Viktor Kainelainen** ja **Päivi Piironen.**

Työtä ja työn iloa

Kaunissaaren idylli lumosi leiriläiset täysin. Virkuimmat lähtivät maalaustelineineen luontoon jo aamuviideltä ja malttoivat tuskin pistäytyä välillä syömässä. Illat kuluivat saunoen ja omista ja muiden inkeriläisten kokemuksista rupatellen.



Taiteilija Toivo Ränneli vaimoineen Kaunissaaren leirillä viime heinäkuussa. Katse tähyilee jo uusia maisemia maalattaviksi. Näyttely Lontoossa odottaa.

Yhtenä leirin kohokohtana oli ilman muuta veneretki Pyhtään jokea pitkin kirkonkylään paikallisen taideseuran vieraaksi. Matka oli mahtava ja vastaanotto riemastuttava.

Leirin pitopaikkaan Kaunissaaren kansakoululle oli leiriviikon ajaksi asetettu taiteilijoiden töitä näytteille. Järjestäjien suureksi yllätykseksi koululla pistäytyi nelisensataa innokasta vierasta ihailemassa leiriläisten töitä ja kyselemässä inkeriläisten vaiheista.

Ensi vuonna uusiksi

Pääosin talkootyönä toteutettu tapahtuma oli Inkerin kulttuuriseuran voimannäyte. Varoja oli koottu kevättalven mittaan eri tapahtumista, ja vaivan palkitsi opetusministeriön pieni apuraha. Inkeriläisten sivistyssäätiöltäkin tukea oli anottu, mutta arpa ei tällä kertaa osunut kohdalle. Toivottavasti ensi vuonna säätiö näkee tämäntyyppisen kulttuurityön tukemisen arvoiseksi. Sitä ainakin osanottajat toivovat, ja jo nyt tiedetään, että vuoden kuluttua heitä on enemmän. Inkerinsuomalaiset ovat ilmeisen luovaa väkeä.

Leirin toivottivat tervetulleeksi myös Kaunissaaren asukkaat. – Tämä oli kesän kohokohta. Tuntuu kuin kylä olisi herännyt henkiin, kun koululta näkyi illalla valot, kommentoi Kyllikki, yksi saaren seitsemästä ympärivuotisesta asukkaasta.

Teksti ja kuvat: Helena Miettinen

Inkerin kulttuuriseura –

inkerinsuomalaisen kulttuurin puolesta

Inkerin kulttuuriseura on Suomessa toimiva yhdistys, jonka jäseninä on sekä suomalaisia että inkeriläisiä taiteen ja tieteen harjoittajia sekä inkerinsuomalaisesta kulttuurista kiinnostuneita ihmisiä. Tavoitteemme ovat korkealla: puhallamme yhdessä eri puolella maailmaa asuvien inkerinsuomalaisten taiteilijoiden, kirjailijoiden, muusikoiden ja tieteenharjoittajien kanssa uutta henkeä joskus jo kadonneeksi tuomittuun inkerinsuomalaisuuteen.

Vuonna 1993 olemme järjestäneet toksovalaiselle Röntyskä-ryhmälle ja hatsinalaiselle Tuomenkukka-kuorolle esiintymistilaisuuksia Suomessa, mikä iloksemme poiki Röntysköille levytysmahdollisuuden.

Heinäkuussa järjestimme inkerinsuomalaisten taiteilijoiden leirin Pyhtään Kaunissaaressa. Taiteilijoiden töitä on ollut näytteillä Vantaan Lääkärikeskuksessa Myyrmäessä heinä–elokuussa, Kotkan Raakussa elokuussa ja syys–lokakuussa Itämerikeskuksessa Tuusulan Kellokoskella.

Taidetta ja taiteilijoita tuetaan myös kartuttamalla kulttuuriseuran omaa taidekokoelmaa ja julkaisemalla inkerinsuomalaista kirjallisuutta ja toimittamalla sitä myös Venäjällä ja Virossa asuville.

Perjantaina 22. 10. klo 18.00 alkaa Helsingissä Annantalolla röntyskätanssien harjoittelu.

Perjantaina 26. 11. on Helsingissä Annantalolla kirjallisuusilta ja 11. 12. joulumyyjäiset samassa paikassa.

Keväällä 1994 pidetään pääsiäismunanmaalauskurssi ja pääsiäismyyjäiset.

Järjestämme myös matkoja Inkerinmaalle sekä kulttuuriretkiä Suomessa. Suunnitteilla on esimerkiksi matka Siperian inkeriläisten vieraaksi.

Kaikki inkerinsuomalaisesta kulttuurityöstä kiinnostuneet, tervetuloa mukaan innostavaan toimintaan. Jäsenmaksumme on 100 mk/v. Jäsenet saavat seuran tiedotteen Inkerin kulttuurikanavan ja alennusta matkoista ja maksullisista tilaisuuksista.

Lisätietoja: Puheenjohtaja Helena Miettinen, Kirkkotie 43 I, 04310 Tuusula, puh. 90-2732 501.

Jäseneksi ilmoittautumiset: varapuheenjohtaja Tytti Piironen, Tammitie 17 B 28, 00330 Helsinki, puh. 879 7756.

Ruotsi auttaa Inkeriä

Keskellä kesää tuli ilosanoma Ruotsin Inkeri-liitolle (RIL:lle). Ruotsin valtion kansainvälinen avunantojärjestö SIDA (= Swedish International Development Authority) ilmoitti myöntäneensä varoja Inkeriä varten. SIDA käsitteli vuoden alkupuoliskolla RIL:n anomusta ja myönsi apua anomuksen mukaisesti. Projektin nimi on Inkeri-apu (Inger-

manland-biståndet), ja sen kokonaissumma on puoli miljoonaa Ruotsin kruunua. Ehdoista voi mainita, että SIDA myöntää 400 000 kruunua ja edellyttää, että RIL antaa 100 000, että projektiaika on vuodet 1993 ja 1994 ja että RIL hoitaa ja tekee tilin projektista. Ehtoihin kuuluu myös, että viidesosa varoista menee Inkerin Liiton tukemiseksi Inkerissä, kaksi viidesosaa käytetään paluumuuttajien auttamiseen eri puolilta entistä Neuvostoliittoa takaisin Inkeriin ja kaksi viidesosaa hätää kärsivien vanhusten ja orpolasten tukemiseen.

Taloudellisen puolen ohella on SIDA-apu erittäin suuri moraalinen tuki inkerinsuomalaisille, jotka usein ovat tunteneet olevansa unohdettuja suuressa maailmassa. Ja onhan Ruotsilla myös historiallinen aihe auttaa inkerinsuomalaisia – juuri Ruotsihan suurvalta-aikana istutti suomalaiset Inkeriin.

Kuten jo yllä on mainittu, edellyttää SIDA-apu, että RIL myöntää 100 000 kruunua projektia varten. Kerätkäämme tämä summa jo tänä syksynä! Jos kaikki olemme mukana, niin saamme varmasti tarvittavat varat. Uhrilahjan voi antaa sopivassa inkeriläisten tilaisuudessa tai lähettää RIL:n ja Ingrian yhteiselle postisiirtotilille **24 50 52 – 6, Ingria,** merkiten lomakkeeseen **SIDA-keräys.** Samalle postisiirtotilille jatkuu myös yleinen keräys Inkeriä varten. Ne varat käytetään toisiin tärkeisiin tarkoituksiin SIDA-projektin ohella.

Kiitos etukäteen Sinun uhrilahjastasi SIDA-projektia varten! Tämä on erinomainen tilaisuus auttaa Inkeriä – lahjasi viisinkertaistuu!

Ruotsin Inkeri-liitto

Armas Paakkonen	**Toivo Folkesten**
Puheenjohtaja	Projektinvetäjä

Nouse Inkeri matkaa maailmalle

Monille inkeriläisille tuttu ja rakas **Inkeri Kilpisen** näytelmä Nouse Inkeri on saamassa laajempaa huomiota. Kalevan näyttämöhän on juuri ollut matkalla Kanadassa esittämässä sitä lyhennettynä versiona.

Mutta myös Yhdysvalloissa Nouse Inkeri on ollut esillä, ei kuitenkaan vielä teattereissa. International Women Playwrights Center eli kansainvälinen naisnäytelmäkirjailijain keskus Buffalossa on ottanut sen ensimmäisten kuuden näytelmän joukossa esille tilaisuudessa, jossa näytelmiä esitellään tuottajille ja ohjaajille. Tämä huomionosoitus sorretun kansan oloja kuvaavaa näytelmää kohtaan on taas yksi ilahduttava viesti inkeriläisten asian etenemisestä.

Nouse Inkeri -näytelmä on käännetty paitsi englanniksi, myös viroksi. Olisi kiinnostavaa, jos esimerkiksi Tallinnan Nuorisoteatteri ottaisi sen ohjelmistoonsa ja itse inkeriläinen Elmo Nüganen ohjaisi sen.

Teksti: Marja Mustakallio

Syysjuhlat Boråsissa

On jo tullut tavaksi että Boråsin Inkeri-Kerho järjestää syksyn pimeiden iltojen ratoksi inkeriläisten syysjuhlat. Niin myös tänä vuonna. Tässä juhlien tärkeimmät kohdat.

Lauantaina 30. 10. klo 16 Inkeri-ilta Gustav Adolfin seurakuntatalolla. Kahvitarjoilu tauon aikana.

Sunnuntaina 31. 10. klo 13.30 jumalanpalvelus GA:n kirkossa. Tätä seuraa kahvitarjoilu ja juhlaseurat viereisellä seurakuntatalolla.

Inkerin piispa **Leino Hassinen** on yksi juhlavieraistamme. Lauantaina hän pitää esitelmän Inkerin kirkko tänään ja sunnuntaina hän saarnaa jumalanpalveluksessa. Inkeri-illan ohjelmassa on myös toinen pitkän matkan juhlavieras kirjailija **Pekka Mutanen** Petroskoista. Hän pitää esitelmän Suomen kielen ja kirjailijoiden tilanteesta Karjalassa. Molemmilla on varmasti paljon mielenkiintoista kerrottavaa. Rådan ja Trollhättanin suomenkieliset kirkkokuorot niin kuin myös paikalliset voimat ovat luvanneet rikastuttaa ohjelmaa.

Tervetuloa niin läheltä kuin kaukaa Boråsiin 30.–31. lokakuuta.

Boråsin Inkeri-Kerho
Armas Paakkonen

Örebron juhla

Pyhäinmiestenpäivän juhla pidetään Örebrossa perinteiseen tapaan.

Ohjelma:

6. 11. 93	klo 13.00	Muistojumalanpalvelus ja HPE sekä kuorolaulua St. Mikaelin kirkossa.
	klo 14.30	Seppeleen lasku muistokivelle, muistopuhe ja kuorolaulua.
	klo 15.00	Kahvin ym. tarjoilua seurakuntasalissa.

Kolehti kerätään.

Juhlavieraina ovat mm. **Arvo Survo,** pappi Inkeristä ja Rådan kirkkokuoro.

Järjestäjänä Örebron Inkeriläisten kerho.

Tervetuloa viettämään odotettua pyhäinmiestenpäivän juhlaa ja yhteistä muistohetkeä yhdessä.

MUISTILISTA

Inkeri-kuoro

Inkeri-kuoron harjoitukset Inkerikodissa Karjalatalossa Käpylänkj. 1. Harjoitukset pidetään säännöllisesti joka tiistai klo 17–18.30.
Uudet hyvät laulajat ovat tervetulleita kuoroon!

Helsingin paikallisosasto

Tilaisuudet Inkerikodissa
Lokakuussa 24. 10. 1993 klo 14 yläsali Inkeriläisten Suomeen tulosta 50 vuotta.
Marraskuussa lauantaina 27. 11. 1993 klo 13 yläsali, pikkujoulu.
Myyjäiset klo 12.
Joulukuussa ei ole kuukausitilaisuutta.

Turun paikallisosasto

6. 11. Kunniakäynti Turun hautausmaalla, Karjalaan ja Inkeriin jääneiden muistomerkeillä, klo 12.00 ja sen jälkeen kahvitilaisuus yhdessä karjalaisten kanssa Karjalaisten talossa.
26. 12. Joulujuhla klo 14.00 Karjalaisten talossa, Itäpellontie 2.

Seukkoseura

Kokoontumiset Inkerikodissa torstaisin
11. 11. klo 13.00
16. 12. klo 13.00 Seukkojen joulujuhla
Tervetuloa Seukkoihin!

Etsitään

Etsin sodanaikaista tyttöystävääni, Venjoelta kotoisin olevaa **Katri Brykästä.** Jos joku tietää hänestä, pyydän lähettämään tiedot minulle. Aune Itkonen, Kasakkamäentie 20, 15830 Lahti.

Etsitään noin 70-vuotiasta henkilöä nimeltä **Helvi Lappalainen** (Semjonovna), osoite oli Jelizavetinskin kuja 5 A, Hatsina. Tiedot osoitteella Voitto Hännikäinen, Pihkasalmi, 16800 Koski Hl. tai puhelimella 918-764 1026 ja 918-764 1432, Matti Piispanen.

Nikolai Burlakov ja hänen vaimonsa tahtovat löytää sukulaisiaan ja aloittaa heidän kanssaan kirjeenvaihdon. Yhteyttä halutaan seuraaviin serkkutyttöihin tai heidän lapsiinsa:

Ebilainen, Olga Pjotrin tytär (Stepan)

Ebilainen, Kateriina Pjotrin tytär (Stepan) ja

Ebilainen, Anna Pjotrin tytär (Stepan)

Nikolai Burlakov, Adamin poika, on syntynyt 11. 12. 1911 Tommusin kylässä Oranienbaumin rajoonissa, Leningradin oblastissa.

Avusta kiittäen Ljudmilla Burlakova, Herzeni 10–29, EE0003 Tallinna, Viro.

Joukostamme poistuneita

Olga Aatolainen, syntynyt 25. 2. 1900, kuoli Borasissa 20. 7. 1993.

Levitä Inkeri-tietoa, tilaa Inkeri-aiheista kirjallisuutta

SAATAVANA SUOMESTA

Anneli Asplund (toim.)
Kansanlauluja Inkerinmaalla **100 mk**

Arvo Survo:
Ilku Inkerille **100 mk**

Aapo Iho:
Hielajyvä **20 mk**

Hellin Suominen
Mooses Pulron elämäkerta **15 mk**

Ella Ojala
Pilkä kolimalka **85 mk**
Suomi näkyy **110 mk**
Pelaslunul albumi **130 mk**

Erkki Tuuli
Inkeriläislen vaellus **110 mk**

Pertti Virtaranta
Sananlaskuja ja arvoiluksia **40 mk**

Pekka Nevalainen
Inkeriläinen siirtoväki Suomessa 1940-luvulla **150 mk**

Pekka Nevalainen -- Hannes Sihvo (toim.)
Inkeri — hisloria, kansa, kulttuuri **300 mk**

Aapo Metiäinen
Inkerin evankelisluterilaisen kirkon 350-vuotismuisto-julkaisu **40 mk**

Saimi Tuukkanen
Elämäni helminauha **30 mk**

Äänilevyjä

Inkerikuoro
Nouse Inkeri ym. **15 mk**

Lauri Santtu
Murrejuttuja **15 mk**
Gävlen kuoro **30 mk**

Arvo Survo
Omall maall, kasetti **55 mk**

Rinlaneula Inkerin vaakuna **10 mk**

Inkerin kartta vuodella 1933 **70 mk**

Inkerin kartta 1849, saksankiel. **50 mk**

Inkerin uusi kartta 1992 **60 mk**

Poslikortti Karjalatalo **3 mk**

Inkerin pöytälippuja **35 mk**

Inkerin postimerkkejä sarja **50 mk**

Inkerin risliviiri **350 mk**

Adressi **20 mk**

Inkeriläisten viestin irtonumeroita

Tilauksia ottaa vastaan
Annikki Kelo
Inkerikoti, Karjalatalo, Käpylänkuja 1,
00610 Helsiki
Puh. (90) 793 796 ti klo 18.30–20.00
Postisiirtotili Hki 30636-4

Vammalan Kirjapaino Oy 1993



Inkeriläisten Viesti

NUMERO 11
MARRASKUU 1993



Inkeriläisten viesti

Toimitus
Päätoimittaja
Markku Pyysiäinen
Puh. (90) 191 3947
Toimitussihteeri
Marja Mustakallio
Toimituksen osoite:
c/o Mustakallio
Kahisevankuja 6 as. 3, 02710 Espoo
Puh. ja Fax (90) 509 3206

Konttori
Lehden tilaukset ja osoitteet, jäsenmaksut
ja tuotetilaukset ym.
Inkerikoti, Karjalatalo, Käpylänkuja 1,
00610 Helsinki
Puh. (90) 793 796 ti klo 18.30-20.00
Annikki Kelo
Postisiirtotili 800012-306364
Pankki KOP 101030-1085026

Ilmoitukset
1/1 sivu mk 1 500 mk
1/2 800 mk
1/4 500 mk
Kuolinilmoitukset 100 mk
Kiitos- ym. ilmoitukset 60 mk
Kuva ilmoituksessa 100 mk
Lehti ilmestyy kerran kuukaudessa

Kustantaja ja julkaisija:
Inkeriläisten Yhdistys ry
Pj. Keijo Korkka
Halvarinkatu 9, 20900 Turku
Puh. (921) 580 201

Tilaushinta 1993
130 mk kotimaahan, Ruotsiin 200 kr
ja muualle 160 mk/v (260 kr/v).

Pääasiamies Ruotsissa
Armas Paakkonen
Tingsgatan 35, 50253 Borås
Puh. ja Fax 033-101 988

Sivistyssäätiö
Hallituksen pj. Keijo Korkka
Säätiön postiosoite:
Käpylänkuja 1
00610 Helsinki
Postisiirtotili 800016-1466601
Pankki KOP 103150-1202761

Kansi: *Inkeriläismummon lämmin hymy Kupanitsan kirkon seinustalla. Kuva: Lauri Hopiavaara*

TÄSSÄ NUMEROSSA

Unelmoijia ja uskalikkoja

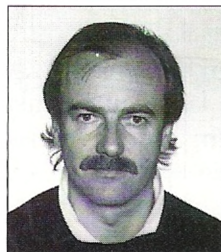
Elämässä tarvitaan unelmia, sillä ihminen vailla unelmia on vain puoliksi hengissä. Kulttuurin tutkijoitten mukaan juuri kyky unelmiin on yksi niistä asioista, jotka erottavat ihmisen eläimestä. Ihminen ei toisin sanoen tyydy kissan tavoin vain nykyhetkeen vaan pystyy käyttämään mielikuvitustaan ja muovaamaan omaa tulevaisuuttaan.

Mutta miksi monet unelmat jäävät kuitenkin vain haaveiksi? Miksi on myös ihmisiä, jotka eivät edes uskalla antaa itselleen lupaa unelmoida? Vika ei välttämättä ole unelmissa vaan uskalluksessa. Ihmisen on uskallettava nähdä suuria näkyjä. Tarvitaan rohkeutta nähdä tätä päivää pitemmälle.

Täällä Suomessa ja Ruotsissa inkeriläiset ovat vuosikymmeniä laulaneet kesäjuhlien päätteeksi Nouse Inkeri hymnin ja Maamme-laulun. Edellisessä kerrotaan kerran uudelleen koittavasta valon ja vapauden voitosta Inkerissä. Epäilys taisi usein hiipiä monen muunkin kuin **Keijo Korkan** mieleen. Neuvostoliiton puolella taas ei voitu aina edes ääneen laulaa tätä hymniä. Mutta silti unelma eli syvällä sisimmässä. Historiallisella hetkellä löytyi myös uskallusta lausua se ääneen.

Ihmisoikeustaistelija, pastori **Martin Luther King** uskalsi 1960-luvulla myös unelmoida. »Minulla on unelma, että neljä lastani saavat jonain päivänä elää maassa, jossa heitä ei arvostella ihonvärinsä vaan luonteensa mukaan», hän julisti. King murhattiin, mutta hänen unelmansa jäi henkiin. Osa siitä on yhden sukupolven aikana myös muuttunut teoiksi.

Teot ovatkin uskallusta seuraava askel tiellä unelmista todellisuuteen. Meidän inkeriläisten yhteisessä työssä on onneksi ollut sekä unelmoijia että uskalikkoja. Tänä päivänä ehkä eniten tarvitaan kuitenkin tekijöitä. Tällaisessa vapaaehtoisuuteen perustuvassa työssä he ovat kullanarvoisia. Juuri he voivat muuttaa unelmat todellisuudeksi.



Markku Pyysiäinen

Inkerin kirkko matkalla 2000-luvulle

Leino Hassinen Inkeriläisten kesäjuhlassa Turussa 11. 7. 1993

Kun kirjoitetaan numerosarja 2000 ja puhutaan vuosista, syntyy vaikutelma silmänkantamattomasta ajanjaksosta. Ollaan menossa jonnekin kauas, 2000-luvulle.

Saman asian voi tietysti ilmaista arkisemminkin: Miltähän Inkerin kirkko (IK) näyttää 6,5 vuoden kuluttua?

Reilut kuusi vuotta nykymaailmassa merkitsee jyrkkiä muutoksia vakaammillekin yhteisöille kuin IK:lle. Kuka meistä tietää esim. sitä, onko Suomi silloin Euroopan Yhteisön jäsen? Tai Ruotsi? Tai minkä suunnan Venäjä ottaa tässä historiallisessa käännekohdassa? Kaikista näistä suunnanotoista riippuu tavalla tai toisella inkerinsuomalaisten ja IK:n vaiheet.

Meiltä IK:n johdossa olevilta kysytään tämän tästä: Uskallatteko rakentaa kirkkoa maahan, jonka yhteiskunnalliset olot ovat niin epävakaat?

Tähän vastaamme: Kristittyinä emme jää istumaan aidalle, josta käsin seuraamme, voittavatko vanhoilliset vai uudistusmieliset – hypätäksemme sitten sille puolen aitaa, joka pääsi voitolle. Me olemme puolemme valinneet, nimittäin vapauden puolesta, ja varustamme ihmisiä elämään maailmassa, jossa heillä on vaihtoehtoja. Takatalvi voi kyllä tulla – jopa todennäköisesti sellainen tulee, kuten –91 elokuun vallankaappauksessa. Mutta se ei voi kestää kauan. Kun ideologinen valtio ja komentotalous kerran on luhistunut, sitä ei palauteta millään vallankeikauksella. Ylipäätään köyhyyttä ei karkoteta karjumalla vaan tekemällä työtä ja antamalla ihmisille enemmän liikkumatilaa.

Tämän perusratkaisun jälkeen on tietenkin olemassa useita linjanvetoja, joiden merkitys IK:lle on suuri. Otan esiin kolme sellaista linjausta.

Yhteistyö toisten luterilaisten kanssa

IK:n lähes 400-vuotinen historia on selvästi luterilainen. Venäjän 1000-vuotista ortodoksista kirkkoa vasten Inkerin luterilainen kirkko piirtyy omaleimaisena vähemmistökirkkona. IK:n suhteet Venäjän ortodoksiseen kirkkoon ovat sekä paikallisseurakunnissa että kirkkojen johdon osalta hyvät. Samoin suhteet protestanttisiin kirkkoihin, baptisteihin, adventisteihin ja helluntailaisiin.

Ratkaiseva merkitys IK:n tulevaisuudelle on sillä, millaisiksi muodostuvat sen suhteet toisiin luterilaisiin kirkkoihin. Perinteisesti tärkein on Venäjällä toimiva saksankielinen luterilainen kirkko. Se on ollut huomattava yhteisö jo viime vuosisadan lopulla. Ymmärrettävistä syistä saksalaistaustainen kirkko on NL:ssa ollut toisen maailmansodan jälkeen hiljaa kuin käki talvella!

Mutta varsinaisesti saksankielisen kir-

kon jäsenmäärä kasvoi sodan jälkeen sotavankien ja muuten itään karkotettujen myötä. Osa heistä on palannut 80-luvulla emämaahan. Mutta yhä vielä arvellaan saksalaispohjaista väestöä asuvan Venäjällä n. 1,5 miljoonaa.

Pietari oli hallitsijasuvun pääkaupunkina ja eurooppalaisena suurkaupunkina läheisessä yhteydessä Saksaan ja saksalaiseen kulttuuriin. Ennen vallankumousta IK oli oikeastaan saksankielisen kirkon osasto, jolla oli osittainen itsehallinto. Tämän sidos on jollain tavoin aistittavissa vielä nyt 90-luvulla.

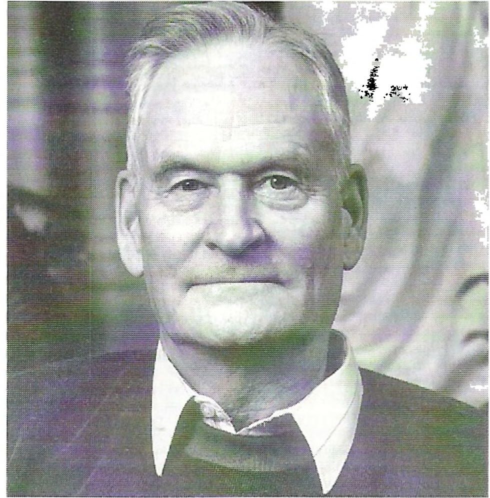
Historiallisesti uutta avausta merkitsee sitä vastoin Amerikan luterilaisten maihinnousu Pietariin, Moskovaan ja yleensä Venäjälle. Erityisen aktiivisesti on lähtenyt liikkeelle Misssouri-Synodi, jolla on useita toimintapisteitä Venäjällä.

Me, IK:n johto, olemme käyneet neuvotteluja sekä saksankielisten että em. amerikanluterilaisen kirkon johdon kanssa. Ilmapiiri niissä on ollut avoin ja yhteistyöhakuinen.

Viime keväänä pidettiin IK:n ensimmäinen kirkolliskokous 70 vuoteen. Siinä päätettiin anoa Luterilaisen Maailmanliiton jäsenyyttä, joka hyväksyttäneen näinä päivinä Genevessä.

Toisten luterilaisten kanssa pyrimme löytämään yhteisiä koulutusmuotoja – koulutuskielihän on tietysti kaikille venäjä. Toinen selvä yhteinen tavoite on venäjänkielisen virsikirjan aikaansaaminen. Sellainen oli ennen vallankumousta, mutta se on kielellisesti ja myös sisällöltään vanhentunut sekä yksipuolisesti suuntautunut saksalaisiin koraaleihin.

Kolmas yhteistyöalue on oppimateriaalin tuottaminen. Suomessa, Saksassa ja USA:ssa on olemassa erinomaista kirjallisuutta eri-ikäisille, dia- ja kalvosarjoja sekä videoita. Niiden varustaminen venäjänkielisin tekstein on kaiken tehokkaan informaation ja opetuksen edellytys. Luterilainen kirkko on ollut kautta historiansa opettava kirkko. Tässä uudessa tilanteessa se voi osoittaa olevansa historiallisen maineensa veroinen.



Inkerin piispa Leino Hassinen.

Yhteydenpito suomensukuisiin kansoihin

Jo runsaat kaksi vuotta sitten Inkerin rovastikuntaneuvosto teki periaatepäätöksen lähetystyön aloittamisesta suomensukuisten kansojen keskuudessa. Tällä päätöksellä sidoimme IK:n tietoiseen vastuuseen suomalais-ugrilaisista kansoista. Venäjällä arvioidaan asuvan tätä nykyä n. kolme miljoonaa suomensukuisiin kansoihin kuuluvaa. Raja ohentuu reunoilla epätarkaksi. Venäläistyttäminen sekä tsaarinaikana että neuvostovallan aikana on tehnyt tehtävänsä. Parhaiten ovat säilyttäneet oman

kansallisen luonteensa Unkarin 10-miljoonainen kansa ja Viron vajaan miljoonan suuruinen kansa, jotka ovat kiehuneet sosialismin liemessä ainoastaan puolisen vuosisataa. Ainoa länsimaisena säilynyt suomalais-ugrilainen kansa ovat suomalaiset, joihin kohdistuu yhä voimakkaampia odotuksia nykyisessä uudelleenelpymistilanteessa.

IK, itsekin jaloilleen pyrkivänä, on tietoinen avuttomuudestaan kantaa lähetysvastuutaan suomensukuisista kansoista. Sitä varten Inkerin rovastikuntaneuvosto päätti samalla kertaa kutsua avuksi Suomen luterilaisen kirkon lähetysjärjestöt. Tämä toiminta on lähtenyt vireästi käyntiin. Näille kansoille jaetaan par'aikaa niiden omakielisiä evankeliumeja, Uusia testamentteja ja Raamattuja. Monitahoinen kääntämistyö on meneillään. Näiden kansojen keskuuteen perustetaan uusia seurakuntia, jotka liittävät aluksi IK:n toiminnalliseen yhteyteen, mutta jotka koetetaan saada itsenäisiksi niin pian kuin mahdollista.

Kukapa muu kantaisi huolta suomalais-ugrilaisista kansoista, jollei inkerinsuomalainen kirkko ja sen takana puolestaan Suomen luterilainen kirkko!

Yhteys Suomen luterilaiseen kirkkoon

Kuusi vuosikymmentä kestäneellä kärsimystaipaleellaan inkerinsuomalaiset ovat pitäneet kiinni kahdesta kahvasta, suomalaisesta kansallisuudesta ja luterilaisesta uskosta. Ei ihme, vaikka historian ravisteluissa monilla on ote irronnut toisesta tai molemmista kahvoista.

Mutta nyt taas näyttää, että näihin kahvoihin tartutaan koko tarmolla. Suomalaisuus-merkintä passissa on noussut kurssissa kuin Japanin jeni maailmankaupan pörssissä, ja IK:n uudelleenelpyminen ja jälleenrakentaminen ovat täydessä vauhdissa. Kahden ja puolen vuoden sisällä on syntynyt 25 seurakuntaa entisten Petroskoin ja Pushkinin lisäksi. Useimmat seurakunnat toimivat jo vireästi. Takavuosina monet arvelivat olevan kysymyksessä inkeriläisen mummopolven saattohoitoa, mutta nyt todetaan, että rippikouluihin ilmoittautuneista 2/3 on 20–40 vuotiaita. Toissa viikolla Kelton lastenleirille osallistui yli 200 lasta. Seurakunnissa, missä tilat antavat myöten, perhejumalanpalveluksiin kokoontuu 200–500 lasta vanhempineen. Pyyntöjä tulla kouluihin kertomaan kristillisestä uskosta esitetään enemmän, kuin niihin voidaan vastata. Nämä ovat IK:n näköaloja 2000-luvun kynnyksellä.

Tontteja kirkkorakennuksille

Kuluneen kevättalven aikana olen ollut mukana kirkon johtavan pastorin **Aarre Kuukaupin** ja pääsihteerin, arkkitehti **Isto Pihkalan** kanssa useita kertoja neuvottelemassa kaupunginjohdon kanssa kirkkojen rakentamisesta mm. Petroskoissa, Kontupohjassa, Aunuksessa – aikaisemmin Sortavalassa ja Pitkärannassa. On ollut ilo havaita, miten asiallisesti, jopa innostuneesti, tonttipyyntömme on otettu vastaan. Kirkon tontteja on tarjottu kaupungin parhailta paikoilta.

Me puolestamme olemme todenneet avoimesti, että neuvostoideologian mukaan Breshnevin aikaan kirkolle annettiin – jos annettiin – jokin omakotitalo kaupungin uloimmalta laidalta, kuten Petroskoissa. Mutta kirkko kuuluu sinne, missä ihmiset asuvat: Me haluamme rakentaa Karjalan tasavallan luterilaisen pääkirkon. Olkaa hyvä, esitelkää meille muutamia vaihtoehtoja kaupun-

gin keskustasta – ja niin yhteistyö on käynnistynyt.

Olkoot mitä tahansa takinkääntäjiä, sitä minä en kysele, vaikka tiedän, että he ovat saaneet aikanaan yliannostuksen marxilaista ideologiaa. Jos he ovat oivaltaneet, että nyt eletään toisenlaista aikaa, jossa kansalaiset itse ratkaisevat asioita omista lähtökohdistaan käsin, hyvä on.

Olkoonpa kysymyksessä kirkon työntekijöiden koulutus, seurakuntien ja kirkon hallinnon tukeminen tai kirkkojen rakentaminen, IK on tällä vuosikymmenellä ja hyvän matkaa seuraavalla ratkaisevasti Suomen luterilaisen kirkon varassa. Sitä kautta yhdistyvät jälleen kansallinen ja luterilainen – olkoonkin, että venäjänkieli tulee olemaan nykyistä merkittävämpi kirkon toiminnassa.

Nyt työhön!

Kun suuri ja mahtava NL luhistui, syntyi maamme kaakkois- ja itärajalle ihmiskunnan historian suurin onnettomuuspaikka. Käytän harkitusti tätä ilmaisua. En tiedä mitään toista ajankohtaa historiassa, jolloin maailman suurimmassa valtiossa on luotu luokatonta yhteiskuntaa yksipuoluejärjestelmän koko voimalla seitsemän vuosikymmentä – ja sitten yht'äkkiä huomataan, ettei tästä takkia tullutkaan, eikä housuja tai liivejä; mutta tulipahan jonkinmoinen tupakkakukkaro tai ruplalakkari!

Me, veljet ja sisaret, satumme asumaan lähellä tätä onnettomuuspaikkaa. Riennämme, emme voi olla rientämättä sille – ja järkytymme. Sillä me tajuamme, miten hirvittävän hinnan ihmiset, myös me täällä naapurissa, olemme maksaneet tästä yhteiskunnallisesta kokeilusta.

Tällaisessa tilanteessa kukaan ei tiedä, mikä olisi oikea tapa auttaa, sillä kukaan ei ole ennen meitä työskennellyt ambulanssin mukana jälkikommunistisessa yhteiskunnassa.

Kristittyinä emme jää masentuneina voivottelemaan. Tilannetta arvioituamme käymme käsiksi lähimpiin tehtäviin: tässä näköjään tarvitaan meidän työpanostamme. Raja on nyt auki, ja me voimme osoittaa solidaarisuuttamme harkittuina suunnitelmina ja toteuttaa niitä mahdollisuuksiemme mukaan.

Maakuntakirjailijat keräävät kirjoitusvälineitä Inkeriin

Valtakunnallisella keräyksellä hankitaan kirjoitusvälineitä eri puolilla Venäjää asuville inkeriläis- ja karjalaisvähemmistöille.

Keräyksen aalkuunpanija on Suomen Maakuntakirjailijat -yhdistys. Kertyneet kirjoitusvälineet on tarkoitus antaa Tverin, Vienan ja Aunuksen karjalaisille ja inkeriläisille.

Jokainen näistä kieliryhmistä on pieni vähemmistö asuinalueellaan. Niiden kieli ja kulttuuri ovat vaarassa, joskin henkinen elpyminen on vauhdissa. Maakuntakirjailijat pyrkivät tukemaan tätä elpymistä.

Kirjoitusvälineet on tarkoitus jakaa akateemikko **Pertti Virtarannan** asiantuntevassa ohjauksessa. Yhteistyökumppaneita ovat Karjalan paikalliset sivistysjärjestöt. (STT)

Viron inkeriläiset: »Nyt meillä on oma lehti.»

Elokuussa postin mukana saapui Suomeen odotettu lehti, Viron inkerinsuomalaisten liiton julkaisema **Inkeri.** Hanketta oli suunniteltu jo useamman vuoden, oikeastaan siitä lähtien, kun ensimmäinen inkerinsuomalaisten seura perustettiin lokakuussa vuonna 1988 Tartossa. Nyt kun ensimmäinen nelisivuinen numero on ilmestynyt, on ilolla todettava, että puitteet ajankohtaisen uuden lehden ilmestymiselle on luotu.

Turun kesäjuhlilla sovimme **Toivo Kabasen** kanssa, että Inkeriläisten viesti ja Inkeri tulevat toimimaan yhteistyössä. Siksi onkin syytä luoda silmäys siihen, mitä uudessa lehdessä kirjoitetaan.

Katseet kieleen ja kulttuuriin

Viron inkerinsuomalaisten liiton puheenjohtaja Kabanen lähestyy lukijoita pääkirjoituksessaan toteamalla, että inkeriläisten asemaan Virossa liittyviä poliittisia ongelmia ollaan parhaillaan ratkaisemassa. Hänen mukaansa inkeriläisten on Virossa viimeistään nyt käännyttävä ajassa taaksepäin ja paneuduttava asioihin, joiden takia seurat alunperin perustettiin eli kulttuuriin ja kieleen. Jos kieli häviää, katoaa myös kansa, Kabanen toteaa.

»Yksi kulttuurin ja kielen ylläpitäjä ja kehittäjä on oma lehti. Olemme jo monta vuotta puhuneet sen perustamisesta. Nyt suunnitelma on toteutunut. Kiitos Suomi-Seuralle niin taloudellisesta kuin henkisestä tuesta. Erityiset kiitokset Suomi-Seuran toiminnanjohtajalle **Martti Häikiölle,** joka on henkilökohtaisesti vaikuttanut lehtemme syntymiseen. Toivomme, että lehdestämme tulisi todellinen kulttuurin levittäjä ja se välittäisi monipuolista tietoa meistä täällä ja suomalaisista eri puolilla maailmaa kaikille inkeriläisille ja heidän ystävilleen.»

Viron kansalaisuuskysymys

Albert Saunanen, saman liiton varapuheenjohtaja käsittelee kirjoitukses-



saan Viron hankalaa kansalaisuuskysymystä. »Syksyyn mennessä on meistä suurella osalla Viron kansalaisuus ja passi kädessä sekä uusi asemamme määriteltynä. Toivottavasti nyt jo lopullisesti – Viron Tasavallan kansalaisina ja vähemmistökansana. Niiden, jotka eivät ole vielä hakeneet kansalaisuutta, pitäisi ehdottomasti tehdä se. Eläkeläisten ei tarvitse suorittaa kielitutkintoa.

Luullakseni meitä ei tällä hetkellä uhkaa väkivaltainen sopeuttaminen eikä karkottaminen, vaikka vasta säädettyä ulkomaalaislakia pyritäänkin joskus ilkeämielisesti juuri niin tulkitsemaan. Kansallisuutemme säilyminen riippuu ennen kaikkea meistä itsestämme.

Kulttuuriautonomian lain laatiminen lisää myös luottamustamme vähemmistökansallisuuksien säilymiseen. Voimme vain toivoa, ettei lain hyväksyminen takerru poliittisista syistä Koillis-Viron venäläisten asukkaiden vastustukseen. Se laki takaa kaikille pysyvästi Virossa asuville ei-virolaisille yleisesti tunnustettuihin ihmisoikeuksiin kuuluvat kansalliset oikeudet.»

Aatamin lausahdus

Seurakunnista-osastossa Tarton suomalaisen seurakunnan puheenjohtaja **Helena Puistaja** mainitsee rovasti **Aatami Kuortin.** Hän viittaa Aatamin lausahdukseen 'Olisikohan maailmassa toista kansaa, joka rakaistaisi kirkkoaan enemmän kuin inkerinsuomalaiset. Mitä ankarammaksi vainot muodostuivat, sitä sankarillisemmin kansa piti kiinni uskonnostaan' Toivottavasti tämä rakkaus ei joudu uudelle koetukselle siirryttäessä läntiseen markkinatalouteen, jossa suurin uhka eivät ole vainot vaan välinpitämättömyys.

Inkeriläisten viesti toivottaa Viron Inkeri-lehdelle onnea ja menestystä tärkeässä tehtävässä. Uusi lehti ilmestyy jatkossa kerran kuukaudessa. Sen painosmäärä on 1500. Lehden toimituksen osoite on Riia 37 EE2400 Tartu Viro.

Viron Inkeri-lehteä tutki: Markku Pyysiäinen

Luulin itseni
vapaaksi lähtemään,
vapaaksi unohtamaan.
Ja kuitenkin – jäi
pala itkua,
pala naurua,
jäi pala elämää.
Koskaan
emme lähteneet kokonaan.

Anneli Appelgren



ELOKUU 1993



VIRON
INKERINSUOMALAISTEN LIITTO

Kalevalaiset Naiset inkeriläisten omal' maal'

Helsingin Kalevalaiset Naiset teki 20.–23. 5. 93 matkan Inkerinmaalle. Halusimme viedä henkilökohtaisesti perille yhdistyksemme piiristä kootun humanitäärisen avun Inkerin vanhuksille ja tuen seurakuntien lapsi- ja nuorisotyölle. Toisaalta oli tärkeää perehtyä stipendiaattiemme oloihin ja työnäkymiin heidän omalla kotiseudullaan.

Isäntämme Inkerin liitto oli nähnyt vuoksemme paljon vaivaa ja järjestänyt kaiken hienosti, niin että saimme perehtyä stipendiaattiemme Marian ja Lempin työolosuhteisiin ja elämänpiiriin, käydä heidän kodeissaan ja olla heidän kanssaan. Samalla saimme kolmen ja puolen vuorokauden aikana Hatsinan seudusta ja Pietaristakin monipuolisen kuvan, samoin ihmisten olemisesta ja elämisestä nyky-Inkerissä, iloista ja suruista, toivosta ja toivottomuudesta, mutta joka tapauksessa uuden aamun sarastuksesta.

Vastakohtien voimakkuus vavahdutti

Matkamme oli viiltävän kaunis. Vaikka miten mietin sopivia sanoja kokemaamme kuvailemaan, nuo kaksi nousevat aina itsepäisesti tajunnastani ensimmäisinä esiin. Sanapariin sisältyy ehkä niiden vastakohtaisuuksien syvin luonne, joihin törmäsimme joka asiassa.

Voimakkaat vastakohdat alkoivat aivan arkisista asioista. Inkerin Liitto oli järjestänyt meille majoituksen hotelli Akademitseskajaan, mutta Liitosta riippumattomista syistä emme sinne »mahtuneetkaan», vaan asustimme noin puolen tunnin automatkan päässä kylässä, jossa sijaitsevan sovhoosin ja atomivoimalan teknikoita ja retkikuntia varten ilmeisesti rakennettu majoitushotelli majapaikkamme oli.

Mutta mitä tapahtuikaan: kun avasimme siellä sovhoosin takamailla vähän ankein mielin parvekkeen oven, kuulimme miten satakieli lauloi läheisessä lehdossa, ja se lauloi siellä joka ilta ehkäpä läpi koko suvisen yön. Ilman väsyttävää ajoa kuoppaisen tien päähän olisimme jääneet paitsi tätä Inkerinmaan kesään olennaisesti kuuluvaa kauneuselämystä.

Jos majapaikkamme ei ollutkaan kovin monen tähden hotelli, niin sitä viehättävämpi ruokasali meillä oli hatsinalaisten nuorten ihmisten – ilmeisesti inkeriläisten – johtamassa ravintolassa, jossa meistä pidettiin hyvää huolta ja jossa joka ilta illastaessamme inkeriläisten ystäviemme kanssa kohtasimme välittömyyttä ja lämpöä. Inkerinsuomi ja suomensuomi sekoittuvat yhteiseksi porinaksi, nauru – ja laulukin – kaikui, vaikka päivällä oli sydän musertunut raunioituneiden kirkkojen ja hiljakseen rappeutuvien kylien talojen vuoksi.

Tuhotut kylät, poltetut talot, joiden luurangot armelias luonto oli jo aikoja kätkenyt vihreytensä alle, ja rauniokir-



Skuoritsan kirkon kurja kunto veti retkeläisten mielen matalaksi.



Suomessa Kalevalaisten Naisten stipendiaattina opiskellut Maria Martikainen oppilaineen järjesti juhlan Hatsinan kulttuuritalolla.



Jokaisella Inkerinmaalla kohdatulla on tarinansa. Mitä onkaan tämäkin mummo kokenut?

kot muodostivatkin ne viiltävimmät vaot kauniissa maisemassa. Niiden näkeminen nosti mieleen koko pakkokollektivisoinnin kauhut, kylien tuhoamisen ja väen surmaamisen tai kuljettamisen pakkotyöhön kauas vieraisiin maan kolkkiin. Meistä monille oli yllätys se, että Inkeri on niin vehmasta, eteläisen oloista maata, jossa vesi, maiseman katse, pilkottaa milloin mistäkin suunnasta. Emme yhtään ihmetelleet enää siellä sitä, mitä Lempi oli kertonut meille jo aikaisemmin: hän sanoi, ettei hän ikinä voisi muuttaa näiltä tutuilta seuduilta pois, lähteä esim. Suomeen paluumuuttajaksi, koska sydän kaipaisi koko ajan näille kummuille, näihin lehtoihin. Hatsinan palatsin tummaan viileään puistoon...

Lempi ja Maria tekevät tärkeätä työtä

Lempi tekee Inkerin Liiton toimistossa sen lisäksi, että hän opettaa lapsiryhmälle suomea, tärkeää ja raskasta työtä: hän kirjaa Suomeen sota-aikana siirrettyjen ja täältä palanneiden mutta lupauksista huolimatta ohi Inkerin milloin mihinkin Siperian kolkkaan tai suuren Venäjänmaan muuhun kaukaiseen seutuun karkotettujen tarinoita. Hän lähettää kertomusten perusteella Valtionarkistoomme tiedot, missä nämä ihmiset Suomessa sanovat olleensa, ja jos arkistosta löytyy vahvistus tiedolle, he saavat takaisin oman entisen nimensä ja oman identiteettinsä. Lempin kannalta on onnellista toisaalta olla tekemässä työtä, joka pyyhkii pois epäoikeudenmukaisuuksia ja antaa ihmisille edes jotain korvaukseksi kaikesta menettämästään. Mutta toisaalta Lempi kertoi, että niiden tarinoiden kirjaaminen on tavattoman raskasta, koska iloisia tarinoita ei ole: kaikki ovat täynnä suurta inhimillistä murhenäytelmää.

Hymyä ja kyyneliä

Sama kahtalainen tunnepohja leimaa kaikkea Inkerinmaalla. Murhe siitä, että useimpien seurakuntien kirkot ovat raunioina, on suuri, eikä seurakuntien ole helppoa saada vieläkään kunnollisia tiloja jumalanpalveluksia varten. Toisaalta kuitenkin kaksi talkootöin korjattua ja uudelleen käyttöön otettua kirkkoa, Kelton ja Kupanitsan kirkot, täyttävät inkeriläisten sydämet riemulla. Jälleen on mahdollista kokoontua omalle kirkonmäelle tapaamaan ystäviä ja tuttuja ja siirtyä heidän kanssaan kirkkoon palvelukseen, jonka omakieliset papit pitävät.

Meidän piti oikeastaan osallistua Kupanitsan kirkossa jumalanpalvelukseen, kun olimme kiertoajelulla Inkerin kylissä, mutta joidenkin aikatauluvaikeuksien vuoksi emme voineetkaan jäädä

sinne pidemmäksi aikaa kuin vain hetkeksi tutustumaan tuohon kauniisti jälleenrakennettuun rakennukseen. Se oli surullista meistä kaikista, eniten Mariasta, joka oli tullut sinne Pietarista oppilaineen meitä tapaamaan. Onhan Kupanitsan kirkko Marian »kotikirkko». Jouduimme palaamaan Hatsiniaan, jossa seuratalo – vai oliko se nuorisotalo? – muutetaan jumalanpalveluksen ajaksi kirkoksi ja taas sen päätyttyä palataan tavalliseen kerhotalon ankeaan arkeen. Näimme konkreettisesti, miten vaikea on luoda rauhallista, harmonista hiljentymisen ja sisäisen hartauden tunnelmaa tiloissa, jotka on tarkoitettu aivan muunlaiseen käyttöön.

Kalevalaisten naisten sydämen asia

Kirkkokahvien jälkeen me joka tapauksessa pidimme samassa salissa pienen juhlan yhdessä inkeriläisten kanssa. Kaksi heidän vallan eloisaa ja kauniisti laulavaa kuoroaan oli tullut meitä tervehtimään, meidän puolestamme Liiton puheenjohtaja **Raili Malmberg** tervehti inkeriläisiä ja piti puheen. Juhlan jälkeen jaoimme tuliaisemme arpajaisten muodossa. Marian oppilaat esittivät meille eräänlaisen koosteen suomen tunnilta; paljon esim. kansanrunoa ja loruja Maria oli oppilailleen opettanut – Maamme-laulunkin. Ja ulkona raikkaan tuulen puhaltaessa »Jumalan vapaan taivaan alla», niin kuin Maria sanoi, vietimme stipendiaattiemme kanssa pienen juhlahetken.

Suomen kielen opetuksen ja omakielisen kulttuurin elvyttäminen on tai paremminkin sen elvytyksen tukeminen on meidän kalevalaisten naisten sydämen asia Inkerissä. Siitähän meidän stipendiaattiprojektimmekin kertoo.

Opetussuunnitelma laadittava

Suomen kieli uhkaa sammua Inkerissä, jos omaa koulua ei saada, pelkäävät monet. Tällä hetkellä ei sellaista kuitenkaan haaveista huolimatta ole näköpiirissä. Kylissä opetetaan suomea Suomi-koulujen tapaan iltapäiväkerhoissa, mutta opetus on pääosin eläkeläisten varassa. Meidän stipendiaattimme puolustavat paikkaansa näissä rivistöissä varsin kunniakkaasti.

Siellä kaivattaisiin nyt myös kovasti sellaista opettajaa, joka osaisi laatia tehokkaan opetussuunnitelman. Meidän onkin nyt mietittävä rauhallisesti yhdessä inkeriläisten kanssa sitä, mikä olisi tehokkain tapa käyttää tämä stipendiaattirahastomme loppuosa niin, että Inkerin suomenkielen opetus hyödyntäisi siitä mahdollisimman paljon. Sillä loppujen lopuksi vain äidinkieli turvaa ihmisen sisäisen identiteetin.

Teksti: Irma Lonka
Kuvat: Lauri Hopiavaara



Albert Pettinen on johtanut kuorojaan monilla inkeriläisten juhlilla.

Kaikki laulamaan

Albert Pettinen: Lauluja sekakuorolle. Tartto 1992

Tarttolaiset Kiurut ovat viserrelleet monien kesäjuhlien ohjelmistossa pysyvästi kuulijoiden sydämeen. Sekakuoro Kiurun laulut on nyt koottu kirjaksi. Asialla on tietenkin monipuolinen musiikkimies kuoron johtaja Albert Pettinen, joka nykyisin tosin asuu Suomessa. Hän on koonnut kirjaseen tuttuja lauluja, sovittanut niistä monet ja kymmenen laulua itsekin säveltänyt.

Pettinen on johtanut Viljandin Sävelkuoroa, jonka ohjelmistossa nyt ilmestyneet laulut ovat myös olleet. Hän jatkaa inkerinsuomalaisten kansanlaulujen sovittamista kuoroille samalla, kun toimii ala-asteen opettajana Juankoskella. Tekijän monivaiheisesta elämästä kerrotaan Lauluja sekakuorolle -kirjan alussa.

Uutta laulukirjaa voi tilata Eestin Inkerinsuomalaisten Liitosta osoite: Riia Tänav 37, EE2400 TARTTO, Eesti hintaan 30 mk. Liiton puhelinnumero Suomesta on 990-372-34-34331.

Taituri-Ainon tarina

Helena Miettinen: Kohtalontie, kuka olen, minne kuulun. Inkeriläisen Aino Latun myrskyisä elämä. Esoterica Publishing, 1993.

Meille Viestin lukijoille inkeriläisten muistelmat ovat tuttuja. Ammattikirjoittajan otteella kertoo Helena Miettinen viime kesänä ilmestyneessä kirjassaan yhden monista inkeriläiskohtaloista.

Aino Lattu, kirjan muistelija ja sankaritar, on positiivinen selviytyjä. Hän on todellinen paluumuuttaja, sillä vaikka kohtalo toi hänet vainojen aikaan Inkeristä Suomeen, josta hän vielä muutti Ruotsiin, on hän sittemmin palannut takaisin juurilleen ja asuu nykyisin Petroskoissa. Kirja alkaa kuvauksella siitä, miten Aino Lattu matkaa takaisin lapsuutensaa seuduille Paaritsaan. Mukana on eri-ikäisiä sukulaismiehiä, ja kun Aino tiedetään hyvämuistiseksi kertojaksi, häntä pyydetään muistelemaan suvun vaiheita. Kehyskertomus on aivan oikeaoppinen, kirjoissa usein tehokeinona käytetty; tällä kertaa todellisuutta.

Minulle kiinnostavinta oli kirjassa kuvaus Ainon oleskelusta Suomessa, hänen ponteva kouluttautumisensa opettajaksi ja toimimisensa eri kouluilla tunnollisena ja taitavana opettajana. Uudessa asuinympäristössään Aino tunnettiin taituri-Ainona, perinnekäsitöiden tekijänä.

Tänä syksynä naisten päiväkirjat ja elämänkertatutkimus ovat olleet kirjallisen kiinnostuksen kohteena. Helena Miettisen Kohtalon tie, Aino Latun tarina, sijoittuu luontevasti tähän kirjalliseen ympäristöön ja ansaitsee lukijoiden laajan kiinnostuksen.

Teksti: Marja Mustakallio

MUISTILISTA

Inkeri-kuoro

Inkeri-kuoron harjoitukset Inkerikodissa Karjalatalossa Käpylänkj. 1. Harjoitukset pidetään säännöllisesti joka tiistai klo 17–18.30.
Uudet hyvät laulajat ovat tervetulleita kuoroon!

Helsingin paikallisosasto

Tilaisuudet Inkerikodissa
Marraskuussa lauantaina 27. 11. 1993 klo 13 yläsali, pikkujoulu.
Myyjäiset klo 12.
Joulukuussa ei ole kuukausitilaisuutta.

Turun paikallisosasto

26. 12. Joulujuhla klo 14.00 Karjalaisten talossa, Itäpellontie 2.

Seukkoseura

Kokoontumiset Inkerikodissa torstaisin
2. 12. klo 13.00 Seukkojen joulujuhla
Tervetuloa Seukkoihin!

Turun Seudun Inkeri-Seura ry:n syyskokous pidetään 21. 11. 1993 klo 14.00 Karjalaisten talolla, Itäpellontie 2, Turku.

Käsitellään sääntömääräiset asiat.
Tervetuloa!

Etsitään

Vastaus Hilja Nasanderille veljensä **Aleksanderi Suden** etsiskelyyn. Saadun tiedon mukaan Aleksanderi Susi on asunut Ruotsissa aina vuoteen 1991. Hän on nyt kuollut, mutta hänen perheensä asuu Ruotsissa. Vaimonsa Ruth Susi os. Snäckbrogatan 21, nb
S-619 00 Trosa
Sverige

Leski toivoo saavansa yhteyden miehensä omaisiin. Hänelle voi kirjoittaa venäjäksi tai englanniksi. Tieto on saatu Pelastusarmeijan kautta.

Ps. Hilja Nasanderin osoite Inkerissä on:

188340 Rossia
Leningradsk. obl.
Gatsinskij raion
P/o Taitsi, B. Ivanovka 37

Terveisiä Turusta!

Kiitokset Kirsti Lappalaisen ja minun puolesta, kun Inkeriläisten viesti n:o 8 kautta saimme tietoja inkeriläislapsuuden toverista Hallinen Boris, Loja ja Lerypistä, jotka asuvat eri paikoissa.

Kirjeenvaihto alkoi.

Kiitos!

Terveisin Lempi Pitsi
Konsankuja 5 A 71.
20610 Turku.

Levitä Inkeri-tietoa, tilaa Inkeri-aiheista kirjallisuutta

SAATAVANA RUOTSISTA

Frimärksserie	**75 kr**
Bordsflagga	**60 kr**
Nouse Inkeri, grammofonskiva	**25 kr**
Lauri Santtu, **grammofonskiva**	**25 kr**
Arvo Survo: **Omal' maal', kassett**	**50 kr**
Laula kaikki maa, kassett, Råda	**35 kr**
Karta, von Köppen	**50 kr**
Vykort, Haparanda, tackplatta	**1 kr**
Vykort, Örebro, minnessten	**1 kr**
Vykort, flicka i Tuutaridräkt	**2,50 kr**
Kavajnål, vapen	**10 kr**
Gratulationskort, stort	**10 kr**
Gratulationskort, litet	**10 kr**
Klistermärke, Ingermanland + Estland	**5 kr**
Klistermärke, Ingermanlands vapen	**5 kr**
Tuuli: **Inkeriläisten vaellus**	**75 kr**
Isien Usko, muistojulkaisu	**10 kr**
Kemppi: **Fenno-Ingrian lauluja**	**5 kr**
Hammarström: **Ingermanländarna som flydde till Sverige**	**15 kr**
Folkesten: **Ingermanländare i Västerås**	**25 kr**
Lilja – flyktingflickan från Ingermanland	**30 kr**
Himiläinen: **Främmande fosterland**	**50 kr**
Hiiva: **Förvisningen**	**50 kr**
Monahof: **Tillflykten**	**75 kr**
Monahof: **Mot stjärnan**	**75 kr**
Ojala: **Pitkä kotimatka**	**75 kr**
Ojala: **Suomi näkyy**	**75 kr**
Kuortti: **Kirkossa, keskitysleirillä**	**75 kr**
Kuortti: **Veljeni sotavangit**	**75 kr**
Miettinen: **Inkeriläiset maaton kansa**	**75 kr**
Sihvo: **Inkerinmaalla**	**75 kr**
Kolomainen: **Inkerin toisinajattelijat**	**25 kr**
Survo: **Neljäs tuuli**	**50 kr**
Survo: **Itku Inkerille**	**130 kr**
Ronkonen: **Laps Inkerin**	**100 kr**
Nevalainen: **Inkeriläinen siirtoväki**	**100 kr**
Mesiäinen: **Maria Kajavan pitkä taival**	**110 kr**
Virtaranta: **Inkeriläisiä sananlaskuja**	**70 kr**
Mooses Putron elämäkerta	**30 kr**
Iho: **Hietajyvä**	**40 kr**
Adressi	**40 kr**
Kavajnål Ingermanlands flagga	**20 kr**
Metiäinen: **Inkerin ev.lut. kirkon 350-v.**	**50 kr**
Tarra, Inkerin lippu	**5 kr**
Inkerin uusi tiekartta	**100 kr**
Inkeri – historia, kansa, kulttuuri	**400 kr**
T-paita	**100 kr**
Inkerin ristiviiri	**450 kr**

Tilauksia ottaa vastaan
Armas Paakkonen
Tingsgatan 35
50253 Borås
puh. ja FAX 033-101 988
Postisiirtotili 626047-5

Vammalan Kirjapaino Oy 1993

Inkeriläisten viesti



NUMERO 12
JOULUKUU 1993

Inkeriläisten viesti

Toimitus
Päätoimittaja
Markku Pyysiäinen
Puh. (90) 191 3947
Toimitussihteeri
Marja Mustakallio
Toimituksen osoite:
c/o Mustakallio
Kahisevankuja 6 as. 3, 02710 Espoo
Puh. ja Fax (90) 509 3206

Konttori
Lehden tilaukset ja osoitteet, jäsenmaksut
ja tuotetilaukset ym.
Inkerikoti, Karjalatalo, Käpylänkuja 1,
00610 Helsinki
Puh. (90) 793 796 ti klo 18.30-20.00
Annikki Kelo
Postisiirtotili 800012-306364
Pankki KOP 101030-1085026

Ilmoitukset
1/1 sivu mk 1 500 mk
1/2 • 800 mk
1/4 • • 500 mk
Kuolinilmoitukset 100 mk
Kiitos- ym. ilmoitukset 60 mk
Kuva ilmoituksessa 100 mk
Lehti ilmestyy kerran kuukaudessa

Kustantaja ja julkaisija:
Inkeriläisten Yhdistys ry
Pj. Keijo Korkka
Halvarinkatu 9, 20900 Turku
Puh. (921) 580 201

Tilaushinta 1993
130 mk kotimaahan, Ruotsiin 200 kr
ja muualle 160 mk/v (260 kr/v).

Pääasiamies Ruotsissa
Armas Paakkonen
Tingsgatan 35, 50253 Borås
Puh. ja Fax 033-101 988

Sivistyssäätiö
Hallituksen pj. Keijo Korkka
Säätiön postiosoite:
Käpylänkuja 1
00610 Helsinki
Postisiirtotili 800016-1466601
Pankki KOP 103150-1202761

Kansi: ***Tämän lehden kansikuva on rakastetun lastenkirjojen kuvittajan Rudolf Koivun maalaus.***

TÄSSÄ NUMEROSSA

Voi että kun

Naapurini osti juuri uuden auton. Minä taas joudun ajamaan tällä vanhalla. Voi että kun minullakin olisi varaa uuteen autoon.

Tuttavamme muutti juuri uuteen, tilavaan rivitaloasuntoon. Meillä on vielä tästä vanhastakin lainaa jäljellä. Voi että kun ei olisi.

Ystäväperheemme matkustaa jokaisena vuoden vaihteena lomalle etelään. Pääsevät vähäksi aikaa pois täältä pimeydestä. Voi että kun mekin voisimme lähteä.

Kollegani lapsi pääsi heti ylioppilaaksi tultuaan suoraan lääketieteelliseen tiedekuntaan. Heidän perheessään kaikki tuntuu onnistuvan. Voi että kun meilläkin.

Elämä täällä Suomessa on yhtä laman kanssa taistelua. Ruotsissa asiat ovat paljon paremmin. Voi että kun isovanhemmat olisivat aikanaan menneet saman tien Ruotsiin.

Mutta kohta on joulu. Joulu kertoo ihmeistä suurimmasta, Jumalan syntymisestä ihmiseksi. Voi että kun osaisi olla kiitollinen tästä juhla-ajasta — ja tästä ainoasta elämästä, joka minulla on käytössäni.

»Paimenet palasivat kiittäen ja ylistäen Jumalaa siitä, mitä olivat kuulleet ja nähneet.» He menivät jouluyön jälkeen kiitollisina takaisin omaan työhönsä. Voi että kun minäkin menisin.



Markku Pyysiäinen

Mitä jouluyönä oikein tapahtui?

»Siihen aikaan antoi keisari Augustus käskyn, että koko valtakunnassa oli toimitettava verollepano. Tämä verollepano oli ensimmäinen ja tapahtui Quiriniuksen ollessa Syyrian käskynhaltijana. Kaikki menivät kirjoittautumaan veroluetteloon, kukin omaan kaupunkiinsa.» Näin alkaa Luukkaan kirjoittama jouluevankeliumi Raamatun uuden suomennoksen mukaan.

Tapahtumat vaikuttavat varmasti tutuilta, ehkä liiankin usein toistetuilta. Joosef lähtee kihlattunsa kanssa Beetlehemiin, kaupunkiin, josta Daavid oli lähtöisin. Majatalon tallissa morsian synnyttää esikois-

poikansa. Samana yönä kaupungin ulkopuolella joukko paimenia saa viestin, että Vapahtaja, Kristus on syntynyt. Enkelit riemuitsevat ja toivottavat rauhaa. Paimenet puolestaan lähteävät Beetlehemiin ja löytävät Marian, Joosefin ja pienen pojan tallin seimestä. Palatessaan takaisin laumansa luo he kiittävät Jumalaa siitä, mitä ovat nähneet ja kuulleet.

Entä jouluyön jälkeen?

Mutta mitä sitten tapahtuu Luukkaan evankeliumissa? Lukija odottaisi ehkä kertomuksen jatkuvan kuvauksella Beetlehemin tähdestä ja itämaan tietäjistä. Nehän kuuluvat yhtä erottamattomasti jouluun kuin Beetlehemin paimenet. Mutta niistäpä Luukas ei tiedä mitään. Sen sijaan hän kertoo seuraavaksi kahdeksan päivän ikäisen Jeesuksen ympärileikkauksesta Jerusalemin temppelissä.

Kuvaus idästä Beetlehemiin saapuvista tietäjistä löytyy sen sijaan Matteuksen evankeliumista. Hän kertoo, kuinka tietäjät käyvät kuningas Herodeksen luona kyselemässä, missä on vastasyntynyt juutalaisten kuningas. Herodes pelästyy, sillä hänen kuninkuutensa näyttää olevan vaarassa. Niinpä Herodes kutsuu koolle ylipapit ja lainopettajat selvittämään, mitä tällainen messiaan syntyminen oikein tarkoittaa. Tietäjiä hän pyytää kertomaan, missä vastasyntynyt messias oikein majailee.

Jumala varoittaa kuitenkin nukkuvia tietäjiä palaamasta Herodeksen luo, koska kuninkaalla on pahat aikeet. Niinpä he menevät toista kautta omaan maahansa. Myös Marialle ja Joosefille kerrotaan Herodeksen surma-aikeista. Niin pyhä perhe pakenee Egyptiin, maahan, jonne Joosef oli aikoinaan väkisin viety ja josta Mooses myöhemmin oli tuonut orjuutetun kansan takaisin omaan maahan. Sydämistynyt Herodes panee nyt Beetlehemissä toimeen verilöylyn: kaikki kaksivuotiaat ja sitä nuoremmat pojat tapetaan. Matteuksen synkän lopun saanut jouluevankeliumi päättyy kuvaukseen, kuinka Joosef perheineen palaa Herodeksen kuoltua takaisin ja asettuu asumaan Nasaretiin.

Poika nimeltä Jeesus

Matteuksen versio poikkeaa aika lailla Luukkaan kertomuksesta. Hän ei tiedä mitään verolle kirjoittautumisesta, paimenista eikä enkeleistä. Jeesuksen syntymää ei kuvata lainkaan, ei liioin ympärileikkausta temppelissä. Tämä evankelista vain toteaa lyhyesti, että Joosef ei koskenut yliluonnollisesti raskaaksi tulleeseen vaimoonsa, ennen kuin hän oli synnyttänyt pojan. Poika sai nimekseen Jeesus.

On luultavaa, että useimpien meidän käsityksemme Jeesuksen syntymästä on jonkinlainen yhdistelmä Luukkaan ja Matteuksen kuvauksista, nimenomaan tässä järjestyksessä. Harvempi varmaan Raamattua lukiessaan huomaa sitä, että ensiksi kirjoitetussa — siis vanhimmassa — Markuksen evankeliumissa ei Jeesuksen syntymästä ja lapsuudesta kerrota yhtään mitään. Jeesus ilmestyy suoraan aikuisena Galilean Nasaretista Jordanille, jossa Johannes kastaa hänet.

Johanneksen evankeliumi, viimeksi kirjoitettu Jeesuksen elämäkerta, taas on aivan omaleimainen. Sen kirjoittaja sanoo runolliseen ja hiemun filosofiseen tapaan, että »Sana tuli lihaksi ja asui meidän keskellämme». Asiayhteydestä voi päätellä, että Johannes tarkoittaa Sanalla Jeesusta. Tässä onkin sitten kaikki, mitä Jeesuksen syntymästä ja lapsuudesta kerrotaan: poissa ovat Beetlehemin talli, paimenet ja tietäjät.



Joulun lapsi saa lahjoja. Tämä Hans Memlingin lhanan Jan Florens -alttaritriptyykin keskuskuva vuodelta 1479 on nähtävänä Brüggen Memling-museossa.

Jumala keskellämme

Mistä näin suuret erot syntymän kuvauksissa johtuvat? Selitys on lopulta aika yksinkertainen: kukaan ei ole ollut paikalla todistamassa sitä, miten kaikki tapahtui. Jeesuksesta kiinnostuttiin vasta siitten, kun hän ilmestyi julkisuuteen ja alkoi opettaa ja tehdä ihmeellisiä tekoja. Hänen jumalallisuudestaan lähipiiri vakuuttui lopullisesti vasta ylösnousemisen jälkeen. Tämän ylösnousemuskokemuksen valossa kannattajat alkoivat nyt uudelleen tarkastella koko hänen elämäänsä. Jos kerran Jeesus oli kuoleman voittaja ja Jumalan poika, hänen syntymässäänkin täytyi olla jotain yliluonnollista, pääteltiin.

Näin vähitellen syntyivät ja saivat muotonsa Matteuksen ja Luukkaan syntymäkertomukset. Markus ja Johannes taas tyytyivät Jeesuksen elämän viimeisten vuosien kuvaukseen. Jeesuksen syntymä ja lapsuus eivät joko kiinnostaneet heitä tai heillä ei ollut niistä tietoa. Ehkä molemmatkin selitykset voivat olla totta.

Kuva Jeesuksen elämästä tarkentuu, kun evankeliumeja luetaan rinnakkain. Hyvin paljon jää silti hämärän peittoon. Ehkä keskeisintä kuitenkaan tänäkään jouluna ei ole, mitä historiallisesti kerran oikein tapahtui. Kiinnostavaa sekin kyllä on. Olennaisinta näissä kertomuksissa on sittenkin kirjoittajien kokemus siitä, että Jumala on täällä meidän keskellämme. Taivas on kerran ollut avoinna.

Markku Pyysiäinen

Lassi Nummi

Koraali

Maa on niin
sateinen, sumuinen.
Kauniisti kosteat mustat kuuset ja männyt
lepäävät harmauden sylissä
ja siellä suuret tummat talot
ikkunat himmeinä hohtaen hämärän lävitse.
Kaikki on niin –
Ehkä on jotakin tapahtumassa
juuri nyt. Kuninkaiden kohtaaminen,
tai ehkä syntyy jossakin lapsi,
odotettu.
Paikkahan voi olla mikä tahansa,
tavallinen huone, tai eläinsuoja, luola.
Taivaalta putoilevat
sadepisarat, sadekuurot
pehmeästi hyväilevät maata.
Sadepisarat ympäröivät oviaukon,
putoilevat äidin poskelle.
Eläinten lämmin hengitys
kietoo kaiken harmaaseen vaippaan
kun arat askelet
pysähtyvät ovensuuhun:
joku, mistä lie tullut kedolta,
nyt pysähtyy ovensuuhun
katsomaan lasta.

Kokoelmasta Joulukonsertto. Otava 1987

Suuri Inkeri-tapahtuma Kanadassa

Inkerin asiaa tehtiin tunnetuksi uudella mantereella mieliinpainuvalla tavalla, kun **Inkeri Kilpisen** kirjoittama ja **Paavo Liskin** ohjaama Nouse Inkeri -näytelmä kutsuttiin vierailulle Kanadaan viime syyskuussa. Tosin tätä Kalevan näyttämön suurprojektia ei voitu viedä sinne kokonaisena, vaan supistettuna versiona. Mutta kuitenkin se sai ympärilleen huomattavat kehykset ja herätti ansaittua huomiota.

Kun matka Helsingistä Torontoon alkoi, mukana oli 38 henkeä. Matkan maallisena ja hengellisenä johtajana toimi rovasti **Pentti Murto**, Kanadan eläkeläinen, joka oli tehnyt valmistelutyötä matkan hyväksi kokonaisen vuoden. Matkalaisia oli ympäri Suomen, Heinolasta, Helsingistä, Joensuusta, Kangasalta, Turusta ja Lappeenrannasta. Eestistä matkalle osallistui lääninrovasti **Paul Saar**. Venäjältä Kupanitsan kirkkoherra ja lähetyspastori **Arvo Survo**, Keltosta Inkerin Suuri Äiti **Maria Kajava**.

Kirjailija Inkeri Kilpinen oli mukana seuraamassa, miten hänen näytelmäänsä esitettiin vain viiden näyttelijän voimin. Hän alusti Inkerin kansan kohtaloista ja kertoi näytelmän syntyvaiheista. Näin hän viritti kuulijat vastaanottamaan kertomusta Uotin sisarusten vaiheista kauniilta Inkerinmaalta Siperiaan vankileireille ja takaisin. Kokonaisen kansan kohtalo valottuu näissä vaiheissa.

Kertoen ja näytellen

Professori Paavo Liski, näytelmän ohjaaja, kertoi ensin alkuosan, sitten näyttelijät esittivät vankileirikohtauksen, Liski kertoi loppuvaiheet. **Helge Domken** johtama lauluryhmä tuki esitystä liittäen musiikilla kohtaukset toisiinsa. Lopuksi Arvo Survo päätti näytelmän Omal maal -laululla.



Osa matkalaisista Sudburyssä Laurentian yliopiston edustalla. Vasemmalta: Helge Domke, Meeri Artell, Anja Niemelä, Pentti Murto, Inkeri Kilpinen ja Arvo Survo.



Onnelliset ja ihaillut Maria Kajava ja Inkeri Kilpinen Toronton Suomi-kodissa onnistuneen esityksen jälkeen. Taustalla Inkerin lippu.



Lauluryhmä Helge Domken johdolla Pyhän Marian kirkossa Sault St. Mariessa.



Lääninrovasti Paul Saar kertoo Inkerin kirkon nykytilasta Sudburyn Matteuskirkossa.



Kun Arvo Survo tarttuu kitaraansa ja laulaa, sydämet aukenevat.

Ensimmäinen esitys oli Toronton Suomi-kodissa. Kaunis juhlasali aivan pullisteli yleisöä. Kaikki tuolit oli tuotu saliin.

Matkalla oli mukana kaksi Stalinin vainot itse kokenutta: Maria Kajava ja Paul Saar. Esityksen jälkeen yleisö sai kuulla Maria Kajavalta, että kaikki näytelmän järkyttävät tapahtumat ovat totta. Hän on monien kymmenien tuhansien inkeriläisten kanssa yhdessä kokenut sen.

Seuraavat esitykset olivat Sudburyssä ja Sault St. Mariessa. Ne olivat yhtä vaikuttavia.

Julistusta kirkoissa

Myös kirkkotilaisuuksia järjestettiin matkan aikana. Rovasti Pentti Murto sekä kirkkoherra **Heikki Nurmiranta** saarnasivat. Arvo Survo lauloi ja puhui itsensä kuulijoiden sydämiin kertomalla lukemattomia tarinoita vertauksina hyvästä sanomasta. Hänen omat laulunsa, joita hän säesti kitaralla, koskettivat kuulijoita.

Pieni ja hentoinen Maria Kajava ei ole millään lailla pieni julistaessaan sanaa omalla vahvalla ja lämpimällä tavallaan. Hänen pitämänsä puheet lukemattomissa kirkkoilloissa matkan aikana, voimia kysyneen päivän jälkeen, virvoittivat mielet. Suuren Äidin henkiset voimat herättivät ihailua ja ihmetystä.

Bussimatkojen aamuhartauksissa saatiin aina uusi ja ajankohtainen rukous matkallemme. Erityinen ilonaihe Marialle oli saada tavata tyttärentyttärensä Viktoria New Yorkissa.

Lääninrovasti Paul Saar Eestistä kartoitti puheenvuoroissaan Inkerin kirkon nykytilannetta tarkasti ja luotettavasti. Hän käytti myös taitavasti keppiään liikenteenohjailuun Manhattanilla ryhmän jäsenten puikkelehtiessa ihmisvilinässä. Helge Domken johtama lauluryhmä toi kirkkoihin vanhan maan terveiset sävelten siivin.

Kiitokset kuuluvat monille

Meidän matkalaisten mieltä lämmittivät nämä monet vapaat, iloiset, sydämelli-

set tilaisuudet eri kirkoissa, vailla turhaa muodollisuutta. Oli etuoikeus saada olla mukana joukossa, jossa oli niin paljon hengen voimaa.

Lämpimät kiitokset kaikille mukana olleille ja erityisesti matkan toisessa päässä järjestelyjä hoitaneille **Katrina Karille, Else Kalliolle, Keijo Kaitilalle, Kyllikki Korhoselle, Pirjo Hirvoselle** ja muille thunderbayläisille; New Yorkissa **Pertti Paloselle** ja monille muille, ei vähiten majoittajillemme.

Oli mieliinpainuvaa tehdä tunnetuksi Inkerin asiaa uudella mantereella.

Teksti ja kuvat Anja Niemelä

Joulumuistoja

Kun syksy on tuntunut pitkältä ja ikävältä, on ilonamme ollut joulun odotus. Joulua odotellessa on aika rientänyt.

Joulu on ihmeellinen asia, se on joka vuosi aina uusi. Iloitsemme siitä aina täysin sydämin. Joulu on rakkauden ja ilon juhla. Siksi ihmisetkin antavat lahjoja toisilleen. Muistamme kiitollisina Häntä, joka on meille joulun antanut.

Enkelit lauloivat Jumalan kunniaa ilmoittaessaan Jeesuksen syntymästä paimenille. Jospa mekin muistaisimme antaa kunnian Jumalalle ja säilyttää hyvän tahdon keskuudessamme. Silloin meillä olisi oikea joulu.

Lapsuudenkodissani Inkerissä järjestettiin aina kuusijuhla, jossa oli paljon ohjelmaa. Isäni luki jouluevankeliumin, sitten laulettiin äitini opettamia joululauluja. Vuosikymmenten jälkeenkin muistan niistä vielä yhden:

Joulupukki, vanha ukki,
kun sä kuljet kuorminesi,
aarteinesi astuskelet,
toki kuljet meijän kautta,
vaikk ois vääräkin vähänen.
Koko vuos on vartoeltu,
tuloasi toivoteltu
kilttejä on kaikki lapset
isälle iloks oltu,
äidin mieliksi eletty.
Jo on joulu joutununna,
saapununna suuri juhla
pukki poikennut talossa,
tiedustellut ystävänsä,
monet lahjansa ladellut.
Siit on lapsille iloa,
tavaroita tarpeheksi,
siitä mieli maireana,
suu simalla, silmät suuret,
ikipäiviksi iloa.

Teksti Olga Jokelainen

Lahja Suomi-talolle

Kun Seukkoseuran kesäjuhlat pidettiin Lahdessa 1992, Seukkoseuran vanhin **Aliina Rajatammi** luovutti Inkerin vaakunan **Eila Pakkaselle.** Aliina oli tuolloin 94-vuotias.

Eila Pakkanen matkusti Suomesta Kanadaan. Sieltä matka jatkui Amerikkaan ja Suomi-talolle Floridaan. Karjalaisten juhlan yhteydessä helmikuussa 1993 vaakuna luovutettiin Karjala-seuran puheenjohtajalle.

Eila Pakkasen mukaan juhlatilaisuus oli arvokas ja juhlava. Inkerin vaakuna herätti paljon kiinnostusta ja kyselyjä.

Eilan aviomies Jussi oli inkeriläinen. Jussille Inkerinmaa oli pyhä ja rakas, kertoi Eila miehestään. Inkeriläinen Jussi ja karjalainen Eila kohtasivat toisensa maailman turuilla.

Inkerin vaakuna tulee kertomaan monille menneistä ajoista.

Toisten suomalaisten vaakunoiden seurassa Inkerin vaakunan tekijä taiteilija **Soile Uronen.**

Teksti: Aili Jukarainen
Kuvat: H. Hynninen





Suomeen tulon 50-vuotisjuhlia

»Inkeriläiset, onnettomat, saivat paljon kärsiä.
Siksi Suomen heimo tunsi heitä kohtaan sääliä»
laulettiin joskus viisikymmentä vuotta sitten.

Nyt oli juhlimisen aika. Olihan Suomeen saapumisesta kulunut 50 vuotta.

Helsingin Karjalatalossa

26. 10. 1993 Karjalatalon yläsalissa pidettiin puolivuosisataisjuhla. Juhlayleisöä oli saapunut sylivauvasta vanhukseen. Hyvän mielen pilke loisti juhlayleisön silmistä.

Paikallisosaston puheenjohtaja toivotti juhlakansan sydämellisesti tervetulleeksi. Oli tullut myös suruviesti. **Eino Vironseppä** oli poistunut keskuudestamme. Hiljennyttiin kiitoksin muistelemaan hänen ansiokasta työtään inkeriläisten hyväksi.

Puheenjohtaja **Yrjö Korkkinen** muisteli tervehdyspuheessaan viidenkymmenen vuoden takaisia aikoja, joita hän silloin katseli lapsen silmin ja — ajatuksin. Hän esitti kumarrukset ja kiitokset kaikille puheenjohtajille, jotka niinä vaikeina aikoina tekivät suuriarvoista työtä heimomme hyväksi.

Inkerikuoron laulut soivat. Myös Mooses Putron rukous herkisti kuulijat.

Anni Tukia kertoi juhlapuheessaan ajatuksia menneestä. Onhan meillä kaikilla inkeriläisillä oma tarinamme kerrottavana. Anni Tukia joutui nuorena terveydenhoitajana henkilökohtaisesti kokemaan sellaista, mitä useimmat voivat vain aavistaa. Hän joutui tehtävässään näkemään ja kokemaan koko ihmiselon kurjuuden. Lasten kysyvät silmät ovat seuranneet häntä nämä vuosikymmenet.

Mutta eihän elämä ole vain tuijottelua menneeseen. Lapsissa ja nuorissa on tulevaisuus.

Kuultiin myös erään ystävän runontulkintaa. Tämän saman runon hän oli esittänyt Petroskoin radiossa jo 50 vuotta sitten.

Paavo Alanen esitti yksinlaulua säestäen itseään pianolla.

Lilja Kurppa tulkitsi, miten äiti keitti hapankaalia samovaarissa. Tulkinta oli iloinen ja hauska.

Aili Jukarainen luki M. Savolaisen runon Inkeristä. Runossa isä tuo esiin murheellisena muistojaan Suomesta. Kaivaten hän ajattelee nyt, olisikohan Suomen kielen aapisesta apua hänen lapsilleen.

Inkeriläisten Yhdistyksen puheenjohtaja **Keijo Korkka** tervehti juhlayleisöä ja esitti puheensa yhteydessä tärkeän kysymyksen: »Onko meidän inkeriläisten parempi olla Suomessa vai Inkerissä?» Tähän kysymykseen hänellä itsellään ei ole vastausta.

Lopuksi laulettiin yhdessä »Nouse Inkeri».

Teksti: Aili Jukarainen



Inkeri-kuoro esiintyi Karjalatalossa pidetyssä juhlassa.

Juhla Tampereella

Viisikymmentä vuotta sitten, lokakuun viimeisenä päivänä vuonna 1943 pieni sota-alus lähti purjehtimaan Virosta Paldiskin satamasta kohti Turkua. Siihen laivaan oli lastattu paljon inkerinsuomalaisia. Normaalisti matka olisi kestänyt kaksi tuntia, mutta nyt matkaan kului kuusitoista tuntia.

Ilo siitä, että vihdoinkin pääsimme alukselle, joka veisi meidät siniristilipun alla Suomeen, jäi lyhyeksi. Matka oli pelkkää kärsimystä. Kukaan meistä ei tiennyt mitään esi-isiemme maasta, sillä inkeriläisiä oli pidetty umpiossa koko neuvostovallan ajan. Saksalaisilta oli kyllä kuultu jotakin, samoin myöhemmin suomalaisilta sotilaspastoreilta. Kaikki siis jännittivät, miltä Suomi näyttäisi. Miten suomalaiset Suomessa elävät?

Merisairautta ja myrskyäviä aaltoja suurempi vaara olivat venäläiset pommikoneet, jotka taas ilmestyivät päämme päälle upottaakseen meidät meren syvyyksiin.

Näitä vaiheita muistelemaan kokoontui Tampereen tuomiokirkkoon lokakuun viimeisenä päivänä suuri joukko väkeä. Pastori **Pirkko Leivonniemi** oli kutsunut inkeriläisiä jumalanpalvelukseen ja sen jälkeen kirkkokahville tuomiokirkon alasaliin. Kappalainen **Asko Peltonen** pyysi minua lukemaan päivän epistolan. Pidin sitä kunniatehtävänä ja tunsin ihmisen pienuuden ja Jumalan suuren johdatuksen.



Tampereen Tuomiokirkko tarjosi puitteet inkeriläisten Suomeen tulon 50-vuotisjuhlalle.

Asko Peltonen käytti saamansa pohjana niitä tietoja, joita olin hänelle antanut.

Olimme kaikki iloisia ja kiitollisia siitä, että saimme terveinä kokoontua tähän juhlaan. Ihmeellisiä ovat Herran tiet. Kiitokset Pirkko Leivonniemelle, joka jaksaa puurtaa inkeriläisten paluumuuttajien hyväksi Tampereella.

Minä esitin äitini Liisa Makaran runoja ja omianikin. Kerroin myös inkeriläisten toiminnasta Suomessa.

Juhlapäivä Tampereella toi mieleen sen pienen laivan, joka viisikymmentä vuotta sitten miinoja ja pommikoneita kierrellen oli tuonut meidät Suomeen. Aika tuntui nyt lyhyeltä ja mielen täytti kiitollisuus.

Teksti: Ella Ojala

Inkeriläisten sivistyssäätiö julistaa haettavaksi

APURAHAT VUODELLE 1994

Apurahat on tarkoitettu inkeriläissyntyisten vanhempien lasten opiskelun sekä inkeriaiheisten julkaisujen ja kirjojen toimittamisen tukemiseen. Hakemusten on oltava perillä perjantaihin 14. 1. 1994 mennessä, ja ne osoitetaan sivistyssäätiön hallituksen puheenjohtajalle Keijo Korkalle os. Halvarinkatu 9, 20900 Turku.

Apurahan saajille ilmoitetaan päätöksestä henkilökohtaisesti kirjeellä. Lisäksi heidän nimensä julkaistaan Inkeriläisten viestin numerossa 3/1994. Apurahan saajan on toimitettava tuotettava selvitys sen käytöstä sivistyssäätiön hallitukselle kuuden kuukauden kuluessa apurahan saamisesta.

Helsingissä 24. 10. 1993

Inkeriläisten sivistyssäätiön hallitus

Inkerin muistokartta ja kyläluettelo

On mukava säilyttää tietoja kotimaakunnasta. Kuka taltioi mitäkin, mutta erikoisesti näyttävät inkeriläisten muistoihin kuuluvan valokuvat, muistiinpanot esimerkiksi sukulaisista, entisen seurakunnan kirkon kuva ja tietysti Inkerin kartta.

Kartta on kuva, jossa moni kylä, joki tms. säilyy jonkin asian tarkistamista varten. Inkeristä on painettu monia karttoja. Erikoisen runsaasti kyliä sisältävä kartta oli **Juuso Mustosen** keräämien tietojen perusteella laadittu vuonna 1929, mutta painettu vasta 1941. Painos on kauan sitten loppunut.

Itse en ole varsinaista karttaa alueesta tehnyt, mutta monien luettelojen joukossa on kyläluettelo, jonka olen laatinut Inkerin luterilaisen kirkon 350-vuotishistoriikista. Kun kirjassa kylät luetellaan seurakunnittain, tein vuonna 1982 aakkosellisen luettelon koko Inkeristä. Kyliä siihen tuli noin 1200.

Vanhat kartat ja kyläluetteloni materiaalina heräsi insinööri **Eemil Dubbelmanin** päässä ajatus tehdä kartta, joka olisi nimistöltään mahdollisimman täydellinen. Hän sai lisää erilaisia karttoja ystäviltään ja pääsi työn alkuun. Karttoja tuli Venäjältä ja Ruotsista sekä täydentäviä haastattelutietoja, joita piti verrata keskenään.

Karttoja ei saada joka päivä. Kyliä häviää ja yhtyy suurempiin kokonaisuuksiin. Pääasia on se, että nimet säilyvät ja pysyvät oikeilla paikoillaan. Jokaisen tietolähteen tiedot piti tarkistaa ja panna kartalle. Näin asiat tulivat moneen kertaan seulottua. Kartat jakaantuivat Pohjois-, Länsi-, Keski- ja Itä-Inkeriin. Kartta sai kokonaisuutena nimen Inkerin muistokartta.

Karttaan liittyvä kyläluettelo on laadittu kartan osien mukaan. Kartassa ja luettelossa on kyliä kaikkiaan 1678. Ne löytyvät helposti kyläluettelon koordinaattilukujen perusteella. Jokaisella kylällä on mainitut luvut nimen perässä.

Karttojen monivärikopiointi maksaa ja siksi kartta ison kokonsa vuoksi ei olekaan varsinaista myyntitavaraa. Neuvottelemalla Dubbelmanin kanssa voi tästäkin pulmasta halullinen sielu selvitä ja saada esimerkiksi kartan osan omasta entisestä kotiseudustaan.

Insinööri Dubbelman teki tätä työtään kolmisen vuotta ja sai sen valmiiksi. Käydessäni syksyllä Norjassa ja Ruotsissa minulta tiedusteltiin, minne Suomessa voisi yhden kartan kopion taltioida. Päädyin tietysti Tampereen yliopiston kansanperinteen laitokseen, jonne minulla on hyvät suhteet. 11. 10. 1993 sain luovuttaa Inkerin muistokartan ja kyläluettelon laitoksen kokoelmiin. — Sanomattakin on selvää, ettei laitos ota eikä myy kopioita. Kartta ja -luettelo ovat vain tutkijoiden käytössä. Näin on yksi suuri työs saatu päätökseen.

Teksti: Eero Rautajoki

Inkerinmaalla toukokuussa v. 1993.



Inkerinmaalla toukokuussa oli uskomattoman kaunista. Silloin olivat täydessä kukassa omena-, kirsikka- ja luumupuut sekä sireenit ja monet muut kukkaset. Ihmisillä oli puutarhoissaan paljon touhua.

Täydessä työntouhussa oli myös **Viktor Hyyrysen** toimiston henkilökunta Hatsinassa. Vieraita oli minun lisäkseni **Alkesander Halttunen** Ruotsista. Aleksander toi raamisahan, joka oli heidän seuransa lahja Hatsinan Inkerin-liitolle.

Inkerin-liitolla on paljon suunnitelmia pulassa olevien auttamiseksi ja tukemiseksi. Aineellisen avun hakijoita tulee toimistoon päivittäin. Erilaista apua sieltä osataan jo hakea. Suunnitelmissa on vanhainkodin rakentaminen. Mutta mihin se rakennetaan ja milloin sen toiminta on mahdollista aloittaa, sitä ei vielä tiedetä.

Vaikeuksia näyttää löytyvän milloin minkinlaisia, mutta Hatsinan Inkeri-liiton toimistossa vallitsi iloinen ja toiveikas mieliala.

Alkukesästä Hatsinaan pystytettiin vankeudessa 1939—1944 menehtyneiden suomalaisten sotavankien muistomerkki.

Vuosikymmenten jälkeen ei näy enää jälkiä niistä kärsimyksistä, mitä he joutuivat kärsimään ja kokemaan. Ei myöskään enää näy jälkeäkään siitä asemalaiturilla tavaravaunuihin lastatusta harmaasta ja alakuloisesta lähtijäjoukosta...

Lähes samoilta seuduilta 50 vuotta sitten lähteneet eivät tienneet mitään tästä vankileiristä. Paljon on tapahtunut. Monenlaisia kohtaloita ovat matkamiehet kokeneet. Meillä kaikilla on muistomme, kipumme ja kaipuumme.

Työtä tehdään Inkeri-liitossa. Elämä jatkuu.

Teksti ja kuva: Aili Jukarainen

Kirjallisuutta

Aleksander Störgren: Mutkainen tie vapauteen. Författares Bokmaskin 1993.

Jokaisen ihmisen elämä on oman kirjan arvoinen. Mutta harvalla meistä on niin monivivahteinen elämä takana kuin Alexander Störgrenillä. Syntymäseuduiltaan Lempaalasta karkotettiin koko perhe monen muun perheen tavalla Stalinin puhdistuksen aikana 1930-luvulla Kazakhstaniin. Matka sinne tapahtui härkävaunuissa hyvin alkeellisissa olosuhteissa. Ensimmäiset kuolintapaukset sattuivat jo matkan aikana. Puuvillan viljelyssovhoosi Pahta-Aral tuli olemaan kirjailijan uusi koti runsaat neljä vuotta, ennen kuin hän onnistui pakenemaan takaisin Eurooppaan Leningradin läheisyyteen. Sinä aikana oli puolet perheen jäsenistä menehtynyt tässä »maallisessa paratiisissa», niin kuin viranomaiset olivat heille kuvanneet paikkaa ennen pakkosiirtoa.

Sovhoosissa oli kymmentuntinen työpäivä. Ensimmäiset viisi tuntia työtä tehtiin kello 6–11. Kaikkein kuumimpana aikana kello 11–16 pidettiin ruoka- ja lepotauko ja illalla kello 16–21 tehtiin loput viisi tuntia työnormista. Rankka työ, ruoan puute ja alkeellinen hygieeninen taso vaikuttivat erilaisten tautien leviämiseen. Pienet lapset olivat ensimmäiset kuolonuhrit, ja heitä seurasivat pian myös aikuiset.

Kirja on vielä yksi todiste Stalinin ja kommunismin järjettömyydestä. Kirjaa myy Ruotsin Inkeri-Liitto (RIL) hintaan 120 kr + postikulut.

Armas Paakkonen
Tingsg. 35, 502 53 BORÅS
Puh. 033-101988

Aika kuluu vain...

Niin paljon on kulunut aikaa,
vaikka lyhyt on elämän tie.
Miten paljon mä menettää saivkaan,
usein unelmat muistoihin vie.

Niin paljon on kulunut aikaa,
että vanhuus jo ovella on.
Kiiltotähti tuo taivahan rantain
antaa toiveita huomisen.

Jos avaan oveni maailmalle,
ehkä ihana näky se on.
Otan vastaan elämän ruusut,
vaikka niissäkin piikkejä on.

Onhan kallis tuo synnyinmaa mulle.
Enhän koskaan siellä elää mä saa.
Joskus pääsen mä luoksesi käymään,
kun sydän kaipaa ain juuriaan.

Siellä on juureni, kaukana siellä,
Kotiseudulla Inkerin.
Olen muukalainen vieraalla maalla.
Kodin kaipuu usein painaa sydäntäni.

Ei murheet enää mieltäni paina,
on rauhaisaa elämä nyt.
On kuljettu elämän taival,
ei mieli ole masentunut.

Eihän mieltä voi masentaa silloin,
kun elämä ihanaa on.
Olen pujottanut helmistä nauhan
läpi elämän verkoston.

Helminauhani on niin pitkä
en sitä itsekään laskea voi,
se on taakse jäänyttä taikaa,
jonka kohtalo mukanaan toi.

Lempi Sjöberg
Gävle

Uusi inkerinsuomalaisten taskukalenteri vuodelle 1994 on ilmestynyt

Vanha inkeriläinen sananlasku »aika on kultaa kalliimp» pitää vieläkin hyvin paikkansa. Kaikille on aika kallista ja melkein jokainen suunnittelee tiettyjä tärkeitä asioita etukäteen. Hyvänä apuna on käytännöllinen kalenteri. Nyt on ilmestynyt aivan uusi »Inkerinsuomalaisten taskukalenteri» vuodelle 1994. Inkerissä ilmestyi aikoinaan vuosittain kaksi kalenteria, Paavo Räikkösen toimittama »Suomalainen kansankalenteri» ja sanomalehti Nevan kustantama »Kansalais-kalenteri». Neuvostovallan aikana näitä kalentereita lakkautettiin ja tilalle tuli »Työläisen ja talonpojan kalenteri». Suomessa toimiva Inkerin Liitto julkaisi jatkosodan aikana »Inkerin tietokalenteri». Viimeksi julkaistu kalenteri näiden tietojen mukaan olisi siis »Inkerin tietokalenteria» v. 1944. Nyt tulee 50 vuotta täyteen siitä, kun Inkerin kansalla oli oma kalenteri.

Aika on kuitenkin muuttunut: inkerinsuomalaisia ei enää asu ainoastaan Inkerissä, vaan myös Suomessa, Virossa, Karjalassa, Ruotsissa, Kanadassa, Siperiassa ja muualla. Tämä kalenteri on tarkoitettu kaikille inkerinsuomalaisille ja heidän ystävilleen, asuinpaikasta riippumatta.

Kalenteri koostuu kahdesta osasta, kalenteriosasta ja pienestä puhelin- ja osoitevihkosesta. Jokaisen viikon aukeamalla on kuukauden nimi, viikon numero, viikonpäivät ja nimipäivät suomalaisen vakiokalenterin mukaan. Sen lisäksi aukeamalla on painettuna Venäjän, Ruotsin, Suomen ja Viron juhla- ja pyhäpäivät, joten kalenteria voi käyttää kuka tahansa asuinmaasta riippumatta. Yleiset vapaapäivät on painettu punaisella, muut merkkipäivät mustalla, koska ne eivät yleensä ole vapaapäiviä.

Kalenteriin on merkitty myös Inkerin kansanomaisia merkkipäiviä, kuten muitakin tärkeitä merkkipäiviä. Kalenterin kieli on suomen kirjakieli, ainoastaan inkeriläiset merkkipäivät ovat kirjoitetut murteella, kuten myös jokaisen aukeaman alareunaan painettu inkeriläinen sananlasku.

Kalenteriin on liitetty runsaasti erilaista hyödyllistä tietoa, jonka avulla helposti pystyy ylläpitämään kontakteja muihin heimoveljiin. Faktaosassa on lyhyt katsaus Inkerin historiaan, sekä lueteltuina kaikki inkeriläisjärjestöt ja paikallisseurojen puheenjohtajat nimi- ja osoitetietoineen. Luettelossa on Inkerin kirkon kaikki perustiedot papeista ja muista työntekijöistä ja jokaisen seurakuntavaltuuston puheenjohtajan nimi- ja osoitetiedot. Inkeriläisestä lehdistöstä on lueteltu kaikki lehdet — kuinka usein ilmestyy, mistä tilata, kuka toimittaa ja toimituksen osoite. Lueteltuina on myös eri maiden konsulaattien osoitteet ja puhelinnumerot, suuntanumeroja jne. Lopuksi on selostus liikenneyhteyksistä maiden välillä, esim. miten pääsee Tallinnasta Pietariin tai Helsingistä Tukholmaan, mukaanlukien liikenöitsijöiden toimistojen osoitteet ja puhelinnumerot.

Kalenteri on valmistunut yhteisvoimilla. Työhön ovat osallistuneet eri maiden inkeriläisjärjestöt ja Inkerin kirkko. Kalenteria voi ostaa paikallisesta Inkeri-seurasta tai Inkerin kirkon seurakunnasta.

Inkeriläisten viesti vuodelle 1994

Hyvät lehtemme tilaajat!

Tämän numeron välissä olevalla tilillepanokortilla voitte uudistaa Inkeriläisten viestin tilauksenne vuodelle 1994. Huomatkaa, Suomessa asuvat tilaajamme, että tilillepanokortit ovat uudistuneet.

Koska pankit eivät enää lähetä meille kuittia maksuista, niin on ehdottoman tärkeätä, että **lehden saajan nimi ja osoite** kirjoitetaan ohjeen mukaisesti **tilisiirtokortin viestiruudukkoon** vaikka lehden saaja olisi sama henkilö kuin maksaja. Pankki välittää meille tulevaan tiliotteeseen vain viestiruudukossa olevat tiedot. Viestiruudukkoon voidaan myös kirjoittaa muu tarpeellinen tieto, mikäli tilaa jää. **Osoitemuutokset** on tehtävä **suoraan toimistoomme**, joko puhelimitse tai kirjeellä.

Lahjatilaukset voidaan tehdä samanlaista, **viestiruudukolla varustettua tilisiirtokorttia käyttäen**, joita saa kaikista pankeista ja posteista.

Jos joku tilaajistamme **ei halua uudistaa Viestin tilausta** ensi vuodeksi, pyydämme ystävällisesti **ilmoittamaan siitä** toimistoomme, puhelimitse tai kirjeellä. Tilaukset joita ei ilmoiteta päättyväksi, jatkuvat yli vuodenvaihteen. Viestin tilaushinta vuodelle 1994 on Suomessa 130 mk, Ruotsissa 200 kr ja Venäjälle ja muihin maihin 160 mk.

Ruotsissa lehden tilausasioita hoitaa Armas Paakkonen, jonka osoitetiedot ovat sivulla 2.



Aatami Kuortti 90 vuotta

Inkeriläisten oma pappi rovasti Aatami Kuortti täyttää 90 vuotta Helsingissä viattomien lasten päivänä 28. 12. 1994. Hän on syntynyt Kupanitsan Korkankylässä.

Syntymäpäivävastaanotto, joka videoidaan ja valokuvataan, on koko päivän osoitteessa Niemenmäentie 10 B 41, 00350 Helsinki (Munkkivuoren ostoskeskusta vastapäätä).

Rudolf Koivun kortti

Lehtemme kansikuvana olevan taiteilija Rudolf Koivun joulumadonnan kuvan orgiginaalin omistaa Vammalassa toimiva Rudolf Koivun ystävät niminen yhdistys, joka on perustettu vuonna 1992. Yhdistys pyrkii tekemään tunnetuksi Rudolf Koivun elämäntyötä järjestämällä näyttelyitä ja julkaisemalla erilaisia painotuotteita.

Kannen kuvaa on saatavana kaksipuolisena, kuorellisena joulukorttina (hinta 5 mk) osoitteesta Rudolf Koivun ystävät, Rudolf Koivun tie, 38201 Vammala, (puh. 932-30263, Louhivuori).

MUISTILISTA

Inkeri-kuoro

Inkeri-kuoron harjoitukset Inkerikodissa Karjalatalossa Käpylänkj. 1. Harjoitukset pidetään säännöllisesti joka tiistai klo 17–18.30.
Uudet hyvät laulajat ovat tervetulleita kuoroon!

Helsingin paikallisosasto

Tilaisuudet Inkerikodissa
Joulukuussa ei ole kuukausitilaisuutta.
Tammikuussa 23. 1. 1994 klo 14.

Turun paikallisosasto

26. 12. Joulujuhla klo 14.00 Karjalaisten talossa, Itäpellontie 2.
27. 2. 1994 kevätkokous.

Seukkoseura

Kokoontumiset Inkerikodissa torstaisin
2. 12. klo 13.00 Seukkojen joulujuhla
Tervetuloa Seukkoihin!

Joukostamme poistuneita

Juho Nässi, synt. 14. 4. 1914, kuoli 12. 10. 1993 Mölndal.

Rakkaamme

HELENA KORKKINEN

s. 24. 6. 1907 Tuutari
k. 5. 10. 1993 Göteborg

Rakkaudella kaivaten

lapset, lastenlapset ja lastenlastenlapset sekä muut sukulaiset

Vaivuit uneen ikuiseen
Herra sinunaa väsyneen.

Siunaus toimitettu 22. 10. 1993
Lämmin kiitos osanotosta

Rakkaamme

Eino Mikael Vironseppä

ent. Virolainen

s. 23. 12. 1908 Rääpyvä, Inkeri
k. 19. 10. 1993 Salo

Kaipaamaan jäivät

Terttu
Atso ja Raija
Annikki ja Kauko
Olli-Pekka ja Doris
Riikka
Anne ja Juha
Jarkko
sukulaiset ja ystävät

On maa,
johonka kaikki polut katoaa.
Ken siellä on, ei katso heijastusta,
mi meitä valaisee, kun tie on musta.
Hän katsoo silmin itse Olevaa.
On Rauhan maa.

(Salma Harmaja)

Siunaus on toimitettu Salossa,
Helisnummen kappelissa 6. 11. 1993.
Kiitämme osanotosta.

Levitä Inkeri-tietoa, tilaa Inkeri-aiheista kirjallisuutta

SAATAVANA SUOMESTA

Anneli Asplund (toim.)
Kansanlauluja Inkerinmaalta **100 mk**

Arvo Survo:
Itku Inkerille **100 mk**

Aapo Iho:
Hietajyvä **20 mk**

Heilin Suominen
Mooses Putron elämäkerta **15 mk**

Eila Ojala
Pitkä kotimatka **85 mk**
Suomi näkyy **110 mk**
Pelastunut albumi **130 mk**

Erkki Tuuli
Inkeriläisten vaellus **110 mk**

Pertti Virtaranta
Sananlaskuja ja arvoituksia **40 mk**

Pekka Nevalainen
Inkeriläinen siirtoväki Suomessa 1940-luvulla **150 mk**

Pekka Nevalainen – Hannes Sihvo (toim.)
Inkeri -- historia, kansa, kulttuuri **300 mk**

Aapo Metiäinen
Inkerin evankelisluterilaisen kirkon 350-vuotismuistojulkaisu **40 mk**

Saimi Tuukkanen
Elämäni helminauha **30 mk**

Äänilevyjä

Inkerikuoro
Nouse Inkeri ym. **15 mk**

Lauri Santtu
Murrejuttuja **15 mk**

Gävlen kuoro **30 mk**

Arvo Survo
Omali maali, kasetti **55 mk**

Rintaneula Inkerin vaakuna **10 mk**

Inkerin kartta vuodelta 1933 **70 mk**

Inkerin kartta 1849, saksankiel. **50 mk**

Inkerin uusi kartta 1992 **60 mk**

Postikortti Karjalatalo **3 mk**

Inkerin pöytälippuja **35 mk**

Inkerin postimerkkejä sarja **50 mk**

Inkerin ristiviiri **350 mk**

Adressi **20 mk**

Inkeriläisten viestin irtonumeroita

Tilauksia ottaa vastaan
Annikki Kelo
Inkerikoti, Karjalatalo, Käpylänkuja 1,
00610 Helsiki
Puh. (90) 793 796 ti klo 18.30–20.00
Postisiirtotili Hki 30636-4

Vammalan Kirjapaino Oy 1993